

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

37.2
Pey

302164254R

Pygost. Mss. Saunders
Copied s. Salinas

{ Pietro della Valle Rf. Mss. K. & L.
M. Kischer - Graue

B. Petrus Rf. Mss.

{ Huntington Rf. Mss. Oxford. Hist. Lib.
Marshall

Bonjour

Affmanni (Clemens K)

Blumberg (manus) Graue

Pirquet

Wilkins

Laroye

Sablowski

Thmidt

Rapp. Tuxi Graue

M. Affmanni

Tholy Graue

Fab. Wride

Tromler Libra

Georgi (Cardinal Borja) Libra in fragg.
co. 1844.

Mingarelli (Tab. fragg. Vuelles)

Zaige

Rapth. G. G. G. G.

Quatreciara Libra n. Don. n. 12
prop. minores

Engelbrecht basilica

Roffi chym. Lyon

Chauvallon (Rég. n. 1. ph.)

Henrich Tallam

Ass. Pyron

Ed. Dubaurier

R. Leprieux

Falori Rf.

H. Repellin Graue

Feder. Horvath

Ungarelli Graue (Chap.)

T. G. G. G., alta Libra
Malin

Th. Benfey

Th. Benfey Graue

GRAMMATICA LINGUAE COPTICAE

ACCEDUNT ADDITAMENTA

AD

LEXICON COPTICUM

STUDIO

AMEDEI PEYRON

EQUITIS ORD. MAURITIANI ET SABAUDI OB MERITA CIV.
PROFESSORIS LINGUARUM ORIENTALIUM IN TAURINENSI ATRENAEQ
ETC.

TAURINI 1841

EX REGIO TYPOGRAPHEO

Prostat apud I. BOCCA Regium Bibliopolam.

EMINENTISSIMO AC REVERENDISSIMO

ANTONIO TOSTI

S. R. E. CARDINALI

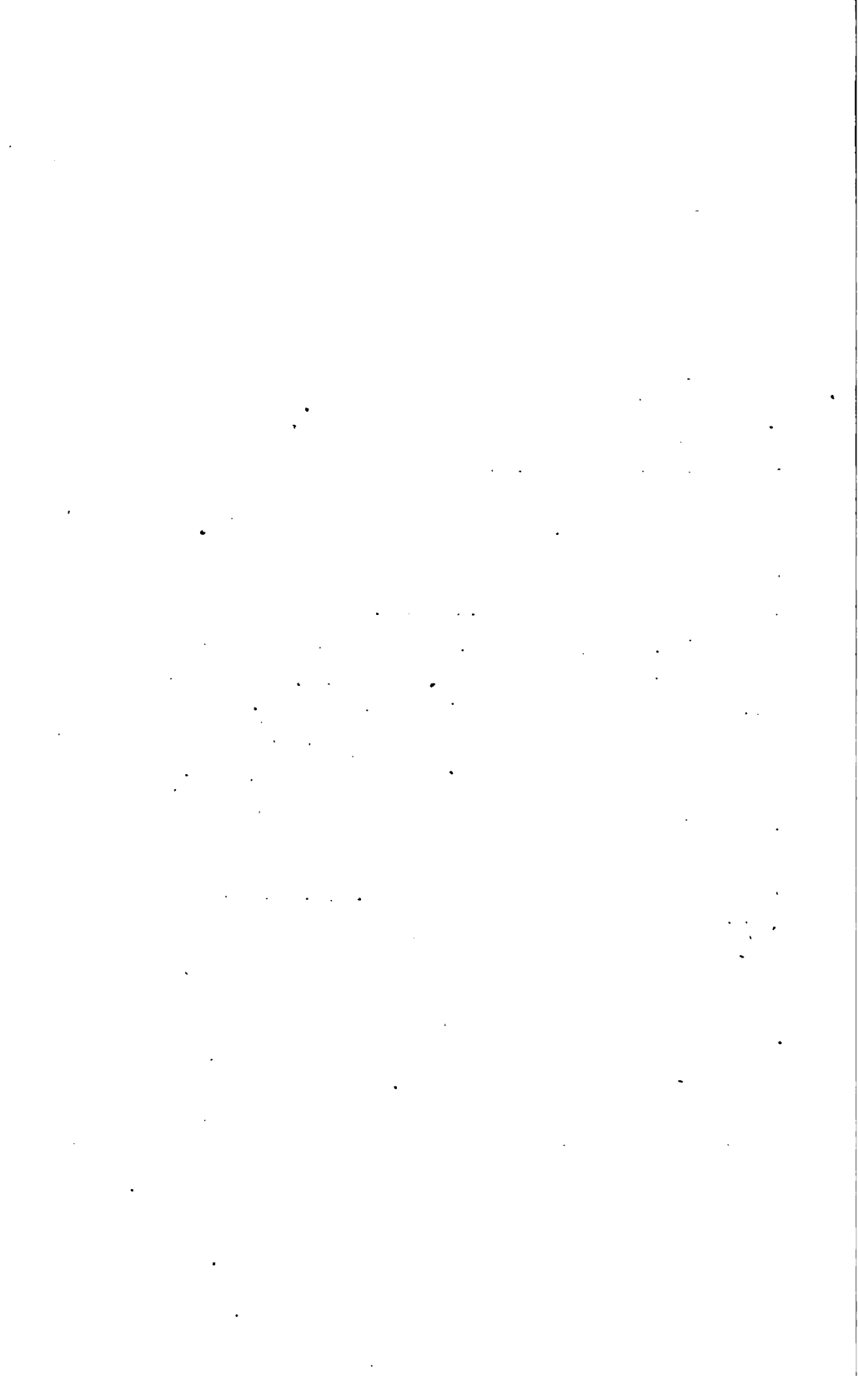
ATQUE AERARII PRAEFECTO

AMEDEUS PEYRON

Postquam Romana legatione perfunctus ex hac urbe discessisti, quantus Tuarum laudum concentus per ora nostratum exstitit, ac constans perseverat! Quamquam enim, Te praesente, animi Tui atque ingenii praestantiam mirabamur

omnes, at vel ob assiduam consuetudinem, vel culpa Tuae facilis atque obviae naturae, ne modestiam dicam, factum est, ut carendo magis intellexerimus quantus esses, quam fruendo. Quare si in rebus cognoscendis facilitatem, in diiudicandis moderationem, in agendo prudentiam, aut dicendi gravitatem cum arguta festivitate coniunctam velimus quasi persona convestire, nos ultro Tuae legationis memoriam repetentes dicta factaque Tua vicissim ita commemoramus, ut inde possis laetissimum posteritatis Tuae praesagium capere. Ego vero nemini concedens quanta voluptate perfundar Tuis laudibus assistens, non est cur dicam; nosti enim meam in Te observantiam amoris plenam ex aequo respondere effusae Tuae in me indulgentiae. Quos sensus cum iamdiu mecum constituiissem publice testari, tum pudor interpellabat; vicit tandem novum, quo me obstrinxisti, debitum. Enimvero cum duobus abhinc annis Romae fuisset, Tu non tantum me in veteris consuetudinis familiaritatem admisisti, sed etiam hospitio excepisti, quo nihil mihi honorificentius, nihil studiis meis optabilius contingere poterat.

Nam me curis omnibus solutum in bibliothecis abdidi, atque honestissimo, quod mihi feceras, otio indulgens magnam rerum Copticarum messem collegi, cuius ope nixus subinde Copticam Grammaticam retractavi, tum Lexicon, Additamentis locupletandum suscepi. Habe igitur Tuo nomini inscriptum quod singulari tuae humanitati acceptum refero. Atque utinam quantum laudis in Romana re procuranda, sarciendisque Aerarii damnis ab iniquitate temporum illatis es adeptus, tantumdem ego opella mea consequar! Sed quando tantam spem de rebus meis concipere nequeo, id saltem ero consecutus, ut tandem aliquando publice meam observantiam declaraverim, qua Te, uti S. R. E. Principem summopere reveoreor, atque uti hominem impense diligo.

PRAEFATIO

Coptica lingua ea dicitur, quam nobis codices Aegyptii prodiderunt graecis litteris exaratam; illa enim lingua, quam ex hieroglyphicis monumentis excitare contendunt docti viri, rectius appellari debet Aegyptia. Cum vero codices Coptici omnes fere ad unum in rebus Christianis versentur, lingua Coptica potest etiam definiri illa, quam Aegyptii usurparunt post cognitam propagatamque Christianam religionem. Quantum affinitatis inter Aegyptium et Copticum sermonem intercedat tunc certo constitui poterit, quando hieroglyphicum systema liquido sit perspectum. Interea aliarum linguarum experientia edocti hoc tantum suspicari possumus Copticae linguae indolem atque etyma omnino abludere non posse ab ingenio atque originibus sermonis Aegyptii. Quemadmodum enim variae Semi familiae, licet in varias nationes disgregatae, eas semper retinuerunt dialectos, quae unam eandemque communem originem monstrent; ita Copti Aegyptiorum nepotes, sola religione a maioribus dissidentes, diversam quidem scripturam adsciscere potuerunt, at non

*

diversum sermonem. Enimvero ne superstitiosis Aegyptiae impietatis signis nova Christi scita foedarent, potuerant quidem alphabetum mutuari ex ea natione, quae ipsos Evangelium docuit, tum aliquot vocabula probare, quae novas Christianae religionis ideas exprimerent; sed linguam omnino immutare id supra fidem ac mores humanos est. Quod si mutassent, utique cum graeco alphabeto graecam etiam linguam probassent; non probarent, ergo antiquo proavorum idiomati semper adhaeserunt.

Huic cognationi cum Aegyptio sermone universa nititur commendatio studii Copticae linguae; confidimus enim fore, ut ex cognitione recentioris sermonis tandem aliquando assurgamus ad veterem Aegyptium detegendum. Sed linguarum affinitas ex intima grammaticarum indole, ac vocabulorum originibus diiudicanda est, non vero ex minutis nominum verborumque formis, aut accidentibus, quae longa dies novare solet. Quare eo spectans equidem Copticum Lexicon condendum esse censui ad ordinem etymologicum; tum eadem in sententia perstans Grammaticam censeo ita esse concinnandam, ut intimum idiomatis ingenium in aperto ponatur. Aucupent alii minimas quasque scripturae varietates, atque anomalias, quas vel amanuensium ignorantia, vel sequior aetas invexit; sint illi beatissimi, per me enim licet, si nova derivata invenerint, si invisitatas vocum formas in recentiore aliquo ut ut mendoso codice detexerint, in iisque colligendis nominis immortalitatem sibi acquirere blandiantur. Ego vero hoc maxime negotium mihi grammatico datum esse censui, ut penitissimam linguae constitutionem ac germanum habitum retegerem, scilicet exponerem doctrinas adhuc retrusas, quod luculenter patebit ex recensione Grammaticarum hucusque editarum.

Qui primus Copticas litteras attigit Kircherus in libro *Prodromus Coptus Romae* 1636 post multa de Coptis eorumque coloniis et lingua in antecessum fuse disputata, tandem aliquando ad linguae institutiones accedens adeo perfunctorie illas tradidit, ut intra paucas pagellas universam grammaticam coneluserit non sine mendis. Nempe qui in hieroglyphicis interpretandis longe copiosissimum se praebuit is in Coptico idiomate deformando tenuis atque angustus visus est. Eum consecutus Blumbergius *Fundamenta linguae Copticae* 1716 vulgavit; at, iudice La-Crozio, *linguam Aegyptiacam nemo inde legere et intelligere discet, ne ipse quidem Blumbergius, quem illius omnino esse imperitum mihi constat* (1). Tertiam grammaticam acceptam referimus Raphaëli Tukio, viro Copto, atque Arsinoës Episcopo, qui *Rudimenta linguae Coptae sive Aegyptiacae Romae* 1778 edidit Arabice, et Latine, ut consuleret utilitati adolescentum suae nationis, qui in collegio Propagandae Fidei in Ecclesiae spem alebantur. Sed vir Copticae liturgiae recitandae assuetus verborum tantum faciem noverat, non intimam naturam. Hinc graeca cum copticis confundens summa diligentia illustrabat particulas *καπερ, και, ετε, tote, εοταν*, quasi essent germanae Aegyptiae; non verborum tempora ordine digerere curavit; non nominum naturam ac formas exposuit recte; sed empirico sermonis usui unice intentus farraginem multorum utriusque foederis locorum conguessit. Atque utinam accurate! sed suis mendis cumulans illa typothetae eos textus vulgavit, quibus caveant tyrones coecam fidem adhibere. Ceterum Orientales omnes a quavis criticae notitia imparatissimos usu tantum proprias linguas callere, sed longissime a philologico iudicio distare, scimus omnes.

---

(1) *Thesauri Epistolici La-Croziani* tom. III. p. 97.

Eodem anno, quo Tukii rudimenta Romae in lucem venerunt, prodiit Oxonii *Christiani Scholz Grammatica Aegyptia utriusque dialecti, quam brevavi, illustravi, edidit Car. Godofr. Woide*; quem librum satis laudavero si dicam, vel nostra aetate a nemine fuisse superatum, ac primas merito tenere. Scholzii volumen nondum viderat Calusius, quum anno 1783 *Litteraturae Copticae Rudimentum Parmae* vulgabat. Copticos characteres exhibere tantummodo praestituerat Calusius, sed Bodonio ac Derossio gratificaturus linguae praeterea elementa ac naturam delineare aggressus est. Nihil habet opusculum quod reprehendas, imo multa quae laudes; auctor enim, e cuius disciplina gloriior esse profectus, linguarum naturam subtiliter iudicabat, atque altiora principia pervidebat acute, quare quod secum constituerat revera praestitit, ut Coptici sermonis elementa *inchoarentur praeceptis verioribus*. At perbrevis lucubratio poterat quidem linguae indolem adumbrare, non vero omnes grammaticae partes attingere atque articulatim explanare; quod opus si acutissima Calusii vis aggressa fuisset, nihil mihi in Copticis litteris superesset, quam ut gauderem palmam mihi fuisse praereptam a praeceptore amantissimo. Palmam dixi, de qua mihi liceat paullo immodestius blandiri non alium ob finem, nisi ut nova corona Calusii tumulto accedat.

Post Scholzii et Calusii libros nova monumenta non tantum Memphiticae dialecti, sed etiam Basmuricae penitus ignotae; et Sahidicae nondum bene exploratae; in lucem prodierunt, eam aliorum doctorum hominum studiis, tum in primis Georgii Zoëgae qui Borgianos codices bene multos ediderat. Cum tot tantisque opibus Coptica res crevisset, confidere licebat fore, ut unus vel alter philologus tria sermonis idiomata invicem contendens ad communem eorum ideam assurgeret, analogiam

apte stabiliret, origines patefaceret. Sed qui primus post ampliatas opes Copticae linguae Grammaticam trium dialectorum vulgavit Henricus Tattam expectationi omnino defuit (1). Nam vocum formas numeravit (atque utinam omnes !) non vero iudicavit ; analogiae doctrinam neque est suspicatus , nedum varias formarum species certo rationis vinculo connecteret ; nonnulla a linguae usu reiecta tamquam rata tradidit , alia perperam tractavit , sunt etiam quae omisit. A critica Tattami ieiunitate longissime distant Champollionii elementa. Suum in usum coeperat Vir cl. linguae leges describere ; tum intermisit ad illustriorem palmam contendens ; ac cum esset ab omni invidia , quam qui maxime , alienus inchoatae grammaticae facile copiam amicis faciebat. Eam habent multi , atque habuit Rosellinius linguarum Orientalium in Pisana Academia Professor. Hic cum linguam Copticam suis auditoribus interpretari vellet operae pretium se facturam duxit , si amici elementa brevaret , iisque nonnulla de suo adderet. Cum vero Rosellinii libellus manuscriptus circumferri coepisset , ac Romae innotasset Aloisio Ungarellio , confestim vir harum litterarum cupidissimus intellexit eum magno usui fore , si in plurimorum utilitatem evulgaretur. Editioni assensit Pisanus Professor ea tamen conditione , si Ungarellius palam lectores commonefaceret , librum maximam partem Champollionio acceptam esse referendum. Editor fidem dedit atque in praefatione liberavit totis litteris Champollionii nomen describens , eique auctori grammaticam tribuens ; ita ut , si quis Italos duumviros plagii incusaverit , ille dicendus sit libri praefationem minime legisse. Dixi gram-

---

(1) *A Compendious Grammar of the Egyptian language, as contained in the Coptic and Sahidic dialects with observations on the Basmaric . . . by Henry Tattam. London 1830. 8.º*

maticam esse tantummodo inchoatam, auctor enim nonnullas orationis partes ne attigit quidem, alias non absolvit; sunt tamen quae maxima cum diligentia pertractatae ex ungue prodant leonem. Multam linguae experientiam in libelloprehendes, et in primis criticum acumen, quo trium dialectorum remotae origines indagantur. Ungarellius, qui librum latinitate donavit, id etiam sibi operis dedit, ut singulas regulas atque observationes idoneis exemplis ex utroque Foedere delectis communiret, non tantum Memphiticis, verum etiam Thebanis et Basmuricis.

Atque hae omnino sunt universae Grammaticae ad hanc diem vulgatae. Ego vero novam concinnavi ex annotationibus, quas Copticos textus perlegens in adversaria retuleram dum longam in Lexico seu condendo, seu amplificando, operam ponebam. Quid mecum praestituerim facile lector intelliget ex iudicio quod de aliorum grammaticis hucusque tuli; utrum quod animo praeceperam revera perfecerim, alii indicabunt.

Grammaticae attexui Supplementum Lexici, de quo pauca monere iuvat. Duobus abhine annis cum Romae versarer codices Copticos seu Vaticanos, seu Collegii Propagandae Fidei consului. Primi sunt Memphitici ac Liturgici, adeoque nullam spem faciunt bonae frugis ad linguae horrea locupletanda; quare converti me ad membranas Propagandae, quarum copiam mihi humanissime faciebat doctissimus illius bibliothecae Praefectus Drach. Cum, Borgiano asse inter haeredes partito, ex libris manuscriptis alii Neapolim immigraverint, alii Romae manserint in Collegio Propagandae, forte contigit, ut Neapolitani sortiti sint codices historicos, asceticos, monasticos, et patristicos, ut aiunt, quorum pars maxima studio Zoëgae lucem iam viderat, Romani vero habuerint codices Biblicos Thebanos, fere omnes ineditos,

nam Zoëga postquam omnes descripserat p. 172-192 vix aliquot antiqui Foederis fragmenta edidit. Ego vero Romanos libros Sahidicos perlegi venandis vocabulis intentus. Messem inde collectam novarum vocum aut formarum, quae in meo Lexico desiderantur, atque adeo paullo sunt rariores, eo libentius in lucem profero, ut simul occasionem arripiam supplendi nonnulla a me oscitanter omissa. Sic ex. gr. cum duplex sit potestas vocabuli ἔλκ, altera *operire*, altera *lampas*, adeoque duplex radix ἔλκ admitti debeat, ego postquam primam ex meis adversariis exscripseram, secundam aliud agens omnino omisi; accuratius etiam volo distinctas radices *αδβελλ* et *αωδβελλ*; tum radice *χονχρ* blandior veram potestatem deprehendisse. Quod si Supplementum per paucas offert novas vel voces, vel vocum notationes, sed maximam partem constat ex derivatis, quae quisque ex radice facile interpretatus fuisset, id certissimo argumento est meum Lexicon haud tanta vocabulorum vel significationum inopia laborare, quantam nonnulli invidi dixerunt potius, quam doctis viris persuaderent. Unius voluminis modestam molem in primis sunt commiserati. At, o boni, si fuisset suspicatus librum ex mole iudicatum iri, universas quas collegeram opes non excrevissem, sed exempla exemplis cumulans, atque anxia sollicitudine minuta quaeque persequens, multa volumina confersissem. Ego contra iudicavi multa, imo omnia colligenda esse, sed ea tantum expromenda, quae ad rectam cuiusque vocis ideam tradendam aliquid habebant momenti.

Scio ordinem etymologicum a nonnullis fuisse improbatum, utpotequi tironibus difficultates creabat. At contra complures mihi professi sunt, se, post superatam intra paucos dies novae methodi difficultatem, maximum inde cepisse fructum sive in comparandis inter se dialectis,

sive in derivatis facile interpretandis semel ac radices callebant. Omnium vero argumentorum instar sit gravissimum Silvestri Sacy iudicium, cuius doctrinae praestantiam cum omnes celebraverint, ego sinceram in iudicando probitatem ab omni philantia solutam praedicabo. Ante hos septem annos cum Parisiis essem fando accepi Silvestrum Sacy in commentatiuncula ab eo praelecta in Academia Inscriptionum suam de Coptico Lexico condendo opinionem ita aperuisse, ut plane improbaret methodum etymologicam; porro amici me hortabantur, ut virum conveniens vel argumentis in meas partes traherem, vel saltem precibus severam tanti philologi censuram deprecarer a libro iam praelo parato. Neutrum consilium mihi arrisit; aulici est adulatorias artes exercere, tum hominis immodestissimi adire Orientalium philologorum principem, ut eum coram oppugnet. Postulavi, ut ineditae commentatiunculae mihi copia fieret, eam legi, ac magis magisque mea in sententia confirmatus, in Lexici praefatione contraria argumenta, tacito adversarii nomine, diluenda suscepi. Quid plura? Idem Sacy de meo opere renunciaturus in Gallica Sapientum Ephemeride statim in ipso relationis limine profitetur se maxime methodum a me receptam probare ⁽¹⁾. Scilicet Sacyus tanto veritatis amore tenebatur, ut eum non puderet praeconcepas opiniones non tantum deponere, sed etiam publice reprobare; quod maximam in eo arguit vim conscientiae. Quae quum ita sint, ecquis tanti philologi suffragio refragetur?

---

(1) *La seule chose, que nous nous proposons dans cet article c'est d'indiquer . . . le système, qui l'a dirigé dans la rédaction de ce dictionnaire, système que nous approuvons entièrement, et les motifs qui l'ont déterminé à l'adopter. Journal des Savants, mars 1836 pag. 147.*

Sed quando Lexicon novis opibus augere constitui, erunt fortasse qui me reprehendent, quod multa inaudita vocabula in Tattami Lexico obvia neglexerim in mea additamenta transcribere. Quos ego paucis sic volo. Videte vocabula ἀποτερψε, ἀπῶψε p. 17, ἀτεψη p. 25, ἀγτορ p. 42, εῶπα p. 72, εἰ erat p. 75, ἐπα p. 86, ἐπεψῶ p. 87, ἐπκοτε, ἐποτε p. 88, ἐτεβολ p. 97, ad haec μάλοϝ, μάτο†, ὀπῶ, χιπτατκααϝ, χιπτοτεπ, atque alia bene multa. Menda ne odoratis? laetor, bene est. Nihil ne vos offendit? Mihi credite, diligentiolem operam ponite in grammatica, vix enim salutastis; atque tunc intelligetis, cur quo magis invisitata ac monstrosa sunt nonnulla vocabula Tattami, eo maiorem latentis errati suspicionem mihi ingerant. Si locus a viro cl. citatus pertinet ad editos textus, facile vocis sinceritatem aestimo; at, si ex ineditis Oxoniensibus codicibus vocem excerpserit, nequeo meum interponere iudicium, ac malo morosus videri, quam levis. Sic p. 88 lego prodigiosum ἐποτε θεμέλιος, ac coniicio in textu fuisse ἐποτεῖτε, quod vir doctus distraxit in duas voces ἐποτε ἑτε. Contra in ἀπειπτοορ p. 15 suspicor & esse notam praeteriti, quod post plurale πειπτοορ sequebatur. Nonne in ἀπῶψε duas voces ἀπῶ *facti sumus*, et ῶψε *sordes* in unam constipavit, quemadmodum αερω πε in αερωπε *flavus* p. 217 densavit? Sed p. 93 quid tandem est ἐρκίθε ἐγκαινισμός *Num. vii. 84*? Nonne idem Tattamus p. 732 tradit *Num. vii. 84* vocem ἐγκαινισμός Thebaice redditam fuisse χιδεικ? Video μαρικι p. 205 *incusare* ortum esse ex vero vocabulo χεμαρικι perperam diviso; video μάτο† *consentire* p. 207 esse imperativum femininum verbi †τορ *consentire*; non moror voces λαηρι p. 176, μάλοϝ p. 194, sunt enim sphalmata textus pro λαηρι, μάολϝ, quae Tattamus haud suspicatus est; monstrum μαδβηοτι *institutum* p. 210

non habet Sophonias III. 11; contra Gen. x. 9 cum textus haberet $\pi\chi\epsilon\ \pi\chi\chi$, ipse p. 428 scripsit $\pi\chi\chi$ *venator*, tum sui immemor p. 728 scripsit $\chi\epsilon\pi\chi\chi$ *venator*. Haec et sexcenta probe video, sed alia sunt, quae cum non expediam, nolo veluti probam mercem mea in Additamenta admittere fisis auctoritati Lexicographi adeo incuriosi.

De Grammatica atque Additamentis dicta sufficiant. Nunc pro re nata iuvat pauca addere de Biblicis Codicibus Borgianis.

Ex Memphitica versione lucem vidit Pentateuchus, Psalterium ⁽¹⁾, Prophetæ minores ⁽²⁾, ac Novum Testamentum, quibus accedunt pericopae librorum antiqui Foederis in libris Liturgicis obviae; versionis Sahidicae sola habemus *Fragmenta Novi Testamenti a Car. Godof. Woide* vulgata. Interea postquam critici viri coeperunt codices graecos utriusque Foederis dividere in familias, disputatum est de praestantia familiae Alexandrinae, seu Aegyptiae; Griesbachius Alexandrinum textum praefert Constantinopolitano, Scholzius e contrario posthabet.

(1) Praeter Psalterium Coptico-Arabicum a Tukio editum Romae 1744, auperime Berolini lucem vidit *Psalterium Coptice. Ad codicum fidem recensuit, lectionis varietatem, et psalmos apocryphos Sahidica dialecto conscriptos, ac primum a Woidio editos adiecit Iul. Ludov. Ideler* 1837. 8.º Liber editorem prodit Copticae linguae peritum, nec non accuratum.

(2) Prophetæ minores haud ita pridem Londini prodierunt ad fidem Codicis Parisini, curante Henrico Tattam. Textus sat est accuratus; at versio latina iis sphalmatis scatet, quae omnem fidem superant. In his *relinquerunt, ingrede, elazit, domos pulchros, domo meo, domus mei, repulivi* (pro *repuli*), *fiatur, introvissent, proficisceret, salutis mei, vitis bonus, ungueris, facit, ingrediretur, augexit* (pro *auxit*), *perient, suscipero, confunderunt, currerunt, resistant eum*, ad haec, particula *autem* inchoat periodum, vel ita collocatur *in autem anno*; verbum est cum accusativo iungitur *non famem panis est, neque famem aquae est*; reciprocum *se* cum pronomine *eo*, eis passim confunditur. Hinc facile augurari licet foedam barbariem, qua cetera huius versionis latinitas scatet.

Sed, amabo, quem tandem codicem habuerunt tamquam archetypum recensitionis Alexandrinae? Vaticanum, aiunt, et Britannicum originis indubie Alexandrinae. Concedam; sed ut a textu Alexandrino ad Aegyptium recta procederet argumentatio, debuissent in antecessum demonstrare Ecclesiam Alexandrinam ita unicam fuisse in Aegypto, ut eius textum ceterae provinciae sequerentur. Atqui ab Alexandrino dissentiunt versiones Copticae, tum Memphitica dissentit a Thebana; species igitur sunt admittendae in Aegyptia familia, ac diligentissime perpendendae. Quis vero perpendat Thebanam, cuius non multa fragmenta Novi Testamenti innotescunt? Hinc patet necessitas edendi membranas Sahidicas Collegii Propagandae, ut Aegyptia familia recte aestimari possit. Scimus Hesychium, ante Hieronymi aetatem, recensuisse textum Graecum ad usum Ecclesiae Alexandrinae; inquirendum porro foret, utrum Copticae versiones sint species Hesychiani textus, an genera plane diversa, unde etiam maxima lux afflueret quaestioni de antiquitate utriusque versionis. Praeterea summa cura colligendae essent varietates lectionis cum Memphitici, tum Sahidici textus, ut aestimari possent emendationes, quas posterior aetas induxit.

Ex versionis Sahidicae editione non tantum critica sacri textus proficeret, sed etiam Coptica lingua. Enimvero Memphitici codices scatent permultis vocabulis graecis; contra Thebani saepe habent Aegyptias voces, sic ubi aves, arbores, domestica suppellex, instrumenta artium, ac similia in graeco textu commemorantur, saepius in textu Thebano, quam in Memphitico, reperies vernaculas voces. Ad haec dialectus Sahidica utpote magis regularis atque ad analogiam exacta habenda est tamquam exemplar Coptici sermonis; Memphitica enim ob Alexandrinorum vicinitatem citius ac facilius deflexit a

prima sinceritate, Basmurica vero est idioma male conflatum ex Memphitica et Thebana. Quare cum ceteri philologi hucusque constituerint Memphiticum idioma veluti ceterorum fundamentum, equidem in Grammatica principem locum dedi Thebano. Quae cum ita sint, miror ab Europaeis philologis frequentiore operam poni in textibus Memphiticis edendis, quam in Sahidicis; ita Psalterium Ideleri, et Prophetæ minores Tattami sunt Memphitica merx. Cur vero Oxonienses nobis invident suos Thebanos codices? cur Sahidicae membranae Collegii Propagandæ diutius delitescunt? Si utraeque simul componerentur, non solum haberemus integrum Novum Testamentum Sahidicum cum variantibus, sed nonnullos libros, ac multas pericopas antiqui Foederis; hinc Aegyptia familia posset aestimari, et linguae pomoeria ampliarentur. Quod si philologi ideo Memphiticis textus anteferunt, quia ex grammaticarum studio magis assueverunt huic dialecto, non dubito, quin in Thebana exercitatissimi sint evasuri, si in grammatica me ducem sequentur. Est etiam Taurini biblicus codex Thebanus, quem iam edidissem, si ope Oxoniensium potuissem a lacunis liberare; quam spem nondum abieci.

Exposui quae praestiti, atque ab aliis praestari vellem; superest, ut nec me suscepti laboris poeniteat, ac ceteri conditionem accipiant.

CAPUT I.

DE ELEMENTIS SCRIPTURAE.

Copticae scripturae elementa sunt litterae, ac signa diacritica. Litteras exhibebit sequens

§ 1. *Alphabetum.*

Figura	Nomen	Potestas	Valor numericus
1. A α /	αλφα alfa	α	1
2. B β 8	βητα beta	β	2
Γ γ	γαμμα gamma	γ	3
3. Δ δ	δελτα delta	δ	4
4. E ε	ει ei	ε	5
Ζ ζ	ζητα zeta	ζ	7
Η η	ητα eta	η	8
5. Θ θ	θητα theta	θ	9
6. I ι 2 4	ιαυτα iauta	ι	10
Κ κ 24	καππα cappa	κ	20
Λ λ 15	λαυλα laula	λ	30
Υ υ 12	μι mi	μ	40
Ν η 10	νι ni	ν	50
Ξ ξ	csi	ξ	60
Ο ο 60	ο o	ο	70
Π π 10	πι pi	π	80
Ρ ρ 16	ρο ro	ρ	100
Σ σ 17	σιμα sima	σ	200
Τ τ 19	ταυ tav	τ	300
Υ υ 60	τε ye	υ	400
Φ φ	φι fi	φ	500
Χ χ	χι chi	χ	600

ψ	ψ	ψι	psi	ψ	700
ω	ω	ωι	oy	ω	800
ϣ	ϣ ϣ	ϣι	scei	sc	ϣ ϣ
ϥ	ϥ ϥ	ϥι	fei	f	ϥ ϣ
ϧ	ϧ ϧ	ϧι	khei	kh	ϧ ϣ
Ϩ	Ϩ Ϩ	Ϩι	hori	h	
ϫ	ϫ	ϫι	giangia	gi	
Ϭ	Ϭ	Ϭι	ghima	gh	
τ	τ	τι	ti	ti	

Aegyptii scriptura hieroglyphica, hieratica, aut demotica usi sunt, quamdiu idololatriae adhaeserunt. At ubi christianam religionem amplexi sunt, indignum rati christiana scita exarare iis signis, quae veterem superstitionem passim repraesentabant, constituerunt graecum alphabetum adsciscere, quod ceteroquin Aegypto maxime inferiori iam ab aliquot saeculis cum graecis consuescenti erat familiare. Hinc sunt vigintiquatuor litterae, quas primo loco recensui in alphabeto; ex quibus tamen quinque elementa ϣ, ϥ, ϧ, Ϩ, ψ proprie aegyptia non sunt, neque in ullo aegyptio vocabulo inveniuntur, sed tantum ab Aegyptiis adhibentur in iis graecis vocibus scribendis, quas a Graecia mutuati sunt. Quare, detractis hisce quinque, reliqua novemdecim sunt vere aegyptia. Sed cum sermo Copticus sex elementa vocis haberet, quibus nulla graeca littera apte responderet, additae sunt sex litterae ϣ, ϥ, ϧ, Ϩ, ϫ, Ϭ, quarum figura desumta creditur a scriptura hieratica. Si graecis novemdecim addas sex aegyptias, habebis elementa vigintiquinque mere Coptica, quot Plutarchus *de Iside et Osir.* 56 perhibet fuisse litteras aegyptii alphabeti; nam in horum censu non venit postremum elementum τ, utpote mera sigla, seu nexus duarum litterarum τι.

Litterae, quas Copti a Graecia adsciverunt, graecum

etiam sonum servarunt; imo, Graecis ab antiqua pronuntiatione paullatim desciscentibus, Copti, qui assidua graecorum cum hominum, tum librorum familiaritate utebantur, novam pronuntiandi rationem ac potissimum iotacismum admiserunt, ac diphthongos male secum permutarunt. Id facile intelligitur ex Copticorum codicum orthographia, quorum alii antiquam, alii recentiorem pronuntiationem sequuntur; unde etiam non levis coniectura deduci potest de maiore vel minore codicum antiquitate.

§ 2. *Litterarum Pronuntiatio.*

δ valet *b*, sed recentioribus est etiam *v*. Hinc ⲟⲣⲧ *rosa*, ⲟⲩⲁϥ *secare*, ⲟⲩⲟⲩⲓ *olus*, ⲩⲱⲱⲟⲩ *exsiccari*, scribuntur etiam ⲩⲉⲣⲧ, ⲩⲁϥ, ⲩⲟⲧ, ⲩⲱⲩⲩ. Ob sonus affinitatem confunditur cum π, uti ⲧⲟⲩ Z. 227 ⁽¹⁾ pro ⲧⲟπ. — Cum ϣ, uti ⲁⲩⲣⲁⲩⲁⲙ *Abraham*, ⲟⲩⲱⲩⲩ *respondere* pro ⲟⲩⲱⲩⲩ. — Cum φ, uti ⲩⲱⲩⲣ *amicus* pro ⲩⲱⲩⲣ, vide Rossi *Etymolog.* p. 57.

ⲓ littera Coptis ignota usurpatur in vocibus peregrinis, uti ⲓⲟⲙⲟⲣⲣⲁ *Gomorrah*. Ob sonus affinitatem permutatur cum κ, sic ⲁⲟⲩⲓ ⲁⲟⲩⲓ *Ioh.* xi. 56, ⲕⲏⲏⲕⲁ ⲓⲩⲓⲩⲏⲩⲁ *Luc.* xii. 18. — Cum χ, sic ⲙⲁⲁⲁⲩⲉ *auris* pro ⲙⲁⲁⲁⲩⲉ. Hanc litteram Thebani induxerunt in voces Copticas, quoties scribendum esset πκ; hinc ⲁⲏⲓ *ego* pro ⲁⲏⲕ, ⲏⲩⲙⲟⲩⲧⲉ *appellabis* pro ⲏⲕⲙⲟⲩⲧⲉ, atque ita Sahidici semper πⲓ scribunt pro πκ; semel vidi ⲙⲓⲩⲱⲩⲧⲉ *Sap.* 596 pro ⲙⲓⲩⲱⲩⲧⲉ.

ⲁ littera Coptis ignota locum habet in vocibus pe-

---

(1) Copticos libros indicaturus iisdem siglis usus sum, quas etiam in meo Lexico adhibui, atque in eius praefatione p. xxiii recensui.

regrinis ἀδάμ *Adam*, ἀε δέ, in quibus etiam pro τ occurrit, uti ἀρτῆμις ἄρτεμις *Act.* xix. 24. θεάτρον θιάτρον *Act.* xix. 29. 31. διέμωρεϊ τιμωρεῖ *Act.* xxii. 5.

ε quandoque scribitur pro η, vel diphthongo αι.

ζ littera Coptis inusitata, nisi in vocabulis peregrinis οζιάς *Ozias*, ζοροβάβελ *Zorobabel*. Quandoque perperam scribitur pro c, uti ζωπτ, μάζε pro cωπτ *creatura*, μασε *vitulus* *Z.* 301. 431.

η saepe permutatur cum ε, uti ηης pro εεο *operire*, εεε pro ηηε *luctus*. Ob iotacismum in recentioribus codicibus scribitur pro ι.

ι saepe permutatur cum ει, uti πιπε pro πεπε *similitudo*, ιρε pro ειρε *facere*.

ξ elementum Coptis inusitatum, nisi in vocibus aliarum linguarum, αρφαξαδ *Arphaxad*. Quandoque amanuenses eo utuntur tamquam compendio litterarum κς, uti ζοτρ *annulus* pro κςοτρ.

ρ quandoque scribitur pro λ, vidi κορληριος *Cornelius*, χαρκετοп Χαλκεδών. Mox videbimus ρ et λ Basmurice permutari.

τ confunditur cum vocalibus et diphthongis, quae sonant i, uti ατπα δεινα, αληοτποп ἀληθινόν. In diphthongis impropriis permutatur cum γ, uti ατ pro αγ.

ψ littera Coptis inaudita adhibetur in vocibus peregrinis ψυχη *ψυχή*. Raro Copti ea utuntur tamquam compendio elementorum πς, uti ψιτ *novem*, ψοι nomen urbis, pro πσιτ, πσοι.

ω pronuntiatur uti ω Hebraeorum, vel uti sc Italicorum in voce *conoscere*, aut ch Gallorum in voce *chûte*. Permutatur cum c, χ, x, δ, et raro cum ε, vide me in Lexico p. 279.

φ pronuntiatur uti f. Permutatur cum β, et τ, quemadmodum dixi ad has litteras.

θ sonat uti θ Hebraeorum, a qua durissima aspira-

tionem abhorrentes Thebani numquam hac littera utuntur.

g respondet elemento ך Hebraeorum, vel h aspirato; quare Copti ut exprimant spiritum asperum Graecorum scribunt ⲉⲟⲛⲗⲟⲛ, ⲉⲓⲛⲁ pro ⲉⲓⲛⲗⲟⲛ, ἵνα.

z pronunciatur uti g dulce, quasi i interiecto inter x et vocalem sequentem, ut sit xⲁ gia, xⲉ gie. Permutatur cum κ, χ, et sibilantibus c, ψ, vide meum Lexicon p. 375, maxime vero cum δ.

δ pronunciatur uti g asperum, sic ⲃⲁ gha, ⲃⲉ ghe. Permutatur cum κ, et sibilantibus c, ψ, maxime vero cum x, vide me in Lexico p. 403.

† non est littera proprie dicta, sed compendium duarum litterarum ⲧⲓ, ac revera effertur ti, sic ⲛⲉⲧⲑⲉ petire, pro ⲛⲉⲧⲓⲑⲉ.

§ 3. Potestas Litterarum Numerica.

In potestate litterarum numerica Copti consonant cum Graecis, a quibus alphabetum mutuati sunt; quare solis litteris graecae originis, non vero postremis sex omnino Copticis potestatem numericam concesserunt. Indicaturi numerum 6 scribunt ⲥ, quod est graecum ς. — Pro numero 90 scribunt ϣ; cave tamen ne credas hanc esse copticam litteram *fei*, est enim graecum episemon *coppa*, cuius figura persimilis nostro ϣ ⁽¹⁾ proxime accedebat ad litteram ϣ *fei*. — Designaturi numerum 900 libri editi passim scribunt ϣ, sic *Gen.* v. 5. 8. 11. 14. 20. 27. 11. 29; idem etiam ϣ notat 100, vide *Gen.* v. 9. 12. 15. 21. 25. 28, et passim. Recte Zoëga ⁽²⁾ hoc elementum ita excudendum curavit ϣ, quo Copti pin-

(1) Vide me in *Papyri Graeci R. Taurin. Mus. pars II, tab. VI.*

(2) *Catalogus Codic. Coptic. p. 88. 89.*

gere voluerunt illam Graecorum siglam, quae notat numerum 900, atque a me exhibita fuit in Papyris Graecis ⁽¹⁾. Quare vellem elemento ρ notari 100, et sigla ρ 900. — Par confusio locum habuit circa ω , quae littera pro ordine alphabeti notare debet, ac saepissime notat 800 ⁽²⁾; at in locis *Gen.* v. 6. 22. xi. 17. 19. 21. 23. 32. xxxii. 14. *Ioh.* xxi. 8 designat numerum 200. Nempe amanuenses facile confundentes antiquam litterae ϵ *simā* formam cum illa elementi ω , duas hasce litteras ita permutarunt, ut pro ϵ scriberent ω , quod erratum editores codicum manuscriptorum non advertentes nobis obtruserunt elementum ω pro numero 200.

§ 4. *Geminatio Litterarum.*

Copti litteras geminant, sic $\epsilon\tau\tau\bar{\epsilon}\delta\epsilon\eta\tau$, $\bar{\epsilon}\epsilon\mu\alpha\eta$, $\bar{\rho}\rho\alpha$, etc. At saepe simplicem pro duplicata scribunt, uti $\epsilon\epsilon$ pro $\epsilon\epsilon\epsilon$ *Luc.* xxiv. 32, $\pi\tau\alpha\kappa\alpha\alpha\alpha\alpha$ pro $\pi\tau\alpha\kappa\kappa\alpha\alpha\alpha$ *Ioh.* xx. 15, $\bar{\epsilon}\rho\alpha\tau\omega\omega$ pro $\bar{\epsilon}\rho\alpha\tau\alpha\tau\omega\omega$ *Act.* vii. 39, $\bar{\epsilon}\rho\omega\delta\alpha\alpha$ $\bar{\epsilon}\omega\tau\bar{\eta}\eta$ pro $\bar{\epsilon}\bar{\epsilon}\omega\tau\bar{\eta}\eta$ *Act.* xv. 1, $\tau\epsilon$ $\bar{\epsilon}\epsilon\alpha\alpha$ pro $\tau\epsilon\tau$ I. *Ioh.* ii. 7, $\epsilon\sigma\tau\omega\tau$ pro $\epsilon\sigma\tau\omega\tau$ *Luc.* viii. 47. Quare in Memphitico Psalmo i. 6 $\alpha\eta$ $\eta\epsilon$ pro $\alpha\eta$ $\eta\eta\epsilon$ scribitur. Nisi huic amanuensium incuriae advertas aqua tibi saepe haerebit in textibus interpretandis.

§ 5. *De Signis Diacriticis.*

Signorum diacriticorum nomine veniunt lineola, puncta, accentus circumflexus, apostrophus, quae litteris imponuntur.

(1) Papyri Graeci cit. loc.

(2) Rosellinius *Elementa linguae Aegyptiae* p. 1. litterae ω assignat potestatem numeri 700; perperam, nam notat 800 *Gen.* V. 17. 19, ex quo Geneseos capite discimus numerum 700 designari elemento ψ .

§ 6. Lineola.

1.° Notat potestatem numericam litterae, sic $\bar{\alpha}$, $\bar{\theta}$, $\bar{\kappa}$ etc. valent 1, 9, 25 etc.

2.° Supra voces brevias lineola superscribitur. Sic

$\bar{\alpha}\bar{\alpha}\bar{\alpha}$	pro $\alpha\alpha\tau\alpha$	<i>David</i>
$\bar{\epsilon}\bar{\theta}$, vel $\bar{\epsilon}\bar{\theta}\tau$	$\epsilon\theta\tau\alpha\delta$	<i>Sanctus</i>
$\bar{\iota}\bar{\eta}\bar{\varsigma}$, vel $\bar{\iota}\bar{\varsigma}$	$\iota\eta\varsigma\omega\tau\varsigma$	<i>Iesus</i>
$\bar{\iota}\bar{\varsigma}\bar{\alpha}$	$\iota\varsigma\rho\alpha\eta\lambda$	<i>Israël</i>
$\bar{\chi}\bar{\varsigma}$, $\bar{\chi}\bar{\rho}\bar{\varsigma}$	$\chi\rho\iota\varsigma\tau\omega\varsigma$	<i>Christus</i>
$\bar{\theta}\bar{\varsigma}$, $\bar{\theta}\bar{\tau}$	$\theta\epsilon\omega\varsigma$, $\theta\epsilon\omega\tau$	<i>Deus, Dei</i>
$\bar{\iota}\bar{\lambda}\bar{\eta}\bar{\eta}\bar{\alpha}$	$\iota\epsilon\rho\omega\tau\varsigma\alpha\lambda\eta\eta$	<i>Ierusalem</i>
$\bar{\pi}\bar{\eta}\bar{\alpha}$	$\pi\eta\tau\epsilon\eta\alpha$	<i>Spiritus</i>
$\bar{\varsigma}\bar{\rho}$, $\bar{\varsigma}\bar{\omega}\bar{\rho}$	$\varsigma\omega\tau\eta\rho$	<i>Servator</i>
$\bar{\theta}\bar{\varsigma}$	$\theta\omega\iota\varsigma$, vel $\theta\omega\epsilon\iota\varsigma$	<i>Altissimus, Deus</i>

His adde Memphiticum $\Phi\bar{\tau}$, cui nulla imponitur linea, pro $\Phi\eta\omega\tau\bar{\tau}$ *Deus*.

3.° Lineola horizontalis apud Thebanos $\bar{\eta}$, obliqua apud Memphiticos $\bar{\eta}$, consonis imposita notat vocalem (plerumque e mutam) in pronunciatione supplendam esse ante consonam; quare $\bar{\eta}$, $\bar{\eta}$ leges *en*, $\bar{\eta}\bar{\alpha}\bar{\eta}$, $\bar{\rho}\bar{\eta}\omega\tau\bar{\epsilon}$, $\bar{\eta}\bar{\chi}\bar{\epsilon}$, $\bar{\eta}\bar{\tau}\bar{\epsilon}$ efferes *empè*, *erhôte*, *engie*, *entè*. Quod si lineola media immineat supra duas consonas, notat vocalem (plerumque e mutam) in pronunciando supplendam esse inter utramque consonam, sic $\bar{\alpha}\bar{\eta}\bar{\pi}$, $\bar{\epsilon}\bar{\eta}$, $\bar{\kappa}\bar{\alpha}\bar{\varsigma}\bar{\kappa}$ lege *men*, *hen*, *casches*. Quare voces $\bar{\pi}\bar{\rho}\bar{\pi}\bar{\rho}\bar{\alpha}\bar{\eta}\bar{\pi}\omega\tau\bar{\tau}\bar{\epsilon}$, $\bar{\alpha}\bar{\eta}\bar{\alpha}\bar{\eta}\bar{\pi}\bar{\tau}\bar{\rho}\bar{\alpha}\bar{\eta}\bar{\rho}\bar{\eta}\bar{\tau}$ legendae sunt *enenremennute*, *emment-remenhet*. Dixi vocalem absentem plerumque esse e, sic in vocibus $\bar{\pi}\bar{\alpha}$, $\bar{\rho}\bar{\eta}\omega\tau\bar{\epsilon}$, $\bar{\alpha}\bar{\eta}\bar{\pi}\bar{\tau}\bar{\alpha}\bar{\delta}\bar{\epsilon}$, $\bar{\epsilon}\bar{\eta}$, $\bar{\pi}\bar{\rho}\omega\tau$, $\bar{\psi}\bar{\alpha}\bar{\eta}\bar{\alpha}\bar{\omega}$, et aliis sexcentis, quia alii codices Thebani, ac praesertim Memphitae easdem voces plene scribunt cum e, nempe $\bar{\pi}\bar{\epsilon}\bar{\alpha}$, $\bar{\epsilon}\bar{\rho}\bar{\rho}\omega\bar{\tau}$, $\bar{\alpha}\bar{\epsilon}\bar{\tau}\bar{\alpha}\bar{\delta}\bar{\epsilon}$, $\bar{\delta}\bar{\epsilon}\bar{\eta}$, $\bar{\epsilon}\bar{\pi}\bar{\rho}\omega\tau$, $\bar{\psi}\bar{\epsilon}\bar{\alpha}\bar{\eta}\bar{\alpha}\bar{\omega}$. In eo etiam Memphitae a Sahidicis differunt, quod

perraro lineolam usurpant media in voce, quemadmodum in ἀπεκλῆο; medias enim vocales scribere amant, ita ut eorum linea obliqua supra solam primam consonam vocabuli cadat. Sunt tamen rara vocabula, in quibus exempta vocalis est o, sic in ἀῶκ, ᾠῶκ, ὤῶτε videtur o supplenda, cum Memphitae scribant ἀνοκ *ego*, ἦτοκ *tu*, ὠῶτε *tres*. In οὔπῳ *habet* pro οὔονταq̄ desiderantur o et α.

Lineolae originem ita mecum reputo. Non secus ac puncta diacritica Hebraeorum, Syrorum, atque Arabum novitia sunt, ita lineola a Coptis usurpari coepit, cum linguae iam decidentis iusta pronuntiatio visa fuit aliquo signo notanda. Porro ex vocalibus alias plene efferbant, alias muto sono; primas Thebani scripserunt, alias lineola imposita indicarunt. Dixerim lineolam Coptorum respondere τῶ *Sceva* Hebraeorum, utraque e mutam designat. Semel ac vero lineola in moribus inducta fuit, coepit etiam abusus, in quo codices saeculioris aevi, ac praesertim Memphitici, incredibile dicta quantum luxurientur.

Pleraque litterae serviles vocibus praefixae, ut vel numerus, vel casus indicetur, sunt consonae cum e muta efferendae, uti ῑ, ῡ; quare ῑwor *ipsis* facile distinguitur ab ῑwor *gloriam* quod est ab wor *gloria*, praefixa ῑ nota accusativi. Quod secum reputantes Memphitae existimarunt percommode grammaticis rationibus a se provisum iri, si ceteras item litteras serviles, licet vocales, pari lineola insignirent. Quamobrem e servile praefixum notans accusativum, vel *ad*, *ab*, *quis* etc. lineola distinxerunt scribentes ἐποῳ, ἐσῶλ, ἐοῳωα, et alia sexcenta. Idem statuerunt de α praefixum imperativi, vel praeteriti, ἀναῳ *vide*, ἀοῳωα *aperi*, ἀ πῶε *Dominus regnavit*. Deinde ab uno ad alium usum servilem digressi lineola etiam notarunt e futuri,

εἰς *faciet*, ἐκδύρεα *audies*; tum alias ε, et α, et ο, atque ω vix serviles lineola donarunt scribes et *qui*, ἐφλκoт *vanus*, ut plane credam lineola abusos esse ad notandum etiam accentum tonicum vocabuli. Sic in ἀποκ, ἐπεε, ἐχεν etc. persuasum habeo lineolam esse accentum; nam cum Thebanis eadem voces scribantur ἀπ̄κ, ἐπ̄ε, ἐχ̄ν, debebant esse paroxytonae, nequit enim accentus supra mutam cadere. In ὦπi, ὦoт, oт̄κoт, ἀγγα nihil video nisi accentum. In ἐπιεταιδ, ἀπομαιδ, σοη̄ιδ, ἀδ̄ρωп, etc., non video quid duplex lineola notet. Anne Memphitae τὸ *methegh* Hebraeorum sunt imitati? Tum si in ἀσεβ̄нс, κ̄ᾱεαρ̄α, ἀγ̄αοп, ἐρε̄τιп, ἀρχ̄η̄ερε̄νo etc. accentum notare voluerunt, dicendum est graecam veritatem corrupisse. Quae quum ita sint, ac lineola Memphitica modo absentiam e mutae indicaverit, modo distinxerit vocales serviles, aut vocalem accentu donandam, tandem nonnullis in vocibus probabili potestate careat, fateri debemus Memphitarum lineolam potius obscurasse, quam illustrasse linguam eiusque grammaticam. E contrario apud Thebanos sua semper atque unica potestas lineolae mansit, ut defectum e mutae innueret. Ceterum cum eiusmodi defectus facile intelligatur ex natura consonarum immediate coniunctarum, uti мп, γα, εп, εр etc., equidem in Lexico saepe lineolam omisi, Zoëgam imitatus in suo Catalogo Codicum Copticorum; at eam accurate notarunt Mingarellius in Fragmentis Thebanis, et Woidius in Novo Testamento Sahidico. Miratus vero sum diligentiam Wilkinsii in Pentateucho et Novo Testamento Memphitico, nec non Ideleri in Psalmis item Memphiticis, qui anxia sollicitudine Memphiticam lineolam typis exprimendam curarunt. Equidem in hac Grammatica Thebaicam lineolam notabo, non item Memphiticam.

Gen. 816
(c)

§ 7. *Puncta, seu Thebaicum i, et Memphiticum i.*

Sola littera Iota punctis insignitur, iisque duobus apud Thebanos quoties posita post aliam vocalem cum ea non coalescit, ut diphthongum efficiat; sic etiam Graeci *oi*, *ai* scribunt, et Latini *oe*, *ae*. Iota vero non diphthongescit,

1.º Quoties est affixum primae personae singularis, sic in *ei*, *nei*, *ai* praefixis verborum; in *ταχροι*, *εταδσοι* etc. suffixis verborum, in *εροι*, *παι*, *εατηι* etc. suffixis particularum vel nominum.

2.º In pronomibus *παι*, *ται*, *παι*, *πει*, *τει*, *πει*.

3.º In plerisque nominibus, verbis, ac particulis quoties est finalis, sic *μαι*, *μει* *amare*, *μοι* *leo*, *ποι*, *intelligere*, *εραι* *in*, *ηι* *domus* etc.

4.º Media hisce in vocibus *ταιο* *honor*, *τδαιε* *condemnare*, *εαισε* *umbra*, *τμαιο* *iustificare*, *χαie* *desertum*, *χοic* *dominus* etc., earumque compositis.

Quare quoties *ai*, *oi* scribitur, credendum est Thebanos uti diphthongos pronunciasse.

Atque ita Thebani. Memphitae vero duo puncta aspernati lineolam supra i adhibuerunt non in primo aut in secundo Thebanorum casu, sed in omnibus desinentiis in *oti*, quae plerumque plurales sunt, uti *εβηοτι* *opera*, *φηοτι* *coeli*, *μοτι* *leo*; tum in aliis in *eti*, sic *μερι* *memoria*, *πορητι* *pornevere*, *εχμαλωτερι* *αίχμαλωτεύειν*. Ad haec scripserunt *ιρι* *facere*, *οριπαι* *dextera*, *ρικι* *inclinare*, *ισι* *sitis*, *αλληλοριδ* *alleluia*, *ιe* *vel*, *ιπι* *similis esse* etc. Tonicum ne accentum notare voluerunt? Atqui scribunt etiam *i* *venire*. Anne i gravidam pro ei innuere contenderunt, nam pleraeque ex iis vocibus vel in Memphitica, vel in Thebana dialecto scribuntur etiam ope diphthongi *ei*? Nihil statuo, nisi quod Memphitae multiplicem suae lineolae potestatem mox

recensitam nova hac onerarunt, atque universam signorum diacriticorum theoriam perturbarunt.

§ 8. *Accentus Circumflexus.*

Solis Thebanis in usu est, eoque distinguitur

1.° α in fine plerarumque vocum in α exeuntium, sic οτᾱ *blasphemia*, οτᾱ *unus*, ἰππᾱ *dignus*, ἰππῡπᾱ *insolentia*, πᾱ *misericordia*, κᾱ *ultio*, cᾱ *pulchritudo*, cᾱ *latus*, πᾱ *res*, εἰλᾱ *maculare*, τᾱ *myrias*, ῡᾱ *festivitas*, ῡᾱ *ortus*. His adde ᾱπ *non*, ατᾱπ *color*, et λᾱc *lingua*. Sane non accentus tonicus notatur, pleraeque enim sunt voces monosyllabae; nec paria vocabula distinguuntur, nam cᾱ sive *pulchritudinem*, sive *latus* significet, et ῡᾱ sive sit *festivitas*, aut *ortus*, eodem circumflexo donantur. Superest igitur, ut peculiaris sonus, isque longus, τοῦ α innuatur. Et revera Thebani duplici α scribunt etiam οτᾱα, πᾱα, οτᾱαπ, et Memphitae ope diphthongi αι dicunt οτᾱι, πᾱι, cᾱι, εἰπᾱι, ῡᾱι.

2.° εἰ in vocibus εἰ *venire*, οτᾱεἰ *una*, εἰπε *facere*, εἰμε *cognoscere*, εἰνε *compes*. Ergo apud Thebanos triplex εἰ distingui debet; εἰ de quo paullo supra dixi; εἰ quod passim in textibus occurrit; εἰ quod peculiarem sonum habet. Cum vero Memphitae et Basmurici sola vocali ι scribant laudatas voces, ι, οτῖ, ιπῖ, ιμῖ, ιπῖ, suspicor εἰ notasse ι longum.

3.° ο in verbis ὀ *esse*, et λῶ *cessare*. Videtur ο longum innui, quasi oo. Sane Memphitae scribunt οῖ *esse*.

4.° οτ in voce οτ *quid?* ut peculiaris pronuntiatio indicaretur distincta ab illa articuli indeterminati οτ.

5.° ω in vocibus ὤ *manere*, ὦπ *reputare*, †οτῶ *germinare*.

Cum Thebani, uti inferius dicam, ament geminare vocales; coniicio eas circumflexo notasse, quas duplicare volebant, ita ut $\hat{\alpha}$, $\hat{\omega}$ sint pro $\alpha\alpha$, $\omega\omega$.

§ 9. *Apostrophus.*

Solis etiam Thebanis in usu est, qui virgulam pingunt ad dexteram consonarum β , κ , λ , π , ρ , τ , peculiarem earum valorem indicaturi; quare virgula praedictis consonis adscripta apprime respondet accentui circumflexo quibusdam vocalibus imposito.

Commemoratae sex litterae, quoties sunt finales, virgula insigniuntur, sic $\pi\omicron\tau\beta'$, $\iota\alpha\kappa\omega\beta'$, $\beta\omega\kappa'$, $\chi\omega\kappa'$, $\beta\alpha\lambda'$, $\beta\omicron\lambda'$, $\epsilon\zeta\epsilon\kappa\iota\eta\lambda'$, $\tau\omega\rho\omicron\beta\alpha\beta\epsilon\lambda'$, $\psi\omicron\omicron\pi'$, $\theta\alpha\pi'$, $\alpha\pi\rho'$, $\psi\beta\eta\rho'$, $\sigma\omega\tau\eta\rho'$, $\epsilon\beta\omicron\tau'$, $\theta\alpha\tau'$, $\kappa\omega\theta\tau'$. Tum in media voce β in $\tau\beta' \eta\eta$, $\tau\beta' \pi\omicron\omicron\tau\epsilon$ — κ quoties est affixum secundae personae sing. masc. $\epsilon\kappa' \chi\iota$ *accipis*, $\pi\epsilon\kappa' \kappa\alpha\theta$ *terra tua*, $\alpha\kappa' \tau\pi\pi\omicron\omicron\tau$ *misisti* — λ in $\sigma\omicron\lambda' \epsilon\lambda$ — ρ in $\psi\tau\rho' \tau\omega\rho$, $\theta\delta\rho' \beta\omega\rho$, $\beta' \theta\omega\beta$ *operari*.

Sane apostrophus peculiarem harum litterarum pronuntiationem notare debet, ego vero suspicor asperam. Enimvero, uti paullo supra monebam, Thebani numquam adhibent aspiratas litteras θ , ϕ , χ , quae saepe apud Memphitas, et raro apud Baſmuricos in usu sunt. Fieri tamen potuit, ut antiqua Thebanorum dialectus paulatim vergens ad sororia idiomata coeperit quibusdam in adiunctis asperum litterarum τ π κ sonum admittere; cum vero in alphabetum inducere nova elementa θ ϕ χ recusarent, maluerunt virgula notare litteras τ π κ , quae aspero sono essent efferendae, non secus ac Iudaei $\tau\phi$ *Raphe*, ac Syri $\tau\phi$ *Ruchoch* distinguunt litteras τ π κ . Sane quoties eiusmodi litterae geminatae leguntur, numquam eas vidi apostropho distinctas; exploratum autem est litteram asperam ge-

minari non posse. Praeterea vocabula, in quibus ξ occurrit, eadem etiam elemento η Thebaice scribi possunt, uti $\eta\alpha\tau\epsilon$ et $\eta\alpha\tau\eta$, $\eta\alpha\tau\epsilon$ et $\eta\alpha\tau\eta$. Voces vero, quae apud Thebanos habent κ η τ , solent a Memphitis exarari elementis χ ϕ θ . Explicandae supersunt λ et ρ . Dicere possem ρ apud Graecos modo lene modo asperum esse, apud Hebraeos vero semper asperum utpote quod $\tau\alpha$ *daghesc* numquam geminatur; atque adeo Thebaicum ρ fuisse duplici sono donatum. Sed cum videam ρ Thebanorum saepe converti in λ Basmuricum, maxima affinitas et permutatio admittenda est inter ρ et λ , adeoque fuit ρ quod vergeret ad λ , ac vicissim λ quod inclinaret ad ρ ; apostropho vero irregularis utriusque elementi pronuntiatio notata fuit.

Quae si vera sunt, quisque videt Thebanum idioma semina continuisse aspirationum, aliarumque permutationum, quae in dialectis Memphitica et Basmurica explicatae apparent.

Ceterum puncta, accentus circumflexus, atque apostrophus, quae in antiquioribus codicibus passim invenies, non solent typis exprimi.

CAPUT II.

DE DIALECTIS.

Dialectos pro re nata iam commemoravi, sed res enucleatius explicanda est. Sermo Copticus tres habet dialectos. Prima, quam frequentabant incolae superioris Aegypti, Thebana dicitur ab urbe Thebarum, vel Saïdica ab Arabico vocabulo *Saïd*, quod meridionalem

hanc Aegypti partem notat. Altera Memphitica appellatur ab urbe Memphi, qua utebantur Aegyptii ad septemtrionem positi in Aegypto inferiori. Tertia est Basmurica, de qua post Picquesium, Munterum, et Georgium fuse disseruerunt Zoëga, Quatremere, atque Engelbreth ⁽¹⁾; hac, utpote ex Memphitico et Thebano idiomate conflata, usae videntur regiones, fortasse Oases, quae inter superiorem atque inferiorem Aegyptum continebantur. Quaerenti vero quaenam ex tribus dialectis purior sit ac magis intaminata, respondeo Thebanam ceteris praestare, quod facile colligitur sive ex natura sermonis propius ad analogiam exacti, ac minus foedati Graecis vocabulis, sive ex situ regionis longius ab exterorum consuetudine dissitae. Quae quum ita sint, grammatica Coptica non solum tria haec idiomatica explicare debet, sed etiam Thebanum constituere tamquam ceterorum fundamentum. At, cum Basmurici sermonis vix pauca fragmenta innotescant, haud semper potui Basmuricas formas citare; nam religioni duxi eas tantum in medium proferre, quae certo librorum testimonio firmarentur.

Ut vero trium idiomatum diversitas facilius aestimetur, eas mutationes exponam, quas patiuntur litterae, quin ulla grammatica ratio intercedat; nam varietates ad grammaticam spectantes suo quasque loco declarabo. Siglae T. M. B. indicabunt voces dialecti Thebae, Memphiticae, Basmuricae.

---

(1) Zoëga *Catalogus Codicum Copt.* p. 139 sq. Quatremere *Recherches critiques et historiques sur la langue et la littérature de l'Égypte* p. 147 sq. Engelbreth *Fragmenta Basmurico-Coptica V. et N. Testamenti* p. v. sq.

§ 1. *Clavis trium dialectorum.*

α Basmurice scribitur pro ο, ω Thebano et Memphitico

εβολ T. M.	<i>ab</i>	εβαλ B.
αποη	<i>nos</i>	απαη
οη	<i>etiam</i>	αη
ωπ̄ε	<i>vivere</i>	απ̄ε
ααωτεη	<i>vos</i>	ααατεη, et sic saepissime.

— Basmurice etiam adhibetur pro ε Th. Mem.

ερε T. M.	<i>bos</i>	αρε B.
ερη	<i>emere</i>	εαη
ερηη	<i>invicem</i>	αληη
εεη	<i>abstergere</i>	βατ.

— Basmurice quandoque, et raro Thebaice, supplet ε mutam, seu lineolam

οτωπ̄ε T. M.	<i>manifestare</i>	οτωπαε T.	οταπαε B.
εωπ̄ε	<i>ligare</i>		εαπαε
εωλ̄ε	<i>stigma</i>	εωλ̄αε	
τωδ̄ε	<i>oratio</i>		τωδαε.

— et ε Thebaice et Memphitice permutantur

αψ T.	<i>suspendere</i>	εψ M.
αλολι M.	<i>uva</i>	ελοολε T.
αβοτ M.	<i>mensis</i>	εβοτ T.
κας M.	<i>os</i>	κεεε T.

ε Basmurice usurpatur pro α T. M.

εεη *iudicium*, εη *non*, εε *locus*, λεεη *gaudere*, κεεη *terra*, πεεη *videre* pro T. M. εαη, αη, αα, παη, καε, πατ, et sic saepissime.

— Memphitice semper, et Basmurice saepius, supplet ε mutam, seu lineolam Thebanorum

εωρη T.	<i>errare</i>	εωρεα M.
ερηε	<i>novus</i>	εεηε B.
εζη	<i>super</i>	εεεη

ἄκαρ T. *affligere* εἰκαρ M. εἰκερ B.
et passim.

и Basmurice pro α T. M.

παρ T. M.	<i>ei</i>	πικ B.
ερρα	<i>super</i>	ερλνι
πατ	<i>eis</i>	πντ
παп	<i>nobis</i>	πпп

— Memphitice pro α

πα T.	<i>mihi</i>	πνι M.
ερρα	<i>super</i>	ερρνι

— Basmurice etiam pro ε T. M. finali

υπε T. M.	<i>lignum</i>	υπн B.
ρε	<i>modus</i>	рн
απε	<i>caput</i>	αпн
ελλε	<i>coecus</i>	βελλн.

и Memphitice et Basmurice pro ε finali Thebanorum

υπνε T.	<i>quaerere</i>	υπνι M. B.
υπνε	<i>erubescere</i>	υπνι, et sic milles.

— Memphitice pro ει T. B.

εινε T.	εινι B.	<i>ducere</i>	ινι M.
ειтп	ειтєп	<i>funus</i>	итєп
тμαιο		<i>iustificare</i>	ομαιο
χοετ		<i>oliva</i>	χοит

et saepe.

— Memphitice et Basmurice additur in fine vocum

ο	<i>esse</i>	οι M.	αι B.
καρ	<i>terra</i>	καρι	κερι
οτα	<i>unus</i>	οται	οτεи
ρε	<i>cadere</i>	ρεи	ρннι
qw	<i>capillus</i>	qwи	
χο	<i>murus</i>	χοи	

Quare dici potest Memphitas et Basmuricos maxime
amare и in fine vocum.

ω Memphitice pro Thebano. οε

οτοει	<i>agricola</i>	οτωι	M.
οτοειν	<i>lux</i>	οτωινι	
θοειρε	<i>excrementum</i>	θωιρι	
σοεικυ	<i>par boum</i>	συκυ	

— Memphitice pro Thebano ο, vide mox.

ατ Basmurice pro T. οοτ et M. ωοτ

ρσοτνε	<i>virgo</i>	ρωοτνι	M. λαννι B.
εσοοτ	<i>ovis</i>	εσωοτ	εσατ
κοοτε	<i>alii</i>	κεχρωοτνι	κεκατνι

tum Basmurici scribunt αατ *mittere*, αατ *aqua*, τατ *mons*, ατ *gloria*, pro Thebanis χοοτ, μοοτ, τοοτ, εοοτ.

εει Basmurice in fine vocum pro T. α, et M. αι

ψα	<i>dies festus</i>	ψαι	M. ψεει B.
πα	<i>misereri</i>	παι	πεει
οτα	<i>unus</i>	οται	οτεει
σοτα	<i>neomenia</i>	σοται	σοτεει.

Thebani et Basmurici amant geminare vocales, praeter i

οτααβ	<i>purus esse</i>	οταβ	M. οτεεβ B.
αατταατ	<i>solus ego</i>	αατατ	
ααατ	<i>mater</i>	αατ	
μεεετε	<i>cogitare</i>	μεετι	μνηοτι
ψεερε	<i>filia</i>	ψερι	ψηηλι
μνημμε	<i>multitudo</i>	μνημ	μνημυ
μοομμε	<i>ambulare</i>	μομυ	μοομυ
μοοπε	<i>pascere</i>	μοπι	μααπι
ετοοτγ	<i>ei</i>	ετοτγ	εταατγ
συωωτ	<i>amputare</i>	συωτ.	

— Multis vocalibus delectantur Thebani, sic

χοτωτ	<i>viginti</i>	χωτ	M.
ετοορ, ειερο	<i>fluviu</i>	ιδρο	
εικωρε	<i>ager</i>	ιορι	
ειεοτλ, εειεοτλ,			
εειειοτλ	<i>cervus</i>	ειοτλ.	

б Basmurice pro ч T. M. sic бат *abstergere*, оаби *ensis*, уаби *desertum*, би *ferre*, пиби *spirare* pro T. M. чет, снчг, уаче, чи, пичг.

в Memphitice pro T. B. τ exempla sunt obvia, nam Thebani et Basmurici numquam adhibent в nisi contractum ex тб, uti ве pro тб *modus*.

λ Basmurice pro p T. M. sic лoмпи *annus*, лакб *uri*, леп *nomen*, лет *pes*, et alia bene multa pro T. M. ромпи, рокб, рал, рат.

π Memphitice, et quandoque Basmurice excidit a Thebano мпт, ac suppletur littera е

мптре	<i>testis</i>	метре, меөре M.
уомпт	<i>tres</i>	уомт
мпт	<i>praefixum nominum abstractorum</i>	мет M. B.
гомпт	<i>aes</i>	гомт M.

Thebani etiam pro тмпт *occurrere*, сомпт *tendere* Memphitice scribunt тмат, смат.

с Memphitice saepe scribitur pro у Thebano, et contra

уахе	<i>dicere</i>	сахи M.
уоэне	<i>consilium</i>	собпи
уахп	<i>superesse</i>	свахп
вбнр	<i>navigare</i>	убнр
сашч	<i>septem</i>	уашч
соету	<i>par boum</i>	уашу
салу	<i>nutrire</i>	уалс.

ф Memphitice pro Thebano et Basmurico п. Exempla passim occurrunt, soli enim Memphitae adhibent elementum ф. Id etiam scribitur pro б, uti уфнр pro T. убнр *socius*.

х Memphitice pro Thebano et Basmurico к. Soli Memphitae utuntur aspirata х; exempla sunt obvia.

д Memphitice pro Thebano et Basmurico д; nam

eiusmodi elementum δ apud solos Memphitas occurrit.

π Memphitice pro σ Thebano et Basmurico, et vicissim

βονε T.	<i>violentia</i>	πονε M.	βανε B.
βον T. B.	<i>vis</i>	πον	
κοβ T.	<i>insanus</i>	κοπ	
ελδωδ	<i>ardea</i>	ελπωδ	
χιοτε	<i>furari</i>	βιοτι	χιοτι
χο	<i>serere</i>	βο	χα
περε	<i>accendere</i>	βερε	πεδα.

Sunt praeterea nonnullae voces, quae ad analogiam revocari nequeunt

ατω T. B.	<i>et</i>	οτογ M.	
πια T.	<i>omnis</i>	πιβεν	πιβι, πια B.
αεπο	<i>cur</i>	αδο	

Atque hae sunt praecipuae permutationes vocalium et consonarum in tribus dialectis.

CAPUT III.

DE RADICIBUS PRIMARIIS.

Uti radix primitiva iure illa forma constitui debet, quae simplicior sit. Plerumque est monosyllaba, uti α T. αι M. *facere*, ο T. οι M. *esse* — αψ *suspendere*, αψ *legere*, ωπ *numerare* — κω *ponere*, αε *amare*, μοτ *mori*, πατ *videre* — ψβ *mutare*, ελ *solvere*, κλ *volvere* — ψατ *indigere*, ψεψ *spargere* — σππ *constituere*, σπτ *creare* — ωππ *ferre* — ποτπ *iucundus esse*, κωπ *ligare*, atque aliae permultae. Quare coniecere licet, primitivas radices Copticas fuisse monosyllabas, quod philologi de Hebraico sermone aliisque suspican-

9

NA7

tur. At cum multae radices primariae antiquatae fuerint, bisyllaba earum derivata necessario admittenda sunt veluti primaria in eo Lexico, quod non philologorum coniecturas referat, sed sinceram linguae conditionem, cuiusmodi ad nos pervenit. Hinc sunt $\mu\pi\pi\epsilon$ *mirari*, $\lambda\alpha\lambda\epsilon$ *ungere*, $\pi\omega\beta\epsilon$ *rumpi*, $\rho\omicron\omicron\tau\tau\gamma$ *curare* etc. Ad haec trisyllaba, quae tamen rara sunt, ac plerumque vocibus vel peregrinis, vel compositis merito accensentur.

Porro radices ex consonis et vocalibus constant; illae ad radicis substantiam ita pertinent, ut mutari nequeant; ex vocalibus aliae sunt radicales, aliae indifferentes. Sane in radicibus $\kappa\alpha$ *pulcher esse*, $\beta\epsilon$ *bibere*, $\varsigma\iota$ *satiare se*, $\kappa\omicron$ *sex* vocales esse debent radicales, nisi omnia confundere velimus. Tamen ex $\kappa\alpha$ oritur $\kappa\epsilon\kappa\epsilon\omega\gamma$ *pulcher*; praeter $\beta\epsilon$ *bibere* scribitur etiam $\kappa\omega$; non tantum $\varsigma\iota$, sed etiam $\kappa\epsilon\iota$ *satiare se* scriptum legitur, et passive $\kappa\eta\tau$ *satiari*; nempe vocales radicales quandoque mutantur. Anne veteribus Aegyptiis erant litterae infirmae אהו , ita ut allatae radices ita concipi possint scriptae סא , סה , סי , סו , quae varias admitterent vocales, vel litterarum infirmarum permutationes, uti in Semiticis dialectis? Coniecturam enunciavi, cuius veritas aestimabitur quando hieroglyphicum systema liquido cognitum sit. Sed, quamquam res ita se habeat, tot diversae radices sunt admittendae, quot diversas significationes induit unum idemque monosyllabum. Ita שא *sub* — *ventilabrum* — *licium*, שע *cadere* — *modus*, שא *facies* — *uterus*, שז *in* — *iacere*, שז *sufficere* — *etiam*, diversae sunt radices, quia diversas habent notationes.

Quod si vocales radicales fluctuant instabiles, potiori iure mutantur indifferentes. Radices, quae ex duabus vel tribus consonis coalescunt, equidem coniicio antiquis temporibus elatas fuisse cum *e* muta, uti שכ , כל , ספ , סמן *sceb*, *chel*, *ser*, *smen*, cuius scripturae non pauca

exempla adhuc suppeditant textus Saidici; progressu vero temporis aliis atque aliis vocalibus animatas fuisse pro varia locorum ac temporum indole. Sane quin significatio mutetur scribitur ῥαυ , ῥευ , ῥωυ *exuere*, καϛ , κεϛ , κωϛ *curare cadaver*, κετ , κοτ , κωτ *aedificare*, ἡδϛ , ἡεϛ , ἡοϛ , ἡοτϛ *implere*, ἡκαϛ , ἡεκϛ , ἡοκϛ , ἡοτκεϛ *affligere*, ἡεϣτ , ἡοϣτ , ἡοτϣτ *perlustrare*, quas prisca aetas scribebat ῥυ , ῥε , ῥτ , ἡε , ἡκ , ἡϣτ . Rara est vocalis insititia ι.

§ 1. De Radicibus Derivatis.

Ex primaria radice aliae oriuntur derivatae.

1.° Si vocalem radiceis mutes in η, radix passivam induit significationem. Sic

κω *ponere*, κη *poni*

τωϛ *miscere*, τηϛ *misceri*

λωϛ *occultare*, ληϛ *occultari*

ωπ *numerare*, ηπ *numerari*

vide ῥηυ , τητ , τηϣ , τηϛ , ῥηϣ , ῥηοτ etc. Saepe tamen eiusmodi formae activam adhuc retinent significationem, ita ληϛ *occultare*, χηκ *perficere*, et *perfici*; quam confusionem ortam existimo ex *etacismo*, cuius gratia cum χεκ et χηκ idem sonarent *gek*, amanuenses alterum cum altero permutarunt.

2.° Duplicando radicem,

ῥωπ *iubere*, ῥονγεν *idem*

σρωε *somnus*, σῤῥῆρωε *obtenebrari*

λοϣ *fatuus esse*, λοϣλεϣ *conteri*

ῥριϣ *frendor*, ῥραϣρεϣ *frendere*.

Quare verborum σῤῥκωπ *volutare se*, σῤῥῶλ *consolare*, σενεν *sonare*, ῥωερεωπ *turbare*, primaria radix, etsi desideretur, suspicari tamen potest fuisse σῤῥ , σῤ , σπ , ῥωερ .

3.° Mediam in vocem inserendo vocales indifferentes,
 σοτη, σοοτη, σωτη, σοτω, σοτεη *cognoscere*
 μετε, μεετε *cogitare*
 μοωι, μοοωι *ambulare*
 ποτ̄αι, ποτ̄εαι *dulcis esse*.

4.° Addito α initio vocis,
 οτωη, αοτωη *aperire*
 ψκακ, αψκακ *clamare*
 μοπι, αμοπι *pascere*
 εοτω, αοτω *pignus*.

Rara sunt eiusmodi derivata.

5.° Addito η T., επ M. initio vocis,
 ψαηι T. *amaritudo*, επψαηι M. idem
 ψοτ T. *durities*, ηψοτ T., επψοτ M. idem
 χαι M. *res*, επχαι idem
 οτοι T. M. *impetus*, εποτοι M. idem

6.° Addito ω intensivo initio vocis,
 τωαι, ωτ̄αι T. *claudere*
 τ̄αι T, ωτ̄εαι M. *non*

λοτ̄λαι T, ωλοτ̄λαι T, εωληλοτ̄ι M. *iubilare*.

7.° Si in fine radice addas ε Thebaice, vel ι Mem-
 phitice et Basmurice, ac mutes vocalem radice, oriun-
 tur radices bisyllabae, quin vocis potestas mutetur,
 μεε T. M. *parere*, hinc μεεε T, μειι, μοοι M.
 μεω M. *percutere*, hinc μεωε T, μεωι M. B.
 μεωι M.

πεφ T. *sufflare*, hinc πεφε T, πεφι M.
 πεκ M. *inclinare*, hinc πεκε, ποκε T, ρικι, ρακι M.
 ψωκ M. *fodere*, hinc ψικε T, ψωκι M.

Ex hoc fonte fluunt pleraque derivata Coptici sermonis.

8.° Addito αι, vel εαι in fine vocis,
 οτωε T. M. B. *addere*, οτωεαι T, οτωεαι M,
 οταεαι B.
 σωρ T. M. *spargere*, σωρεαι T. M. *vagari*

ωλ T. M. *attollere*, ωλ̄ T. idem.

9.º Addito c in fine vocis,

χο, χοc *dicere*, τωοτη, τοτηoc *surgere*

τεβ *sigillo obsignare*, τεβc *sigillum*

χωρx *insidiari*, χορx̄c *insidiae*

βοολε *vestire*, βοολεc *vestis*.

10.º Addito q in fine vocis,

ωωq, ωωq̄ *spernere*, παρβ, παρβq̄ *iugum*

οτω̄̄̄ *comedere*, οτο̄̄̄q̄ *praesepere*.

CAPUT IV.

DE VERBIS COMPOSITIS.

Radiōes componuntur vel cum aliis radicibus, vel cum particulis, vel cum affixis. De postremis, quae constituunt nominum formas, non dicam, universa enim grammatica mihi esset in antecessum evolvenda; quare duo prima tantum composita exponam.

§ 1. De Compositis ex duabus radicibus.

Linguae natura facile Coptis suadebat, ut radices componendo ideas complexas exprimerent; tum in convertendis utriusque foederis libris accessit necessitas aemulandi graeca composita textus. Hinc sunt

T. σεκ̄μοοτ *haurire* a σεκ *trahere*, et μοοτ *aqua*

παυτ̄μακε *pervicax* a παυτ *durus*, et μακε *cervix*

M. σεοιποτ̄qi *aroma* a σεοι *odor*, et ποτ̄qi *bonus*

πεβ̄nī *paterfamilias* a πεβ̄ *dominus*, et nī *domus*.

Sed potiora composita ex radicibus sequentibus oriuntur

1.º κω T. B. χω M. *ponere, deponere*, in compositis κα, et χα. Hinc T. καρω *os deponere, silere*, M. χασιχ *manus imponere*.

2.º με vel μεϊ *amare*, in compositis μεϊ. Hinc T. μεϊπορτε *amans Deum, religiosus*, M. μεϊψελλο *amans hospites, hospitalis*.

3.º π vel ep T. ep M. ελ B. *facere, esse, fieri, evadere* permulta habet composita. Hinc

T. πμμεερε, vel epμμεερε, M. epφμετι, B. ελπιμοτι *commemorare, recordari* a μεερε etc. *cogitatio*

Et T. M. epανac, B. ελεc *veterascere* ab αναc T. M, et ec B. *vetus*.

In hisce compositis τὸ π numquam cum sequenti vocali in unam syllabam coalescit, sed solitarium manet, ac lineola apud Thebanos inscribitur, uti πac *veterascere*. Eiusmodi composita facile ex eorum imperativis aestimantur, uti dicam infra ad imperativos verborum.

4.º † dare. Hinc †εοοτ T, †ωοτ M, †εατ B. *dare gloriam, glorificare*; †ακac T. M. *dare dolorem, affligere*.

τ, et Memphitice θ scribitur ante quasdam consonas et vocales, uti

τcαβε T. M, τcαβα B. *dare doctrinam, docere*

τμαι T, θμαι M, τμαια B. *dare iustitiam, iustificare*

τοτχο T. M, τοτχα B. *dare salutem, sanare, servare*.

τ ante g contrahitur in θ, uti

θββιο T, θββιο M, θββια B. *humiliare* a τ et goβε *humilis*.

τα scribitur ante duas consonas, uti

ταχρε T. M. *firmum reddere* a τ et χwp *fortis, firmus*

ταγο T, τανθο M. *vivificare* a τ et τῆς T,
ωνθ M. *vita*.

Si ob crasim vel transpositionem litterarum, quae in hisce compositis saepe locum habet, dubites utrum τὸ τ sit radicale, imperativi omne dubium eximent, uti infra ad imperativos verborum monebo.

5.° υπτ T. M, υπт B. *sumere, sustinere*. Hinc υπггггг T, υπггггг M, υπггггг B. *sumere dolorem, vel conatum, pati, conari*.

6.° уорп primus. Hinc урпсoorп T. *praecognoscere, уорппeay praedestinare*; ita Copti imitantur graeca composita cum πρῶτον, vel πρὸ.

7.° қг, қгг *sumere, ferre*. Hinc қгпп T. M. *sumere computum, computare, numerare, қгpoorу T: sumere curam, curare, қгппггг T. portans iugum, subiugalis, қггггггг M. fructiferus*.

8.° гг T. M. *iacere*. Hinc ггппг T, ггпп M. *iniicere lapides, lapidare; ггeay M. iniicere sputum, spuere in aliquem*.

9.° жeл M, бп T, бeл B. *invenire*. Hinc жeлгнот M, бпгнт T, бeлгнот B. *invenire lucrum, lucrari*.

10.° жг T. B. бг M. *accipere, excipere*. Hinc жгcлн T. B, бгcлн M. *accipere vocem, audire; жггп T, бггп M. accipere iudicium, iudicari; жпбонс T. excipere violenter, vim inferre*.

Recensitis verbis, quae praefiguntur, adde nomina quae suffiguntur. Praecipua sunt

1.° tot M, тоот T, тeат B. *manus*. Hinc ттот M, ттот T. *dare manum, adiuvare; υπтот M, υπтот T. accipere manum, salutare, desponsare*.

2.° гнт cor. Hinc тгнт T. M. B. *dare cor, animadvertere; υπгнт T. M. poenitere*.

Nomina etiam cum nominibus copulantur. Potiora sunt

1.° лa T. M. B. *locus*. Hinc лaпeлoолe T, лa-

ἡλόθι M, ἡλόθλαθι B. *locus uvae, vinea*; ἡλόθιωτ T, ἡλόθιωτ M. *locus fugae, refugium*.

2.º ῥῆ T, ῥῆ M, ῥῆ B. pro ῥῆ *homo* notat *incolam* alicuius loci. Hinc ῥῆτῆ M, ῥῆτῆ M, ῥῆτῆ M *incola pagi, paganus*; ῥῆτῆ M T, ῥῆτῆ M M. *incola Aegypti, Aegyptius*.

3.º ῥῆ T. M. *pars*. Hinc ῥῆ T. M. *extra*, ῥῆ M. *hinc*, et sic alia adverbia loci oriuntur.

Commemorare possem εἰεγ T, ἰεγ M. *campus*, εἰεγ T, ἰεγ M. *opus, opificium*, aliaque, ex quibus nonnulla fluunt composita.

Tandem praepositiones ε *ad*, ε *sub*, ε *in*, εἰ *per*; aliaque assumpturae suffixa copulantur cum nominibus πο *os*, πατ *pes*, τοτ *manus*, atque evadunt επο, επο, επατ, επο, ετοτ, etc.

Quanti facienda sit haec doctrina de vocabulis compositis, ut a Coptico sermone ad Aegyptium assurgamus, exemplo declarabo. Horapollon *Hieroglyph.* 1. 7. illustraturus nomen Aegyptium βατῆ ait εἶσι γὰρ τὸ μὲν βατ ψυχή, τὸ δὲ ῆτ καρδία. Porro apud Coptos passim occurrit εἰτ *cor*, at βατ *anima* nemo vidit; Iablonski enim *Opuscul.* 1. 47 perperam explicat βατ *longaevum*, nec meliora profert Leemans nuperus Horapollonis editor. Atqui βατ *anima* superest in Coptico vocabulo composito. Enimvero Thebaice εποτῆ, et Memphitice θαρα, vel θρωτ ῆτῆ est *tonitru*. Utraque vox est composita; prima ex εποτ *vox*, et ῆτῆ pro ῆτῆ, nam ῆ genitivi quandoque mutatur in litteram sequentem; altera ex θρωτ *vox*, vel θαρα *vox*, quod est Sahidicum ερα *vox*, et βατ. Quare in utraque dialecto tonitru appellatur *vox τοῦ*, vel τῶν βατ; iam, si βατ est *anima*, Aegyptii tonitru dixerunt esse *vocem animarum*, quam animae per aërem diffusae edunt. Nonne Coptis tonitru dicitur etiam εποτῆ *vox coeli*? eccur non etiam *vox animarum*?

§ 2. De Compositis cum Particulis.

Particulas appello syllabas, quae semper coniunctae cum vocabulis numquam solitariae usurpantur; significationem vero radice modo augendo, modo minuendo, aut varie temperando efformant derivata. Cum istae omnibus in linguis ad remotissimas origines ascendant, atque ut plurimum repraesentent voces antiquatas, iuvat paullo diligentius eas recensere, si forte lux aliqua Aegyptiae linguae affundatur.

1.° **an** T. M. particula, quae numeros ad unitatem revocat substantivi nominis. M. **an̄** *hebdomas*, **an̄** *decas*, **an̄** *chikias* a **an̄** *mille*. Thebani item dicunt **an̄an̄** *decas* a **an̄an̄** *decem*. Vide meum Lexicon p. 7. sq. et Additamenta.

2.° **at** T. M. B. est particula negativa, quae nominibus praeponebatur, non secus ac *α* Graecorum,

an̄an̄ *videre*, **an̄an̄** T, **an̄an̄** M. *invisibilis*.

an̄an̄ T. *loqui*, **an̄an̄** T, **an̄an̄** B. *mutus*, *ineffabilis*.

Thebaice **an̄an̄** *stultus* scribitur pro **an̄an̄**, tum **an̄an̄** *azymus* pro **an̄an̄** a **an̄an̄** *fermentum*. Pro **at** Memphitae interdum scribunt **an̄** ante litteras *l*, *l*, *l*, *n*, maxime vero ante *o*, et *p*, uti **an̄an̄** *inaccessibilis*.

3.° **an̄** M. *valde*, *multum*. Hinc **an̄an̄** *loquax* a **an̄an̄** *loqui*, **an̄an̄** *valde frondosus* a **an̄an̄** *ramus*. Thebani tantum habent **an̄an̄**, sed vide meum Lexicon p. 78.

4.° **an̄** T. **an̄** M. B. format nomina abstracta. Sic **an̄an̄** T, **an̄an̄** M. *divinitas* a **an̄an̄** *Deus* — **an̄an̄** M, **an̄an̄** B. *pulchritudo* a **an̄an̄** *pulcher*. — **an̄an̄** T. *fraternitas* a **an̄an̄** *frater*. Ceterum pro **an̄** Memphitae scribunt **an̄**, sequentibus *l*, *n*, *p*, sic **an̄an̄** *falsitas*.

5.° **an̄** T. M. particula antiquata, quam coniicio no-

tasse *valde*, σφόδρα, πάνυ. Hinc fluxit adiectivum πάσς, πάς, tum επάσς, επάς ο ή σφόδρα, vel πάνυ *magnus*, *praestans*, quod semper dicitur de praestantia, auctoritate ac pretio *moralis* (Matth. xi. 11. Ioh. iv. 12. v. 36. viii. 53. I. Ioh. v. 9. III. Ioh. 4. etc.) nuspiam de magnitudine physica. Inde etiam ortum est adverbium πάς, quod in Lexico p. 87 converti *per veritatem*, rectius scripsissem *valde vere*, *verissime*, quasi πα sit particula, quae positiva convertit in superlativa. Tandem supersunt vocabula πάςτ *valde durus* a πα et υςτ *durities* — πάς, a πα et αςαί, αςη, αςε *multitudo*, unde πάςς *multus*, *valde multus* — πάς, a πα et αςαί *pulchritudo*, *bonitas*, unde πάςς *bonus*, *valde bonus* — πάςτ, πάςτ a πα et εςτ, εςτ *beatitudo* (quae vox antiquata fuit) unde πάςτ *beatus*. Particulam πα componentem esse atque indeclinabilem ex eo etiam intelligitur, quod adiectiva inde composita habent suffixa in fine.

6.º πε T. M. fortasse idem quod πα. Hinc πες, πες *pulcher* a κα *pulcher esse*.

7.º ρε T. M, λε B. particula paragogica, quae additur in fine vocum, quin earum significatio ulla ratione mutetur. Sic ρε, ρε *dicere* — με, με *amare* — υη in compositis, υηρε (B. υηλι) absolute *filius* — ε, ερε (B. ελε) *characteristica temporis praesentis* — νε, νερε *characteristica imperfecti* — εα da, εαρε *characteristica optativi utinam*.

8.º ρε T. M, λε B. notat agentem. Sic ρεςωπ T. M. *creator* — ρεςωμμε T., ρεςωμμι M. *minister* — ρεςεαπ T. M. λεςεαπ B. *iudex* a σωπ *creare*, ωμμε *ministrare*, εαπ *iudicare*.

9.º σα T. M. artificem notat. Sic σαπωκ M. *pistor* — σαπρωπ T. *faber aerarius* — σαπηβε T, σαπβηι M. *purpurarius* ab ωκ *panis*, ρωπ *aes*, ηβε *purpura*.

10.º ὡς T. M. notat dignum. Sic ὡς τταος M. *dignus qui honoretur*, ὡς τμεπρτ M. *dignus qui diligatur*.

11.º εα T. M. B. *magister, praeses*. Hinc εαεεε T, εαεεε B. *faber lignarius*, εαεεε T. B. εαεεε M. *aurifex* a εε *lignum*, εεε *aurum*. Memphitae, dempto ε, scribunt etiam εεεε. Inde fluxerunt εαεεε *centurio*, εαεεε *chiliarcha* a εε *centum*, εε *mille*.

12.º επ T. επ M. B. praefixa verbis format nomina actionem, vel actionis praesentiam denotantia, ita ut saepe respondeat infinito Graecorum cum articulo. Sic επεεε T, επεεε M. *actio generandi*, εε *generare* — επεεεε T. επεεεε M. *actio eundi*, εε *ire*. Cum eiusmodi composita exprimant infinitum verbi, vix possunt ac debent in Lexico omnia recenseri cum suis significationibus. Sic cum εεε M. notet *generare, possidere*, derivatum επεεε non tantum significat *generatio*, sed *possessio*, vide *Amos vii. 6*.

CAPUT V.

DE ARTICULIS.

Praeter articulum definitum et indefinitum Copti habent possessivum. De singulis dicam.

§. 1. *Articulus Indefinitus.*

Articulus indefinitus sine ulla generum distinctione est.

Sing.

Plur.

T. M. B. εε T. εε, εε. M. εε. B. εε, εε, εε. Nominibus praepositur, uti εεεε *un lion*, εεεε,

εανμορι *honi*. Si singulari *οτ* praefigas particulam *ε* *ad*, *εοτ* contrahitur in *ετ*, uti *εττταγε* *ad desertum* pro *εοττταγε*. Thebani, licet omittant vocales, tamen in plurali saepe scribunt *γεν*, ne τὸ *ἐν* confundant cum *ἐν in*.

§ 2. *Articulus Definitus.*

Articulus definitus *ὁ, ὁ, οἱ, αἱ* (Copti. carent neutro) est

<i>Sing. M.</i>	<i>Sing. F.</i>	<i>Plur. Com.</i>
T. πε, π . ὁ	τε, τ . ὁ	πε, π . οἱ, αἱ
M. π, π, φ	†, τ, θ	π, πεπ
B. πε, π, π	τε, †, τ	πε, π, π

Thebani scribunt πε, τε, πε ante nomina a duabus consonis incipientia, uti ante ταλειο, προ, ππο, βλοοτε, πρω etc. Secus usurpant π, τ, π non solum ante vocales, aut unicam consonam, sed etiam quando alterutra ex duabus consonis initialibus habet *e* mutam, sic ante οττυ, σιβ, ποττε, μα, ρπε, τββο, μπτρε. Ante *g* vel scribunt πε, τε, πε quemadmodum τεγн, τεγοττε, πεγιοοτε, vel adhibentes π, τ contrahunt πε in φ, et τε in θ, uti φηт, φап, φηке, φоот ab *gen* *utilitas*, εап *iudicium*, гηке *pauper*, роот *dies*, et өе, өн, өмө, өдн, өдйес, өвсw, өλλw ab *ge* *modus*, гн *uterus*, гмөв *mulier*, гдн *finis*, гдйес *umbra*, гвсw *vestis*, гλλw *anus*; quandoque etiam sine contractione scribunt пгп, пгнт. Ante *οτ* vocalis *ε* admittitur, sed *εοτ* contrahitur in *ετ*, sic πετοεиτ ὁ χρόνος pro πετοεиτ, tum тетгн, тетпот pro теотгн, теотпот. Quoties vero τὸ π praefigunt vocalibus, semper illud lineola distinguunt, ne cum π radicali confundatur; sic πασεβнс ei ἀσπβнс, adeoque *enasebes* legendum est. Idem π mutatur in н ante litteras м, et п, uti нмөдсн *signa*, нпнтс *coeli*,

raro etiam transit in β, λ, ρ ante β, λ, ρ, uti *πρωμε*
homines, *ἄλαος populi*, *ἔδρπε novi* pro *πρωμε*, *πλαος*,
ἄδρπε. Tandem Thebani perraro utuntur articulo Mem-
 phitico πι, †, πι, uti *Sirac.* vi. 20. 29. II. *Tim.* ii. 23.
Iud. 14. Haud tamen eiusmodi articuli confundendi sunt
 cum πι, †, πι scriptis pro πει, τει, νει *hic*, *haec*, *hi*,
 vel *hae*, sic *Ioh.* xx. 30. *πικωμε* non est ὁ βίβλος, sed
hic liber, vide meum Lexicon p. 164. Quodsi legas πει,
 τει, νει pro articulo πε, τε, νε, scito pravum esse or-
 thographiae genus.

Constituti canones Thebanae dialecti non multas ha-
 bent exceptiones. At quis confidat se posse certi aliquid
 statuere in sermone Memphitico? Memphitae scribunt
 πι, et π promiscue sive ante consonas etiam duplices,
 sive ante vocales; ita ut in uno eodemque libro legas
πικαρι et *πκαρι*, *πικω* et *πχω*, *πικι* et *πνι*, *πιοτρο* et
ποτρο, *†σμη* et *τσμη*, *πιβλοχ* et *νβλοχ*, *πιβπωτ* et
νβπωτ. Cum nullae certae regulae figi possint, gene-
 ratim affirmare licet Memphitas, utpotequi vocales amant,
 potius usurpare πι, †, quam π, τ; quare etiam ante ι
 scribunt πι, uti *πιαρι*, *†ιοτρεα*. In plurali vero semper
 adhibent πι, ne τὸ ἢ plurale confundatur cum ἡ, quod
 aut casus obliquos, aut negationem notat; excipe *ετ qui*,
 et praefixa, uti inferius dicam. Praeterea ante litteras β,
 ι, λ, π, οτ, ρ pro π, τ scribunt φ, θ, sic *φβαλ*, *φμωτ*,
φοται, *θακι*, *θμνσι*, *θποτνι*; at pro maxima Memphi-
 tarum licentia occurrunt etiam *πιβαλ*, *πιμωτ*, *πιοται*,
†βακι, *†μνσι*, *†ποτνι*. Tandem in plurali pro πι in-
 terdum usurpant πει, uti *πειππει*, *πειπκαχι*, *πειπσποτ*.
 Pessime factum! nam πει notat etiam *οι* vel *αι ἡμῶν*;
 quare *πειππει* valet *οι υἱοι*, et *οι υἱοι ἡμῶν filii nostri*.

§ 3. *Articulus Possessivus.*

Omnibus linguis ignotus ita appellari debet articulus πα ὁ τοῦ, τα ἡ τοῦ, πα οἱ vel αἱ τοῦ Thebane, at Memphitice φα, θα, πα, quo indicatur res, vel persona ad aliquem, vel ad aliquid spectare, seu illius esse. Exempla vim articuli declarabunt:

αἱπ ὧπτ επαπκαξε *non est ardor supra illum inimici Sir. xxiv. 15.*

φαπδ̄ε πε πικαρι *propria Dei est terra I. Cor. i. 26.*

ταπ̄ρο τε ἡ τοῦ βασιλέως ἐστὶ *Matt. xxii. 21.*

θαπια τε ται εικωπ *cuiusnam est (ἡ τίνος) imago haec Marc. xii. 16.*

πατκοτι πιστις οἱ τῆς ὀλίγης πίστεως *Luc. xii. 28.*

Hinc nomina formantur, πατωελεετ ὁ τῆς νύμφης sponsus; παnce *Isidi devotus*, nomen proprium viri *Paësis*, cuius femininum est τανце *Taësis*; παпποττε *Deo devotus, Paphnutius*. Quare notat etiam *filium* alicuius, uti in graeco ὁ τοῦ, sic φαηλι *filius Eli Luc. iii. 23*, πατ̄ραге *filii liberae*; vel *oriundum*, uti παотποлис *oriundi ex civitate Z. 16.*

CAPUT VI.

GENERALIS ADNOTATIO IN UNIVERSAM GRAMMATICAM.

Radices Copticae nihil ex se significant, a particulis vero seu praefixis, seu suffixis, determinantur, ut verbum, vel nomen notent. Sic a ὧπτ, accedentibus particulis nominum, fit *creator, creatio, creatura* etc.; sin affigas particulas verborum, habes universam coniuga-

tionem verbi *creare*, voce $\omega\pi\bar{\iota}\tau$ immutabili semper permanente. Quare grammatica Coptica tota in eo versatur, ut catalogum contexat particularum, quibus logica accidentia cum nominum tum verborum indicantur.

CAPUT VII.

DE NOMINE.

Nomen facile dignoscitur cum ex articulis mox expositis, tum ex aliis particulis inferius exponendis. Quid vero si hisce omnibus careat? tunc assumit praefixum π , quae generalis est nominum characteristicum. Sic $\sigma\eta\sigma\theta$ $\pi\theta\sigma\tau\epsilon$ T. *un gran timore*, ubi $\sigma\theta$ *magnus* habet articulum indefinitum $\sigma\tau$, at $\theta\sigma\tau\epsilon$ omni caractere exutus esset indeterminatus, nisi ei praefigeres π , quo fit nomen. Quare Copti dicunt $\sigma\tau\omega\omega\iota$ $\pi\chi\omega\delta$ M. *un uomo infermo*, $\tau\omega\sigma\bar{\rho}\pi$ $\pi\bar{\iota}\pi\tau\sigma\lambda\eta$ T. *il primo precetto*, $\sigma\tau\kappa\alpha\gamma\iota$ $\pi\chi\epsilon\omega\omega\omega$ M. *una terra straniera*. Item post verbum substantivum esse, $\epsilon\gamma\sigma\iota$ $\pi\delta\alpha\lambda\epsilon$ M. *est claudus*, $\epsilon\gamma\sigma\iota$ $\pi\sigma\tau\omega\pi\iota$ M. *est lucidum*, $\alpha\kappa\omega\omega\pi\epsilon$ $\pi\beta\sigma\eta\theta\sigma$ T. *fuisti adiutor*. Verum adiectiva composita cum particulis $\epsilon\tau$, $\epsilon\gamma$, $\epsilon\varsigma$, $\epsilon\tau$ non adsciscunt $\tau\delta$ π , satis enim sunt determinata, sic $\pi\chi\omega\omega$ $\epsilon\tau\pi\alpha\sigma\tau\gamma$ T. *pastor bonus*, $\rho\omega\omega\epsilon$ $\epsilon\gamma\epsilon\pi\pi\epsilon$ T. *homo similis*, $\gamma\alpha\pi\phi\iota\alpha\lambda\eta$ $\epsilon\tau\omega\epsilon\gamma$ M. *phiae plenae*.

§ 1. Formae Nominum.

Plerumque nomina carent omni forma, sic $\gamma\omega\alpha\chi\epsilon$ T. *dicere*, et *sermo*, $\omega\sigma\tau\iota$ M. *odisse*, et *odium*. Speciales tamen nominum formae sunt illae, quae praefixas habent particulas $\alpha\pi$, $\alpha\tau$, $\lambda\alpha$, $\omega\pi\tau$, aliasque a me superius re-

censitas in § *de Compositis cum Particulis*. Hisce adde composita cum *et*, *eq*, *ec*, *er*, sunt enim participia, vel adiectiva; *er* qui format participia, vel adiectiva utriusque generis et numeri, *etnoqpe* T. *utilis*, *utiles* a *noqpe* *utilitas*, *etcoṭṭ* T. *electus*, *a*, *i*, *ae* a *coṭṭ* *eligere*. Tum *eq* est praefixa sing. masc., *ec* sing. fem., *er* plur. com., sic *eqnoqpe* *utilis* m., *ecnoqpe* *utilis* f., *erpoqpe* *utiles*, *eqcoṭṭ* *electus*, *eccotṭ* *electa*, *etcoṭṭ* *electi*, *ae*. Sunt alia adiectiva, quae distinguuntur ex suffixis, quibuscum componuntur; sed de his alias.

§ 2. Genus Nominum.

Pluralia nullam habent generis differentiam. Singularia vero sunt vel masculina, vel feminina; nam Copti carent neutro, cuius vice plerumque adhibent femininum, sic *naṭec naṭ ne* *bona* (bonum) *ei est*, *acḡḡḡḡḡḡ* *facta* (factum) *est*, *contigit*. Ut praetermittam genus, quod vocabuli significationi adhaeret, uti *homo*, *maritus*, *uxor*, *mater* etc., aio substantivorum genus ex praxi addiscendum esse. Sunt tamen nonnulla nomina certo generi addicta; sic composita cum particula *ḡṭṭ* T, vel *ḡḡet* M. omnia sunt feminina; composita cum *ḡṭṭ* Saidico item sunt feminina, at cum *ziṭ* Memphitico sunt maximam partem masculina. Praeterea composita cum praefixo *eq* sunt masculina, cum *ec* feminina, uti *eqotḡḡḡḡ* *amplus*, *ecotḡḡḡḡ* *ampla*, idem dicatur de adiectivis, quae *q* vel *c* suffigunt in fine, *naṭoṭṭ* *bonus*, *naṭoṭc* *bona*. Tandem sunt aliquot nomina, quae, mutata forma, a masculino in femininum transeunt.

1.º Si masculino addas T. *e*, et M. B. *i*, fit femininum:

T. *ḡḡḡḡ* *socer*, *ḡḡḡḡe* *socrus*, M. *ḡḡḡḡ*

ḡḡḡḡer *socius*, *ḡḡḡḡere* *socia*, M. *ḡḡḡḡri*

βαιατλ *camelus*, βαιατλε *camela*, Μ. βαιατλι

Μ. ειηβ *agnus*, ειηβι *agna*

βωκ *servus*, βωκι *serva*.

Interdum fit aliqua vocalium mutatio :

Τ. κοп *frater*, κοπε *soror*, Μ. Β. κοπι

ειειβ *agnus*, ειειβε, ειαιβε *agna*.

2.º Si postremam masculini vocalem brevem mutes in longam affinem :

Τ. ελλο *senex*, ελλω *anus*, Μ. δελλω

ῥρο *rex*, ῥρω *regina*, Μ. οτρω

ῡῡῡο *peregrinus*, ῡῡῡω *peregrina*

βλλε *coecus*, βλλη *coeca*, Μ. βελλη

καβε *prudens*, καβη *fem.*, Μ. καβη

εαε *postremus*, εαη *postrema*, Μ. εαη

Μ. ιοτι *leo*, ιοτη *leaena*.

3.º Si mutes vocalem penultimaе syllabae masculini:

Τ. ῡῡρε *filius*, ῡεερε *filia* — Μ. ῡῡρι m. ῡερε f.

— Β. ῡῡλι m. ῡῡηλι f.

Atque haec fere sunt nomina, quae femininam habeant formam. Interdum vero, ut genus innuatur, additur εοοττ Τ, εωοττ Μ. *mas*, et εριμε Τ, εριμι Μ. *femina*, sic αλοτ εοοττ Τ, αλοτ εωοττ Μ. *puer*, αλοτ εριμε Τ, αλοτ εριμι Μ. *puella*.

CAPUT VIII.

DE NUMERO NOMINUM.

Numeri nominum duo sunt singularis, et pluralis; dualis enim Coptis est ignotus. Plerumque singularis a plurali non distinguitur, sed solis articulis indicatur; sic Τ. οηποε *un peccato*, ηποε *il peccato*, εηηποε

peccati, πεποθε *i peccati*, et M. οτποθι, φηποθι, εαηποθι, ηηποθι. Sed nonnulla nomina peculiari gaudent forma plurali. Composita cum praefixo εγ masc. atque εκ fem. habent plurale in ετ, uti εγοτω̄ς *amplus*, ετοτω̄ς *ampli*, αε, ετοκ̄α *tristis*, ετοκ̄α *tristes*, ετεαηπ̄α *dignus*, ετεαηπ̄α *digni*, αε. Etiam adiectiva quae in fine suffigunt γ masc. atque c fem. habent plurale in οτ, quod varie contrahitur cum praecedente vocali; sic επεσωγ *pulcher* επεσωοτ — πᾱσ̄ωγ *multus* πᾱσ̄ωοτ — εοπαδγ *magnus* εοπαδτ — επαπεγ *bonus* επαπετ.

Multa vero sunt nomina, quae in utraque dialecto peculiarem adsciscunt desinentiam; ac sunt vel regularia, vel irregularia.

§ 1. *Pluralia Regularia Memphitica.*

Desinunt in ι, τ, οτ, οτι.

Ad Classem ι

Pertinent nomina, quae sequuntur:

δελλο *senex*, δελλοι — ραειδο *dives*, ραειδοι —
αδωκ *corvus*, αδωκι — αα *locus*, ααι — αφωφ
gigas, αφωφι — ιιποτ *uber*, ιιποτ — ωφερ.
socius, ωφερι.

Ad classem τ

Pertinent nomina singularia in ε

δελλε *coecus*, δελλετ — δαλε *claudus*, δαλετ —
θεγγε *proximus*, θεγγετ — μεορε *testis*, μεορετ
— ρεαγγε *liber*, ρεαγγετ — καβε *prudens*, καβετ
— δαε *ultimus*, δαετ — χαπε *humilis*, χαπετ.

Ad Classem οτ

Pertinent nomina singularia in ε et ο, quae mutantur in η et ω

ααε *bubulcus*, ααηοτ — ερε *bos*, ερηοτ — ωρε.
locusta, ωρηοτ — ωπε *retis*, ωπηοτ — ιαρο

flumen, ιαρωτ — εβο *mutus*, εβωτ — πο *porta*,
 ρωτ — ψτεκο *carcer*, ψτεκωτ — οτρο *rex*,
 οτρωτ — ψεμμο *alienigena*, ψεμμοωτ —
 ραμμο *dives*, ραμμοωτ.

Huc etiam revocari possunt ειν *temo* εινωτ, κατε *pulcher* κατωτ, ερε *bos* ερωτ, et Basmuricum απη *caput* απηωτ.

Ad Classem οτι

Pertinent 1.º singularia exeuntia in ω, vel in consonam, uti

δω *doctrina*, δωωτι — αχω *magus*, αχωωτι —
 ρεχω *cantor*, ρεχωωτι — ετφω *pondus*, ετ-
 φωωτι — αq *cāro*, αqωτι — σφip *latus*, σφipωωτι.

2.º Singularia desinentia in ε, ει, vel η, οτ, quae mutantur in η, vel ω, uti

αφε *caput*, αφηωτι — ερε *cibus*, ερηωτι — φε
coelum, φηωτι — βεχε *merces*, βεχηωτι — ερφεi
templum, ερφηωτι — τεβηη *iumentum*, τεβηωωτι
 — ερηη *lacrima*, ερηωωτι — οτηωτ *hora*,
 οτηωωτι — αλωτ *puer*, αλωωτι.

§ 2. Pluralia Regularia Thebana.

Desinunt in ε, ετ ητ, ετε ητε, οτ, οτε.

Ad Classem ε

Pertinent δβωκ *corvus*, δβωκε — λωοτ *taenia*, λωοτε.

Ad Classem ετ ητ

Pertinent singularia in ε

ψαγε *desertum*, ψαγεετ — χιχε *hostis*, χιχεετ —
 ελλε *coecus*, ελλεετ — καβε *prudens*, καβεετ —
 †με *vicus*, †μηετ pro †μεετ;

et, contracto εε in η, oritur forma ητ

αμρε *pistor*, αμρητ — ερε *bos*, ερητ — ψπε
retis, ψπητ.

Ad Classem ετε ητε

Pertinent etiam singularia in ε, uti βαλε *claudus* βαλεετε, εδε *ultimus* εδεετε. Tum, contracto εε in η, oritur forma ητε, uti απε *caput* απητε, ερε *cibus* ερητε, πε *coelum* πητε.

Ad Classem οτ

Pertinent singularia in ο, quod in ω mutatur:

ιερο *flumen*, ιερωοτ — ῥο rex, ῥωοτ — πο *porta*, ρωοτ — κρο *finis*, κρωοτ — ἀπῑρρο *regnum*, ἀπῑρρωοτ.

e contrario σῶ *doctrina* σῶοτ. His adde εγε *bos* εγωοτ, εδε *postremus* εδεοτ.

Ad Classem οτε

Pertinent varia nomina

ερε *cibus*, ερεοτε — κε *alius*, κοοτε — ρο *annus*, ῥηποοτε — εη *via*, εηοοτε — οτ *via* ποx, οτ *via* ποοτε — τῶ *iumentum*, τῶποοτε — ῥη *lacrima*, ῥη *lacrima* ποοτε — οτ *hora* ποοτε — εω *asinus*, εωοτε — εω *asinus*, εοοτε — εμ *portus*, εμ *portus* ποοτε — σπ *latus*, σπ *latus* ποοτε.

§ 3. Pluralia Irregularia.

Sive Memphitica, sive Thebana in eo consentiunt, quod mutant vocales singularium

1.° Sine ulla desinentia

T. οτ *canis*, οτ *canis*

M. αῶτ *mensis*, αῶτ — απ *iusiurandum*, απ *iusiurandum* *dolor*, επ *dolor* — βα *pes*, βα *pes* *Aethiops*, εῶτ.

2.° Assumendo aliquam ex desinentiis pluralium.

Praesertim vero nomina exeuntia in ωτ habent plurale

in οτε T, of M; tum illa in ητ, ιτ, οτ habent pluralia in ατε T, α† M. Sic

T. εαληт *avis*, εαλαατε — οτрит *custos*, οτрате *pater*, ειote — εβοτ *mensis*, εβατε *dominus*, χεισοοτε

M. εψωт *mercator*, εψο† — ιωт *pater*, ιο† *virga*, ψβο† — μεψωт *campus*, μεψο† *decima*, रेमा† — εαληт *avis*, εαλα† *palma*, εα† — οτрит *custos*, οтра† *dilectus*, мепра† — εοτιт *primus*, εοτα† *camelus*, καμαατλι.

3.° Detracta vocali singularis, additur aliqua ex desinentiis pluralium. Sic

T. соп *frater*, сπηт — бир *sporta*, бироте *serpens*, εχοτι — εωб *opus*, εбнт; εбнтε, εбноте

M. соп *frater*, спнот — саб *scriba*, саботи *opus*, εбноти — ψοα *gener*, ψαωот.

4.° Sequentes plane sunt irregulares

T.M. εψω *sus*, εψατ — ερο *thesaurus*, ερορ, ερωρ, ερωар

T. εто *equus*, εтар, εтвар

M. ερο *equus*, εωар — нї *domus*, нот

T. εριαε *mulier*, εριοαε — χοї *navis*, εχнт

M. εριαι *mulier*, εριοαι — χοї *navis*, εχнот

εω *asinus*, εετ — ιοα *mare*, αααдиот

εωк *servus*, εβιαк — αωит *via*, αιτῶоти

соит *murus*, себодиот — сопи *latro*, сипωоти

T. εβω *vipera*, εβоти — M. ѿ *dominus*, ѿсет.

Basmurici modo cum Memphitis, modo cum Sahidicis consonant, vel paullo abscedunt.

CAPUT IX.

DE CASIBUS NOMINUM.

Casibus carent Copti, eos vero indicant quibusdam particulis, quarum aliae nomini praefiguntur, aliae seiunctae a nomine scribuntur. En utrasque

Thebaice, Basmurice				Memphitice			
	Seiunctae		Praefixae		Seiunctae		Praefixae
Nom.	ⲡⲟⲓ				ⲡⲓⲕⲉ		
Gen.	ⲡⲧⲉ		ⲡ, ⲙ		ⲡⲧⲉ		ⲡ, ⲙ
Dat.			ⲡ, ⲙ, ⲉ				ⲡ, ⲙ, ⲉ
Acc.			ⲉ, ⲡ, ⲙ				ⲉ, ⲡ, ⲙ
Voc.	ⲱ		ⲡⲉ		ⲱ		ⲡⲓ
Abl.	Thebaice			Memphitice			Basmurice
Seiunctae	ⲡⲧⲡ			ⲡⲧⲡ			ⲡⲧⲡ
	ⲉⲃⲟⲗ ⲡ			ⲉⲃⲟⲗ ⲡ			ⲉⲃⲟⲗ ⲡ
	ⲉⲃⲟⲗⲉⲡ			ⲉⲃⲟⲗⲉⲡ			ⲉⲃⲟⲗⲉⲡ
	ⲉⲃⲟⲗⲉⲓ			ⲉⲃⲟⲗⲉⲓ			ⲉⲃⲟⲗⲉⲓ
	ⲉⲓⲧⲡ			ⲉⲓⲧⲡ			ⲉⲓⲧⲡ
	ⲉⲃⲟⲗⲉⲓⲧⲡ			ⲉⲃⲟⲗⲉⲓⲧⲡ			ⲉⲃⲟⲗⲉⲓⲧⲡ
	ⲉⲃⲟⲗⲉⲓⲧⲡ			ⲉⲃⲟⲗⲉⲓⲧⲡ			ⲉⲃⲟⲗⲉⲓⲧⲡ
Praefixae ⲉ, ⲡ, ⲙ			ⲉ, ⲡ, ⲙ		ⲉ, ⲡ, ⲙ		ⲉ, ⲡ, ⲙ

Basmurici omnibus in casibus, ablativo excepto, utuntur particulis Thebanis.

Nominativus praecedens verbum nullam adsciscit particulam (cave enim, ne cum Scholzio credas nominativum assumere τὸ π) locus ipse monet illud esse propositionis subiectum; quare Copti scribunt ⲡⲓⲕⲓⲟⲣ ⲉⲧⲉⲱⲡⲓ ⲉⲧⲉⲱⲟⲣⲧ *stellae erunt decedentes*. Sin verbum antecedit, sequens nominativus distinguitur particula se-

iuncta ἰδοὶ T. B, ἵκε M. sic ἀφ' ἰδοὶ ἰωάννης venit *Iohannes*, πεχας ἵκε ἰς dixit *Iesus*.

Genitivus indicatur vel particula seiuncta ἵτε, uti οὐραγε ἵτε ταυ T. *verbum veritatis*, φησὶ ἵτε πωροιστοῦ M. *hora incensi*. Vel praefixa ἵ, quae plerumque ante β, α, φ, semper vero ante π, scribitur α, raro autem ante λ, ρ scribitur λ, ρ; sic πωρε ἵδαται T. *filius Davidis*, πωρε ἀποττε T. *filius Dei*, πωρὶ ἀφ' M. *filius Dei*, εὐποδα ἀμν M. *myriades multitudinis*. Pro ἵ, α Thebani raro scribunt εν, εα. Obiter moneo perperam nonnullos affirmasse τῷ π praefixo fingi adiectiva. Citant illi ἀβερπὶ *ferreus* a βερπὶ *ferrum*, ἵπορὶ *aureus* a πορὶ *aurum*, ἵρομτ *aereus* a ρομτ *aes*; sed haec atque his similia nihil sunt, nisi genitivi *ferri*, *auri*, *aeris*, qui a substantivo praecedenti reguntur. Nonne Hebraei dicunt שְׁפָתַי קֹדֶשׁ *lingua sanctitatis* pro *lingua sancta*? ita Copti corona *ferri*, *auri*, *aeris* pro *ferrea*, *aurea*, *aerea*. Idem etiam scribunt ο ἵπορὶ esse *auri* pro *aureum*, uti nos *esser d'oro*, et Galli *être d'or*.

Dativus indicatur potissimum particula ἵ, quae in hoc et reliquis casibus mutatur in α, λ, ρ, quemadmodum diximus in genitivo; sic τερπνὴ ἀπαίνι M. *pax huic domui*, † πῖρεκε T. *dare pauperibus*. Quandoque tamen pro π usurpatur ε, sic πεχω εοτοπ πια T. *dicis omnibus*, cuius vice Memphiticus Luc. xii. 41 habet ποτοπ πιβει; tum ἀπτωμ ενεπδαλατ M. *adhaesit pedibus*; εστπτωπ ετῶδιδε T. *similis est grano*, Memphiticus κοπ ποτπαφρι. Sin ε praefigatur articulo indefinito οτ, contrahitur saepe εοτ in ετ, uti in allato ετῶδιδε pro εοτῶδιδε.

Accusativus promiscue indicatur τῷ ε, vel ἵ, uti αταμοι εοτσαερι M. *ostendite mihi staterem*, ατρε ετρωμε (pro εοτρωμε) T. *invenerunt hominem*; ταμιο

ἵππε T. *create coelum*, τὰ αἰὶο ἕπντε T. *create coelos*.

In vocativo particula seiuncta ω est graeca, uti ω ρωαι M. o *homo*. Germana Coptorum characteristicā est articulus definitus, πσαρ T. o *magister Matth.* xix. 16. xx. 13. 30, τῷερὶ ἰσιωπ M. o *filia Sion Ioh.* xii. 15, ἡρῡποκρεῖτης T. o *hypocritae Matth.* xii. 18. Abnormis est vocativus ἰκρατιστε M. o *optime Luc.* i. 3, ubi τὸ π est nota characteristicā nominis.

Multae sunt praepositiones, quae ablativum notant.

ἵππ T, ἵτεπ M. B. sic κηπος εἰχι ἵππ πετῡπρε T. *censum accipiunt a filiis suis Matth.* xvii. 25, *continget illis* ἵτεπ παιωτ M. *a patre meo Matth.* xviii. 19.

εβολ ἡ T. M. εβαλ ἡ B. *recesserunt εβολ ἡπχοεῖς T. a Deo*. Nam εβολ est adverbium *extra*, quod regere nequit nomen, nisi ope sequentis π.

εβολῆπ T. εβολῆεν M. εβαλεπ B. Particula ῆπ T. ῆεν M. notat *in*; hinc *salvabit populum suum εβολῆπ πετποῖε a peccatis eorum*, ubi Memphiticus εβολῆεν ποτποῖ. Thebani et saepe Basmurici scribunt εβολῆμ, εβαλεῖμ ante nomina a π incipientia, uti εβολῆμ πποῖτε *a Deo*.

εβολῆα M. Particula ῆα notat *sub, in*, quare εβολῆα proprie est *a sub, ab in*; sic *ne pereatis εβολῆα φῆωιτ a via*, et *reversi sunt εβολῆα πτωῖτ a monte*.

εβολῆι T. M. εβαλεῖ B. Cum' εῖ sit *super*, εβολῆι notat *a supra, de supra*, sic *descendens εβολῆι πῑστατῖος de cruce Marc.* xv. 30, *auferunt aurum εβαλεῖ πετποῖτ de supra Deos suos Q.* 233.

εῖπ T. εῖτεπ M. B. *cupiebat eum videre εῖπ ἡποῖ*. ἡποῖεῖ a *multo tempore*. Sed praecipue notat ὑπὸ, seu causam efficientem, vel *prae*, adeoque usurpatur post verba passiva, *dissolutum fuit εῖπ a vel prae solis radio Sap.* 897, *incenditur εῖτεπ a flamma Isai.* v. 24.

εβολεῖπ T. εβολεῖτεπ M. εβαλεῖτεπ B. coalescens

δε ἵτε Ablativum dat. exprimitur n. ἵτε πῑκο, τῡνε εἰα. 16. 3. ἵτε M. MNIM
signis Marc. 16. 20.

ex εβολ et εῖτῆ praecedenti. Sic *ne quaeras principatum* εβολεῖτῆ πρὸς a Domino, et *cathedram* εβολεῖτῆ ὀρθο a rege Sir. vii. 4. Maxime notat causam efficientem, atque adhibetur post verba passiva.

εβολεῖτῆ T. εβολεῖται M. εβαλεῖται B. a supra, de supra, nam εἰτῆ est super. Sic *cum veniret* εβολεῖται πῶωτ de supra montem, a monte, et si exaltatus fuero εβολεῖται πκαθ a terra.

Praeter particulas seiunctas hucusque descriptas, ablativus indicari etiam potest praefixis ε, et π. Sic *mundare cor* εποβε πια ab omni peccato, *separare* επποτε a Deo, *cave* επεκρηῖα a murmuratione, *ψαφоте* πῆαοκαεκ recedit a cogitationibus.

CAPUT X.

DE COMPARATIVIS ET SUPERLATIVIS.

Nulla est peculiaris forma horum graduum, ea enim in solis linguis excultissimis invenitur. Copti, uti Hebraei aliique, scribunt *bonus prae me*, vel *bonus plusquam me*, pro nostro *melior me*. Quare comparativus dignoscitur ex particula praefixa ε prae; et adverbio εοτο plus. Sic ποβ επαι T. *magnus prae his*, *maior his*; εεεοοτ επκαλ T. *malus prae oculo*, *peior oculo*. Particula ε assumens suffixa pronominum evadit επο, uti inferius dicam, hinc εποο εποι T. *fortior me*, πποβ επον T. *maiores nobis*. Accedit εοτο T. M. εοτε T. B. εοτα B. *plus, magis*; hinc εοτε ταειο T. *plus honoris*, *maior honor*; εοτε παρηκια T. *maior libertas*; ερε οτωτορτῆ παωυπε ηεοτο T. *tumultus fieret magis*, seu *maior*. Saepe vero positivum pro comparativo adhi-

betur, uti ποδ *magnus* respondet graeco μείζων *Matth.* xviii. 1. 4. xx. 25. 26. in utroque textu.

Positivum etiam pro superlativo usurpatur; saepius tamen positivo addunt adverbium εμάτε T. εμάτω M. εμάτω B. *valde*, quod etiam geminatur, uti in *Pap.* v. 105. πᾶα φεραγοτε εμάτε ατω εφο πᾶα εμάτε εμάτε *locus terribilis valde, et desertus valde valde.*

CAPUT XI.

DE NUMERIS.

Numeri a Memphitis saepe saepius litteris alphabeti indicantur, a Thebanis vero vocibus ipsis exprimi solent; quare in sequenti tabella pars Thebana locupletior est Memphitica, nam religioni duxi eas, tantum voces recensere, quas in textibus legeram, ceteras lector ex analogia supplebit.

§ 1. Numeri Cardinales.

Thebaice		Memphitice	
masc.	fem.	masc.	fem.
1 οῦά	οῦεῖ	οῦάι	οῦι
suff. οῦέ			
2 σῆατ	σῆτε, σεπτε	σῆατ	σῆοτ†
suff. σῆοοῦτε, σῆοτε	σῆοοτσε, σῆοτε		
3 ψῶμπτ; ψῶπτ	ψῶμπε	ψῶμτ	ψῶμ†
pref. ψῶμπτ, ψῶτ, ψῶμτ			
suff. ψῶμτ			

Thebaice

Memphitice

Thebaice		Memphitice	
masc.	fem.	masc.	fem.
4 q̄rooṯ	q̄roē, q̄to	q̄rwōṯ	
præf. q̄roṯ, q̄teṯ		præf. q̄te	
suff. taq̄te, aq̄te			
5 ḥor	ḥe, ḥ	ḥor	
suff. th, te			
6 cooṯ	coo, coē, co	cooṯ	
præf. ceṯ			
suff. tace, ace			
7 caḥq̄, ceḥq̄	caḥq̄e	caḥq̄	
8 ḥmōṯn	ḥmōṯne	ḥmnh	ḥmnhn
suff. ḥmnh	ḥmnhne		
9 ḥis, ḥit	ḥite	ḥit	ḥitḥ
10 mnt	mntē	met	mhḥ
præf. mhṯ			
20 choṯwṯ	choṯwte	choṯ	
præf. choṯṯ			
30 maab, maḥ	maabē	maḥ	
40 eme, emh		eme	
50 taioṯ		taioṯ	
60 ce		ce	
70 ḥqe, ḥbe		ḥbe	
80 emepe		ḥamepe	
90 p̄staiōṯ, pestaiōṯ		p̄stāt, p̄steōṯ	
100 ḥe		ḥe	
200 ḥnt		cpāt ḥwe, cpātḥwe	
300 ḥmhṯwe, ḥmtḥwe, ḥometḥwe		ḥomat ḥwe	
400 q̄rooṯ ḥwe, q̄roṯḥwe, q̄teṯḥwe			
500 ḥor ḥwe			
600 cooṯ ḥwe, ceṯḥwe		cooṯḥwe	
700 caḥq̄ ḥwe			
800 ḥmōṯnḥwe			

Thebaice

Memphitice

	masc.	fem.		masc.	fem.
900	ψηϞ π̄ψϞ				
1000	ψϞ			ψϞ	
2000	ψϞσπδτ				
3000	ψϞⲙⲓⲛⲧ π̄ψϞ, ψϞⲙⲓⲛⲧψϞ, ψϞⲙⲓⲛⲧψϞ				
4000	ϣⲧⲟⲧψϞ				
10000	τβδ			θβδ	
50000	ⲓⲟⲧ π̄τβδ				
60000	ϙⲟⲟⲧ π̄τβδ				
140000	ⲙⲓⲛⲧⲁϣⲧⲉ π̄τβδ				
180000	ⲙⲓⲛⲧψϞⲙⲓⲛⲧ π̄τβδ				
600000	ϙⲉ π̄τβδ				

Basmuricos numeros vidi sequentes οῤεεϣ *unus*, οῤεεϣ *una*, ψδⲙⲙⲉⲛⲧ *tres*, ψδ *mille*.

In numeris duplex forma distinguenda est, absoluta, et composita.

Prima adhibetur quoties numerus est solitaria vox, ac praeponitur rei numeratae, quae regitur ab π̄; est porro vel masculina, vel feminina. Sic ψϞⲙⲓⲛⲧ vel ψϞⲙⲓⲛⲧ π̄ϙⲟⲟⲧ *tres dies*, 'ψϞⲙⲓⲛⲧ π̄ϙⲟⲙⲙⲉ *tres anni* — ϣⲧⲟⲟⲧ π̄ϙⲙⲙⲉ *quatuor homines*, ϣⲧⲟ π̄ψϞⲉⲣⲉ *quatuor filiae* — ϙⲟⲟⲧ π̄ϙⲟⲟⲧ *sex dies*. Atque ita semper numeri praeponuntur substantivo, excepto ϙⲓⲁⲧ, qui substantivum consequitur, uti παϣⲙⲣⲉ ϙⲓⲁⲧ *duo filii mei*, ⲓⲥⲉⲓⲙⲓ ϙⲓⲟⲣⲓ *M. mulieres duae*, ϙⲙⲓ ⲙⲙⲉⲟⲣⲉ ⲓⲛⲉⲙ ϙⲙⲓ ⲓⲛⲉⲟⲣⲉ *os testium duorum atque os trium testium Deut. xix. 15*, τβδ ϙⲓⲁⲧ *myriades duae*, *viginti mille*. Cuius rei nulla alia ratio afferri potest, nisi quod, si ϙⲓⲁⲧ praeponeretur, saepe cum articulo enunciandus esset πⲉϙⲓⲁⲧ, iamvero πⲉϙⲓⲁⲧ valet *ambo*, *uterque*; quare perpetuo scribunt παⲣⲣⲉⲗⲟϙ ϙⲓⲁⲧ *angeli duo*; ne, si dicerent πⲉϙⲓⲁⲧ ⲁⲣⲣⲉⲗⲟϙ, innuere viderentur *utrumque angelum*.

Pro ταιοτ *quingenta* Tukius in *Rudim.* p. 289. 454 habet ταιο, quam formam nolui veluti certam admittere in tabella; ecquis enim Tukio fidat? praesertim quum p. 289 ταιο vertat *quadraginta*. Praeterea *Nūm.* II. 32 legi cegge *sexcenti*; atqui cē notat 60, essent igitur 6000; quare erratum credo pro cεγγε.

In forma absoluta feminina interdum errarunt librarii, aut editores; sic *ϣομ̄μ̄πτε π̄εβοτ* *sex menses Act.* VII. 20, reponere *ϣομ̄μ̄πτ̄ π̄εβοτ*, vel *ϣομ̄μ̄πτ̄ ε̄νεβοτ*.

Altera forma dicitur composita, quia usurpatur quoties numerus ita coniungitur cum alio numero, vel nomine, ut unicum vocabulum fiat; ac tunc vel praecedit, vel consequitur, unde duae existunt formae, alia praefixa, alia suffixa.

Praefixa immediate coniungitur cum nomine sequenti, sine *π̄*; sic *ϣμ̄π̄τ̄ϣο*, vel *ϣμ̄π̄τ̄ϣο*, *tres mille*, *ϣομ̄τ̄ρομ̄πε* *tres anni*, *ϣτοτ̄τ̄ντ̄* *quatuor venti*, *ϣτετ̄ϣο* *quatuor mille*. In dialecto Memphitica vidi solum praefixum *ϣτεφ̄ατ* *quadrupes*. Forma praefixa nullam habet distinctionem generis, quod sive ex natura formae colligitur, sive ex loco *Gēn.* XV. 9, ubi legitur *ϣομ̄τ̄ρομ̄πε*, *ϣμ̄τ̄ρομ̄πε* *tres anni*. Lectiones *μ̄ετ̄ϣμ̄ν̄π̄* II. *Rēg.* VIII. 13, *μ̄ν̄τ̄ϣμ̄ν̄π̄* *Lūc.* XIII. 4 pro *μ̄π̄τ̄* inter errata amanuensium sunt recensendae.

Suffixarum formarum exempla habes in decadibus.

11. *μ̄π̄τοτε* masc. *μ̄π̄τοτει* fem.

12 *μ̄π̄τ̄σποοτε*, *μ̄π̄τ̄σποτε* masc. *μ̄π̄τ̄σποοτε*, *μ̄π̄τ̄σποτε* fem.

13 *μ̄π̄τ̄ϣομ̄τ̄* masc. *μ̄π̄τ̄ϣομ̄τε* fem.

14 *μ̄π̄ταγτε* comm.

15 *μ̄π̄τ̄ν̄*, *μ̄π̄τε* comm.

16 *μ̄π̄τασε* comm.

17 *μ̄π̄τ̄σαϣ̄* masc. *μ̄π̄τ̄σαϣ̄τε* fem.

18 *μ̄π̄τ̄ϣμ̄ν̄π̄* masc. *μ̄π̄τ̄ϣμ̄ν̄πε* fem.

19 $\mu\pi\tau\psi\iota\varsigma$ masc. $\mu\pi\tau\psi\iota\tau\epsilon$ fem.

21 $\chi\omicron\tau\tau\omicron\tau\epsilon$ masc. $\chi\omicron\tau\tau\omicron\tau\epsilon\iota$ fem. etc.

Formae $\alpha\gamma\tau\epsilon$ et $\alpha\epsilon$ usurpantur cum numeris in τ desinentibus, hinc $\mu\pi\tau\alpha\gamma\tau\epsilon$ 14, $\chi\omicron\tau\tau\alpha\gamma\tau\epsilon$ 24. Secus adhibentur formae $\tau\alpha\gamma\tau\epsilon$, $\tau\alpha\epsilon$, uti $\mu\alpha\delta\delta\tau\alpha\gamma\tau\epsilon$ 34, $\tau\alpha\iota\omicron\tau\tau\alpha\gamma\tau\epsilon$ 54, $\rho\mu\epsilon\tau\alpha\epsilon$ 46, $\sigma\epsilon\tau\alpha\epsilon$ 66, $\rho\mu\epsilon\pi\epsilon\tau\alpha\epsilon$ 86.

Formas suffixas quandoque turbavit amanuensium imperitia. Sic $\chi\pi$ $\mu\pi\tau\omicron\tau\epsilon$ *Matth.* xi. 6. 9, $\mu\alpha\delta\delta\omicron\tau\epsilon$ *Pap.* v. 20, ubi feminine $\omicron\tau\epsilon\iota$ scribendum erat. E contrario $\mu\pi\tau\omicron\tau\epsilon\iota$ *Z.* 225. 227, ubi masculinum $\omicron\tau\epsilon$ reponendum est; praetermitto $\tau\epsilon\mu\pi\tau\omicron\tau\epsilon$ *Luc.* xiv. 9, cum enim innuantur undecim Apostoli, emendandum est $\pi\epsilon\mu\pi\tau\omicron\tau\epsilon$. His adde $\mu\pi\tau\sigma\pi\omicron\tau\epsilon$ $\pi\rho\omicron\mu\pi\epsilon$ *Luc.* ii. 42, repone $\mu\pi\tau\sigma\pi\omicron\tau\epsilon$.

In decadibus numerus decadis praecedere solet, uti $\psi\omicron\beta\epsilon\tau\eta$ 75, quare $\sigma\alpha\psi\psi\eta\psi\gamma\epsilon$ *Matth.* xviii. 22. *Z.* 502 notat 7×70 , seu 490.

Millenarii numeri centenariis ita exprimi possunt $\mu\pi\tau$ $\eta\psi\epsilon$ 1000, $\chi\omicron\tau\omega\tau$ $\eta\psi\epsilon$, vel $\chi\omega\tau\omega\tau$ $\eta\psi\epsilon$ 2000, $\mu\alpha\delta\delta$ $\eta\psi\epsilon$ 3000, $\mu\alpha\delta\delta\psi\iota\varsigma$ $\eta\psi\epsilon$ 3900.

Si myriadi accedat millenarius numerus, uterque ope millenariorum exprimitur, $\mu\pi\tau\sigma\pi\omicron\tau\epsilon$ $\eta\psi\omega$ 12000, $\chi\omicron\tau\tau\psi\omega\mu\tau$ $\eta\psi\omega$ 23000, $\rho\mu\epsilon\omicron\tau\epsilon$ $\eta\psi\omega$ 41000, $\tau\alpha\iota\omicron\tau\tau\alpha\gamma\tau\epsilon$ $\eta\psi\omega$ 54000.

Ex $\tau\beta\alpha$ *myrias* fit $\omicron\tau\beta\iota\varsigma$ $\tau\beta\alpha$, vel $\beta\iota\varsigma$ $\pi\tau\beta\alpha$ *dimidium myriadis*, seu *quinque mille* *Z.* 513. Hinc $\mu\pi\tau\psi\mu\eta\eta$ $\pi\tau\beta\alpha$ $\omicron\tau\beta\omicron\varsigma$ *decem et octo myriades cum dimidia*, seu 185000 *Tuk.* 451.

Numeri, utpote nomina collectiva, construuntur cum articulo et substantivo singulari, sic $\dagger\sigma\tau\eta\mu$ (non vero $\rho\alpha\eta\eta\sigma\tau\eta\mu$) $\sigma\pi\omicron\tau\ddagger$ *mulieres duae* *Gen.* xxii. 22, $\pi\ddagger\omicron\tau$ $\pi\omicron\epsilon\iota\kappa$ $\mu\pi$ $\pi\tau\beta\tau$ $\sigma\pi\alpha\tau$ *quinque panes et pisces duo* *Luc.* ix. 13. 16, $\tau\psi\omega$ $\pi\rho\omicron\mu\pi\epsilon$ *mille anni*. Praeter articulum et rem numeratam, cetera efferuntur plurali numero;

uti $\psi\omega\alpha\pi\tau$ $\pi\rho\omega\alpha\epsilon$ $\sigma\epsilon\psi\eta\iota\epsilon$ $\pi\omicron\omega\kappa$ *tres viri quaerunt te*
Act. x. 19, $\pi\epsilon\iota$ $\alpha\pi\tau\tau\sigma\pi\omicron\upsilon\tau\epsilon$ $\alpha\psi\chi\omicron\omicron\tau\epsilon\omicron\tau$ *hos undecim misit*
eos Matth. x. 5, $\eta\kappa\epsilon$ ξ $\alpha\pi\pi\alpha$ $\epsilon\tau\epsilon\omega\tau$ *septem alii spiritus*
mali Matth. xii. 45, $\alpha\tau\omega\tau\alpha$ $\pi\beta\iota$ $\pi\alpha\iota\tau$ *audiverunt de-*
cem (Apostoli) Matth. xxi. 24.

Tandem monere iuvat numeros distributivos exprimi
 repetitione eiusdem numeri, uti $\psi\omega\alpha\tau$ $\psi\omega\alpha\tau$ *terni*
Marc. xvi. 20, $\psi\epsilon$ $\psi\epsilon$ *centeni*, $\psi\omicron$ $\psi\omicron$ *milleni* II. Règ.
 xviii. 4.

§ 2. Numeri Ordinales:

Circa vocabulum *primus* dissentiunt Thebani, qui
 $\psi\omicron\pi\tau$ scribunt, a Memphitis, qui $\epsilon\omicron\upsilon\tau\tau$, et fem.
 $\epsilon\omicron\upsilon\tau\iota$ *prima*, confer utrumque textum in *Matth. xxii.*
25. 38. Act. xii. 10.

Ceteri ordinales formantur a forma absoluta cardina-
 lium, praefixo $\mu\epsilon\epsilon\gamma$ Thebaice et Basmurice, $\mu\alpha\delta\epsilon$ Mem-
 phitice. Hinc

$\mu\epsilon\epsilon\gamma\pi\alpha\tau$ *secundus*, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\pi\tau\epsilon$ *secunda*

$\mu\epsilon\epsilon\gamma\omega\alpha\tau$ *tertius*, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\omega\alpha\tau\epsilon$ *tertia*

$\mu\epsilon\epsilon\gamma\tau\omicron\omicron\tau$ *quartus*, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\tau\omicron$ *quarta*

$\mu\epsilon\epsilon\gamma\tau\omicron\tau$ *quintus*,

$\mu\epsilon\epsilon\gamma\epsilon\omicron\omicron\tau$ *sextus*, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\epsilon\omicron$ *sexta*

$\mu\epsilon\epsilon\gamma\alpha\psi\tau$ *septimus*, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\alpha\psi\tau\epsilon$ *septima.*

Tum $\mu\epsilon\epsilon\gamma\alpha\pi\tau\omicron\tau\epsilon$ 11^m, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\alpha\pi\tau\sigma\pi\omicron\upsilon\tau\epsilon$ 12^m, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\chi\omicron\tau\tau\alpha\psi\tau\epsilon$ 27^m, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\mu\epsilon$ 40^m, $\mu\epsilon\epsilon\gamma\epsilon\omicron\omicron\tau$ $\pi\psi\epsilon$ 600^m.
 Memphitae scribunt $\mu\alpha\alpha\delta$ $\bar{\tau}$ *tertius*, $\mu\alpha\delta$ $\bar{\alpha}$ *quarta*
 etc. In $\mu\alpha\delta$ $\bar{\epsilon}$ saepe tmesis locum habet, sic $\epsilon\mu\alpha\delta$
 $\rho\omicron\alpha\pi\iota$ $\sigma\pi\omicron\tau\iota$ *annus secundus*, $\mu\alpha\alpha\delta$ $\sigma\omicron\pi$ $\bar{\epsilon}$ *secunda*
vices; et Thebaice $\tau\alpha\epsilon\gamma$ $\rho\omicron\alpha\pi\epsilon$ $\epsilon\pi\tau\epsilon$, $\mu\alpha\epsilon\gamma$ $\sigma\epsilon\pi$ $\sigma\pi\alpha\tau$.

§ 3. *Particulae, et Nomina,*
quae cum Numeris saepe coniunguntur.

α T. M. *circiter*, uti α γτορϣε πρῶμῃ T. *circiter* *quadringenti homines* Act. v. 36 ⁽¹⁾, α ψμπτϣο μῆτρῃ T. *circiter tres mille animae* Act. ii. 41, utrobique graecus habet ὥσε'. Vide meum Lexicon p. 1.

πα T. M. *circiter*, sic παρτορϣε T. *circiter* *quadringenti*, παρορϣε M. *circa vesperam*, vide meum Lexicon p. 118. Praeterea πα notat etiam distributionem numeri, cui praepositur, uti παϣε ατω παταιορ ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα *centeni et quinquageni* Marc. vi. 40, πα πταιορ *quinquageni* Luc. ix. 14.

οτωπ, saepius οτῆ, raro οτεπ et οτνε T. *pars*, uti οτωπ σπαρ *duae partes*, ποτῆ ψομπτ *tertia pars*, ποτῆ πῖτορ *quinta pars*, ποτεπ πῖτορ *quinta pars*, πορνε ψομπτ *tertia pars*.

πεγ T. M. praepositur numeris, ut dies hebdomadis significetur, sic πεγσπαρ *feria secunda*, πεγψομπτ *feria tertia*. Dicitur etiam πεγγτοορ *quatrIduanus*, et πεγψομπτ ἀγει εβροπ ερακοτε T. *tertia die ingressus est Alexandriam* Z. 262.

πε M. *pars*, sic φρε ῑ *tertia pars*, φρε ῑ *quarta pars*, tum ρεμπτ *pars decima*, *decima*. Raro Thebani hac particula utuntur, vidi tamen πρεψομπτ *tertia pars* Num. xxviii. 14, et ραγτοορ (ita) *quarta pars* Num. xxviii. 5. 7; his accedit ρεμπτ *decima*. Pro πε Memphitae etiam scribunt τερε, vel τερ, et Thebani τρε, uti πτερε ῑ *tertia pars* Zach. xiii. 8. 9, πτερε ῑ *quarta pars* Levit. xxiii. 13, πτερεγτοορ *quarta pars* Num. xxviii. 14.

---

(1) Bonus Tattam in Lexico p. 42 huic loco innixus recensuit τοοομ αγτορ *quatuor*!

cor T. M. praeponitur numeris ut dies mensis indicetur, sic corā pēwor *dies octava Thoyt*, corxor *die vigesima nona Athor*. Hinc corat *dies primus mensis*, *neomenia* pro cororat, vide meum Lexicon p. 191.

zē T, azē M. *hora* semper coniungitur cum numeris; quod si numerus horae non indicetur, tunc *hora* dicitur nat. Ita Memphitice azē ā, azē ē *hora prima*, *hora nona*. At Thebani praemittere solent nat *hora*, quin tamen immediate coniungatur cum numero, uti āppat pāp coe āp zē *hora sexta et nona Mātth. xx. 5*, āppat pāp *hora tertia Mātth. xx. 3*, ubi observare licet zē construi cum numero feminino.

CAPUT XII.

DE PRONOMINIBUS PERSONALIBUS.

Pronomina personalia in casu nominativo haec sunt:

Sing.	Theb.	Mem.	Bas.
1 com.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{āpκ} \\ \text{āpγ} \\ \text{āpok} \end{array} \right\}$	āpok	āpak <i>ego</i>
2 masc.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{p̄tκ} \\ \text{p̄tok} \end{array} \right\}$	p̄θok	p̄tak <i>tu m.</i>
fem.	p̄to	p̄θo	p̄ta <i>tu f.</i>
3 masc.	p̄toγ	p̄θoγ	p̄taγ <i>ille</i>
fem.	p̄toc	p̄θoc	p̄tao <i>illa</i>
<i>Pluralis</i>			
1 com.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{āp̄} \\ \text{āpon} \end{array} \right\}$	āpon	āpān <i>nos</i>
2 com.	p̄twt̄n	p̄θwtēn	p̄tat̄n <i>vos</i>
3 com.	p̄toot	p̄θoot	p̄tat̄ <i>illi, illae.</i>

§ 1. *Affixa.*

Hinc derivantur nonnullae vocales aut consonae, quae numquam solitariae usurpantur, sed semper affiguntur nominibus, particulis, et verbis, adeoque appellantur *affixa*; quodsi initio vocis veniant dicuntur *praefixa*, uti $\alpha\mu\epsilon$ *amat* a $\mu\epsilon$ *amare*; si in fine *suffixa*, uti $\epsilon\omega\alpha$ *etiam ipse* a $\epsilon\omega$ *etiam*. En affixa nominum et particularum, nam de illis verborum suo loco dicam.

Praefixa		Suffixa
<i>Singularia</i>		
Pers. 1	α	ι, τ
2	$\left\{ \begin{array}{l} \text{masc. } \kappa \\ \text{fem. } \sigma\tau \text{ T. } \epsilon \text{ M. B.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \kappa \\ \epsilon \text{ T. } \iota, \epsilon \text{ M. B.} \end{array} \right.$
3	$\left\{ \begin{array}{l} \text{masc. } \varsigma \\ \text{fem. } \varsigma \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \varsigma \\ \varsigma \end{array} \right.$
<i>Pluralia</i>		
1	$\bar{\eta}, \epsilon\eta, \text{ T. } \epsilon\eta \text{ M. B.}$	η
2	$\tau\bar{\eta}, \text{ T. } \tau\epsilon\eta \text{ M. B.}$	$\tau\epsilon\eta$
3	$\epsilon\tau, \text{ T. B. } \sigma\tau \text{ M.}$	$\sigma\tau.$

§ 2. *Praefixa.*

Praefixa assumuntur a verbis et a nominibus, ita tamen, ut in nominibus coalescant cum articulo definito, in verbis careant omni articulo; quare si praefixa comitem habeant articulum definitum vox est nomen, si careant vox est verbum. Sic a $\mu\epsilon$ *amare* et *amor* fit $\pi\epsilon\kappa\mu\epsilon$ *amor tui*, $\pi\epsilon\varsigma\mu\epsilon$ *amor eius*, $\pi\epsilon\pi\mu\epsilon$ *amor nostri*; tum fit $\epsilon\kappa\mu\epsilon$ *tu amas*, $\epsilon\varsigma\mu\epsilon$ *ille amat*, $\epsilon\pi\mu\epsilon$ *nos amamus*. De verbis suo loco dicam, nunc de nominibus.

Usum praefixorum cum nominibus declarabunt exempla, quae sequuntur; $\delta\alpha\lambda$ masc. est *oculus*, $\varsigma\alpha\eta$ fem. *vox*.

παδαλ	oculus meus	ππαδαλ T.	} noster
πεκδαλ	tuius m.	πεπδαλ T. M. B.	
ποτδαλ T.	} tuius f.	πετπδαλ T.	} vester
πεδαλ M. B.		πετεπδαλ M. B.	
πεყδαλ	eius m.	πετδαλ T. B.	} eorum
πεσδαλ	eius f.	ποτδαλ M.	
παδαλ	oculi mei	πεπδαλ	nostri
πεκδαλ	tui m.	πετπδαλ T.	} vestri
ποτδαλ T.	} tui f.	πετεπδαλ M. B.	
πεδαλ M. B.		πετδαλ T. B.	} eorum.
πεყδαλ	eius m.	ποτδαλ M.	
πεσδαλ	eius f.		

Si mutes π in τ habebis femininum ταςμη vox mea, τεκςμη tua m., τοτςμη T. τεςμη M. B. tua f., τεყςμη eius m., τεσςμη eius f. Pluralis consonat cum masculino.

Praefixa πα, πε, τα, τε, πε numquam eliduntur sequente alia vocali, ac scribitur παδαλor puer meus Matth. viii. 6. 8. xii. 18, πετεβωτ negotiationes tuae, πεερβοτ plaga tua fem. — In plurali scribitur πεπδαλ oculi nostri etiam Thebaice; nam si scriberetur ππαδαλ, hoc notaret τούς ὀφθαλμούς, prius π esset nota accusativi, alterum π articulus definitus pluralis.

Eiusmodi praefixa πα meus, πεκ tuus, πεყ suus etc. sunt vera pronomina possessiva: his similia sunt πωι meus, πωκ tuus, πωყ suus etc., quae inferius exponam, sed in eo differunt a praecedentibus, quod πωι meus est vox separata, πα meus praepositur substantivis, cum iisque in unam vocem coalescit, uti πωι πε παδαλ meus est oculus meus.

Ut pronomenum possessivum magis magisque eniteat, atque auribus inculcetur, Galli dicunt mon opinion à moi; Copti etiam personale cum possessivo coniungentes scribunt παλας αποκ mea lingua ego, ma langue à moi Exod. iv. 10, παραπ αποκ nomen meum Matth. xviii. 5,

vide *Iòh.* xviii. 36. *Phil.* iii. 20. Interdum praeponitur pronomen personale ἀποκ παωπῆ *quod ad me attinet, vita mea Phil.* i. 21. Et post suffixa εἰς τοῦ ἐμοῦ εἰς ἀποκ *etiam erga me ipsum Z.* 383, ἀφῆκε ἀποκ *sumsit me ipsum Ming.* 309, πετεῦψε ἐροῦ ἀποκ *quod nobis ipsis convenit Z.* 605, ψαροῦ πτοῦ πποῦτε *ad ipsummet Deum Ming.* 287.

Hucusque utrumque pronomen consonabat, coeperunt deinde Copti πτοῦ T, πθοῦ M. coniungere cum quovis pronomine aliarum personarum. Sic πτοῦ ἀποκ T. *ego ipse Z.* 394, πτος πτοῦ ἐτκελετε *ipsamet praecipit Z.* 445, ριλλε πτοῦ πητῆ *deflete vos ipsas Lùc.* xxiii. 27, ππετοταροῦ δε πτοῦ πῆα οὔψιλλο *non addunt semetipsas post (non sequuntur) peregrinum Iòh.* x. 5. Tum sine pronomine, quod tamen subintelligitur, ἀπρῶππε πτοῦ εἰτοῦ πῆαι *ne temetipsum pudeat harum rerum Sir.* xlii. 1, ψωπε πτοῦ ἐκτορε *esto tumet diligens Ming.* 334 bis, ἀρι χοεῖς πτοῦ ἐπεκρητ *esto tumet dominus cordis tui Ming.* 334.

Tandem πτοῦ refertur ad substantivum, πῆι πῆα πτοῦ ἀπχοεῖς *misericaordia ipsiusmet Dei Sir.* xviii. 13, πσοβῆι δε πθοῦ ἀπδῶ M. *consilium autem ipsiusmet Dei Psal.* xxxiii. 11, πμοῦ πτοῦ πρεγρῆποδε *mors ipsorummet peccatorum Tuk.* 93, ππῶψ† πῶπῆ πθοῦ πε φῆι M. *maximum opprobrium ipsum hoc est Z.* 56.

§ 3. Suffixa.

Suffixa et praefixa semper consonant inter se, excepta prima persona et secunda fem. in singulari. Suffixum primae pers. sing. est ι; quod si vox exeat in τ, suffixum est τ, ac pro duplici ττ unicum scribitur, quare τοτ *manus* est etiam *manus mea* pro τοττ; adde εῶβητ *propter me*, quod ab εῶβε commode dici potuisset εῶβῆι, tum κεπτ *sinus meus* a κεπ. Suffixis utuntur verba, prae-

positiones, ac perpauca nomina. In verbis suffixa sunt accusativi, uti ἀἰχμοῦ *genui eum*, ἀἰκοῦμαι *audivi eos*; de his suo loco dicam. Nunc de praepositionibus, quae casus obliquos pronominum formant.

§ 4. Casus Obliqui Pronominum.

In tribus pronominibus nullus est casus obliquus, praeter τῆτῆν, raro τῆποτ T. ἔηποτ, raro τῆποτ M. τῆποτ B. *vos*, de quo mox dicam. Obliqui casus pronominum formantur affigendo suffixa iisdem particulis, quibus etiam finguntur nominum casus; particulae tamen saepius aliquam patiuntur formae mutationem.

Genitivus Pronominum.

Nota genitivi nominum est ἦτε; assumens suffixa evadit modo ἦτα, modo ἦτη, vel ἦτω. Hinc sunt:

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	ἦτα	ἦτη	<i>mei</i>
2	{ m. ἦτακ f. ἦτε	{ ἦτακ ἦτε	{ <i>tui m.</i> <i>tui f.</i>
3	{ m. ἦταϥ f. ἦταϭ	{ ἦταϥ ἦταϭ	{ <i>eius m.</i> <i>eius f.</i>
Plur. 1	ἦταν, ἦτῆ	ἦταν	<i>nostri</i>
2	ἦτε τῆτῆν	ἦτε ἔηποτ, ἦωτεπ, ἦτωτεπ	<i>vestri</i>
3	ἦτατ	ἦτωτ	<i>eorum.</i>

Haec tantum vidi Basmurica ἦτην *nostri*, ἦτετεπ, vel ἦητεπ, vel ἦτε τῆποτ *vestri*.

Dativus Pronominum.

Nota dativi nominum est η, et ε. Suffixa componens cum η habebis:

		Theb.	Mem.	Basm.	
Pers.	1	παί	πνι	πνι	<i>mihi</i>
	2	{ m. πακ	πακ		<i>tibi m.</i>
		{ f. πε	πε		<i>tibi f.</i>
	3	{ m. πας	πας	πνς, πες	<i>ei m.</i>
		{ f. πας	πας	πнс	<i>ei f.</i>
Plur.	1	παπ	παп	πнп	<i>nobis</i>
	2	πнτп	пωτεп	πнτεп	<i>vobis</i>
	3	πατ	пωот	пет, пнот	<i>eis</i>

Ex Basmuricis ea tantum exposui, quae vidi.

Particula ε assumens suffixa evadit ερο T. M. ελα B, vel ετοот T. ετοτ M. εταат B. Iamvero ро T. M. ла B. notat os, тоот T. тот M. таат B. est *manus*, ita ut ερο sit *ori*, ετοот *manui*. Hinc habes:

		Theb.	Mem.	Basm.	
Pers.	1	εροι	εροι	ελαί	<i>mihi</i>
	2	{ m. εροκ	εροκ		<i>tibi m.</i>
		{ f. ερο	ερο		<i>tibi f.</i>
	3	{ m. ερος	ερος	ελας	<i>ei m.</i>
		{ f. ερος	ερος	εлас	<i>ei f.</i>
Plur.	1	εροп	εроп	εлап	<i>nobis</i>
	2	ερωτп	ерωтеп	εлатеп	<i>vobis</i>
	3	εροот, ερωот	ерωот	εлат	<i>eis</i>
Pers.	1	ετοот	ετοτ		<i>mihi</i>
	2	{ m. ετοотк	ετοтк		<i>tibi m.</i>
		{ f. εтооте	εто†		<i>tibi f.</i>
	3	{ m. εтоотς	ετοтς		<i>ei m.</i>
		{ f. εтоотс	εтотс		<i>ei f.</i>
Plur.	1	εтоотп	εтотеп		<i>nobis</i>
	2	εтооттнпот,			
		εтооттнτп етепннпот			<i>vobis</i>
	3	εтоотот	εтотот		<i>eis</i>

Basmuricum vidi εταδτq ei m. Exempla dativi ετενεκντορ
vobis habes Deut. iv. 2. Act. v. 28. I. Cor. xi. 2.

Accusativus Pronominum.

Nota accusativi nominum est ε, et η. Particula ε as-
sumens suffixa evadit epo mox expositum, atque adeo
epo non solum dativum notat, sed etiam accusativum,
vide Ioh. ix. 31. 35. 37. Act. iii. 4. xvi. 9. 37. etc. Altera
particula η assumptura suffixa componitur cum μο ignotae
significationis, ut sit ημο, seu μοο. Hinc habes :

	Theb.	Mem.	Basm.	
Pers. 1	μημοι	μημοι	μημας	me
2	{ m. μημοκ	μημοκ		te m.
	{ f. μημο	μημο		te f.
3	{ m. μημοq	μημοq	μημαq	eum
	{ f. μημοc	μημοc	μημαc, μημοc	eam
Plur. 1	μημον	μημον	μημας	nos
2	μημωνη	μημωνη	μημας	vos
3	μημοοτ	μημωνοτ	μηματ	eos, eas.

Si Tattami Lexico p. 248 credas, μοο quosvis obli-
quos pronominum casus notat; scilicet vir acutissimus
contulit Copticum μοο cum graecis casibus, quibus
respondet in textu graeco, quasi syntaxis utriusque lin-
guae par atque eadem sit. Equidem monebo verba sub-
stantiva ac neutra postulare accusativum, sic ημα ετεπε
λαζαρος μομοq locus quem (in quo) erat Lazarus Ioh.
xii. 1, ημα αποκ ετ μομοq locus quem (in quo) ego
sum ib. 26, ημα εναqχη μομοq locus quem (in quo)
positus erat Gen. xxi. 17, κατα θε ετετηο μομοc eo modo
quem estis Act. xxii. 3, ηθε ετηο μομοc eo modo quem
est Sir. xliii. 31, ηηεταqηωπη μομοq id quod contigit
eum (ei) Act. iii. 10, οτ ηετωοη μομο quid contigit
te (tibi) Gen. xxi. 17. Singularis etiam est constructio
επε ηετροc μομαεκ μομοq Petrus meditans se, annē

secum? *Act.* x. 19, idem dic de *μοκαίετ θηπότ reco-*
gitate vobiscum *Hebr.* xii. 3. Sed in loco *Num.* xvi. 5
πνεταγσοτποτ ἀλλογ quos elegit sibi, credo mendosam
lectionem coaluisse ex duabus, quarum altera dabat
πνεταγσοτπ αλλοοτ, altera *πνεταγσοτποτ ερογ*; sane
aliis in locis *σοτπ eligere* construitur cum *ερογ*, vel
παγ sibi.

Praeterea *ἀλλο* genitivum notat in phrasibus *γενε*
αλλοοτ quidam illorum, *ποτα ποτα αλλωτῃ unusquisque*
vestrum, *πια αλλωοτ quis eorum*, *λαατ αλλοοτ aliquis*
eorum, vide *I. Còr.* x. 10. *Lùc.* xii. 6. *xiii.* 15. *Act.* ii. 3.
xx. 31. Est etiam genitivus in *οτπαα αλλοκ dextera tua*
Sir. xii. 12, *οτπαα αλλοι dextera mea* *Marc.* x. 40,
ααβη αλλογ sinistra eius *Marc.* xv. 27.

Accedit *εβολ αλλογ*, quod, uti mox dicam, notat *ab eo*.

Tandem accusativus *ἀλλο* etiam regitur a praepo-
sitione T. M. B. *ἀλλιν* incertae significationis. Subditur
ἀλλιν αλλο 1.º variis casibus pronominum personalium,
uti iis vis reflexa accedat, sic *εχωγ αλλιν αλλογ circa*
se ipsum, *εροι αλλιν αλλοι mihi ipsi*, *πηοτ αλλιν*
αλλατ B. sibi ipsis *Isai.* v. 21, *αλλοπ αλλιν αλλοπ*
nosmetipsos. 2.º Substantivis, ac notat *proprius*, uti
πεγωαα αλλιν αλλογ proprium eius corpus, alia exem-
pla vide in meo Lexico p. 96.

Alia nota accusativi apud Thebanos est *εη* *facies*,
cuius forma constructa cum suffixis est *εητ*. Hinc habes
εητ facies mea, *me*, *εητκ te m.*, *εητε te f.*, *εητγ*
eum, *εητς eam*, *εητπ nos* etc. Sic *πετργοτε εητγ*
timentes eum *Sir.* xv. 13. 19, *αλλοειτ εητγ* vel *εητπ*
ducere eum vel *nos* *Act.* i. 16. vii. 40. ix. 8. xiii. 11. xii.
11, *εωγτ εητοτ expectare eos* *Act.* xvii. 16. xiv. 15.
Saepe additur substantivum suffixi, uti *πετργοτε εητγ*
απχοεις timens eum Dominum *Sir.* ii. 7. 8. 15. 16. 17,
πετργοτε εητγ απλαδς timebant populum *Act.* v. 26,

πετλητ ρητῃ ἵοτρωσῃ *fugiens serpentem* *Sir.* xxi. 2 (ubi graecus habet φεύγειν ἀπὸ προσώπου θφωσ, adeo verum est ρη esse faciem) ὡπτε ρητῇ ἡρωαε *revereri hominem* *Sir.* xxi. 22 (iterum graecus habet ἀπὸ προσώπου) πετῶωτ ρητς ἡτεροσῶ ὁ ἐκδεχόμενος παιδείαν αὐτοῦ *Sir.* xviii. 14, vide etiam *Sir.* vi. 19. xiii. 11. xxii. 25. xxiii. 18. Quapropter *Act.* ii. 13 ερε ρητοτ μερ ἡεαρις *verte sunt facies eorum plenae musto*. Quod accusativi genus usurpatur post verba ῤροτε *timere*, χιμοετ *ducere*, ὡπτε *revereri*, ὦωτ *expectare*, πητ *fugere*; vidi etiam post ρωπ *occultare* *Sir.* xxii. 25, μοττε εβολ *invitare* *Sir.* xiii. 11. Tandem caveant tirones, ne eiusmodi ρητ confundant cum ρητ *cor*, hoc enim assumens suffixa mutatur in ρτη.

δ λα μαρ ἡ ρητ
εμαρις

Ablativus Pronominum.

Eaedem praepositiones, quae ablativum nominum indicant, usurpantur etiam in ablativo pronominum, sed forma paullo mutata, quae par sit excipiendis suffixis, uti sequens tabella docet;

Forma absoluta

constructa

ἡτη	ἡτοοτ T, ἡτοτ M, ἡταατ B.
εβολ ἡ	εβολ ἡμο T. M, εβαλ ἡμα B. εβολῆρητ T, εβολῆρητ M, εβαλῆρητ B.
εβολρα	εβολραρο M.
εβολρι	εβολριω T, εβολριωτ M.
ριτη	ριτοοτ T, रिτοτ M, रितााτ B.
εβολριτη	εβολριτοοτ T, εβολριτοτ M, εβαλριταατ B.
εβολριχη	εβολριχω.

Praepositionem εβολρη T, εβολρη M. supra recensitam in ablativo nominum consulto hic omisi, quia non recipit suffixa. Praepositiones cum τοοτ vel τοτ constructae consonant cum ετοοτ, ετοτ supra exposito in suffixis accipiendis; εβολραρο, et εβολριω concinunt.

cum *ἐν*; de ἐσθλῶν dicam inferius illustrans particulam *ἐν*. Sed iuvat nonnullarum significationem accuratius declarare.

Multis in locis *πτοοτ* valet *ab*, uti *Ιὼh. viii. 26. x. 18. xi. 48. Act. i. 4. xvi. 19* etc. Sed alibi est *in manu*, vel *in*, utpote constans ex *π* *in* et *τοοτ* *manus*. Sic *πτε ὁ τοφραγικὸς ὧν πτοοτῆ ἀπεπισκοπος sigillum manebit in manu Episcopi Z. 625*. Verba *esse*, *poni*, *iacere* et similia constructa cum *πτοοτ* *in manu* notant *habere*; sic *ἐπε πταδοκοωλον πτοοτῆ (Mem. πτοτῆ) habens marsupium Ιὼh. xii. 6*, *ἐπε πτηντε πτοοτοτ habentes aromata Luc. xxiv. 1*, *παρῃ πτοτοτ ὧς ὁ τρποφῆτης positus erat in eorum manibus uti propheta*, scil. *habebant eum uti prophetam Matth. xiv. 5*; et, subintellecto verbo *esse*, *ἀλλοι ποτο εἶ πτωκ πτοτεπ non plus quam quinque panes in manibus nostris, non habemus nisi quinque panes Luc. ix. 13*, vide etiam *Ιὼh. iv. 11* in utroque textu, et *I. Ιὼh. ii. 23*. Hinc *φνετε πτοτῆ quod in manu eius*, scil. *quod habet Matth. xiii. 12. Marc. iv. 25*. Cave vero, ne credas *πτοοτ* notare accusativum. Unicus, qui id suadeat, locus est *Matth. xvi. 22. ἀρῳοπῆ πτοοτῆ πῶι πετρος assumsit eum Petrus*; sed ibi reponde *ἀρῳοπῆ assumsit eum in se Petrus*, atque meo in Lexicō p. 302 dele omnino *ωοπῆ assumere*, hoc enim verbum nusquam alibi occurrit. — Paria dic de idiotismo ἐσθλ πτοτ *de in manu*, *ab*, *ex*, sic *ἐγενερετ ἐσθλ πτοτοτ πταααζι ἐτχορ πεα ἐσθλ πτοτοτ ππθεομοτῆ ἀλλοτ liberabit me de in manu eorum inimicorum meorum fortium* (de inimicis meis fortibus) *et de in manu eorum* (de iis) *qui oderunt me Psal. xvii. 16*.

Accusativum exponens dixi *ἐν* notare accusativum, ac raro genitivum. Quod si ἐσθλ praecedat *ἐν* valet *ab*; sic ἐσθλ *ἐν* *a me*; ἐσθλ *ἐν* *a te*.

Thebanum ἐσθλπτην vi sui etymi notat *a facie*; Mem-

phitae vero scribunt εβολιῶντ, licet numquam apud eos
 ὄν vel ὄντ notet *faciem*. Hinc εβολιῶντ T, εβολιῶντ
 M, εβλιῶντ B. *ab eo*.

Soli Memphitae, qui frequentant εβολα, utuntur etiam
 constructo εβολαρο, ubi po est *facies*, ας. Hinc εβολ-
 αρωι *a me*, εβολαρον *a nobis*, εβολαρωτεν *a vobis*.
 Tattamus in Lexico p. 69 citat etiam — εβολαρωτ
 πρὸς αὐτοὺς *ad eos Gen. xliii. 23*, — Perperam, nam ibi
 legitur αρεν αμαων εβολ αρωωτ, iamvero εἰ εβολ est
educere, verte igitur *eduxit Simeonem ad eos*.

Cum εἰ *super* assumens suffixa evadat ειω T, ειωτ
 M, etiam εβολε duplicem induit formam pro varietate
 dialectorum, exempla vide in meo Lexico p. 22 et in
 Tattamo p. 70, qui solam formam Memphiticam recensuit.

Forma constructa τοῦ ειωτ est ειωτοτ T, ειωτ M,
 porro τοοτ, τοτ est *manus*. Sive ειωτ, sive εβολειωτ,
 notat ὑπὸ *ab*, seu causam efficientem; utrumque usur-
 patur post verba passiva, *vae homini εβολειωτοτ a quo*
filius hominis tradetur Matth. xxvi. 24.

Tandem εβολειωτ constructum cum suffixis evadit
 εβολειω, sic *proiiciamus iugum ipsorum εβολειω*
de supra nos, seu a nobis Psal. ii. 2; nam ειωτ notat
super.

Casus Obliquus Secundae Personae Pluralis.

Dixi superius τητῖ T, ὅνητοτ M, τηποτ B. notare
 casus obliquos secundae personae pluralis. Revera legi-
 mus Rôm. vi. 17. πτατῖ τητῖ εροϋ *quem dederunt*
vobis, ubi Memphiticus habet ατῖ ὅνητοτ *dederunt*
vobis, vide etiam Deut. xxxi. 5. 29. Matth. xxviii. 20.
 Hebr. ix. 20. Saepius est accusativus πεχ τητῖ *proi-*
cere vos, τοτξε ὅνητοτ *salvate vos*, κατ τηποτ B. *con-*
vertere vos, et sic passim post verba activa. Eiusmodi
 pronomen adhibent Copti post voces, quae compositae

γ. ετετῖωτῖ εβολ ῖω πετῖωτῖ ε πτυπος ἵτε αω ἵτ ατῖ τητῖ
 η. ερετῖωτῖ εβολ ῖω πετῖωτῖ ε π τυπος ἵτε αω φη ετ ατῖ ὅνη
 ρογ. ὕληκουτατε εκ κελιας εἰς οὐ παρεδωτε τωπαι δαχαρ

cum suffixo $\overline{\tau\eta}$ $\tau\eta\eta$ *vos* facile confunderentur cum iisdem compositis cum suffixo $\overline{\eta}$ $\eta\eta$ *nos*; hae porro voces, uti facile quisque praesentit, illae sunt, quae exeunt in τ . Sic si praepositioni $\overline{\eta\gamma\tau}$ T , $\overline{\eta\delta\eta\tau}$ M . in suffixa primae et secundae pers. plur. apponas, habebis $\overline{\eta\gamma\tau\eta}$, $\overline{\eta\delta\eta\tau\eta}$ in *nobis*, et $\overline{\eta\gamma\tau\eta\eta}$, $\overline{\eta\delta\eta\tau\eta\eta}$ in *vobis*. Quod discrimen cum levissimum videretur, Copti maluerunt uti casu obliquo, ac scribere Thebaice $\overline{\eta\gamma\tau\eta\tau\eta\tau\eta\eta}$ *Iac.* v. 13, et Memphitice $\overline{\eta\delta\eta\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *Rom.* i. 12, vel $\overline{\eta\delta\eta\tau}$ $\delta\eta\eta$ $\eta\eta\eta\eta$ *II. Cor.* vii. 15 in *vobis*. A vocibus in τ exeuntibus ad alias digressi scripserunt etiam $\overline{\epsilon\chi\eta}$ $\tau\eta\tau\eta\eta$ *super vos Act.* xv. 28, quod commode scribi poterat $\overline{\epsilon\chi\omega\tau\eta}$ distinctum ab $\overline{\epsilon\chi\omega\eta}$ *super nos*. Locus *Matth.* xiii. 8. $\overline{\eta\tau\omega\tau\eta}$ $\delta\epsilon$ $\tau\eta\tau\eta\eta$ suaderet $\tau\eta\tau\eta\eta$ esse nominativum *nos*, sed reponere $\tau\eta\tau\eta\eta$ *omnes*, uti Graecus et Memphiticus textus iubent.

Dixi Memphitas scribere $\overline{\eta\delta\eta\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$, nam, ut tolerant concursum duarum consonarum $\tau\eta$, inserunt $\eta\eta$, adeoque pro $\overline{\epsilon\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *ad vos* scribunt $\overline{\epsilon\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *I. Cor.* xvi. 13. *II. Cor.* vii. 11; pro $\overline{\omega\sigma\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *beati vos* $\overline{\omega\sigma\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *Ioh.* xiii. 17. Sunt etiam particulae Memphiticae, quae syllabam $\tau\eta\eta$ adsciscunt, ut cum $\eta\eta\eta\eta$ componantur; sic $\overline{\epsilon\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *vobis* ab ϵ nota dativi, quod superius attingi dativum pronominum exponens; $\overline{\eta\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *vobis* a η dativi nota, vide *Deut.* i. 17. *I. Cor.* xi. 23. xv. 3. *I. Petr.* i. 18 etc., adeoque Memphitae scribunt $\overline{\sigma\tau\eta\eta}$ $\overline{\eta\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *est vobis Ioh.* xxi. 5. pro $\overline{\sigma\tau\eta\eta\tau\eta\tau\eta\eta}$, de quo vide meum Lexicon p. 146. His adde $\overline{\epsilon\sigma\tau\eta\eta\eta\eta\eta\eta}$ *statim vos Marc.* xi. 2, eius forma cum ceteris suffixis est $\overline{\epsilon\sigma\tau\eta\eta}$, sic $\overline{\epsilon\sigma\tau\eta\eta\tau\eta}$ *statim ipse*, $\overline{\epsilon\sigma\tau\eta\eta\eta}$ *statim nos*; hinc intelligimus formam absolutam fuisse $\overline{\epsilon\sigma\tau\eta\eta}$, quae antiquata nusquam occurrit, originem tamen dedit vocabulo $\overline{\epsilon\sigma\tau\eta\eta\eta}$ *celer, velox esse*.

Praepositiones assumpturae pronomem $\eta\eta\eta\eta$, $\tau\eta\tau\eta\eta$,

vel servant formam absolutam, vel mutantur in constructam. Cum forma constructa vidi εβολεῖτοτόθεν ποτ *a vobis* Z. 81. πρῆπτηπῆπ *in vobis*, εωπτηπῆπ et Basmurice εωπτηποτ *etiam vos* I. Thess. II. 9. ειωπτηπῆπ *super vos* Luc. IX. 13. XII. 22, atque ita τηπῆπ et οηποτ sunt vera affixa. Retinent formam absolutam Thebaice ετθε τηπῆπ *propter vos*, πῆπ τηπῆπ *a vobis*, πτε τηπῆπ ὑμῶν Act. XIII. 15, εἰπ τηπῆπ *supra vos*, et Memphitice εερεп οηποτ *inter vos* Luc. XXII. 17. εεθε οηποτ *propter vos*, ηса οηποτ *post vos*, εατεп οηποτ *apud vos*, εи οηποτ *super vos* Luc. XII. 22. εхел οηποτ *super vos*; atque ita τηπῆπ et οηποτ sunt voces seiunctae, non affixae. Utramque etiam formam usurpatam vidi, sic εἰп τηπῆπ Act. XV. 28, et εхωπῆп Luc. XII. 14, εβολεῖτεп οηποτ II. Cor. I. 16, et εβολεῖτοτόθεν ποτ Z. 82 *a vobis*.

Necessario vero adhibetur eiusmodi pronomē post praepositiones aut voces, quae carent forma constructa, adeoque scribitur εел οηποτ M, εп τηποτ B. *in vobis*, εβолεел οηποτ M. *a vobis*. Tandem in usu est tamquam accusativus post verba activa, de quo dicam inferius.

Vidimus usum huiusce casus obliqui niti facili confusione inter suffixa π, et πῆ, quod adeo verum est, ut Wilkinsius II. Cor. I. 20. III. 3 εβολεῖτοτεп reddiderit *per vos*, et II. Cor. VI. 12 πῆρηπ πῆπτεп converterit *in vobis*; emenda *per nos*, *in nobis*, sic enim rationes grammaticae praecipunt, et graecus textus, qui ibi legit ὑμῶν.

§ 5. Pronomina Personalia Geminata.

Pronomina personalia quandoque vicem sustinent verbi esse, maxime si proximae geminentur, quo in casu Thebani diversam secundi pronominis formam amant. Sic αποк απῆ οτεβολεῖп тпε *ego sum ex coelo* Ioh. VIII. 23.

ἦτοκ ἦτκ *tu quis es?* *Iòh.* viii. 25. In prima pers. plur. pro ἀποῖ *nos* scribunt ἀν, quod confundendum non est cum ἀν *fuimus* praeformante primae pers. plur. praeteritorum; sic ἀποῖ ἀν ἐπεβολῶν *nos etiam sumus* *I.* *Iòh.* iv. 6. ἀποῖ ὅλων ἀν ἐπερωμε *nos etiam sumus homines* *Act.* xiv. 14, Memphiticus utrobique habet ἀποῖ ἀποῖ. Legitur etiam solitarium ἀν pro *sumus* *Hèbr.* xi. 13. *confessi sunt* καὶ ἀν ἐπεωμεο ἀνω ἀν ἐπεωμεοῖτε *quod sumus peregrini, et sumus advenae.* — In secunda pers. plur. Thebani scribunt ἦτεῖ *estis*, sic ἦτωῖ ἦτεῖ ἐπεβολῶν *vos estis ex terra* *Iòh.* viii. 23. ἦτωῖ καὶ ἦτεῖ *vos vero qui estis?* *Act.* xix. 15, sic ἦτωῖ ἦτεῖ *vos estis* *Luc.* xi. 13. *Gal.* iv. 28. *I. Petr.* ii. 9. *I.* *Iòh.* iv. 4. Memphiticus semper ingeminat *ἦωτεῖ ἦωτεῖ*. Solitarium ἦτεῖ *estis* legitur *I. Còr.* iii. 16. *nescitis* καὶ ἦτεῖ *ἦπε* ἦπῶτε *quod estis templum Dei?*

CAPUT XIII.

DE PRONOME POSSESSIVO.

Quamvis genitivi casus pronominum personalium ἦταῖ, ἦτακ *mei, tui* etc. vices fungere possint pronominum possessivorum, haec tamen peculiarem habent formam, quae constat ex articulo definito, atque ω in singulari et ορ in plurali, ut sit Thebane *ἦω, ἦω, ἦορ*, et Memphitice *ἦω, ἦω, ἦορ*, quibus affixa adduntur.

Masculinum Singulare

Theb.	Memph.	
πωι	φωι	ὁ ἐμοῦ <i>meus</i>
πωκ	φωκ	ὁ σοῦ <i>tuius</i> , o homo
πω	φω	ὁ σοῦ <i>tuius</i> , o femina
πωϚ	φωϚ	ὁ αὐτοῦ <i>suius</i> hominis
πωϛ	φωϛ	ὁ αὐτῆς <i>suius</i> feminae
πωη	φωη	ὁ ἡμῶν <i>noster</i>
πωτη	φωτη	ὁ ὑμῶν <i>vester</i>
πωοτ	φωοτ	ὁ αὐτῶν <i>suius</i> .

Femininum Singulare

τωι	θωι	ἡ ἐμοῦ <i>mea</i>
τωκ	θωκ	ἡ σοῦ <i>tua</i> , o homo
τω	θω	ἡ σοῦ <i>tua</i> , o femina
τωϚ	θωϚ	ἡ αὐτοῦ <i>sua</i> hominis
τωϛ	θωϛ	ἡ αὐτῆς <i>sua</i> feminae
τωη	θωη	ἡ ἡμῶν <i>nostra</i>
τωτη	θωτη	ἡ ὑμῶν <i>vestra</i>
τωοτ	θωοτ	ἡ αὐτῶν <i>sua</i> .

Plurale

ποτι	ποτι	οἱ αἱ ἐμοῦ <i>mei</i> , <i>ae</i>
ποτκ	ποτκ	οἱ αἱ σοῦ <i>tui</i> , <i>ae</i> , o homo
ποτ	ποτ	οἱ αἱ σοῦ <i>tui</i> , <i>ae</i> , o femina
ποτϚ	ποτϚ	οἱ αἱ αὐτοῦ <i>sui</i> , <i>ae</i> , hominis
ποτϛ	ποτϛ	οἱ αἱ αὐτῆς <i>sui</i> , <i>ae</i> feminae
ποτη	ποτη	οἱ αἱ ἡμῶν <i>nostri</i> , <i>ae</i> .
ποττη	ποττη	οἱ αἱ ὑμῶν <i>vestri</i> , <i>ae</i> .
ποτοτ	ποτοτ	οἱ αἱ αὐτῶν <i>sui</i> , <i>ae</i> .

Pro ποτϚ et ποττη Memphiticis legitur etiam πωη
 Z. 54, πωτη II. Cor. iv. 5. Pro ποτοτ Thebano vidi
 πωοτ Z. 589. Pap. vi. 7.

Exempla huiusce pronominis habes in $\theta\omega\iota$ $\theta\omega$ $\tau\epsilon$ *mea etiam est Rom. xvi. 13.* $\epsilon\rho$ $\theta\omega\iota$ *esse nostra Marc. xii. 7.* $\omicron\tau\eta\iota$ $\epsilon\lambda\pi\omega\kappa$ $\alpha\pi$ $\pi\epsilon$ *domus tua non est Sir. xxix. 22,* $\epsilon\pi\pi\omicron\upsilon\epsilon$ $\pi\iota\omicron\tau\kappa$ $\alpha\pi$ $\pi\epsilon$ *peccata non tua I. Tim. v. 22,* $\phi\omega\iota$ $\pi\epsilon$ $\gamma\alpha\lambda\alpha\alpha\delta$ *meus est Galaad Psal. lxx. 9.*

CAPUT XIV.

DE PRONOMINE DEMONSTRATIVO.

Pronomen demonstrativum aliud est proximum *hic*, aliud remotum *ille*. Primum est

Theb.	$\pi\alpha\iota$ <i>hic</i>	$\tau\alpha\iota$ <i>haec</i>	$\pi\alpha\iota$ <i>hi, hae</i>
Memph.	$\phi\alpha\iota$	$\theta\alpha\iota$	$\pi\alpha\iota$
Basm.	$\pi\epsilon\iota$	$\tau\epsilon\iota$	$\pi\epsilon\iota$

quae ex articulo definito π , τ , η orta quisque videt. Sic $\phi\alpha\iota$ (T. $\pi\alpha\iota$) $\pi\epsilon$ $\pi\alpha\omega\mu\alpha$ *hoc est corpus meum Matth. xxvi. 26.* $\tau\alpha\iota$ (M. $\theta\alpha\iota$) $\tau\epsilon$ $\tau\alpha\alpha\pi\omicron\lambda\omicron\gamma\iota\alpha$ *haec est mea apologia I. Còr. ix. 3.* $\epsilon\tau\alpha$ $\pi\epsilon\iota$ $\lambda\epsilon$ $\omega\tau\epsilon\alpha$ B. *cum hic audisset Ioh. iv. 47.* Et cum praefixis casuum $\alpha\iota\gamma\gamma\alpha\pi\alpha\chi\omicron\varsigma$ $\alpha\iota\phi\alpha\iota$ *si dico huic Matth. viii. 9.*

Quod si pronomen immediate coniungendum sit cum suo substantivo, tum scribitur

Theb.	$\pi\epsilon\iota$ vel $\pi\iota$	$\tau\epsilon\iota$ vel τ	$\pi\epsilon\iota$ vel $\pi\iota$
Memph.	$\pi\alpha\iota$	$\tau\alpha\iota$	$\pi\alpha\iota$

Basmurici nihil mutant. Thebaica exempla habes in $\pi\epsilon\iota\omega\alpha\chi\epsilon$ *hoc verbum Act. xv. 6.* $\alpha\pi\pi\omega\mu\alpha$ *in hoc loco Marc. ix. 5,* vide etiam *Lùc. xviii. 11. xxii. 15. 20* — $\tau\epsilon\pi\omicron\lambda\iota\varsigma$ *haec urbs Act. xvi. 12.* $\pi\iota\phi\omicron\tau\omega\eta$ *hac nocte Z. 240.* $\pi\tau\iota\gamma\epsilon$ *hoc modo Z. 224* — $\pi\epsilon\iota\pi\omega\mu\epsilon$ *hi homines Act. xvi. 20. 35.* $\pi\iota\kappa\omicron\tau\iota$ *hi pauci Matth. xxv. 45,* vide *Sir. xvi. 23. Lùc. xxiv. 17.* Item Memphitice $\pi\alpha\iota\varsigma\alpha\chi\iota$ *verbum hoc*

Act. xv. 6. τα παραβολη *haec parabola Luc. xx. 9.* ται-
 ρικωη *haec imago Marc. xii. 16.* παιωη *hi lapides Matth.*
iv. 3. Basmurici pergunt scribere περσματ Q. 245. περ-
 πᾶ 244. τερεη 238.

Pronomen demonstrativum remotum est

T. B. πη *ille* τη *illa* πη *illi, ae.*

M. φη οη πη

vel pro quovis genere ac numero

T. ετῆματ, M. ετεῖματ, B. ετῆματ *ille, a, i, ae.*

Ita *Luc. xviii. 14.* descendit παι *hic iustificatus* επη *prae*
illo, ubi Memphiticus habet φαι et φη. Tum *Frågn.*
428 separat πᾶι εβολ επη *istos ab illis*; et *Z. 306*
ἄπερμα η πη hoc in loco aut illo, vide *Iòh. ix. 25. x.*
6. xi. 13. xx. 15. Cum praefixis casuum ἔπη *illi Iòh. ix.*
17. Memphitica exempla habes *Exod. vii. 12. Num. xxii.*
33. Amos v. 3. Ioh. x. 35.

Pronomen ετῆματ coalescit ex ετ *qui*, et ἔματ *ibi*
ἐκεῖ, quare apprimè respondet graeco ἐκεῖνος. Sic πῆμα
 ετεῖματ *locus ille*, φπολις ετεῖματ *civitas illa*, πῆ-
 ρωαι ετεῖματ *virī illi*; atque ita semper scribitur sine
 articulo post substantivum, vide *Act. xvi. 3. 12. 18. 35.*
 Quoties vero absolute usurpatur sine substantivo, tunc
 Thebaice assumit articulum definitum; sic *ille* πετῆματ
fur est Iòh. x. 1. μαθητης ἄπετῆματ discipulus illius
Iòh. ix. 28. ἀφμοττε επετῆματ vocavit illos Iòh. x. 35,
 vide *Luc. xxii. 12. Iòh. iv. 25. viii. 44. ix. 12. 37.* Mem-
 phitice vero scribitur φη ετεῖματ *ille Luc. xxii. 12.*
Ioh. viii. 44. ix. 28, vel φαι ετεῖματ *Ioh. x. 1.* Sed
 hae formae Memphiticae rariores sunt, quam Thebanae
 πετῆματ; nam Memphitae utuntur etiam pronomine
 ἑοφ *ipse Ioh. iv. 25, πη illi Ioh. x. 35.*

Tandem Memphitae pro ετεῖματ scribunt etiam εττη,
 quod constat ex ετ *qui*, et adverbio τη *ibi, illic*; ita
 ut εττη sit ἐκεῖνος, vide *Gen. xxxvii. 19. Num. xvi. 14.*

Deut. xii. 5. *Matth.* xvi. 29. xvii. 19. *Gal.* iv. 29 semper ponitur post substantivum, ac numquam assumit articulum.

CAPUT XV.

DE PRONOMINE RELATIVO.

Pronomen relativum Coptis est *ete* *et*, Thebaice etiam et Basmurice *πτ*, tandem *ε*, pro utroque genere ac numero *qui*, *quae*. Numquam assumit praefixa casuum, nisi habeat articulum definitum. Vox *ete* solitaria est, uti *hostis* *ete* *παι* *ne* *qui est mors* I. *Còr.* xv. 26, ubi Memphiticus et Basmuricus habent etiam *ete*; ceterae *et*, *πτ*, *ε* praefiguntur vocabulis.

Non ita facile constitui potest quando altera forma alteri praefenda sit; duo tamen canones proponi possunt, euphonia consideranda, amphibologia vitanda.

Ob euphoniam *ete* maxime occurrit ante voces a duabus consonis incipientes; sic *ete* *ⲁⲛⲉ*, *ete* *ⲛⲓⲥⲉ*, *ete* *ⲧⲛ*, tamen legitur *et* *ⲁⲛⲉ* *Matth.* xxi. 2. *πⲉⲧ* *ⲛⲉⲣⲏⲧⲉ* *Act.* xvii. 24. I. *Còr.* ii. 11. Ante *ⲛⲁⲓ*, *ⲧⲁⲓ*, *ⲛⲁⲓ* scribitur etiam *ete*, vide *Act.* xvi. 12. xix. 4. I. *Cor.* iii. 11.

Ut vitent amphibologiam Copti scribunt *ⲛⲁⲁ* *ete* *ⲙⲉⲣⲉ*... *ⲉⲱⲛ* *ⲉⲣⲱⲉ* *locus ad quem non accedit*, nam *ⲉⲧⲙⲉⲣⲉ* esset *amans*, *ⲉⲙⲉⲣⲉ* *ad amandum*.

Memphiticum *et* semper usurpatur ante vocales, et saepe ante consonas, sic *ⲛⲉⲣⲱⲉ* *ⲉⲧⲉⲣⲱⲉ* *ⲉⲧⲉⲣⲱⲉ* *dies quem expectat*, *ⲛⲁⲗⲱⲉ* *ⲉⲧⲉⲣⲱⲉ* *ⲉⲧⲉⲣⲱⲉ* *infantes qui in Bethleem*, ubi Thebanus habet *ⲉⲧⲉⲣⲱⲉ*. Memphitice vero scribitur *ⲉⲱ* ante litteras *ⲙ*, *ⲛ*, *ⲟ*, *ⲱ*. Thebani vero et Basmurici in adhibendo *et* consentiunt cum Memphitis,

nisi quod scribunt etiam πτ potissimum ante praeformantes praeteriti α, αι, ακ, αϗ etc., sic πταϗαατ T. *quae fecit*, πταιεταπγελιζε B. *quod nunciavi* I. Cor. xv. 1. πεπταιζιτϗ B. *quod accepi* ib. 3. Quodsi α sit radicale scribunt πετ, sic πεταπακριπι B. *ἀνακρίνοντες* I. Cor. ix. 3.

ε scribitur ante articulum, επαρχων πε *qui Archon est* — Ante imperfecta επερε, επατκωτ, επεσϑ — Ante voces α τ incipientes φνεϑοταϗϗ *Luc.* iv. 6, εϑπαταμοκ *Act.* vii. 3 — Ante ω, sic εωατμοοττε εροϗ *quem vocant* — Numquam praefigitur praeteritis, ne vocis potestas turbetur. Nam si perfecto αϗμαι *amavit* praefigas ε, habebis εαϗμαι, quod notaret etiam ἀγαπήσας, nam ε est nota participii.

Tandem ετ format participia atque adiectiva. Ita αμοϑ odio *habere*, ϑορβε *adversari*, οταβ *mundus esse*, ωμωγε *ministrare*, ωατ *indigere*, ϑι εομοϑ odio *habens*, ετϑορβε *adversarius*, εθοταβ *mundus*, ετωμωγε *minister*, ετωατ *indigus*.

ετε, ετ admittunt articulum definitum, non vero ε; nam fieret πε, τε, νε, quod Thebaice est articulus ο, η, ϑο, et in omnibus dialectis est verbum substantivum esse. At Memphitae distinguunt inter ετ adiectivi, atque ετ participii. Primo, utpote nomini, praeponunt articulum π, τ, η, sic πετρολϗ ο γλυκὺς *dulcis*, πεθοταβ ο ἅγιος, πετωεμωϗ *cultor* *Hebr.* ix. 9, πετρωοτ ο ποτερὸς, πετπαϗτ *durus*. Secundo, seu ετ participiali, praeponunt pronomen φη, raro φαι, ut sit φη ετ *ille qui*, οη ετ *illa quae*, ηη ετ *illi qui*; sic ex σωτεμ *audire* sit ετσωτεμ *qui audit ἀκούων*, et φη ετσωτεμ *ille qui audit ο ἀκούων*. Thebani vero plerumque adhibent πετ, τετ, πετ, vel ante praeformantes praeteriti πεπτ, τεπτ, πεπτ. Basmurici modo cum Thebanis, modo cum Memphitis faciunt. Sic *Isai.* v. 19. T. πεττω ἄλλος, M.

πн етхω ἄλλος, В. петхω ἄλλος *dicentes*; ib. 23. Т. петтμαιο, М. πн εομαιο, В. πн етτμαιа *absolventes*; I. Cor. xv. 20. Т. πεπτατεпкотк, М. πн етатепкот, В. πεπτατεпкат οἱ κεκοιμημένοι; Act. xix. 4. Т. петпнт, М. φн εοпнот ὁ ἐρχόμενος.

Quoties vero vox incipit а τ, eliditur τ. pronominis пет, adeoque scribitur πε†па†πн ероу *quem osculatus fuero Matth. xvi. 48* pro пет †па†πн; пететпнотωу† пат pro пет тетп *ea quibus cultum adhibetis Act. xvii. 23.*

Quodsi pronomēn *qui* maiori vi inculcandum sit, etiam Thebani scribunt παι ет, et Basmurici пει ет, vel πн ет. Sic quando pronomēn *qui* multum a suo substantivo distat, ex. gr. οτσοφια . . . . таі етρηп σοφια . . . ἡ ἀποκεχυμένη I. Cor. ii. 7. πεπпа . . . пει птаτεпхитq В. *spiritus . . . quem accepistis I. Cor. vi. 19. Tychicus . . . пει птагтагq В. quem misi Eph. vi. 22*, vide etiam Act. xix. 13. Vel quando contextus universus maxime nititur huic pronomini, πн де птагхе †† пснмм пнт В. *iis qui nupserunt ego praecipio eis*, vide Act. iii. 13. vii. 45. xiii. 31. xxiii. 21.

Dixi Memphitas raro adhibere demonstrativum proximum φαι ет, θαι ет, παи ет, exempla vide Act. iii. 13. vii. 45. xiii. 31. xxiii. 21. Rom. xi. 4, ubi in graeco respondet εἰς vel ὅστις *qui*. Adnotatu dignus est locus Amosi iii. 1. сутем епаи сазп φαι етагсазп *audite hoc verbum quod locutus est*, maluissem enim φн ет. Contra Thebani semper scribunt παи ет, numquam, vel per raro, πн ет.

Adeo vero φн ет М, et παи ет Т. sunt vocabula disiuncta, ut inter utramque quandoque inseratur pronomēn personale; sic φн пөштел ететепоташq М. *quem vos vultis Malach. iii. 1. παи ἀποκ ε†με ἄλλοу Т. quem ego diligo III. Ioh. 1.*

Tandem ет, пет periphrastice usurpantur, et, me

quidem indice, satis incommode. Sic ἴπποϛ et ἐγὼ πορεύειν T. *ipse qui est in luce pro ipse est in luce* I. Iòh. i. 7. εἴπατε ἀλλοις πετπάωμεν *si nos (erimus) ille qui metet pro si nos metemus* I. Còr. ix. 11. αὐτὸς πῦκαδ πετπάτακοι *quis dolor (est) ille qui perdet me?* pro *perdet me* Sir. xi. 24, commode atque evidentius scribi poterat ἐπάτακοι *perdet me*.

CAPUT XVI.

DE SUBSTANTIVIS QUAE UTUNTUR SUFFIXIS.

Uti canònem generalem constitui substantiva uti prae-
fixis; sunt tamen nonnulla, eaque perpauca, quae adhi-
bent suffixa 1.º quoties in praepositiones evadunt; 2.º
quando cum verbis ita componuntur, ut articulum de-
finitum recipere nequeant; 3.º distinctionis gratia, ne
duo paria nomina confundantur. Singula recensebo.

1.º ἀρηξ T, ἀτρηξ M. *extremum, extremitas, finis*,
cum genitivum regit, accipit suffixum in genere et nu-
mero cum eodem genitivo consonum, sic ἀτρηξῃ ἀλκας
extremum terrae, ἀτρηξοῦ πῆλαξαι *fines inimicorum*
meorum, ἀρηξ τοῖς κοτμέειν *finis terrae*. Tattamus in
Lexico p. 38 citat πᾶτρηξοῦ, quasi hoc nomen admit-
teret articulum; scilicet vir cl. nihil plane intellexit.

2.º κει M, κοτη, κοτοτη T. *sinus*, item κοτη T. M.
pudendum. Hinc κειτ *sinus meus*, κεικ *sinus tuus*,
κοτη *sinus eius*, κοτη M, κοτητο T. *pudendum*
eorum.

3.º πατ T. M. *pes* semper usurpatur in compositis,
quoties enim *pes* solitario substantivo enunciandus est,
Copti adhibent vocem βαλοξ.

Composita cum verbis sunt *ἵαπατ lavare pedes*, *καπατ ἐξοῦλ egredi*, *συνεπατ ligare pedes* etc., in quibus πατ assumit suffixum personae, cuius sunt pedes, sic *ἀνιγγραῖ-ἱαπατκ si non lavero pedes tuos Ioh. xiii. 8.* vide et *10. 14. I. Tim. v. 10.*

Composita cum particulis, unde existunt praepositiones, sunt *επατ ad*, *ὑπατ sub*, *ἐπατ sub* etc.

4.º πο T. M. *portu*, *ostium* assumit articulum π, φ *Luc. xiii. 25. Ioh. x. 9. Act. iii. 2*, adeoque praefixa, sic *παρο ostium meum Luc. xi. 7*, *πесро portae eius Sir. xiv. 23.*

At πο os, *ὀσμήα*, ut discernatur a *porta*, neque articulum neque praefixa admittit, sed adhibet suffixa formam *ρω* induens, hinc *ρωκ os tuum*, *ρωγ os eius* etc. *Matth. xiii. 35. Luc. i. 64. iv. 22. xi. 54. xix. 22.* Tum, non secus ac *ἀπὸ*, quando regit genitivum assumit suffixum cum genere et numero eiusdem genitivi consonans, sic *ρωγ ὀφφ os Dei*, *ρωκ πτῖγωφ os putei*, *ρωρ πῖπποφῆτης os prophetarum.*

Etiam in compositis adhibet suffixa, sic ex *καπο os ponere*, *silere*, fit *ἀνκαπων posuimus os nostrum*, *siluimus*, *τακαπων silebo* etc., vide meum Lexicon p. 62.

Et in compositis cum particulis *εποι mihi*, *εποκ tibi* etc., paria dic de *ὑπο*, *επο*, *επι* etc., at servat τὸ ο, ut *εποι ei* distinguatur ab *επωγ ab ore eius Sir. li. 3.* Scilicet quando πο servat suam oris potestatem, evadit *ρω* cum suffixis; quoties πο est syllaba expletiva, vocalis brevis ο manet. Hinc post verbum *φπῖ osculari*, accusativus *me*, *eum* etc. scribitur *επωι*, *επωγ Marc. xiv. 43. 45. Matth. xxvi. 48*, quasi *os meum*, *os eius*; occurrit tamen *εποι Matth. xxvi. 49. Luc. xxii. 47.* Tum in dialecto Sahidica scriptura *εποδ eis* anteferenda est illae *επωρ*, quae plane Memphitica est atque abnormis.

5.º τοτ T. M. *manus* semper adhibetur in compositis,

numquam solitarie, tunc enim Memphitae utuntur voce $\chi\iota\chi$, et Thebani $\phi\iota\chi$.

Composita cum verbis sunt $\iota\alpha\tau\omicron\tau$ *lavare manus*, $\uparrow\tau\omicron\tau$ *dare manum*, *adiuvare*, $\psi\epsilon\tau\omicron\tau$ *salutare*, *desponsare*, $\chi\epsilon\kappa\tau\omicron\tau$ *perficere*, $\epsilon\iota\tau\omicron\tau$ *aggredi* etc., ubi $\tau\omicron\tau$ semper assumit suffixum vel agentis, vel patientis actionem; sic $\alpha\kappa\epsilon\iota\tau\omicron\tau\alpha$ *aggressus es*, $\alpha\gamma\epsilon\iota\tau\omicron\tau\epsilon$ *aggressus est*, $\alpha\eta\epsilon\iota\tau\omicron\tau\epsilon\eta$ *aggressi sumus* etc.

Composita cum particulis sunt $\epsilon\tau\omicron\tau$, $\iota\tau\omicron\tau$, $\epsilon\iota\tau\omicron\tau$, $\epsilon\alpha\tau\omicron\tau$ etc.

6.º $\epsilon\eta$ T. M. *facies* assumit articulum τ , adeoque praefixa, uti $\epsilon\alpha$ $\tau\epsilon\zeta\epsilon\eta$ *ad eius faciem*, *coram eo*, vide meum Lexicon p. 335. Sed quando evadit particula notans accusativum pronominum, induit formam constructam $\epsilon\eta\tau$; et cum suffixis $\epsilon\eta\tau\epsilon$ *eum*, $\epsilon\eta\tau\epsilon$ *eam*.

7.º $\epsilon\eta\tau$ T. *cor*, *intimum rei*, *stomachus* articulum admittit atque adeo praefixa, sic $\eta\epsilon\zeta\epsilon\eta\tau$ *cor eius*, $\eta\epsilon\kappa\epsilon\eta\tau$ *cor tuum*, $\eta\omicron\tau\epsilon\eta\tau$ *cor eorum*.

At in compositis cum verbis, $\uparrow\epsilon\eta\tau$ *animadvertere*, $\kappa\omega\epsilon\eta\tau$ *confidere*, $\psi\eta\eta\epsilon\eta\tau$ *misereri*, $\rho\epsilon\eta\tau$ *poenitere*, adhibet suffixum reciprocum personae verbi, quo cum componitur, eiusque forma constructa Thebaice est $\epsilon\eta\tau$, Memphitice $\epsilon\eta\tau$, sic $\uparrow\eta\alpha\kappa\alpha\epsilon\eta\tau\eta\iota$ *ponam cor meum*, *sperabo*; $\kappa\eta\alpha\kappa\alpha\epsilon\eta\tau\eta\kappa$ *sperabis*, $\alpha\zeta\uparrow\epsilon\eta\tau\epsilon$ *attendit*, $\alpha\eta\uparrow\epsilon\eta\tau\eta\eta$ *poenituimus*. Idque fit etiamsi $\epsilon\eta\tau$ praepōnatur verbo, uti $\alpha\eta\epsilon$ $\epsilon\eta\tau\epsilon$ $\chi\eta$ $\epsilon\eta\tau\epsilon$ *fuit cor eius collocatum in eo*, *fiduciam in eo posuit Deut. xxiv. 15.* $\epsilon\eta\epsilon$ $\epsilon\eta\tau\eta$ $\chi\eta$ $\epsilon\eta\tau\eta$ *in nobis positum est cor nostrum II. Cor. i. 9.* Accedit Memphiticum $\chi\epsilon\alpha\epsilon\eta\tau$ $\phi\eta\eta\epsilon\iota\tau$, quod adhibet suffixa; ut Thebanum $\phi\iota\chi$ $\eta\epsilon\eta\tau$ adhibet praefixa, nam $\epsilon\eta\tau$ a verbo seiungitur.

$\epsilon\eta\tau$ Memphitice *cor* omnino comparā cum T. $\epsilon\eta\tau$.

8.º $\epsilon\eta\alpha$ T. *vox* habet suffixa, atque $\epsilon\eta\alpha\tau$ $\epsilon\phi\omicron\lambda$ *evaverunt vocem suam Act. xiv. 11*, vide meum Lexicon p. 359.

ερα T. M. *facies* item habet suffixa; hinc εερα coram me, εερακ coram te, παεραq apud eum, παεραc apud eam. Et cum verbo xi accipere compositum, xιερα assumit suffixum reciprocum personae, ετερxιεραt ut attendant.

9.º xw T. M. *caput* semper usurpatur in compositis; quoties enim solitaria voce *caput* indicandum est, Copti Memphitice adhibent αφε, Thebaice απε. Praecipua composita cum verbis sunt πεκxw *inclinare caput*, γεcεxw *velare caput*, δεκxw *radere caput*, γεrεxw *tondere caput*, βνεxw *submittere caput* etc., in quibus xw adsciscit suffixum reciprocum personae verbi, uti αqπεκxwq *inclinavit caput suum*; idque etiamsi xw praeponatur verbo, sic οηετε xwc δοκε *cuius caput est rasum* I. Cor. xi. 5, ερε xwq εωcε *est caput eius velatum* I. Cor. xi. 4. δαxw, εrεxw, εxw etc. sunt formae constructae praepositionum δαxεn, εrεxεn, εxεn, adeoque in his xw assumit suffixa.

CAPUT XVII.

DE ADIECTIVIS QUAE UTUNTUR SUFFIXIS.

Sunt nonnulla adiectiva, quorum genus ac numerus indicatur ope suffixorum. Praecipua sunt quae ab initio composita cum particulis indeclinabilibus respuunt articulum. Ex particula na valde, de qua dixi in § de *Compositis cum particulis*, quinque oriuntur adiectiva.

1.º naaq ó σφόδρα, vel nάνu, *magnus, praestans*, naac *magna*; ac, praepositis ε; ετ *qui*; εnaaq, vel εεnaaq *magnus, εεnaat magni*.

2.º *παυς multus*, coalescit ex *πα valde*, et *αυς*, *αυς*, *αυς multitudo*; hinc *παυς multus*, *παυς multa*; tum, praepositis *ε*, et *qui*, *επαυς*, vel *ετπαυς multi*.

3.º *παρε bonus*, componitur ex *πα valde*, et *αρε bonitas*; hinc *παρε bonus*, *παρε boni*, *bonae*; et, praemissis *ε*, et *qui*, *επαρε*, *εεπαρε bona*.

4.º *παις*, vel *παις beatus*, conflatum ex *πα valde*, atque *ις*, vel *εις*, vel *αις* ignotae significationis; hinc *παις tu*, *παις ille*.

5.º *πες pulcher*, compositum ex particula *πε* eiusdem fortasse significationis ac *πα*, et *σα pulchritudo*; hinc *πες pulcher*; tum, praepositis *ε*, et *qui*, *επες*, *επες pulchra*.

Hisce accedunt

6.º *οτα T. unus*, qui suffixa assumens notat *solus*; hinc *πα οτα ei soli*.

7.º *μας solus* coalescens ex *μα omnino*, et *ορς*, *οτα unus*; hinc *μας solus*, *μας sola*, et Thebaice cum a duplici *μας soli nos*, *μας solus tu*.

8.º *τηρ omnis*; hinc *τηρ totus tu*, *τηρ omnis m.*, *τηρ omnes*. Quod factum conicio, ut distingueretur a *τηρ* apud veteres Aegyptios *Deus*.

CAPUT XVIII.

DE PRAEPOSITIONIBUS.

Casus pronominum exponens nonnulla attigi de praepositionibus; sed praestat eas simul omnes illustrare. Praepositiones suffixa assumpturae aliquam patiuntur formae mutationem.

1.° Nonnullae adsciscunt nomina ρατ *pes*, ρο *os*, τοοτ T, τοτ M. *manus*, ρηт T, ρηт M. *facies*. Praecipuae sunt

Forma absoluta	Forma constructa
ε nota dat., acc., <i>in</i> , <i>ab</i> etc.	ερατ, ερο, ετοοτ T, ετοτ M.
εβολρα <i>ab</i> , <i>ex</i>	εβολραρο
εβολρηт per, <i>ab</i>	εβολρηтоот T, εβολρηтоτ M.
εροτε <i>plusquam</i> , <i>prae</i>	εροτερο
η nota dat., acc., <i>in</i> , <i>ab</i> etc.	ηρηт T, ηρηт M. ηтоот T, ηтоτ M. ηηο
ηт T, ητεп M. <i>ab</i>	ηтоот T, ηтоτ M.
ωα <i>ad</i> , <i>usque ad</i>	ωαρο — B. ωαλα
δα M. <i>sub</i> , <i>contra</i>	δαρο, δαрат, δατοτ
ρα, <i>sub</i> , <i>ad</i> , <i>pro</i>	ραρο, ραрат
ραт T. <i>apud</i> , <i>iuxta</i>	ратоот, ραтн
ρηт T, ρητεп M. <i>per</i> , <i>ab</i>	ρηтоот T, ρηтоτ M.

Suffixa cum ρο, τοοτ, et ρηт supra exposui, superest ut dicam de nomine ρατ T. M., λεт B. *pes*. En eius suffixa :

	Theb.	Mem.	Basin.
Pers. 1	ερατ	ερατ	εлет <i>ad me</i>
2	{ m. ερατк	ερατк	εлетк <i>ad te m.</i>
	{ f. ερατε	ερα†	ελε† <i>ad te f.</i>
3	{ m. ερατγ	ερατγ	εлетγ <i>ad eum</i>
	{ f. ερατε	ερατε	ελετε <i>ad eam</i>
Plur. 1	εραтп	εратеп	εлетеп <i>ad nos</i>
2	εραττηтп	εратепηот	εлеттпот <i>ad vos</i>
3	εраτορ	εраτορ	εлетορ <i>ad eos</i>

Aliae praepositiones levem tantum patiuntur formae mutationem.

2.° Exeuntes in α illud mutant in ω. Sic ηα *post*, constructum ηω; hinc ηωρ — ωк — ω — ωγ — ωс — ωп — ωтп T, ωтеп et ηα *ηηот* M. *Exod.* xi. 9

— псвор. Idem dic de eius composito $\overline{\text{лплс}}$ T: В, $\overline{\text{мелелс}}$ M. *post*.

3.° Exeuntes in e illud diversa ratione mutant:

атбне M. *sine*. Constr. атбнот. Cum suff. атбноти — отк — оты — отс etc.

еөбе M. *ob*. Constr. еөбнт. Cum suff. еөбнт (про еөбнтт) — нтк — нт — нты — нтс — нтел — еөбе өнпот — еөбнтот.

етбе T. B. *ob*. Constr. етбнт. Cum suff. етбнт (про ннтт) — нтк — нте — нты — нтс — нтел — етбе тнттл — етбнтот.

отбе *contra*. Constr. отбн. Cum suff. отбни — нк — н — ны — нс — нл — отбе тнттл T, отбе өнпот M. — отбнот, vel отбнт.

отте *inter*. Constr. оттш. Cum suff. оттшл — шк — ш — шы etc.

4.° Praepositio $\overline{\text{г}}$ *in, super*. Constr. T. $\overline{\text{г}}$ ш et $\overline{\text{г}}$ шш, M. $\overline{\text{г}}$ шт. Hinc Thebaice $\overline{\text{г}}$ шл — $\overline{\text{г}}$ шшк — $\overline{\text{г}}$ штнттл — $\overline{\text{г}}$ шот; et Memphitice $\overline{\text{г}}$ шт — тк — т — ты — тс — тел — $\overline{\text{г}}$ өнпот *Luc. xii. 22* — $\overline{\text{г}}$ шотот.

5.° Praepositio $\overline{\text{а}}$ ро T, $\overline{\text{а}}$ бо M. *cur?* non mutatur; hinc $\overline{\text{а}}$ рок *cur tu?* etc.

6.° Praepositio $\overline{\text{г}}$ ш *etiam*. Constr. T. $\overline{\text{г}}$ шш, M. $\overline{\text{г}}$ ш. Hinc Thebaice $\overline{\text{г}}$ шшт *etiam ego Act. x. 26* — $\overline{\text{г}}$ шшк etc., vide me in Lexico p. 342.

7.° $\overline{\text{п}}$ ш T, $\overline{\text{п}}$ шш M. *cum* ita cum suffixis construitur. Thebaice $\overline{\text{п}}$ шшл *cum te* — $\overline{\text{п}}$ шшшк — шш — шшш — шшс — шшл — шштл — шшт. Memphitice $\overline{\text{п}}$ шшл — шшк — шш — шшш — шшс — шшл — шштел — шшот. Basmirica vidi $\overline{\text{п}}$ шшл *tecum*, $\overline{\text{п}}$ шшш vel еш *cum eo*, $\overline{\text{п}}$ шшс vel $\overline{\text{п}}$ шшшс *cum ea*, $\overline{\text{п}}$ шштел *vobiscum*, $\overline{\text{п}}$ шшот *cum iis*.

Praepositiones in $\overline{\text{п}}$ exeuntes varias habent formas constructas.

8.° $\alpha\bar{\chi}\bar{\eta}$ T. *sine*. Constr. $\alpha\bar{\chi}\bar{\eta}\tau$, hinc $\alpha\bar{\chi}\bar{\eta}\tau$ *sine me* — $\tau\bar{\kappa}$ — $\tau\epsilon$ — $\tau\eta$ etc.

9.° $\epsilon\rho\rho\epsilon\bar{\eta}$ M. *contra, ante*. Constr. $\epsilon\rho\rho\alpha$ *ad faciem*. Inde $\epsilon\rho\rho\alpha\iota$ *contra me* — $\alpha\kappa$ — $\alpha\eta$ — $\alpha\varsigma$ — $\alpha\pi$ — $\epsilon\rho\rho\epsilon\bar{\eta}$ $\omicron\eta\lambda\lambda\omicron\tau$ *contra vos Deut. xi. 25* — $\epsilon\rho\rho\alpha\tau$. Caveant tirones, ne $\epsilon\rho\rho\alpha\iota$ *contra me* confundant cum $\epsilon\rho\rho\alpha\iota$ *sursum*; primum est Memphiticum, alterum Thebanum. Raro Thebaice occurrit haec praepositio, sic $\epsilon\rho\rho\alpha\tau$ *inter se Matth. xviii. 35*. In Lexico p. 47 et 359 non bene digessi hanc praepositionem.

10.° $\pi\alpha\rho\rho\bar{\eta}$ et $\pi\lambda\rho\rho\bar{\eta}$ T, $\pi\alpha\rho\rho\epsilon\bar{\eta}$ M. *coram, apud, ad*, consonat cum $\epsilon\rho\rho\epsilon\bar{\eta}$. Hinc $\pi\alpha\rho\rho\alpha\iota$ *apud me*, $\pi\alpha\rho\rho\epsilon$ *apud te* f., $\pi\alpha\rho\rho\eta\tau\bar{\eta}$ T. *apud vos*.

11.° $\epsilon\chi\bar{\eta}$ T. $\epsilon\chi\epsilon\bar{\eta}$ M. *super*. Constr. $\epsilon\chi\omega$ *super caput*. Inde $\epsilon\chi\omega\iota$ — $\omega\kappa$ — ω — $\omega\eta$ — $\omega\varsigma$ — $\omega\pi$ — $\omega\tau\bar{\eta}$ vel $\epsilon\chi\bar{\eta}$ $\tau\eta\tau\bar{\eta}\bar{\eta}$ T, $\epsilon\chi\epsilon\bar{\eta}$ $\omicron\eta\lambda\lambda\omicron\tau$ M — $\epsilon\chi\omega\tau$.

12.° $\delta\alpha\chi\epsilon\bar{\eta}$ M. *ante*, et $\epsilon\iota\chi\bar{\eta}$ T, $\epsilon\iota\chi\epsilon\bar{\eta}$ M. *super*, eorum constructa $\delta\alpha\chi\omega$, $\epsilon\iota\chi\omega$ consonant cum $\epsilon\chi\omega$ praecedenti.

13.° $\delta\alpha\tau\epsilon\bar{\eta}$ M. *iuxta*, constructum $\delta\alpha\epsilon\omicron\tau\omicron$ affixa sumit uti $\epsilon\rho\omicron$.

14.° $\epsilon\alpha\tau\bar{\eta}$ T. *iuxta*, duplicem habet formam constructam, $\epsilon\alpha\tau\omicron\omicron\tau$, et $\epsilon\alpha\tau\eta$; haec adsciscit suffixa uti $\omicron\tau\eta$.

15.° $\epsilon\iota\tau\omicron\eta$ T. *iuxta*, constructum $\epsilon\iota\tau\omicron\tau\omega$ consonat cum $\omicron\tau\tau\omega$.

CAPUT XIX.

DE ADVERBIIS.

Adverbia nullam habent peculiarem desinentiam, sed ope Lexici facile discuntur.

Nonnulla tamen formantur ex nominibus, quibus ε vel η praepositur. Sic ex *αα locus*, et cum articulo indefinito *οταα*, fit *εταα* pro *εοταα in unum locum, una*. Ab *αγορ*, et cum articulo *παγορ* T, *φαγορ* M. *pars posterior*, habes *επαγορ* T, *εφαγορ* M. *retro*. Nomen *εφληορ* M. *vanus* notat etiam *frustra*, tunc enim *εφληορ frustra* scribitur pro *εεφληορ*. Item praeposito η, sic *πρωμη παυλλυλ*, *πρωρη primum*; *πβοης vi, violenter*, *πτειρε ad hunc modum, similiter*, *πχιοτε clam*, *αμετρερεος M. hebraice*, *αμετρωμεος M. romane, latine*.

Adverbia addita verbis horum significationem vario modo temperant, non secus ac graecae praepositiones. Praecipua sunt:

1.º *εβολ* T. M. *εβαλ* B. quod respondet graecis *ἀπό, ἐκ*, et latinis *ab, ex*, uti *† dare*, *† εβολ vendere*; *ει ire*, *ει εβολ exire*; *εν ducere*, *εν εβολ educere*; *κω ponere*, *κω εβολ dimittere, relaxare*. Quandoque vix auget significationem, uti *τστο* et *τστο εβολ reprobare*, *οτωπη* et saepius *οτωπη εβολ manifestare, declarare*, *περ* et *περ εβολ excutere, separare*. Compositum cum *αα pars*, *ααβολ* notat *extra*.

2.º *εβρη* M. *κατά, de, infra*. Sic *ι venire*, *ι εβρη descendere*; *πηοτ venire*, *πηοτ εβρη descendere*; *ωμε mergi*, *ωμε εβρη demergi*; *χω ponere*, *χω εβρη deponere, demittere*. Compositum cum *αα pars*, *ααβρη* notat *infra*.

3.º *εγορη* T. B. *εβορη* M. *εις, in, intus, contra*. Sic *† dare*, *† εγορη introducere*, *† εβορη adversari*; *ει ire*, *ει εγορη ingredi*; *εν ducere*, *εν εγορη introducere*; *βωκ ire*, *βωκ εγορη ingredi*; compositum cum *αα pars*, *ααβορη* M. *intra*.

4.º *εβραι* T. *εβρη* M. *εβλη* B. *ἀνά, εις, sursum, ad*. Sic *ει ire*, *ει εβραι ascendere, venire ad*; *εν du-*

cere, ἐπ ἐρραι *sursum ducere, extrahere*, ἐπ ἐρρη *offerre, adducere ad*; κω *ponere*, κω ἐρραι *constituere, exponere*; ποττε *proicere*, ποττε ἐρραι *producere, emittere*. Quandoque vix auget significationem, uti ορωε et ορωε ἐρραι *addere*, ρμοοc et ρμοοc ἐρραι (*Marc. xiv. 54*) *sedere*. Raro Thebanum ἐρραι notat *deorsum*, ac respondet Memphitico ἐρρη, uti κω ἐρραι *deponere*; ταοτο *proferre, producere*, ταοτο ἐρραι *prostrare, prosternere*.

5.° ἰματ T. M. ἰματ B. a ἰα locus est adverbium notans *locum*. Uti γι *sumere*, γι ἰματ *auferre, tollere ex loco*; οτοπ *esse*, οτοπ ἰματ *esse in loco*; saepius abundat.

Adverbia hucusque recensita constructa cum particulis vel praepositionibus evadunt praepositiones, quae regunt nomina, vel etiam suffixa admittunt.

εβολ compositum cum ετ T, δει M. evadit praepositio, εβολδει οτπια *a spiritu*; tum εβολεα, εβολει, εβολ πρηт T, εβολ πδнт M, εβολεитп, εβολεиъп, εβολ οττε admittunt suffixa, non secus ac componentia εα, ει, πρηт etc., atque inde oriuntur diversae significationes praepositionum *ab, ex* varie temperatae, vide meum Lexicon p. 22.

ερρη et πδρη M. coalescunt cum praepositionibus ε, δει, πδнт.

Paria dic de εροп, ἐρραι, aliisque, uti in Lexico videre licet.

Tandem adverbia, non secus ac praepositiones, admittunt utrumque articulum, et particulas εγ, εc, εт, εт, quibus formantur adiectiva, ita ut vera nomina evadant. Sic ex εβολεп *ab, ex* fit πεβολεп ὁ ἐκ *oriundus ex*, et M. ππεβολδει φ† *qui ex Deo est* I. Cor. II. 12. *necessitas* εсгизωт *quae est supra ipsos* Z. 249. εтпмак *qui tecum sunt, sodales tui* Sir. xxvii. 2. Ab

εἰς τοὺς *prope te* ἵτ περὶ εἰς τοὺς *proximus tuus*; ἀβ
 εἰς οὐτὴν *intus* habes ἐπεὶ εἰς οὐτὴν *interior*.

§ 1. De π Negativa.

Negatio afficit vel verbum, vel nomen, aliasve orationis partes. Negatio verbo coniuncta peculiare induit formas in quibusdam temporibus, quas exponam verbum illustrans. Sed cum nominibus, pronominibus, adverbis, nec non aliquibus verbi temporibus vulgatissima negatio est ᾤ . . . ἀν; praepositio ᾤ praefigitur vocabulo quod negamus, illud vero sequitur particula T. M. ἀν, B. ἐν. Sic ᾤ ἀνακ ἐν B. *non ego*, ᾤ ἴσθ' ὅτι ἐγὼ ἀν B, ᾤ ἴσθ' ὅτι ἀν M. *non iis delector*. Praefixum π mutatur in αα semper ante π, et plerumque ante β, α, φ, uti ἀνεγώφην ἀν *non socius suus*. Thebaice et Basmurice raro scribitur ἐν pro ᾤ, uti ἐν ἱεραρχῶ ἀν T. *non sum dignus*.

Praemissa ᾤ potest omitti, sic ἀποκ ἀν *non ego* I. Cor. vii. 10. ἐγὼ δὲ ἀπὸ οὐκ ἀποστόλος ἀν T. *si non sum apostolus* I. Cor. ix. 2, ubi Memphiticus ᾤ ἀποστόλος ἀν, et Basmuricus ᾤ ἀνακ οὐκ ἀποστόλος ἐν. Semper vero omittitur ante praepositiones et conjunctiones, uti κεκαρ ἀν T. κεκερ ἐν B. *non ut* Hebr. ix. 25. ὅτι οὐκ ὁρῶ ἀν T, ὅτι οὐκ ὁρῶ ἀν M, ὅτι οὐκ ὁρῶ ἐν B. *non in sinceritate* Phil. i. 17. ἀλλὰ τε ἀν T, ἀλλὰ τε ἐν B. *non solum* Thess. i. 8.

Tandem quoties adest verbum π, τε, π, *est, sunt*, particula ἀν ipsi praepositur; scilicet negatio non afficit existentiam, sed attributum praepositionis. Sic οὐκ ἐστὶν αα π ἀν π T, οὐκ ἐστὶν αα π ἀν π M, οὐκ ἐστὶν αα π ἀν π B. *sanguis non suus est* Hebr. ix. 25. ᾤ ἀνανομία ἀν τε T. *non iniquitas mea est* Z. 211. ᾤ τω ἀν τε *non mea est* Idh. vii. 16.

Perraro omittitur *an*, ac negatio a sola praefixa *n* indicatur, cuius improbandae scripturae exempla asseram illustrans verbum negans.

§ 2. De Coniunctione *ze*.

Peculiari etiam illustratione digna est coniunctio *ze*, quam recte comparaveris cum *quod* scholasticae latinitatis. Quoties verbum regit integram propositionem tamquam casum obliquum, toties propositioni praemittitur *ze*. Sic *video ze (quod) tu propheta es Ioh. iv. 19. scimus ze (quod) hic est salvator mundi Ioh. iv. 42, et sic millies.*

Adhibetur etiam quando nos abstinere a barbarico *quod*. Sic *nesciebant ze propter quid congregati essent Act. xix. 32. nescis ze unde veniat Ioh. iii. 8. constitue mihi ze quando orem pro te Exod. viii. 9. quaerebant ze quomodo eum perderent Marc. xi. 18. videte igitur ze qua ratione audiveritis Luc. viii. 18. videns ze quomodo eligeant primos accubitus Luc. xiv. 7. narravit ze quomodo viderit Dominum Act. ix. 27. Propositiones enim, quae coniunctionem *ze* consequuntur, sunt germani accusativi verborum *nesciebant, nescis, constitue, quaerebant, videte, videns, narravit.**

Si accusativo verbi activi, vel casui cuicumque, accedat propositio tamquam casus, ut aiunt, appositionis, necessario particula *ze* praepōnitur propositioni. Sic *volens videre Iesum ze quis esset Luc. xix. 3. mirabantur propter ea ze quid haec res sit Act. v. 24.*

Cum verba *dicendi, interrogandi, et similia*, quae orationem directam vel indirectam referunt, regant integras propositiones, coniunctio *ze* necessario locum habet. Sic *dico vobis ze (quod) sumet vindictam Luc.*

xviii. 8, et sexcenties in oratione indirecta, ubi horrida latinitas adhiberet *quod*. In oratione vero directa: *dixit* *et aspice in nos Act. iii. 4. interrogabant eos et in quo nomine fecistis hoc? Act. iv. 7. interrogabat et quid est hoc? Luc. xviii. 36. clamabat et fili David miserere mei Luc. xviii. 39, et millies.*

Praeterea post verba *appellandi, vocandi, interpretandi* τὸ *et* regit propositionem a verbis praedictis pendentem. Sic *cur dicis me et bonus? Luc. xviii. 19. Barsabas, quod interpretantur et filius consolationis Act. iv. 36. Iesus, quem vocant et Christus Matth. i. 16. porta quam appellant et speciosam Act. iii. 2.*

Tandem post praepositiones, quae tamquam casum obliquum regunt integram propositionem, adhibetur coniunctio *et*. Sic *esse propter, esse et proptereaquod; ἐνῷλ nisi, ἐνῷλ et nisi quod; ἐφῷα loco, vice, pro, ἐφῷα et pro eo quod, proptereaquod etc.*

Vis particulae *et* in eo posita est, ut integras propositiones coniungat cum vocabulo praecedenti, a quo illae pendent tamquam casus obliqui. Alias significationes τὸ *et* vide in meo Lexico p. 377.

Superest, ut moneam hanc particulam ortam esse a *et dicere*; revera saepe verti potest *dicens*, vel gallice *c'est-à-dire, nempe, scilicet*.

CAPUT XX.

DE VERBIS.

Quemadmodum vidimus logica nominum accidentia designari a particulis, ita tempora et personae verbi denotantur ope syllabarum, quae praefiguntur verbo seu radici, quae immutabilis atque eadem permanet in universa coniugatione, si tamen excipias participia nonnullorum verborum. Syllabae, quae praefiguntur, coalescunt
 1.º ex característica temporis, quae tempus designat,
 2.º ex affixo pronominis, quod personas notat.

Affixa personarum generatim sunt:

	<i>Singulare</i>	<i>Plurale</i>
Pers. 1.	ι	η
2	$\left. \begin{array}{l} \text{m. } \kappa \\ \text{f. } \epsilon \end{array} \right\}$	τηη
3	$\left. \begin{array}{l} \text{m. } \varsigma \\ \text{f. } \varsigma \end{array} \right\}$	τ.

quae quisque videt ex pronominibus personalibus esse derivata. Exceptiones facilius pro re nata declarabuntur.

Characteristicas notas temporum illustrabo in adnotationibus ad singula tempora.

Interea exponere iuvat universum conspectum syllabarum praefixarum verbi, quibus semel positis, omnia verba coniungantur. Nam, datis radicibus ex. gr. *με* *amare*, *πρξ* *proiicere*, *ορω* *addere*, eas coniugabis, si subiungas praefixis sine ulla crasi aut aphaeresi; quare in primis vocibus praesentis habebis *με*, *πρξ*, *ορω*
 — *μεε*, *κπξ*, *κορω* — *τεμεε*, *τεπρξ*, *τεορω* etc.

*Paradigma Praefixorum Verbi,
seu Characteristicae Temporum et Personarum.*

I. Praesens.

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	† = μ κ	†	sum T- τ
2	{ m. κ f. τε	κ , χ τε	T-ET
3	{ m. η f. c	η c	X
Plur. 1	$\tau\bar{\eta}$, $\tau\eta\eta$	$\tau\eta\eta$	T-EN
2	$\tau\epsilon\tau\bar{\eta}$, $\tau\epsilon\tau\eta\eta$	$\tau\epsilon\tau\eta\eta$	TE-TC
3	ce	ce	TCOV.

Basmurici cum Memphitis consentiunt, excepto χ .

II. Praesens, et Participium Praesentis.

Pers. 1	ei = μ η η η	ei	sum, $\omega\eta$ E(P)- τ
2	{ m. εκ f. ερε	εκ ερε	E ρ -ET
3	{ m. εη f. εc } ερε	εη εc } ερε	$\eta\eta$, $\eta\eta$ (c)
Plur. 1	$\bar{\eta}$, επ	επ	
2	ετε $\bar{\eta}$	ετε $\tau\eta\eta$	
3	ετ, οτ; ερε	ετ, οτ; ερε.	E ρ -c

Basmurici cum Memphitis consentiunt, nisi quod pro
ερε scribunt ελε, vel ελ.

III. Imperfectum.

Pers. 1	nei ne	nai ne	eram
2	{ m. nek ne f. nere ne	nak ne nare ne	

	Thebaice	Memphitice
3	{ m. $\pi\epsilon\varsigma$ $\pi\epsilon$ f. $\pi\epsilon\varsigma$ $\pi\epsilon$ }	{ $\pi\epsilon\pi\epsilon$ $\pi\epsilon$ $\pi\alpha\varsigma$ $\pi\epsilon$ $\pi\alpha\varsigma$ $\pi\epsilon$ }
Plur. 1	$\pi\epsilon\pi$ $\pi\epsilon$	$\pi\alpha\pi$ $\pi\epsilon$
2	$\pi\epsilon\tau\epsilon\tau\bar{\eta}$ $\pi\epsilon$	$\pi\alpha\pi\epsilon\tau\epsilon\pi$ $\pi\epsilon$
3	$\pi\epsilon\tau$ $\pi\epsilon$, $\pi\epsilon\pi\epsilon$ $\pi\epsilon$	$\pi\alpha\tau$ $\pi\epsilon$, $\pi\alpha\pi\epsilon$ $\pi\epsilon$.

Raro omittitur $\pi\epsilon$.

Basmurici cum Memphitis consentiunt.

IV. Perfectum Primum.

Pers. 1	$\alpha\iota$	$\alpha\iota$	fui
2	{ m. $\alpha\kappa$ f. $\alpha\pi\epsilon$ }	$\alpha\kappa$ $\alpha\pi\epsilon$	
3	{ m. $\alpha\varsigma$ } α f. $\alpha\varsigma$ }	$\alpha\varsigma$ } α $\alpha\varsigma$ }	
Plur. 1	$\alpha\pi$	$\alpha\pi$	
2	$\alpha\tau\epsilon\tau\bar{\eta}$	$\alpha\pi\epsilon\tau\epsilon\pi$	
3	$\alpha\tau$, α	$\alpha\tau$, α	

Basmurici cum Thebanis consentiunt; sic $\alpha\tau\epsilon\tau\bar{\eta}$ I. *Thess.* i. 6. ii. 8, vel $\alpha\tau\epsilon\tau\epsilon\pi$ *Is.* i. 4. *Eph.* vi. 21.

Participium perfecti est $\epsilon\alpha\iota$, $\epsilon\alpha\kappa$, $\epsilon\alpha\varsigma$ etc.

V. Praesens Indefinitum, seu Consuetudinis.

Pers. 1	$\omega\alpha\iota$	$\omega\alpha\iota$ soleo esse, sum
2	{ m. $\omega\alpha\kappa$ f. $\omega\alpha\pi\epsilon$ }	$\omega\alpha\kappa$ $\omega\alpha\pi\epsilon$
3	{ m. $\omega\alpha\varsigma$ } $\omega\alpha\pi\epsilon$ f. $\omega\alpha\varsigma$ }	$\omega\alpha\varsigma$ } $\omega\alpha\pi\epsilon$ $\omega\alpha\varsigma$ }
Plur. 1	$\omega\alpha\pi$	$\omega\alpha\pi$
2	$\omega\alpha\tau\epsilon\tau\bar{\eta}$	$\omega\alpha\pi\epsilon\tau\epsilon\pi$
3	$\omega\alpha\tau$, $\omega\alpha\pi\epsilon$	$\omega\alpha\tau$, $\omega\alpha\pi\epsilon$

Basmurici cum Thebanis consentiunt, sed pro $\omega\alpha\pi\epsilon$ scribunt etiam $\omega\alpha\lambda\epsilon$.

VI. Imperfectum Indefinitum, seu Consuetudinis.

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	newai	newai <i>solebam esse,</i>
2	{ m. newak f. neware	newak <i>eram</i> neware
3	{ m. newaq f. newac } neware	newaq } neware newac }
Plur. 1	newan	newan
2	newateṯṯ	newareteṯ
3	newat, neware	newat, neware.

Quandoque additur ne, uti in imperfecto.

VII. Perfectum Secundum.

			fui
Pers. 1	ṯtai	etai	
2	{ m. ṯtak f. ṯtar	etak etare	
3	{ m. ṯtaq f. ṯtac } ṯta	etaq etac }	eta
Plur. 1	ṯtan	etan	
2	ṯtateṯṯ	etareteṯ	
3	ṯtat, ṯta	etat, eta.	

Basmurici cum utrisque consentiunt.

VIII. Plusquam Perfectum.

			fueram
Pers. 1	ne ai	ne ai	
2	{ m. ne ak f. ne are	ne ak ne are	
3	{ m. ne aq f. ne ac } ne a	ne aq ne ac }	ne a
Plur. 1	ne an	ne an	
2	ne ateṯṯ	ne areteṯ	
3	ne at, ne a	ne at, ne a.	

Saepe additur ne.

IX. *Futurum Primum.*

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	†па	†па	ero
2	{ m. кпа f. тепа	хпа тепа	
3	{ m. чпа f. спа	чпа спа	
Plur. 1	теппа, тепа	теппа	
2	тет̄ппа, тет̄па	тетеппа	
3	сепа	сепа	

Basmurici cum Thebanis consentiunt, nisi quod pro па scribunt etiam не; hinc dicunt †па et †не, кпа et кне etc.

X. *Futurum Secundum, et Participium Futurū.*

Pers. 1	епа	епа	апа	ero,
2	{ m. екпа f. ерепа	екпа ерепа	акпа арепа	futurus
3	{ m. ечпа f. еспа	{ ере..па еспа	{ ечпа аспа	{ ере..па аре..па
Plur. 1	йпа, еппа	еппа	аппа	
2	етет̄ппа, етет̄па	еретеппа	аретеппа	
3	етпа, отпа	етпа отпа	атпа	

Basmurici, qui etiam не scribunt, cum Memphitis in. utraque forma consentiunt.

XI. *Futurum Tertium.*

Pers. 1	еіе	еіе	ero, sim
2	{ m. еке f. ере	еке ере	

Thebaice

Memphitice

3	m.	ερε	{	ερε	{	ερε
		εσε				
	f.	εσε				
Plur. 1		επε				επε
2		ετεπε				ερεπε
3		ετε, ερε				ετε, ερε.

Basmurici consentiunt cum Thebanis.

XII. *Futurum Quartum.*

Pers. 1		τα, ταρι		τα M. et B.	ero
2	m.	ταρεκ			
	f.	τερα		τερα	
3	m.	ταρεκ			
	f.	ταρεс			
Plur. 1		ταρη			
2		ταρετη		ταλετεп B.	
3		тарот.			

XIII. *Imperfectum Futuri.*

Pers. 1		пейпа		папа	<i>futurus eram,</i>
2	{	m. лекпа		пакпа	<i>essem, fuissem</i>
		f. перепа		парепа	
3	{	m. пейпа	{ пере..па	паппа	{ наре..па
		f. песпа		паспа	
Plur. 1		пейпа		паппа	
2		пететпа		паретеппа	
3		петпа, пере..па		патпа, наре..па.	

Saepe additur пе.

Basmurici cum Memphitis consentiunt, amant tamen пе pro па.

XIV. *Modus Optativus.*

	Thebaice	Memphitice	
<i>Pers. 1</i>	ⲙⲁⲣⲓ	ⲙⲁⲣⲓ	<i>sum</i>
<i>2</i>	<i>m.</i> ⲙⲁⲣⲉⲕ	ⲙⲁⲣⲉⲕ	
	<i>f.</i> ⲙⲁⲣⲉ	ⲙⲁⲣⲉ	
<i>3</i>	<i>m.</i> ⲙⲁⲣⲉⲓ	ⲙⲁⲣⲉⲓ	
	<i>f.</i> ⲙⲁⲣⲉⲥ	ⲙⲁⲣⲉⲥ	
<i>Plur. 1</i>	ⲙⲁⲣⲏ	ⲙⲁⲣⲉⲓ	
<i>2</i>	ⲙⲁⲣⲉⲧⲏ	ⲙⲁⲣⲉⲧⲉⲓ	
<i>3</i>	ⲙⲁⲣⲟⲩ, ⲙⲁⲣⲉ	ⲙⲁⲣⲟⲩ, ⲙⲁⲣⲉ	

Basmurici cum Memphitis consentiunt, nisi quod pro ϣ saepe scribunt λ, hinc ⲙⲁⲃⲉⲓ, ⲙⲁⲃⲉⲥ, ⲙⲁⲃⲉⲓ, ⲙⲁⲃⲟⲩ.

XV. *Tempus Subiunctivum.*

<i>Pers. 1</i>	ⲏⲧⲁ	ⲏⲧⲁ	<i>sum, eram,</i>
<i>2</i>	<i>m.</i> ⲏⲧⲉ	ⲏⲧⲉⲕ	<i>fui, ero, esto,</i>
	<i>f.</i> ⲏⲧⲉ	ⲏⲧⲉ	<i>sim, essem</i>
<i>3</i>	<i>m.</i> ⲏⲧⲉ, ⲏⲧⲉⲓ	ⲏⲧⲉⲓ	
	<i>f.</i> ⲏⲧⲉ	ⲏⲧⲉⲥ	
<i>Plur. 1</i>	ⲏⲧⲏ	ⲏⲧⲉⲓ	
<i>2</i>	ⲏⲧⲉⲧⲏ	ⲏⲧⲉⲧⲉⲓ	
<i>3</i>	ⲏⲧⲉ, ⲏⲧⲉ	ⲏⲧⲟⲩ, ⲏⲧⲉ.	

Basmurici cum Thebanis consentiunt.

*Tempora Composita cum Particulis,
quae notant Tempus.*

XVI. Cum Particula T. ἵτερε, M. ετε quando, cum.

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	ἵτερεῖ, ἵτερι	εταῖ	<i>quando fui,</i> 5 82
2	{ m. ἵτερεκ	ετακ	<i>cum sim, essem,</i>
	{ f. ἵτερε	εταρε	<i>fuissem</i>
3	{ m. ἵτερεq	εταq	5, 2
	{ f. ἵτερεc	εταc	
Plur. 1	ἵτερῃ, ἵτερει	εταπ	
2	ἵτερειπ	εταρειπ	
3	ἵτεροτ, ἵтере	ετατ, ετα.	

Basmurici cum λ scribunt ἵτελεq, ἵτελεπ, ἵτελετεπ,
ἵτελοτ vel ἵτελετ.

**XVII. Cum Particula T. ὡπτε, M. ὡτε
donec, quousque.**

Pers. 1	ὡπτεῖ, ὡπτῖ	ὡτῖ	<i>donec, quousque</i>
2	{ m. ὡπτῖκ	ὡτεκ	<i>fui, sim, essem,</i>
	{ f. ὡπτε	ὡτε	<i>fuerim</i>
3	{ m. ὡπτῖq	ὡτεq	{ ὡτε
	{ f. ὡπτῖc	ὡτεc	
Plur. 1	ὡπτῖ	ὡτεπ	
2	ὡπτειπ	ὡτετεπ	
3	ὡπτοτ, ὡπτε	ὡτοτ, ὡτε.	

Basmurici cum Thebanis scribunt ὡπτεq I. Cor.

XVIII. *Cum Particula* *ene* *si negante.*

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	ene	enag, ene ag
2	m. enek	enak, ene ak
	f. enere	enare
3	m. eneq	enag, enare
	f. enec } enere	enac, ene a
Plur. 1	enep	enap
2	enetetn	enaretetn
3	enet, enere	enag, enare.

Quandoque additur *ne*.XIX. *Cum Particula* *yan* *si dubitantis et desiderantis.*

Pers. 1	eyan	ayan
2	m. ekyan	akyan
	f. eryan	areyan
3	m. eqyan	aqyan
	f. ecyan } eryan	acyan } areyan
Plur. 1	eyan	ayan
2	etetnyan	aretenyayn
3	eyan, eryan	ayan, areyan.

Basmurici saepius cum Thebanis, interdum cum Memphitis faciunt.

*Imperativus.*Est ipsa radix; vel radici praefigitur *a*, aut *aa*.*Infinitum.*Est ipsa radix. Assumit etiam Thebaice articulum *n*, et Memphitice *nxn*.

Participium.

Eius characteristicae sunt

1.° et *qui* praefixum vel radici unde participium praesens, vel futuro na unde participium futuri.

2.° e praefixum praeformanibus vel praeteriti unde participium praeteriti, vel praesentis consuetudinis unde participium praesentis consuetudinis.

Praeterea tempus II, et X, ab e incipiens, est etiam participium.

*Adnotationes ad singula Tempora Verbi.**I. Tempus Praesens.*

Maxime irregulare est. Si enim personas $\dagger$, $\tau\epsilon$, $\tau\bar{\eta}$, et $\tau\epsilon\tau\bar{\eta}$ consideremus, characteristica praesentis videtur esse τ , quod affixis pronominum ι , ϵ , η , $\tau\bar{\eta}$ praepōnitur; sin personas κ , ς , c spectemus, in iis nota temporis desideratur; tandem $\epsilon\epsilon$ prorsus a ceteris abhorret. Quare hoc tempus uti res facti accipiendum est, neque ad ceterorum analogiam revocari potest.

Memphitice pro κ secundae pers. sing. scribitur χ ante litteras β , λ , μ , η , $\sigma\tau$, ρ , sic $\chi\sigma\tau\alpha\gamma$ *tu vis*.

Basmurici omnino consonant cum Memphitis; si excipias χ secundae personae; nam scribunt $\kappa\epsilon\eta\rho$ *alligatus es* I. Cor. vii. 27.

Characteristicae huius temporis pro praesenti verbi esse usurpantur, sic $\dagger$ $\mu\epsilon\mu\omega\tau\epsilon\eta$ M. *sum vobiscum*, $\tau\epsilon\eta$ $\mu\pi\epsilon\iota\mu\epsilon\alpha$ T. *sumus in hoc loco*, $\epsilon\epsilon$ $\epsilon\iota\pi\alpha$ pro *sunt ad portam*, $\mu\epsilon\mu\epsilon\alpha\tau$ *est ibi*, vide *Matth.* viii. 3. 7. xi. *Ioh.* xii. 8.

II. *Praesens, et Participium.*

Nota secundae pers. fem. est *epe*, at scribitur quandoque *ep* ante vocales, sic *epespe facis Ming.* 258, *epoteγ vis Z.* 338; vidi etiam *epa*, uti *epaotxai salva facta es Z.* 509; nec non *p̄*, sic *p̄loſe insana es Act.* xii. 5. Basmurici scribunt *eλ*, uti *ελcootti scis Z.* 151.

Tertia pers. plur. est *er*, sed post *τ* scribitur *or*, uti *ετομαοτ̄ quem vocant* pro *ετεμαοτ̄*, vide *Matth.* i. 20. v. 18. xxvi. 13. xxvii. 22; id etiam contingit in ceteris temporibus, in quibus tertia pers. plur. ab *er* incipit.

Basmurici cum Thebanis consentiunt, praeter variantes in paradigmate notatas. Sic *ελε* legitur *Hebr.* ix. 8. *Q.* 238; at *epe* etiam scribunt *Phil.* i. 9. 26. *Hebr.* x. 22.

Characteristica temporis est *e*. Atqui *e* est nota participii, sic *e απον γενωμε* T. *existentes nos homines Act.* xvi. 37, vide xvii. 29; *e απορ οτρεμα* M. *existens (οὐσα) ego femina Ioh.* iv. 9 etc. Merito igitur hoc tempus est participium, hinc *εἰο ὦν ἐγὼ II. Cōr.* xii. 16; *ετετακω εσολ remittentibus vobis Matth.* vi. 14.

Sed cum etiam in linguis Semiticis participium pro praesenti usurpetur, factum est ut hoc tempus etiam praesens notaret *εἰο sum*, *εἰοτιγγ volo*.

Quandoque ut *vis* participii luculentior appareat additur novum *e*, uti *εειδωγ̄t respiciens ego Sir.* li. 7. *εειγυπε quaerens ego Sir.* li. 21.

Praeformantes adhibentur etiam pro verbo *esse*, *εἰ ελ̄ τεταμμεnte sum in medio vestri Luc.* xii. 27. *εκ 81 τεγιν es in via Matth.* v. 25. *εκ 81 πευτεκο existens tu in carcere Matth.* xv. 39. 43. *εγ 81 ελ̄ τατλη existens ille in aula Marc.* xiv. 66.

Tandem in tertia pers. utriusque numeri scribitur *epe*, quoties inter hoc et verbum inseritur nominativus verbi.

Constat porro haec particula ex e characteristicam temporis, et pe paragogicam. Sic ερε πρoς εις ορωυ *Deus vult*, ερε εντοτ μερ *sunt eorum facies plenae*. Usurpatur etiam pro *est*, vel *sunt*, quin sequatur verbum; ερε πεκβαλ αποπνρος T. *est oculus tuus nequam*, ερε πιαμπα πζηργ M. *est manna in eo*. Raro notat optativam, ερε φ f f *det Deus Gen. xxvii. 28*, vide II. Tim. i. 16, ερε πδδ ορωρη *mittat Dominus Deut. xxviii. 8*. Male pro imperfecto scribitur ερε πεχα ενεργει T. *Christus operabatur Marc. xvi. 20*, ubi recte Memphiticus παρε, tum Ioh. xviii. 16. ερε . . . οοορη αμορ *cognoscebat eum*, vide etiam Ioh. xix. 41. ix. 19. Act. ii. 4. 45.

III. Imperfectum.

Characteristica temporis est πε T, πα M. B, hinc πειωρωυ T. πατωρωυ M. B. *volebam*.

Ex characteristicam et pe paragogico oritur περε T, παρε M, et fortasse παλε B, quibus Copti utuntur quoties medias inseritur nominativus, uti περε τεγαττα σηγ *erat causa eius scripta*, παρε φ f ορωυ *Deus volebat*.

Praeformantes notant imperfectum verbi *esse*, sic περ *eram Marc. xiv. 49*, περ *erat Ioh. xi. 6*, παρ Basm. *erat Z. 159*, παρ *erant Deut. iv. 47*, περε *erat Luc. xv. 25*.

Has vidi improbandas scriptiones; si pro περ, sic πετωρωυ *volebam Z. 566* — πρ, πρ etc., omisso e, sic πρo *erat Ioh. ix. 13. ππερpe eramus Act. xxvii. 37*, male; nam πρ, πρ etc. sunt praeformantes subiunctivi, cum quo imperfectum confunderetur — περα pro περε, sic περαωυ *tu (fem.) contemnebas Z. 509*, ubi Zoëga duo alia affert exempla — e praeformantibus praemisum, uti ενεμεερε *existimabant Luc. xxiv. 37*, ενε-

γορωυ *volebat* Z. 310. ἐνὲ πιναρ *ne hora erat* Luc. xiii. 44, nisi dicas τὸ ε esse participiale.

Hoc tempus saepius comitem habet particulam *ne*, sic πατρην πεμαα *ne M. erant cum eo* Luc. ix. 18, παρθευαυι *ne M. ministrabat*, παρε φιοι ιυυ εβολ *ne M. mare rugiebat* Iona i. 11, πετετπο *ne eratis*. Scilicet cum Thebaice πεκωαζε notare possit *loquebaris*, et *sermones tui*, tum πεκωαζε, πεκωαζε *loquebatur*, ac *sermones eius*, ad haec πεκωαζε, πεκωαζε *loquebamur* et *sermones nostri*, *loquebantur* et *sermones eorum*, tantum est particula *ne*, ne imperfectum cum substantivo confunderetur. Thebanos imitati sunt Memphitae et Basmurici, quamvis in eorum dialectis nullum esset confusionis periculum.

IV. Perfectum.

Characteristica est α, hinc ασωωυ, ακωωυ T. M. B. *volebam, volebas*.

Ex characteristica et paragogico pe oritur ape, quod ita perraro occurrit, ut a paradiigmate reiecerim, sic ape πετεπβαλαυε βοιω *pedes vestri conculcarunt* Scholz in Gramm. p. 91, aliud exemplum Basmuricum vide I. Cor. xv. 35. Quoties enim inter characteristicam et verbum nominativus inseritur, toties scribitur α, non ape, sic α μωρεκς ρωι *Moses praecepit*, α ποε ωιι *Deus visitavit*, α αβραα ιρεν *Abraham vocavit*. Quod si post α sequatur οτ, fit crasis ατ, uti ατρωαε (pro α οτρωαε) ιπεγοτοει T. *homo accessit*, αττακε πα *fuit perditio haec pro α οττακε*.

Pro ape sec. pers. fem. Thebani quandoque scribunt αρ, uti αρτωε Z. 397, αρποοιου Z. 216, αρχοο. Ioh. iv. 17, αρχι ib. 18.

In sec. pers. plur. Thebani et Basmurici scribunt ἀτεῖν, quod perraro in Memphiticis textibus occurrīt pro ἀρετεν, vide *Luc.* xiiii. 14.

Memphitae quandoque perraram acervant characteristicam et praeformantes, uti ἀ ταγγερί ἀδωπτ *filia mea appropinquavit Marc.* v. 23, ἀ παταπας ἀγγε παρ εδωρν *Satanas ingressus est Luc.* xiii. 3.

Quandoque etiam Memphitice, at perraro Sahidice, hoc tempus ponitur pro praesenti, sic ἀδοξι *curro Gal.* ii. 2, ἀρετεντω αλλοο *dicitis Luc.* ix. 20, ἀγοσι αλλοο *similis ei est Ioh.* ix. 9.

Praeformantes notant perfectum verbi esse, uti ἀγ *fuit Naum.* i. 3, ἀτ *fuerunt Soph.* iii. 3; vel etiam praesens, ἀγ *est Ioh.* ix. 12, I. *Ioh.* ii. 9, ἀε *est fem. Rom.* xiv. 17.

Paullo supra ad tempus II dixi e esse characteristicam participii, quare si praeformantibus perfecti praefigas e habebis participium praeteritum, uti εαγαρχει ἀρεάμενος *Act.* viii. 35, εαμμοτ *mortui nos I. Petr.* ii. 24, εακρημμετε μνησθεις ον *Sir.* xxxviii. 20, εατετηρρηγε ελευθερωθέντες υμεις *Rom.* vi. 18, vide etiam *Luc.* ix. 22. xxiv. 47. *II. Cor.* v. 14. *Gal.* iii. 3. Basmurica participia habes *Hebr.* v. 9. vi. 1. 10. vii. 27.

V. Praesens Indefinitum, seu Consuetudinis.

Tempora alia esse definita, alia indefinita recte mo-
nent grammatici. Percunctans quid agat Sempronius re-
sponsum fero = *Ciceronem legit* = addo: *vetustiores*
ne scriptores recentioribus praefert, mihi respondetur:
utrosque perinde legit. Utrumque *legit* est praesens,
sed primum definitum, quippe quod respicit tempus,
quo ego interrogabam; alterum indefinitum, quod ha-
bitum seu consuetudinem legentis notat, ac valet *solet*
legere. Quare cum characteristicam γα huius temporis

coalescat ex illa praeteriti α, et ψ praemisso, iure videor asserere τὸ ψ esse verbum *solere*, ita ut ψα designet consuetudinem, quae ex praeteritis actibus descendit. Hinc ψαιστωψ proprie est *soleo velle*. Hoc tempore recte utuntur Copti iis in propositionibus, quae seu praesenti, seu praeterito tempore enunciari possunt, uti οτρωαε εψαταιοττε εροψ ξε πατλοc *homo quem appellant, vel appellarunt Paulum*. Saepius est praesens, quandoque praeteritum, uti ψαγτοβοτ *plantavit eas Ming. 264*, ψατταε *emiserunt Ming. 265*.

Pro ψαπε secund. pers. fem. scribitur etiam ψαp, sic ψαpχολε *Ezech. xlvii. 7*.

Exempla tertiae pers. ψαπε passim occurrunt, sic ψαπε πιαποττ δοτωπ *ianitor aperit Ioh. x. 3*, ψαπε πιασωτ σωτεα *oves audiunt ib.*

Pro ψ quandoque scribitur εψ, sic εψαφσαεωωψ *recedit Luc. ix. 39*, εψαφει *venit Sir. xviii. 13*, εψαφταε *profert Matth. vii. 17*. Alibi ε praefixa notat participium, οτκλοα εψαφτακο *corona corruptibilis I. Cor. ix. 25*, vide *Sir. xiv. 19. I. Petr. i. 18*, exempla tamen huius participii sunt rarissima.

Basmurici, qui cum Thebanis consentiant, scribunt ψαλε *Isai. v. 24. Phil. i. 18. Q. 235. 236. 242*; interdum tamen cum Thebanis adhibent ψαπε *I. Cor. xv. 33. Hebr. ix. 6*. In tertia pers. plur. bis vidi πψατ *Q. 237*.

VI. Imperfectum Indefinitum, seu Consuetudinis.

Ex praesenti indefinito, et ne nota imperfecti, coalescit πεψα characteristicam huius temporis, quod proprie valet *solebat esse*. Sic πεψαπε πρηγεαωπ κα εβολ *solebat praeses dimittere Matth. xxvii. 15*, ubi graecus revera habet εἰώθει ἀπολύειν; eadem Thebana verba occurrunt *Marc. xv. 6*, ubi graecus tantum habet ἀπέλυν.

Alia exempla dant *Sir.* xiiii. 16. xl. 19. 20. 21. *Act.* v. 16. viii. 20.

Quandoque additur *πε*, uti in imperfecto, sic *πρωταυτε* *πε* solebant *audire*, *audiverant* *Gal.* i. 23, *πρωταυτε* *πε* solebat *edere*, *edebat* *Gal.* ii. 12.

Interdum praemittitur *ε* otiosum, uti *επρωταυτε* solebat *dicere*, *dicebat* *Ming.* 264, *επρωταυτε* solebant *crescere*, *crescebant* *Ming.* 265.

VII. Perfectum Secundum.

Forma Thebana coalescit ex *πτ* praefixo praeforman-
tibus perfecti.

Secundae pers. fem. exempla habes in *πταρτομσε* *sepelisti eum* *Z.* 339, *πταρσε* *cecidisti* *Z.* 654.

In tertia pers. interiecto nominativo, habes *πτα παϊ* *υωπε* *haec facta sunt* *Ioh.* xix. 36, *πτα ις* *χου* *Jesus dixit* *Ioh.* xi. 13.

Absolute usurpatur, quin ulla particula aut aliud praecedat, vide *Matth.* viii. 29. xxv. 37. 44. *Luc.* xii. 49. I. *Côr.* ix. 10. II. *Pêtr.* i. 21. iii. 5. 6. I. *Ioh.* ii. 29. iv. 7.

Saepe legitur post particulam *τε*, *dicentes τε* *πτα* *ππορτε* *ειπε* *quod Diis similes fuerunt* *Act.* xiv. 11, *existimantes τε* *πτα* *παρλος* *χιτς* *εγοτη* *quod Paulus introduxisset eum* *Act.* xxi. 29. Vide *Luc.* iv. 6. xii. 51. xiii. 2. *Marc.* xv. 10. *Ioh.* ix. 20 — Occurrit post *αλλα* *sed* *Iud.* 9, post *ενε* *si* I. *Côr.* ii. 8.

Caveant tirones, ne hoc tempus confundant cum *πτ* *qui*, *quae*, sequente praeterito *αι*, *ακ*; uti *παι* *πταρτωπε* *εβωλ* *hi qui apparuerunt* *Luc.* ix. 31. *γενσιοτρ* *πταρτποστ* *eupuchi quos genuerunt* *Matth.* xix. 12.

Forma Memphitica constat ex *ετ* praefixo praeforman-
tibus praeteriti.

Absolute usurpatur, quin aliquid praecedat, *ις* *εταρζου*

Iesus locutus fuit Ioh. xi. 13, εταπηατ vidimus Matth. xxv. 37. 44, εταρετεπιδι accepistis Gal. iii. 2, vide Ioh. viii. 42. x. 10. Hebr. vii. 11. Particula ετ abundat, secus vero in tempore XVI.

Saepe adhibetur post *ξε*, sic I. *Ioh. iii. 9. Luc. xii. 51. I. Cor. xi. 17*; post *αη num. ii. Cor. xii. 18.*

Haec temporis forma confundenda non est cum *ετ qui, quae* praefixo praeteritis *αι, ακ*. Aliam huius temporis potestatem vide ad tempus XVI.

Basmurici modo scribunt *πταγ I. Cor. xiv. 36, πτατ I. Cor. ix. 10*, modo cum Memphitis *εταγ Ioh. iv. 45, ετα ib. 47, ετατ ib. 45.*

VIII. *Plusquam Perfectum.*

Characteristica est *πε α*, quae constat ex illis imperfecti et perfecti. Quemadmodum vero imperfectum saepe adsciscit *πε*, ita etiam hoc tempus. Sic *πε α πατλος κρινε Paulus iudicaverat Act. xx. 16, πε α περοοτ αρχει dies incoeperat Luc. ix. 2, πε ατει πε venerant Ioh. xi. 19, πε ατμτοπ αμογ πε quieverat Ming. 341, vide Matth. xiv. 24. Luc. ix. 2. Marc. vi. 50. Act. viii. 27. xvi. 17. xviii. 25.*

Interdum est imperfectum, *πε α ποτγι γωνι πε erat vespera Act. iv. 3.*

IX. *Futurum Primum.*

Formatur a praeformantibus temporis primi, praesentis, quibus suffigitur *να ire*, quare *†νααζι proprie notat ego eo loqui, seu locuturus sum, loquar.*

In prima pers. plur. pro *τεπνα* legi *τενα*, sic *τε-παμοτ moriemur Z. 81. Male, nam confunditur cum pari voce τεπαμοτ tu (fem.) morieris.*

In secunda pers. plur. Thebani praesertim scribunt τεῖνα pro τετῖνα, vide *Matth.* xix. 28. xx. 23. xxi. 2. xxvi. 64. *Marc.* xiv. 62, et passim. Nam Thebani vix geminare solent eandem litteram.

Basmurice habes ἴνα *Phil.* i. 18. 25, et ἴνε *Isai.* i. 15 — ἡνα *I. Cor.* vii. 37. viii. 11. xv. 28, et ἡνε *I. Cor.* xiv. 38. xv. 15. Q. 238. 240. In sec. pers. plur. scribunt τετεῖνα *Ioh.* iv. 48.

X. Futurum Secundum, et Participium Futuri.

Formatur a praeformantibus temporis secundi, praesentis, quibus subiicitur να praedictum.

Pro ερενα secunda pers. fem. Thebaice legi ερνα, sic ερναχπο *Pan.* 328 — Pro ετεῖτῖνα Sahidice unico n scribi solet ετεῖτῖνα *Luc.* xii. 11. *Ioh.* xix. 35, et passim. Thebaice etiam usurpatam vidi Memphiticam formam in ερεῖτῖναρ *facietis Sir.* ii. 14 — Pro ερῖνα scribitur οῖτῖνα si τ praecedat, vide *Matth.* xxvi. 13. *Luc.* ix. 13. *Act.* vii. 7.

In tertia persona utriusque numeri nominativus inseritur inter ερε et να, uti ερε πρωμε ναωνε *homo vivet*, ερε πεκαρο ναωνε *thesaurus tuus erit*. Tum sine ερε scribitur περῖνηρ ναερεῖν *filius eius rogabit Matth.* vii. 9, ρωι ναααῖ os meum loquetur *Psal.* xlviii. 3, ηζοεῖς ναεαρεῖ *Dominus custodiet Psal.* cxx. 7.

Licet futurum notet, quandoque pro subiunctivo adhibetur post particulas ut, sic εῖνα εἰπῶσιν *ut transiret Act.* v. 15.

Quemadmodum praesens ei adhibetur etiam pro participio praesenti, ita εῖνα pro participio futuri, sic εἰπῶσιν εἰσὶν *ingressuri illi Act.* iii. 3, ετεῖτῖναῶαζε *locuturi vos Sir.* li. 24, εἰπῶσιν *iturus Act.* xx. 13,

εἰπαζιοορ *transfretaturus* Act. xxi. 2, vide Act. xxi. 37.
xxii. 2. 15. 20. xxiii. 15. 20. 30.

Praeter formam εἰσα Memphitae aliam habent αἰσα, quae conflatur ex να et praeformantibus praeteriti. Haec forma paullo rarior est, αἰσα *Matth.* xi. 16, αἰσα *Psal.* c. 2, ἀρεσα *Ierem.* iv. 30, ἀρεσα *Marc.* xi. 13, tum ἀρε ναῖ παύσῃ *haec erunt Marc.* xiii. 4.

Basmurici, non secus ac Memphitae, duplicem habent formam. Ad primam pertinent εἰνα, εἰνα sec. pers. fem., εϣνα vel εϣνε, ερε . . . να, επνε, ετετῑνε vel ετετεπνε, ετνα vel ετνε. Ad secundam αἰνα, αϣνε, αρε . . . να, ατετεπνε, ατνε, quorum ipse vidi exempla.

XI. *Futurum Tertium.*

Coalescit ex praeformantibus praesentis ei, quibus accedit particula *ad*, ita ut *εἰς αἰετ* proprie notet *sum ad amandum*, seu *amabo*.

Dixi particulam *na* solam adhiberi post nominativum; revera *naoεic naεapeε* valet *Dominus it custodire*, seu *custodiet*, ubi *naoεic* est nominativus verbi *na ire*. Sed in futuro tertio *e* non ita sola usurpari potest, nam *naoεic eεapeε* notaret *Dominus ad custodiendum*, ubi nominativus nihil plane regeret.

In secunda pers. fem. epè est pro epee, quod ut distinguatur ab epe praesentis, cum accentu scribi debet, sic epè¹arī paries, epè²orū³ vocabis Gen. xvi. 11; nam epè¹arī esset tu (fem.) parīs.

Idem dic de ep̄e tertia persona; sic ep̄e πεκαρλ̄ ω̄ωπ̄
nomen tuum erit Gen. xvii. 5. 15, ep̄e σ̄ωωπ̄ι ω̄ωπ̄ι
filius erit Gen. xviii. 14, ep̄e π̄ρωωπ̄ι ρ̄α *homo relinquet*
Matth. xix. 5.

In ceteris personis e futuri numquam eliditur ante e

radicale, quare scribitur *εγεειμε Sap. 521, ετεειμε Sap. 576, ειεει W. 3. 8.*

Hoc tempus quandoque notat optativum, uti *εγεε det Sir. l. 23, εγεεωπε sit Act. viii. 20, vide II. Iòh. i. 3, III. Iòh. i. 15, εγεεωτεα exaudiat Psal. xix. i.* Tum saepe Thebaice post particulas *τε, τεκαδ ut notat subiunctivum, uti τεκαδ εκεχοος ut dicas, τεκαδ επε οτρωμι ποτρωι μοι ut unus homo moriatur Iòh. xi. 50, vide et Iòh. xvii. i, et passim.*

XII. Futurum Quartum.

Characteristica est *ταρε*, quae numquam solitaria usurpatur, sed semper cum suffixis. Paullo rara sunt exempla huius futuri, quare singularum personarum exempla commemorabo.

Sing. pers. 1 unicum vidi exemplum *ταρι in ταρι-ρωιμο Z. 333, alibi semper scribitur τα Ròm. x. 18. 19. Matth. viii. 19. xviii. 21. 26.* Tria exempla Memphitica citat Scholz in *Grammatica* p. 96. Duo Basmurica *ταωωπι, ταπετ* leguntur *Z. 161. 166.*

Pers. 2 m. *ταρεκ Sir. vi. 18. vii. 2; nulla vidi Memphitica.*

Pers. 2 f. *τερε*, cuius exemplum Thebanum citat Scholz in *Gramm.* p. 97 et Memphitica habes *Gen. xxiv. 58. xxx. 15. Luc. i. 31. Ioh. xi. 40.*

Pers. 3 m. *ταρεγ Sir. xxx. 9. xxxiv. 10. xliii. 31; nulum vidi Memphiticum.*

Pers. 3 f. *ταρεс* nulla offendi exempla.

Plur. pers. 1 *ταρη Luc. xii. 49. Ròm. vi. 15, sed ταρηταμο Marc. ix. 5. Luc. ix. 33* est optativum *faciamus*. Nullibi vidi in Memphiticis.

Pers. 2 *ταρετη Sap. 286. 315, Sir. li. 23.* Exemplum

Basmuricum credo latere in ταδετεππερ *Ioh.* iv. 29; si corrigas ταδετεππερ. Desunt exempla Memphitica.

Pers. 3 ταπορ *Luc.* xi. 9. xv. 18. *Act.* ii. 17. Nuspiam vidi in Memphiticis.

In quatuor Futura Adnotatio.

In lingua geometrica, cuiusmodi fuit Aegyptia, persuasum habeo quatuor haec futura antiquioribus temporibus ita distincta fuisse, ut aliud esset participium futuri, aliud futurum proximum, aliud indefinitum, aliud exactum seu perfectum; sed in textibus linguae Copticae nullam deprehendi inter eiusmodi futura distinctionem, quae rata sit et certa. Usus tamen sequentia me docuit.

1.º Futurum *na* necessario usurpatur in tertia persona, quoties est solitarium, seu nulla praeformans personae praecedit, uti supra ad Futurum Secundum dixi.

2.º Quoties praepositur *et qui*, uti *εσπαι εδορν M; πετπασωκ εδορν T. is est qui ingreditur Matth.* vii. 21, *φн εσπαιερскапзализесое M, петпаскапзализе T. qui scandalizabit Matth.* xviii. 6 — Et cum praeformantibus personarum, *or παγαθон εψпаαιγ M; or пеψпааг T. quodnam bonum faciam? Matth.* xix. 16, *φн етеспаааг M, петорпазпог T. ille qui gignetur Matth.* i. 20. Nam si pro *εψпааг* scriberetur *εεεаг*, nimius esset vocalium concursus; in ceteris vero personis *εεкег*, *εεεεг* etc. semper duo *ε* offenderentur.

3.º Distinctio inter futura pendet etiam ab indole dialectorum.

Quoties futurum absolute ponitur, quin pendeat a particula vel pronomine, Thebani adhibent futurum *na*, at Memphitae futurum *ε*, sic *спазпо поушре-T, εсэагсг поушри M. pariet filium Matth.* i. 21, *сена-*

μουτε εποq T, εταμοτ† εποq M. *vocabunt eum Matth.* II. 23. Vide in utroque textu *Matth.* VII. 16. 23. 26. VIII. 8. IX. 15. 18. XVI. 25. XVII. 27.

Sin futurum pendeat a particula vel pronomine, Thebani utuntur futuro ε, contra Memphitae amant futurum να. Sic post κε vel κεκαc ut Thebani adhibent futurum ετε, vide *Matth.* II. 8. 15. XVIII. 6. XIX. 16. Memphitae vero post particulas ut, licet saepius adhibeant tempus subiunctivum, tamen quandoque utuntur futuro να, sic εἰνα ἐφῆλθον ut *transiret Act.* V. 15; tum post εαpa, μῆ†, εἴητε etc. ponunt futurum να, vide *Gen.* XVIII. 13. 17. XX. 3.

Hi fere sunt praecipui canones. Alia tamen sunt loca, in quibus promiscue utrumque futurum usurpatur.

XIII. Imperfectum Futuri.

Ex characteristicis imperfecti et futuri coalescit hoc tempus; quare locum hic habent quae de hisce temporibus superius dixi.

Characteristica solitaria tertiae personae est T. περε... να, et M. παρε... να, sic περε πχοι παωτο T, παρε πχοι παγιotti M. *navis erat eiectura Act.* XXI. 3.

Saepe additur πε, quod contingit omnibus temporibus ex imperfecto ortis, uti πεσπαμοτ *moritura erat Luc.* VIII. 42, πεεπαμοτ πε *moriturus erat Z.* 335, πατπαωε *ituri erant Luc.* XXIV. 28, παρετεππατιγοτ πε *eratis tradituri eos Gal.* IV. 15.

Ab imperfecto futuri non multum distat alia significatio modi conditionalis, uti παρετεππαμεπρητ πε *diligeretis me Ioh.* VIII. 42, παρετεππαατοτ *faceretis ea Ioh.* VIII. 39, πεππαδιχε *tollerarem Act.* XVIII. 14, πετπαδιχε πε *dimicarent Ioh.* XVIII. 36. Vide *Luc.* VII. 39. XII. 39. *Ioh.* V. 46. VIII. 19. I. *Còr.* XI. 31. I. *Ioh.* II. 19.

In textibus Basmuricis vidi $\pi\kappa\eta\epsilon$ Q. 231, $\pi\alpha\eta\eta\epsilon$ $\pi\epsilon$ *Hebr.* viii. 7, $\pi\alpha\eta\eta\epsilon$ $\pi\epsilon$ *Hebr.* x. 2. Prima scriptura $\pi\kappa\eta\epsilon$ reprobanda est.

XIV. Modus Optativus.

Characteristica est $\mu\alpha\pi\epsilon$ *utinam*, quae coalescit ex $\mu\alpha$ imperativo *da*, et paragogico $\pi\epsilon$, ita ut $\mu\alpha\pi\epsilon$ $\pi\alpha\tau\lambda\omicron\varsigma$ ei sit *da Paulum venire, utinam Paulus veniat*, $\mu\alpha\pi\iota\omega\tau\epsilon\mu\alpha$ $\acute{\alpha}\nu\omicron\upsilon\sigma\omicron\tau\omicron\nu\ \pi\omicron\lambda\eta\sigma\omicron\nu\ \mu\omicron\iota$ *da ut audiam Psal.* cxi. 8, $\mu\alpha\pi\epsilon\gamma\tau\omicron\tau\omicron\beta\omicron$ *sanctificetur*, $\mu\alpha\pi\epsilon$ $\tau\epsilon\pi\beta\omicron\mu\alpha$ $\psi\alpha\upsilon\eta$ *fortitudo nostra sit Sap.* 73, $\mu\alpha\pi\epsilon$ $\pi\kappa\alpha\tau\iota$ $\theta\epsilon\lambda\eta\lambda$ *exultet terra Psal.* xcvi. 1.

Basmurici modo $\mu\alpha\pi\epsilon\gamma$, $\mu\alpha\pi\epsilon\pi$ scribunt, modo $\mu\alpha\lambda\epsilon\gamma$, $\mu\alpha\lambda\epsilon\pi$.

XV. Tempus Subiunctivum.

Eius characteristicam est $\pi\tau\epsilon$, quam dialectus Memphitica semper servat, Thebana vero respuit in personis $\pi\tau$, $\pi\tau\gamma$, $\pi\tau\varsigma$, et $\pi\tau\varsigma\epsilon$.

Subiunctivum appellavi, quia subiungi solet vel particulis, vel alteri verbo, si tamen excipias Memphiticam dialectum, in qua interdum solitarium occurrit. Adhibetur

I. Post aliud verbum, cuius et tempus et modum omnino repraesentat, saepe etiam includens vim conjunctionis *et*. Quare

1.º Post praesens est praesens, sic $\psi\alpha\pi\epsilon$ ... $\tau\omicron\lambda\mu\alpha$ $\pi\eta\chi\omicron\omicron\varsigma$ *audet et dicit Rôm.* x. 20, ubi Memphiticus $\omicron\tau\omicron\gamma$ $\epsilon\chi\omega$ $\mu\mu\omicron\varsigma$ *et dicit* in praesenti; $\psi\alpha\varsigma\beta\omega\kappa$ $\pi\tau\epsilon$ $\kappa\epsilon\omicron\tau\epsilon\iota$ *et vadit et alia venit Z.* 213, $\psi\alpha\tau\eta\omega\epsilon$ ... $\pi\tau\epsilon$ $\pi\eta\pi\eta$ $\pi\alpha\upsilon\eta\epsilon$ $\epsilon\beta\omicron\lambda$ $\pi\tau\epsilon$ $\kappa\epsilon\theta\omega\tau$ $\tau\alpha\kappa\omicron$ *rumpuntur ... et vinum effunditur, atque utres etiam pereunt Matth.* ix. 17, ubi Memphiticus pro utroque $\pi\tau\epsilon$ repetit $\psi\alpha\pi\epsilon$.

2.º Post imperfectum est imperfectum, περκαῖν...
 ἡσενοι ἀπ *audiebant... et non intelligebant* Act. ix. 7.

3.º Post perfectum est perfectum, ἀτετῆμοτη εβόλ
 ἡτετῆρκαεγ *permansistis et esuristis* Act. xiv. 33.
 Exempla trium horum temporum rara sunt in dialecto
 Sahidica, fere nulla in Memphitica.

4.º Post futurum est futurum; exempla in utraque
 dialecto passim occurrunt, sic ἐπαδωπ... ἡσεγῖ ἡμοκ
imperabit... et tollent te Matth. iv. 6, ἡπαμeste...
 πεγμερε *odio habebit... et diligit* Matth. vi. 24, σεπα-
 παραδωσῶτ ἡμογ... ἡσεμωσῶτγ *tradent eum... atque*
eum interficient Matth. xvii. 23, πακα... ἡγῶβε...
 ἡσεγῶπε *relinquet... et adhaerebit... et erunt* Matth.
 xix. 5, ubi graecus semper habet coniunctionem καί. Ea
 quandoque exprimitur ἡπα†... ἀτω ἡγσοῖς *dabit... et orabit* Sir. xxxix. 5, ἐτετῆμωσῶμ... οωγ ἡτετε-
 σω *manducabitis... et bibetis* I. Cor. xi. 26, et alibi
 passim.

5.º Post imperfectum futuri notat par tempus, πεγ-
 παρσείσ οπ πε ἡγῶκα *vigilaturus esset et non sineret*
 Matth. xxiv. 43.

6.º Post imperativum imperat, ῶωπ ἡμωγε *surge*
et ambula Matth. ix. 5, γῖ... ἡῶωκ *tolle... et abito*
 Matth. xi. 14, ῶωκ... ἡῶωω *abi... et dic* Ioh. xi.
 17, quibus in locis graecus addit καί. Vide Matth. vi. 6.
 viii. 4. 22. ix. 13. 18. xviii. 15. xix. 21. xxiii. 3 etc. Adnota-
 tamen Memphiticum textum hisce in locis uti solere im-
 perativo, non vero subiunctivo tempore; quare dicen-
 dum est hanc imperativi potestatem propriam esse dia-
 lecti Sahidicae.

7.º Post optativum est optativum, μαρεκτοπ ἡτε-
 βῶμγῖ *revertamur et visitemus* Act. xv. 36, concinit
 Memphiticus; μαρεγῶωμ ἀτω ἡγσω *comedat et bibat*
 I. Cor. xi. 28, ubi Memphiticus ετεγσω, sed corrige

ἡτερεῶν; μαρτυρεῖται... ἡτερομῶν ἡκούσας *tollat*... *et sequatur me Matth. xvi. 24.*

8.° Post tempora, quae a particulis reguntur, notat par tempus a pari particula pendens, uti rogavit eum ἐπηρεάζε πῆρμαρος *ut ascenderet et sederet Act. viii. 31* pro αὐτῷ ἐπηρεάζμαρος, vide *Act. ix. 37. xvii. 3* — ἀκούων... ἐφορῶν... ἡτορῶν *accidit ut irent et loquerentur Act. xiv. 1* pro ὅτῳ ἐφορῶν — ὡς ἀπὸ τῶν... αὐτῷ ἡγορῶν *donec tollat et conterat Sir. xxxii. 18*, vide *II. Petr. i. 19* — ὅτι ἡπρεσμοσ... αὐτῷ ἡτε πετορῶν *dum ipsi laudarent et sanctuarium resonaret Sir. xlvii. 10* — ὅτι ἡπρεσμοσ... ὅτῳ ἡπρεσμοσ *dum audirent et viderent Act. viii. 6*, ita enim lege pro πετορῶν — ἀκούων... ἡτεκορῶν *si prostraveris te et adoraveris me Matth. iv. 9*, vide *I. Ioh. i. 6. Iac. ii. 2* — *servum Domini non oportet esse* ἀλλὰ περῶν *pugnare, sed esse etc. II. Timòt. ii. 24.*

II. Post particulas *ut, ne, si, si non* est tempus modi subiunctivi. Sic ὅτι ἡτε ὅτι ἡπρεσμοσ *ut verbum omne consistat Matth. xviii. 16*, vide *Matth. xviii. 16. xix. 16* — ὅτι ἡτε ἡπρεσμοσ *ut Pilatus miraretur Marc. xv. 5*, vide *Act. i. 19. xv. 39. xix. 10* — Sic post *et* ἡτε *ut* *Sir. xxxv. 2. xlvii. 13. I. Còr. ix. 18* — ἡπρεσμοσ *ne magna fiat Sir. xlii. 9*, vide *Matth. iv. 6* — Post *et* *si* *Matth. v. 13. vi. 14* — Post *ei* *si non* *Luc. ix. 13. Act. viii. 31.*

Quandoque absolute ponitur, ita tamen ut subintelligenda sit particula *ut*, *οὐκ ὅτι* *ut* *prodest ei* (*ut*) *suspendant lapidem Matth. xviii. 6*, ubi Thebanus *οὐκ ὅτι* *ut* *ligent* — ἀπὸ τῶν *ut* *veniant Matth. xviii. 7*, ubi Thebanus *ἐπὶ*... *ei* *ut* *veniat* — ἡπρεσμοσ... *ut* *bonum est* (*ut*) *eas Matth. xviii. 8*, ubi Thebanus *ἐπὶ* *ire* —

αἰς ἡλίαςον ἡγρεῶ *dic fratri meo (ut) dividat Luc.*
xii. 13, vide *Matth.* xii. 3. *Luc.* xv. 32.

III. Absolute usurpatur

1.º In significatione futuri, idque raro et Memphitice,
ἡτερεῖςτε odio *habebit Matth.* vi. 24, ἡταῶω *remit-*
tam Matth. xviii. 21, ἡτερεῶατ *constituemus eos Act.* vi.
4, ἡταῶωι ἡεωκ *sequar te Matth.* viii. 19.

2.º Pro modo optativo et coniunctivo utraque in dia-
lecta, κα παί τῆροτ ἡεεωκ *sinite hos omnes atque*
abeant Ioh. xviii. 8, ubi Memphiticus ἡαπορῶε πωοτ
abeant; iugulate vitulum orog ἡτεπορῶε orog ἡτε-
πορπορ ἡαοι et comedamus et gaudeamus Luc. xv. 23,
ubi Thebanus omisit utrumque orog; *fac Deos ἡεεζι-*
μοετ et ducant nos Act. vii. 40; ἡτερεῶεω *faciamus*
Luc. ix. 33; ἡτῆρεοι . . . ἡῆπῶω *satiemus nos . . . atque*
utamur Sap. 62.

Basmuricos ideo dixi cum Thebanis consentire, quia
legi ἡε *Isai.* v. 17. Q. 240.

XVI. Tempus Compositum

cum Particula T. ἡτερε, M. ετε quando, cum.

Particula ἡτερε constans ex epe nota temporis prae-
sentis, et ἡτε quod *tempus* indefinite designat, valet
quando, cum, ac refertur ad tempus praeteritum, nam
de praesenti dicitur *dum*. Hinc ἡτερεῖατ *quando misi*,
ἡτερεῖα *quando accepit*, ἡτερε ἡε ταῶε *quando Iesus*
fecit. Legitur quidem *Luc.* xii. 59 ἡτερε α οτποτ οτεῖνε
quando hora transivit, sed alius codex caret incom-
modo α.

A significatione *quando* fluxit alia *cum*, sequente prae-
terito coniunctivi latini, ἡτερεῖατ . . . πεαα *cum vi-*
deret, vel vidisset dixit ἡδω ἡτε Matth. iii. 7, ἡτερεῖ-
ατῆε . . . αεε *cum baptizatus esset (βαπτισθεῖς) venit*

Matth. iii. 16, *ἰδόντες cum vidissent Matth.* viii. 34, quare hoc tempus respondet graecis participiis aoristorum, vide *Matth.* viii. 5. 16. 18. 23. 28. 34. ix. 2. 23. 28. 33. 36.

Particula Memphitica *ετε*, seu *ετ* sequente vocali, respondet Sahidicae *πτερε*. Notat

Quando, uti *εταφθαλιω quando fecit Ioh.* ix. 14, *εταφι quando venit Ioh.* xx. 24, *ετα ποτρη ὡπρι quando vesper fuit Matth.* viii. 16, *ετα παρωι ὡριαι quando coma mea crevit Z.* 15.

Cum, *εταφνατ . . . πεξαφ Matth.* iii. 7, *εταφωας . . . αφι Matth.* iii. 16, *εταφνατ Matth.* viii. 34, quae respondent Thebanis locis paullo supra citatis; quare hoc tempore exprimantur participia graeca aoristorum, vide *Matth.* viii. 5. 16. 18. 23. 28. 34. ix. 2. 23. 28. 33. 36.

Basmurici cum Thebanis faciunt, sed cum *λ* scribunt; praeter *πτελεφ Hebr.* vii. 10, *πτελοφ Hebr.* vii. 12. Q. 240, vidi *πτελεφ Hebr.* ix. 19.

XVII. *Tempus Compositum*

cum particula T. ὡαντε, M. ὡατε donec, quousque.

Particula *ὡαντε* conflatur ex *ὡα usque*, et *ἵτε* quam *tempus* indefinite notare vidimus paullo supra. Memphitae, omisso *π*, scribunt *ὡατε*, sed vetus orthographia in nonnullis codicibus adhuc superest, quemadmodum in Memphitico liv Borgiano, in quo legitur *ὡανποτονορεμ*, et *ὡανταῤε εἶοτη Z.* 100. Hinc *ὡαντε πῡκρε τωοτη donec filius surgat Matth.* xvii. 9, *ὡαντε εἰτοοτε ὡα donec mane appropinquaret Act.* xxvii. 33, *ὡατεφι usquedum venit Act.* viii. 39, *ὡατοφει donec deciderint Deut.* ii. 15, *ὡανποτῡωπε donec fiant Matth.* v. 18.

Monstra sunt duo haec loca, *Act.* vii. 2 *ὡατεφῡωπ*

pro *antequam habitaret*, ubi Thebanus recte ἀνατεγορωγ
antequam habitaret; alterum Gal. i. 4 ὑατεγναγμαεν pro
ut nos liberaret. Vel textus corruptus est, vel interpres
 aliud legit in graeco.

De Particulis Conditionalibus.

Excursus.

Coniunctio *si* conditionem notat, quam volumus vel
 negare, — vel affirmare, seu quia ita credimus, seu
 quia adversario ita esse concedimus, — vel incertam
 relinquere haud definientes, utrum res futura sit, nec
 ne, — vel denique conditio refertur ad tempus, ita ut
 pro conditione *si* adhiberi etiam possit particula *quando*.
 Copti pro varia conditionis specie diversa adhibent vo-
 cabula.

Pharisaeus videns Christum comiter excipientem mu-
 lierem perditissimam dixit: *si propheta esset hic, sciret*
quae sit haec mulier Luc. vii. 39; scilicet usus condi-
 tione negativa ita ratiocinabatur: *non est propheta, quia*
nescit quae sit haec mulier. Copti conditionem negaturi
 utuntur particula ene *si*.

Christus Iudaeus alloquens, postquam Ioh. viii. 45
 professus fuerat se veritatem dicere, ita argumentatur:
si veritatem dico vobis, cur non creditis mihi? habes
 conditionem, quam Christus de se affirmabat. At Iudaei,
 qui Christum illudentes dicebant: *si rex Israël est, de-*
scendat de cruce Matth. xxvii. 42; propositionem quidem
 concedeabant, at non ex propria sententia, sed ex sen-
 tentia Christi, ut argumentum in ipsam retorquerent.
 Duplex igitur esse patet affirmatio vel quia ita credi-
 mus, vel quia ita concedimus. Copti conditionem affir-

maturi Thebaice et Basmurice scribunt *eyze*, Memphitice *icze si*.

Saepe vero conditio est mera hypothesis, quam animo fingimus, haud solliciti de eius eventu, uti: *si quis cultor Dei est, hunc Deus audit Ioh. ix. 31*. Copti meram hypothesis enunciaturo Thebaice dicunt *eywne*, Memphitice *eywn*, Basmurice *eywni si*.

Tandem qui ait *si rem amissam inveniam, gaudebo Matth. xviii. 13*, poterat etiam dicere *quando inveniam*. Copti hanc conditionem enunciant particula *yan*, quae modo *si*, modo *quando* redditur, vel *si quando*, ita tamen, ut incertum relinquamus, utrum res eventura sit, nec ne.

Arabes negantem tantum, atque hypotheticam conditionem distinxerunt duabus coniunctionibus *لو*, et *ان* ⁽¹⁾, at Copti eam accuratissimam analysim instituerunt, quae subtiliorem philosophi ipsi non invenissent.

De coniunctionibus *ene* et *yan* dicam illustrans tempora verbi, quae cum iis componuntur. At de *eywne*, et *eyze*, quae solitariae adhibentur, iuvat hic exempla ponere, quibus constet, me non theoriam comminisci, sed certissimam, licet hucusque ignotam, veritatem expromere.

Coniunctio T. B. eyze, M. icze.

Memphiticum *icze* constat ex *ic* *ecce*, et *ze* *quia*; in Thebano *eyze* video *y* pro *c* positum, ita ut *eyze* pro *ecze* itidem notet *ecce quia*. Ipsum etymon iam inauit coniunctione affirmari propositionem, quae inde pendet.

Revera Christus postquam multa suae doctrinae scita

---

(1) Sacy *Grammaire Arabe* t. 1. n.º 885.

edocuisset Apostolos, ita eos alloquitur: *si scitis ista, beati vos si feceritis ea Ioh. xiii. 17*, primum si est *icze* affirmantis, alterum hypotheticum *εγω*. Paulo supra v. 14 *si (icze) ego lavi pedes vestros . . . etiam vos debetis lavare pedes*. Tum *Luc. xi. 15* cum nonnulli Iudaei dicerent Christum daemonum ope eiicere daemones, hoc argumento eos perstringebat: *si (icze) Satanas divisus est . . . si (icze) ego eiicio daemones in Belzebug* (hucusque ex sententia adversariorum; tum in sua sententia pergit) *si (icze) in digito Dei eiicio daemones . . . profecto pervenit regnum Dei*; tum hypothesim fingens: *si (εγω) fortis armatus custodierit aulam . . . si (εγω) fortior illo veniat . . . in pace sunt quae possidet . . . si (ωταν, seu quando) spiritus immundus exierit ex homine transit per loca arida*. Et Satanas Christum tentaturus *Matth. iv. 6 si (icze, ut ais) filius Dei es, hinc te deice . . . omnia tibi dabo, si (ωταν quando) adoreris me*. Tum Christus alloquens Apostolos aiebat: *si (icze uti dicitis, ac verum est) mundus odit vos, scitote eum me odisse prius; si (ene, neque enim id credo) ex mundo essetis, diligeret mundus quod suum est Ioh. xv. 18*. Vide *Matth. iv. 3. v. 29. 30. viii. 31. xi. 14. xviii. 8. 9. xix. 10. xxvi. 39. 42*.

Quamvis vero sexcentis in locis hanc vim affirmantem deprehenderim, sunt tamen nonnulla in quibus dubitare licet, utrum affirmare debeas, an rem incertam relinquere. Ita *Matth. xix. 17* adolescens, qui Christum interrogaverat *Doctor bone quid faciam, ut vitam aeternam possideam?* tulit responsum: *si vis ad vitam ingredi, serva mandata . . . tandem vade, vende quae habes, et da pauperibus*; quibus auditis, adolescens, utpote ditissimus, abiit tristis. Si animum consideres adolescentis Christum adeuntis, *icze* scriberes cum Memphitico; at si rei exitum respicias, iure Thebanus scripsit

εὔωνε *si contingat ut velis ad vitam ingredi*. Eadem varians inter utrumque textum occurrit *Act.* v. 39. Memphitico ἰcxe Gamaliel se prodit Apostolis benevolum, ac fere Christianum; Thebano εὔωνε prudenter suam mentem celat.

Inter multa Basmurica loca vide *I. Cor.* xv. 2. 12. 13. 14. 16. 17. 19. 32.

Coniunctio T. εὔωνε, M. εὔων, B. εὔωνι.

Utraque coalescit ex *ε* *si*, et T. ὥωνε, M. ὥων *esse*; particulam *ε* quandoque notare *si* demonstrant exempla a me allata in Lexico p. 30. Quare utraque vi sui etymi valet *si sit*, *si contingat*, atque adhibetur quoties meram hypothesim fingimus, nihil quidem statuentes, utrum revera locum habitura sit, nec ne, sed ut significemus quid, ea posita, secuturum sit.

Memphitice construitur cum tempore subiunctivo, εὔωνι πίτορgei *si contigerit ut cadant* *Levit.* xi. 37, εὔωνι πίτε οτοπ μορ *si aliquis moriatur* ib. 39. Vide *Levit.* xiii. 12. 16. 22. 23. 27. 35. 42. 57.

Thebaice construitur cum futuro να, uti εὔωνε οτα παμᾶκοπέι *si contingat ut quis ministret* *Ioh.* xii. 26, εὔωνε σεπακω *si remittant* *Act.* viii. 22, εὔωνε ετ-παεῦβῆβαι *si poterunt palpare eum* *Act.* xvii. 27.

Basmurice modo cum subiunctivo construitur *Q.* 243, modo cum futuro *I. Cor.* vii. 9; tum ib. xiv. 35 cum praesenti.

XVIII. *Tempus Compositum cum Particula* ενε *si*.

Dixi ενε *si* eam afficere propositionem, quam negare volumus. Continit etymon, nam ἢ seu ἐν est particula negativa *non*.

Thebaice ene praefigitur praesenti ei, Memphitice praeterito αι. Exemplum secundae pers. fem. habemus Thebaice ενεπεσοοτη ne *Ioh. iv. 10*, Memphitice ενεπεσαι ne *Ioh. iv. 10. Luc. xix. 42 si scires, vel scivisses*. Additur enim quandoque ne, ut luculentior appareat vis imperfecti, nec veritas *si scias*; ita ενεπετενπαε† ne *si crederetis Ioh. v. 46*. In tertia pers. Memphitice scribitur ενεπε πιπεβηι εαι *si paterfamilias sciret Matth. xxiv. 43*, vide *Hebr. viii. 7*.

Saepe tamen Memphitice adhibetur solitaria particula ενε, sequente praeterito, uti ενε δεν σοδομα αρωων *si in Sodoma fuissent Matth. xi. 23*, ενε α† πομος ne *si dederunt legem Gal. iii. 21*, ενε α παι χοα υων *si istae virtutes factae fuissent Matth. xi. 21*.

In allatis locis ενε propositionem negat, ac phrasis in negantem propositionem converti poterat; sic ενεπετεμει... ενεπετενπα†εαι αν ne *si sciretis... non iudicaretis*, scilicet *nescitis, ideo iudicatis Matth. xii. 7*, ενε ο†προφητης ne φαι παρπαεαι γε ο† ne *si propheta esset iste utique sciret quoniam haec est, nempe hic non est propheta, ideo nescit Luc. vii. 39*. Nam propositio negans transit in affirmativam, quia duplex negatio affirmat, sic ενε ο†εβολ αν εαι ππο†τε ne παι περπαω† λαα† πρωλ αν ne *si ex Deo non erat iste, non erat facturum aliquod opus, seu hic erat ex Deo, ideo fecit opus Ioh. ix. 33*. Vide in utroque textu *Matth. xi. 21. 23. xii. 7. xxiii. 30. xxiv. 43. Ioh. iv. 10. v. 46. viii. 19. 39. 42. ix. 41. xi. 21. 32. xv. 19. xviii. 36*. Quid plura? Christianus Wahl in *Clavi N. Testamenti philologica* ad vocem ε† hanc negativam significationem recensens loca supra centum citat; eadem ego contuli in Copticis textibus, ac perpetuo, si tria vel quatuor loca excipias, usurpatam vidi particulam negantem ενε. Dixi nonnulla loca esse excipienda, nam pro ιαε *Ioh. xiv. 7. Gal. 1.*

10. *Hebr.* viii. 4 aliquis fortasse ~~mallet~~ ene. Sed quoties inter voces, ut aiunt, synonymas acuta intercedit distinctio, facile contingere potest aliquot in locis, ut dubium oriri possit utra earum praeferenda sit.

Solus Basmuricus locus est *Hebr.* vii. 11 ubi legitur *πετεροτρωκλεψααν*, emenda et divide *επετη* (pro ene *οτη*) *οτρωκ* δε *ψααν* si autem perfectio foret.

XIX. Tempus Compositum cum Particula *ψαν* si.

Qui ait *si quis mandata servaverit salvus erit* meram hypothesim fingit nihil sollicitus, utrum ille mandata servaturus sit, necne, tantum affirmat quid inde sequetur. At qui dicit *si rem amissam invenero, gaudebo* non solum fingit hypothesim, sed praeterea innuit vel propositum, vel desiderium perquirendi rem amissam, nihil tamen affirmans de sua spe inveniendi, tum gaudium declarat. quando eam invenerit. Quare alterum *si* ab altero distinguitur, licet maxima affinitas inter utrumque intercedat; primum est *εψων*, alterum *ψαν*. Porro constat *ψαν* esse quoque particulam dubitantis *utrum, an*; hinc *ψαν* si dubium notat, quod animum loquentis afficit, ac reddi potest *si, quando, vel si quando*, quod tamen incertum est.

Ex dictis sequitur verbum vel futuro tempore reddendum esse *εψων οτα βωκ εγοτη* si quis introierit *Ioh.* x. 19, vel praesenti ita ut actio mox sit complenda *εψωανκρινε* si ego iudico, vel mox iudicavero *Ioh.* v. 16. Rare enim contingit verbum praeterito tempore convertendum esse, uti *εψωανψαχε* (M. *εψωαν διψωανσαχι*) *πᾶσαι ψατ̃ οτ̃ηνι* quando loquebar illis impugnabant me *Psal.* cxix. 28, quod ex apodosi intelligitur, in qua adest praeteritum, et *ψαν* reddi debet *quando*. Nam de

praeterito tempore, utpote nobis comperto, nisi improprie usurpatur particula dubitans $\omega\alpha\lambda\eta$.

Mulier quae sanguinis fluxum patiebatur aiebat: $\alpha\iota\omega\alpha\lambda\eta\sigma\iota$ *si tetigero* (quod maxime cupio) *simbriam vestis Christi, salva ero* *Matth. ix. 21* — *Quid prodest homini $\alpha\epsilon\omega\alpha\lambda\eta\sigma\iota$ si lucratus fuerit* (quod maxime cupit) *universum orbem?* *Matth. xvi. 26* — *Pastor $\alpha\epsilon\omega\alpha\lambda\eta\omega\omega\pi\iota$ si contigerit* (quod sollicitè vult) *ut inveniat ovem amissam* *Matth. xviii. 13* — *Ego $\alpha\iota\omega\alpha\lambda\eta\sigma\iota$ si exaltatus fuero* (quod mihi propositum est) *a terra* *Ioh. xii. 32* — *Domine $\epsilon\kappa\omega\alpha\lambda\omicron\tau\omega\omega$ si vis* (cupio te velle) *potes me munda-*
dare *Matth. viii. 2.*

Recte etiam hisce in locis interpretari potuissem *quando*, vel *si quando*, *si umquam*; quare saepe, maxime Memphitice, scribitur $\epsilon\omega\omega\pi$ $\omega\alpha\lambda\eta$, ita ut $\epsilon\omega\omega\pi$ *hypothesim* notet, $\omega\alpha\lambda\eta$ vero tempus, uti $\epsilon\omega\omega\pi\epsilon$ $\epsilon\rho\omega\alpha\lambda\eta$ (M. $\epsilon\omega\omega\pi$ $\alpha\rho\epsilon\omega\alpha\lambda\eta$) $\pi\epsilon\kappa\omicron\pi$ $\pi\rho\omicron\sigma\epsilon$ *si quando frater tuus peccet* *Matth. xviii. 15*; paullo infra v. 21 uterque non bene $\epsilon\rho\omega\alpha\lambda\eta$ (M. $\alpha\rho\epsilon\omega\alpha\lambda\eta$) $\pi\alpha\sigma\omicron\pi$ $\pi\rho\omicron\sigma\epsilon$ *si frater meus peccet*. Vide *Matth. xxiv. 26. 48. Ioh. viii. 54* (ubi uterque textus habet $\epsilon\omega\omega\pi$ $\omega\alpha\lambda\eta$), *Matth. xxi. 25. 26. Ioh. v. 31. viii. 55. xi. 48*, ubi Thebanus solum habet $\omega\alpha\lambda\eta$, et Memphiticus $\epsilon\omega\omega\pi$ $\omega\alpha\lambda\eta$, quod Memphitis praesertim arridet.

Quod si unice tempus significare velimus, fere demta omni dubitatione, scribendum erit $\epsilon\omicron\tau\alpha\lambda\eta$ $\omega\alpha\lambda\eta$ *quando*, uti T. $\epsilon\omicron\tau\alpha\lambda\eta$ $\epsilon\tau\epsilon\tau\eta\omega\alpha\lambda\eta\alpha\tau$, et M. $\epsilon\omicron\tau\alpha\lambda\eta$ $\alpha\rho\epsilon\tau\epsilon\pi\omega\alpha\lambda\eta\alpha\tau$ *quando videritis* *Luc. xiii. 28*, vide *Matth. xxiv. 33. Marc. xiv. 25. Luc. xii. 41. Act. xxiii. 35*. Sunt tamen loca, in quibus alter interpretas habet $\epsilon\omega\omega\pi$ $\omega\alpha\lambda\eta$, alter $\epsilon\omicron\tau\alpha\lambda\eta$ $\omega\alpha\lambda\eta$, uti *Matth. ix. 15*. Tum quandoque Memphiticus scribit $\epsilon\omega\omega\pi$ $\omega\alpha\lambda\eta$ *quando* de re, quae certo continget, confer *Act. i. 8*. Fateor enim $\epsilon\omega\omega\pi$ pro $\omega\alpha\lambda\eta$, et vicissim, usurpatum fuisse, atque utramque signifi-

cationem confusam, donec Memphitae utramque particulam coniungentes scripserunt $\epsilon\psi\omega\pi\ \psi\alpha\pi$.

Exemplum secundae pers. fem. habes *Ming.* 64 $\epsilon\rho\psi\alpha\pi$ - $\chi\omicron\omicron\varsigma$ *si tu dices* T. et $\alpha\rho\epsilon\psi\alpha\pi\pi\alpha\theta\zeta$ M. *si tu credideris* *Ioh.* xi. 40.

Basmurici saepius cum Thebanis consentiunt, vidi enim $\epsilon\iota\psi\alpha\pi$, $\epsilon\kappa\psi\alpha\pi$, $\epsilon\varphi\psi\alpha\pi$, $\epsilon\sigma\psi\alpha\pi$, $\epsilon\rho\psi\alpha\pi$, $\epsilon\pi\psi\alpha\pi$, $\epsilon\tau\epsilon\tau\epsilon\psi\alpha\pi$, $\epsilon\tau\psi\alpha\pi$, at vidi etiam Memphitica $\alpha\varphi\psi\alpha\pi$, $\alpha\lambda\epsilon\psi\alpha\pi$, $\alpha\tau\epsilon\tau\epsilon\psi\alpha\pi$, $\alpha\tau\psi\alpha\pi$.

Imperativus.

Ipsa radix pro imperativo usurpatur, sic $\beta\omega\kappa$ *ito, ite*, $\epsilon\lambda\omicron\sigma\tau$ *lauda, laudate*, $\epsilon\omega\tau\bar{\iota}\alpha$ *audi, audite*, et sic plerique imperativi.

Nonnulla tamen verba habent peculiarem formam imperativi.

1.º Sunt quae praefigant α radici, sic

$\alpha\pi\alpha\tau$ *vide, videte* *Luc.* xlii. 39. *Ioh.* i. 47 a $\pi\alpha\tau$ *videre*.

$\alpha\alpha\omicron\iota$ *utinam* (vide *Lexicon meum* p. 90), quod a $\alpha\omicron\iota$ *dare* proprie esset *da, cedo*.

$\alpha\chi\omicron\varsigma$ M. $\alpha\chi\iota\varsigma$ T. *dic, dicite* passim, a $\chi\omega$ *dicere* cum suffixo ς tertiae pers. fem. Atque ita distinguitur a $\chi\omega$ *canta, cantate* *Psal.* cxlix. 1. In usu etiam est $\chi\omicron\omicron\varsigma$ *dicite* *Marc.* xi. 3.

$\alpha\chi\omega\theta\bar{\alpha}$ *esto immunda* *Ierem.* ii. 22 in Z. 511 a $\chi\omega\theta\bar{\alpha}$.

$\alpha\lambda\omicron\kappa$ *desine, desinite* a $\lambda\omicron$ *continere* cum suffixo reciproco personae, vide *meum Lexicon* p. 78.

$\alpha\omicron\tau\omega\pi$ *aperi, aperite* *Luc.* xxiii. 25. *Marc.* vii. 34 ab $\omicron\tau\omega\pi$, sed in usu etiam est $\alpha\omicron\tau\omega\pi$ *aperire*.

$\alpha\epsilon\omicron\tau$ *veni* (vide *Lexicon meum* p. 5) ab inusitato $\alpha\epsilon\omicron\tau$ *venire*.

$\alpha\lambda\iota$ *tolle, tollite* ab $\epsilon\lambda$ *tollere*, contractum ex $\alpha\epsilon\lambda\iota$ vide *meum Lexicon* p. 33.

ἀνι *duc*, *ducite* ab ἐν *ducere*, contractum ex ἀενι vide Lexicon p. 8.

ἀρι *fac*, *facite* ab ἐρ *facere*, contractum ex ἀερι vide Lexicon p. 10.

Haec sola verba novi, quae praefigant α. Eiusmodi vero α credo ortum ex particula hortantis ατ *eia*, *cedo*, quae apud *Mattth.* xviii. 28 (*Ming.* 7) respondet graeco ἀπόδος *redde*, et *Iòh.* xx. 27 legitur pro graeco ἔρε *fer*. Integra particula ατ adhuc superest in ἀτοταε *appone* *Psal.* lxxviii. 28 pro ατ οταε *eia appone*; atque in ἀτοτωπ *aperite* *Psal.* cxvii. 19 pro ατ οτωπ *eia aperite*.

Dixi ἀρι esse imperativum verbi π, seu ἐρ, quare verba ex π composita habent item imperativos ἀρι, sic Thebaica ἀριῶπτε *testare* *Iòh.* xviii. 23, ἀριμμετε *recordare, recordamini* *Lùc.* xxiv. 6 et passim, ἀριπαρε *sanate* *Mattth.* x. 8, ἀριγοτε *time* *Sir.* vii. 29. 31. sunt imperativa verborum πῶπτε, πῖμμετε, πῖπαρε, προτε. Legi tamen πῑππε *renovamini* *Eph.* iv. 23. Hinc cum *Sophon.* iii. 4 occurrat imperat. ἐποτοτ, statuendum est verbum ἐποτοτ non constare ex ἐρ et οτοτ, vide Additamenta ad meum Lexicon. Plane irregulare est ἀπῑγοτε *timete* *Lùc.* xii. 5, illudque recte comparaveris cum ἀριπε *fac* *Mattth.* iii. 8. Z. 514 in quo habes imperativum ἀρι praefixum verbo πε *facere*.

Memphitica exempla ἀριφῑδρι *sanate* ab ἐρφῑδρι, ἀριγοτ *time*, *timete* ab ἐργοτ etc. passim occurrunt. Imo Memphitae praeterea scribunt ἀριεῶι *scito, scitote*, quasi verbum esset ἐρεῶι; legi tamen εῶι *scito* *Psal.* cxxxviii. 23. At Thebani solum usurpant εῶε *scito, scitote* *Màrc.* xiii. 29. *Lùc.* xii. 39.

2.º Altera peculiaris forma imperativi est εῶα, quod est imperativum verbi τ *dare*, sic

εῶα παῖ ἐρῑῑῑ πῑ *da hanc potestatem mihi* *Act.* viii. 19.

V. p

αα παρ ἡπει μοοτ *da mihi hanc aquam Ioh. iv. 15.*
 Vide *Luc. Luc. ix. 13. xi. 4. xv. 12.* Hoc vero inter Thebanos et Memphitas interest discrimen, quod isti semper usurpant in imperativo formam αα *da, date*; Thebani vero quandoque etiam adhibent infinitum †, sic † εβολ *vendite Luc. xii. 33*, † παπαρρο *date quae sunt regis Matth. xiii. 21*; et *Rom. xiii. 7* alii codices habent αα alii †.

Hinc omnia verba composita cum † habent imperativum αα, sic ααραπ *iudica*, αατοτ *adiuva*, ααιερ *confige*, ααρενηк *attende* etc., sunt imperativi verborum †ραп, †тот, †ιqt, †ят, et sic apud Memphitas omnia verba, quae cum † componuntur.

Thebani vero utramque formam adhibent, sic

†сw *doce I. Tim. vi. 2*, ααтсабе *Sir. i. 28.*

†етнк *attende Sir. xiii. 8. 13*, αα†етнк *Sir. xii. 11.*

Tum occurrunt †απεκοτοι *accede Act. viii. 29*, †εοον *honora, da gloriam Ioh. ix. 24. xiii. 27* etc.

Idem etiam dicendum de verbis compositis cum τ pro †, uii τсабо *docere* (a τ et сw *dare doctrinam*), τотхо *salvare* (a τ et орхαι *dare salutem*), τотсо *mundare* (a τ et отаб *dare puritatem*) etc., nisi quod ista praemittendo αα retinent tamen τ, hinc sunt imperativi ααтсабо, ααтотхо, ααтотсо, quibus add; Memphiticos imperativos ααтара, ααтарао, ααтотнос, ααтартó, ααтарапро, ααθααιε, ααθααιε, ααтамс, ααθотут, ααтато, ααтатбо, ααθотет. Hinc certum habemus criterium, quo dignoscamus verba, quae incipiunt a θ, vel τ positis pro † *dare*. Quare cum *Psal. vi. 2* legatur ααталабо *sana*, dicendum est verbum талбо constare ex τ *dare*, et λωх, quod Thebaice esset λωс, *convalescere*, ut sit *dare convalescentiam*. Unicum verbum, quod equidem sciam, ab hac regula abscedens est γε *ire*, cuius imperativus est ααγε, quin upiam

invenerim formam $\tau\psi\epsilon$, aut $\psi\psi\epsilon$. Legitur etiam *Ioël* i. 14. *Amos* iii. 9 $\Theta\omega\sigma\tau\psi$ *congregate*, quod rectius scriberetur $\mu\alpha\Theta\omega\sigma\tau\psi$.

Thebani etiam hisce in compositis utramque adhibent formam, hinc

$\tau\alpha\lambda\lambda\epsilon$ *nuntiate* *Act.* xii. 17, $\mu\alpha\tau\alpha\lambda\lambda\omicron\iota$ *nuntiate mihi* *Matth.* ii. 8.

$\tau\alpha\lambda\lambda\iota\omicron$ *construe* *Act.* vii. 40, $\mu\alpha\tau\alpha\lambda\lambda\iota\omicron$ *Luc.* xii. 33.

$\tau\epsilon\beta\beta\omicron$ *esto purus, purificate* *Matth.* viii. 3, $\mu\alpha\tau\epsilon\beta\beta\omicron$ *sanctifica* *Ioh.* xvii. 17.

Tum $\Theta\beta\beta\iota\omicron$ *humilia* *Sir.* xviii. 21, $\tau\alpha\eta\theta\epsilon\tau$ *crede* *Sir.* xxxv. 22, et contra $\mu\alpha\tau\omicron\tau\alpha\chi\omicron$ *libera* *Luc.* xxiii. 37. 39, $\mu\alpha\tau\omicron\tau\omicron$ *ostendite* *Matth.* xiii. 19, $\mu\alpha\tau\alpha\eta\theta\omicron$ *salva* *Matth.* viii. 25, $\mu\alpha\tau\alpha\iota\epsilon$ *honora* *Sap.* 306, $\mu\alpha\tau\omicron\alpha\delta\epsilon$ *doce* *Sir.* x. 28, $\mu\alpha\tau\alpha\chi\epsilon$ *confirma* *Sir.* xxix. 3, $\mu\alpha\tau\mu\mu\omicron\iota$ *ciba me* *Sir.* xix. 26, $\mu\alpha\tau\omicron\eta\eta\epsilon\varsigma$ *excita* *Sir.* xxxiii. 7, $\mu\alpha\tau\alpha\psi\omicron$ *multiplycate* *Sir.* xliii. 30. Praeterea Thebani dicunt etiam $\mu\alpha\tau\eta\eta\eta\tau$ *mitte* *Luc.* xvi. 24, $\mu\alpha\tau\eta\eta\omicron\sigma\tau$ *mitte* *Sap.* 463, quod verbum probabile fit compositum esse cum τ *dare*. Sed offendi $\mu\alpha\chi\eta\sigma\tau\eta$ *interrogate eum* *Marc.* ix. 23, $\mu\alpha\chi\eta\epsilon$ *interroga* *Ioh.* xviii. 21, $\mu\alpha\chi\omicron\sigma\tau$ *mitte* *Act.* x. 5. 32. xi. 13, $\mu\alpha\chi\omicron\sigma\tau\eta$ *mitte nos* *Matth.* viii. 31, quin uspiam invenerim verba $\chi\eta\epsilon$, $\chi\omicron\sigma\tau$ composita cum ψ , vel τ .

In Verbum $\tau\psi\epsilon$, $\Theta\psi\epsilon$

Excursus.

Cum Infinitum nequeat recte intelligi, nisi perspectum sit verbum $\tau\psi\epsilon$, iuvat ab ordine temporum digredi, ut hoc verbum illustrem.

Anomalum T. B. $\tau\psi\epsilon$, et M. $\Theta\psi\epsilon$ notat *facere, efficere ut*, et quandoque *iubere*. Adsciscit praeformantes

temporum, tum suffixa personarum. Praeformantes notant personas efficientes ut aliquid fiat; suffixa innuunt personas, quae opus exequuntur. En eius formam cum suffixis.

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	тра	əpi
2	<div> <div>m. тρεκ</div> <div>f. тρε</div> </div>	<div> <div>əpek</div> <div>əpe</div> </div>
3	<div> <div>m. тρεq</div> <div>f. тpec</div> </div>	<div> <div>əpeq</div> <div>əpec</div> </div>
	тpe	əpe
Plur. 1	тpeп	əpeп
2	тpeтeтп, тpeтп	əpetetep, əpetep
3	тpeт, тpe	əpot, əpe

Forma тpeтeтп legitur *Luc. xii. 40. Ephē. iv. 17*, alia тpeтп occurrit *Rōm. vi. 12. I. Cōr. x. 1. II. Cōr. vi. 1.*

Basmurici cum Thebanis consentiunt, nam scribunt тра *I. Cor. ix. 15. Hebr. x. 9*. At in tertia pers. plur. legi тpoт *Q. 244*. Cave autem, ne cum Rosellinio credas Basmuricos scribere тле; equidem nuspiam vidi тле; sed semper тpe.

Cum praeformantibus perfecti, αqοpιgεμci *fecit ut sederem, me sedere fecit Z. 130, αqтpαoтwq fecit me habitare Sir. xxiv. 11, αттpe пxoι αcaι effecerunt ut navis levis fieret, alleviarunt navem Act. xxvii. 38, ατε-тeпoтpиxωпт effecistis ut irascerer, ad iram me provocastis Num. xx. 24.*

Cum praeformantibus praesentis indefiniti, ψαqтpeт-мepитq *efficit ut ament eum Sir. xx. 13, ψαcтpe пек-зaxe paщe ipsa efficit ut inimici tui laetentur Sir. xviii. 31.*

Cum praeformantibus imperfecti indefiniti, пeψαqтpe пpωμe oтeλoтeλe *efficiebat ut homo ulularet Pap. v. 56.*

Cum praeformantibus futuri, †пaтpeтeтпpпμeтe *efficiam ut vos reminiscamini, commemorabo vobis III. Idl. i. 10, eieθpeтeпaщaι efficiam ut multiplicemini Levit. xxi. 9.*

Cum praeſ. temporis ſubiunctivi, πῆτρετποχοτ *faciet illos diſcumbere* Lùc. xii. 37, πταεροτ† πακ ἀπιδρο *efficiam ut dent tibi victoriam* Z. 61.

Infinitum.

Est ipſa radix, uti ἀποτορετ cwtā *noluerunt au- dire* Iſai. xxviii. 12 (apud Scholz *Gramm.* p. 99). Raro tamen ſolitarium legitur, ne confundatur cum imperativo.

Saepius praeſixas habet praeformantes, pro vario uſu infiniti.

1.º Quando eſt ſubiectum proſitionis habet articulum maſculinum π, ſic πκοτωπτ τὸ ἐπιſτασθαί σε *Sap.* 793, πζιце αἱμοι τὸ ὑποῦν με *Z.* 304. Et cum e praeſixo, επκοοστ πρὸς τὸ ἐνταφιδσαι με *ad ſepeliendum me Matth.* xxvi. 12, quod *Marc.* xiv. 8 ſcribitur επκοστ.

At Memphitae numquam articulum π infinito praeponunt, niſi interiecta particula ζην, quae notat *actionem*. Quare pro Thebano επκοοστ mox laudato, Memphiticus textus utroque in loco ſcribit επζηνκοστ.

2.º Quando eſt complementum verbi praeſcedentis aſſumit particulas, ſic e,

coeperunt ecazi loqui Act. ii. 4.

volens eδi accipere Act. iii. 3.

iudicavit exaε eδoλ dimittere illum Act. iii. 13.

non poſſumus exωλ negare Act. iv. 16.

fecisti idola eοτωττ αἱεωοτ ad adorandum ea Act. vii. 43, et ſic paſſim.

Sunt tamen nonnulla verba, quae malunt π, ſic

αερεβητс πριωττ *coepit praedicare Matth.* iv. 1. vide

xi. 7. 20. xii. 1. xiv. 30. xvi. 22. xviii. 24. xxiv. 49. xxvi.

37. *Marc.* xv. 8. Tamen ſequentē e occurrit *Matth.* xvi. 21.

αταρχει πωαε *coeperunt loqui Act.* ii. 4. vide *Matth.*

xvi. 22. xviii. 24. xxvi. 37. *Marc.* xv. 8.

ἀρξῆτοτq παύτοr coepit facere ea *Act.* i. 1:

Hisce verbis *incipiendi* adde ὤχεσθαι *posse Matth.* viii. 28. xvii. 16. 19 *Act.* vi. 10; sed sequente ε legitur *Act.* xxi. 34, non secus ac ὤχου *Matth.* v. 36. ix. 28 — Τὸν οὕτ decet *Matth.* xii. 2. 10. 12 — σεμνὴν δὲ *dignum est Act.* v. 29. Alia praetermitto, quae recensere longum esset, tum supervacaneum, nulla enim certa theoria constitui potest.

Quodsi verbum regens construi soleat cum ἡδᾶ, ab eadem particula regitur etiam infinitum, uti

ἀρῶναι ἡδᾶ αὐτῷ quaesivit audire *Act.* xiii. 7.

ἐρχομῆς ἡδᾶ αὐτῷ quaerentes loqui *Matth.* xii. 46.

3.º In exemplis hucusque allatis subiectum verbi atque infiniti idem erat; nam in

ᾔθεοσθαι εἰς ἑσέα qui vult accipere a te *Matth.* v. 42.

παραῖ ἀν εἰσέραι non veni vocare *Matth.* ix. 13. eadem est persona quae vult et accipit, quae venit et vocat. Quid vero si subiectum infiniti differat ab illo verbi? Aio, vel post verbum sequitur aliquod complementum, quod enunciet subiectum infiniti, vel non.

Si primum, infinitum regitur a sola praeformante ε, sic

ἀποστολῆς εἰσῆλθαι misit eum benedicere *Act.* iii. 26.

παραγγέλλουσιν αὐτοῖς εὐαγγελισθαι illis non loqui *Act.* iv. 18.

quid prohibet αὐτοῖς εἰσῆλθαι me accipere baptismum? *Act.* viii. 36.

παραγγέλλει ὁ θεὸς λέγων μετὰ Μωϋσιν εἰσῆλθαι facere illud, nempe ut Moyses faceret *Act.* vii. 44.

ubi varia pronomina, et Moyses complementa verborum praecedentium sunt subiecta sequentium infinitorum.

Si secundum, scilicet si subiectum infiniti diversum a subiecto verbi regentis nulla ratione enuncietur veluti

eius complementum, patet omnino praemittendum esse infinito. Nam qui scribit $\text{foruxy } \epsilon\delta\theta\epsilon\epsilon\varsigma$ *volo interficere* innuit se velle propria manu iugulare aliquem; sin aliena manu, puta Pauli, necem inferre velit, necessario declarare debet subiectum infiniti scribens *volo quod Paulus occidat*. Hac in specie Copti adhibent Thebaice $\epsilon\tau\pi\epsilon$, Memphitice $\epsilon\epsilon\pi\epsilon$, cui subiungitur subiectum, ac scribunt $\text{foruxy } \epsilon\epsilon\pi\epsilon \text{ πατλoс } \delta\theta\epsilon\epsilon\varsigma$ *volo ut Paulus interficiat*; atque ita $\epsilon\epsilon\pi\epsilon$ respondet latino sequioris aetatis *quod*, nempe *volo quod Paulus occidat*. Verbum $\tau\pi\epsilon$, quod paullo supra illustravi, notat *efficere*, quare $\epsilon\tau\pi\epsilon$ etymologice est *ad efficiendum*, sed in proposita specie ne cogitandum quidem est de etymo, sed $\epsilon\tau\pi\epsilon$ est particula scholasticae latinitatis *quod*.

Cum personarum suffixis habemus

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1.	$\epsilon\tau\pi\alpha$	$\epsilon\epsilon\pi\iota$
2	$\left\{ \begin{array}{l} \text{m. } \epsilon\tau\pi\epsilon\kappa \\ \text{f. } \epsilon\tau\pi\epsilon \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \epsilon\epsilon\pi\epsilon\kappa \\ \epsilon\epsilon\pi\epsilon \end{array} \right.$
3	$\left\{ \begin{array}{l} \text{m. } \epsilon\tau\pi\epsilon\varsigma\gamma \\ \text{f. } \epsilon\tau\pi\epsilon\omicron \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \epsilon\tau\pi\epsilon \\ \epsilon\tau\pi\epsilon\omicron \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \epsilon\epsilon\pi\epsilon\varsigma\gamma \\ \epsilon\epsilon\pi\epsilon\varsigma \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \epsilon\epsilon\pi\epsilon \\ \epsilon\epsilon\pi\epsilon \end{array} \right.$
Plur. 1	$\epsilon\tau\pi\epsilon\lambda$	$\epsilon\epsilon\pi\epsilon\lambda$
2	$\epsilon\tau\pi\epsilon\tau\epsilon\tau\bar{\eta}, \epsilon\tau\pi\epsilon\tau\bar{\eta}$	$\epsilon\epsilon\pi\epsilon\tau\epsilon\tau\epsilon\lambda, \epsilon\epsilon\pi\epsilon\tau\epsilon\lambda$
3	$\epsilon\tau\pi\epsilon\tau, \epsilon\tau\pi\epsilon$	$\epsilon\epsilon\pi\epsilon\tau, \epsilon\epsilon\pi\epsilon.$

Basmuricum vidi $\epsilon\tau\pi\epsilon\tau\epsilon\tau\epsilon\lambda$ Z. 152.

Exempla rem declarabunt; sic

$\epsilon\lambda\pi\varsigma \epsilon\tau\pi\epsilon \epsilon\eta\lambda\iota\delta\varsigma \epsilon\iota$ *oportet quod Elias veniat* *Mattth.*

xvii. 10.

$\varsigma\mu\omicron\kappa\epsilon \epsilon\tau\pi\epsilon \pi\bar{\rho}\alpha\mu\alpha\delta\omicron \varsigma\omega\kappa \epsilon\gamma\omicron\eta\eta$ *difficile est quod dives ingrediatur* *Mattth.* xix. 23.

$\kappa\omicron\tau\omega\chi\chi \epsilon\tau\pi\epsilon\tau\alpha\mu\iota\omicron \text{ vis } \text{quod faciamus} *Mattth.* xvii. 4.
 $\alpha\varsigma\omega\chi\omega\pi\epsilon \epsilon\tau\pi\epsilon\tau\omega\tau\epsilon \pi\bar{\omicron}\iota \pi\epsilon\tau\alpha\rho\chi\omega\eta$ *contigit quod congregarentur archontes eorum* *Act.* iv. 5.$

Act. xii. 4 Agrippas tradidit Petrum in manus sex-decim militum εἰς ἑκατὸν εἰκοσὶν εἰς *ad custodiendum eum*, recte alius codex a Woidio citatus legit ἑκατὸν.

Act. viii. 37 Philippus iussit εἰς τὴν πύλιναν ἀναστῆναι *currum stare*; Memphiticus male εἰς τὸν ἀντιστάτην.

Act. xix. 31 εἰς τὸν εἰσελθόντα εἰς τὴν πόλιν rogantes eum non ingredi; Memphiticus pleonastice εἰς τὸν εἰσελθόντα εἰς τὴν πόλιν, nam, posito εἰς, recte sequi poterat εἰς τὴν πόλιν.

Act. iii. 4 petiistis eorum χάριν εἰς ὅσον ipsos dimittere, Thebanus male ἐκ τὴν χάριν.

Act. iv. 29 concede servis tuis εἰς τὴν πόλιν annunciare; Memphiticus male εἰς τὸν πόλιν.

Alia anomala loca afferre possem, quae demonstrant canonem a me constitutum quandoque violatum fuisse, tum Thebanos pressius, quam licentiores Memphitas, regulae instituisse. Verum cum his confundenda non sunt illa loca, in quibus infinitum adeo a verbo regente distat, ut facilis pateat error locus, nisi subiectum infiniti repetatur; sic *Act. iii. 2 ponebant eum quotidie ad portam templi, quam vocant speciosam*, εἰς τὴν πόλιν *ut peteret eleemosynam*. Si nulla fuissent interposita vocabula, scribi poterat *ponebant eum* εἰς τὴν πόλιν.

4.º Paria dic de praepositione εἰς τὴν πόλιν T. vel μετὰ τὴν πόλιν M. post. Si infinito praeponendum sit eius subiectum, praepositio adsciscit τρε, vel τρε, τρεκ etc. quando subiectum est pronomen. Sic

T. εἰς τὴν πόλιν τρε πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, M. μετὰ τὴν πόλιν ὅσοις ἀνθρώποις *Act. xxi. 1*. T. εἰς τὴν πόλιν τρεκ, M. μετὰ τὴν πόλιν ὅσοις ἀνθρώποις *Act. xxi. 1*.

Sic εἰς τὴν πόλιν τρεκ postquam fecit illud Sir. xxxiv. 18, εἰς τὴν πόλιν τρεκ postquam dederis eis Sir. xli. 22.

Vide *Matth.* xvi. 32. *Marc.* xiv. 28. *Luc.* xii. 20. *Act.* i. 3. vii. 4.

5.º Superius n. 1.º vidimus infinitum admittere articulum, ac regi a praepositionibus. Quid vero si subiectum infiniti cum eo coniungendum sit? Adhibetur Thebaice πtre, et Memphitice πχιπερε, vel sequente nomine, vel cum suffixis quando subiectum est pronomen. Sic

T. εἰ πtre ποτα ποτα κτοφ εν τῷ ἀποστρέφειν ἑκαστον *Act.* iii. 26.

T. εἰ πtreψληλ, M. δεπ πχιπερεφερπροσετχεσεε εν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν *Luc.* ix. 29 — T. εἰ πtreκατηγορει ἄλλοφ, M. δεπ πχιπεροτερκατηγοριφ εροφ εν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν *Matth.* xviii. 12 — T. εἰ πtreστωτῃ, M. δεπ πχιπεροτσωτεῃ εν τῷ ἀκούειν αὐτοῦς *Act.* viii. 6. Vide *Levit.* xii. 16. xiv. 16. *Num.* xiv. 18. *Marc.* iv. 4. *Luc.* viii. 40. ix. 34. *Act.* ii. 1.

6.º Pro Memphitico πχιπερε est alia forma πχιπτε, quae constat ex π articulo, χιπ nota actionis, et πτε nota temporis abstracti; quod si subiectum verbi sit pronomen, πτε adsciscit suffixa. Sic

δεπ πχιπτε πῶς ρωστ εν τῷ δεῖναι (κύριον) διακεπτωκότα *Num.* v. 21.

δεπ πχιπτατωδ εν τῷ δεῖσθαι με *Psal.* lxxiii. 1.

επχιπταωπι ut essem *Levit.* xvi. 45.

επχιπτοτσωτεῃ πρὸς τὸ πειθεσθαι αὐτοῦς *Iac.* iii. 3, ubi Thebanus εtreστωτῃ.

δεπ πχιπτοτταθεο εν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοῦς *Luc.* ii. 43. vide *Levit.* xl. 26. xliii. 22. xxvi. 1. 43. *Num.* xix. 13. *Luc.* ii. 27. *Rom.* i. 20.

Hanc formam Memphiticam raro imitati sunt Thebani sequioris aetatis scribentes πχιπτατκααφ. εἰ πταφοσ actio qua homines deposuerunt eum in sepulchro, eius depositio in sepulchro *Myst. Litter.* p. 10 apud Tattana in Lexico p. 737.

τὸ μετατρέφεισθαι *actio quā ille (Christus) se transfiguravit, eius transfiguratio* ibid. apud Tattam 775. Quod satis demonstrat Thebaicam dialectum in *Mysterio Litterarum* valde esse corruptam.

Hinc patet duplicem esse usum particulae $\chi\iota\tau$. Nam vel nomina substantiva actionis format; vel est particula actionis, quae inter articulum π inseritur atque infinitum. Quare $\pi\chi\iota\tau\omega\tau\epsilon\alpha$ Memphiticum esse potest vel nomen, vel infinitum; hoc vero intelligitur aut ex constructione, aut ex affixis. In $\pi\chi\iota\tau\kappa\iota\alpha$ $\pi\tau\epsilon$ $\lambda\alpha\phi\alpha\tau$ *Psal. xxxvii. 17* genitivus innuit vertendum esse *commotio pedum meorum*. In $\pi\chi\iota\tau\chi\epsilon\rho$ $\tau\alpha\delta\iota\alpha\theta\eta\kappa\eta$ $\epsilon\beta\omicron\lambda$ *Levit. xvi. 44* accusativus monet reddendum esse *τὸ disperdere testamentum meum*. Si affixa more nominum assumuntur, uti $\pi\epsilon\tau\chi\iota\tau\epsilon\rho\omega$ *Luc. ii. 47* erit nomen *responsio eius*; si more verborum, $\pi\chi\iota\tau\kappa\omicron\sigma\tau$ *τὸ sepelire me* *Matth. xxvi 12*, erit verbum. Non raro tamen desunt, vel ambigui sunt characteres, quibus iudices, utrum eiusmodi composita sint nomina, an verba.

Participium.

Verba vel habent adiunctas praeformantes personarum, vel iis carent.

Si carent, eorum participia formantur ope pronominis relativi et *qui, quae*, ita $\epsilon\tau\alpha\epsilon$ *qui amat, amans*, $\epsilon\tau\omega\alpha\chi\epsilon$ *qui loquitur, loquens*. Cum vero et utrumque genus et numerum designet, $\epsilon\tau\alpha\epsilon$ notat *amans ille*, vel *illa*, et *amantes illi*, vel *illae*, quod ex praefixo articulo dignoscitur.

Item ante $\eta\alpha$ characteristicam futuri, T. $\epsilon\tau\eta\alpha\tau\alpha\kappa\omicron$ *periturus*, $\pi\epsilon\tau\eta\alpha\beta\omega\kappa$ $\epsilon\beta\omicron\tau\eta$ *ingressuri*, $\tau\epsilon\tau\eta\alpha\mu\iota\sigma\epsilon$ *paritura*, et M. $\epsilon\theta\eta\alpha\tau\alpha\kappa\omicron$ *periturus*, $\tau\epsilon\tau\eta\alpha\psi\omega\pi\iota$ *mansura*, $\pi\eta\epsilon\theta\eta\alpha\psi\epsilon$ *qui ingressuri sunt*.

Quod si verbum adiunctas habeat praeformantes personarum, participium fit ope particulae ε, quae est propria participiorum characteristicā.

Hinc praesens ει, εκ etc. est etiam participium praesens, uti monui ad tempus II.

Hinc futurum ειπα, εκπα est etiam participium futurum, uti dixi ad tempus X.

Ut habeatur participium perfecti, ε praeponitur perfectο αι, ακ etc., uti M. εαφροσεν παραγγελιας, εαφρος ειπων, εαπφραπ κριναντες ημεις, εατετεπερρηγος αρξαμενοι υμεις, et T. εατετπρωρε ελευθερωθεντες υμεις, εαφραι γραψας, et saepe.

Aliud participium praesens fit praefigendo e tempori V. ωαι, ωακ etc., hinc εωαφτακο *corruptibilis*, seu *corrupti solitus* I. Cōr. ix. 25. I. Pētr. i. 18, εωαφωπε *solita fieri* Act. xix. 39, εωαφταψε *solita multiplicare*, *multiplicans* Sir. xxi. 12; scilicet est participium consuetudinis.

Participiale ε praeponitur etiam pronominibus, qui vice funguntur praesentis verbi *esse*, uti εαπρ ωπρε *existens ego filius*, *cum sim filius* Sap. 412, εαποι οτρεκος ητε φφ *cum simus genus Dei* Act. xxvii. 29.

CAPUT XXI.

DE VERBO NEGANTE.

Copti negaturi actionem verbi uti possunt particulis αν, π... αν, π, α, απε, απατε, τα, ψτεα. Singulas recensebo referens tempora, quae cum iis componi possunt.

Tempora cum Particula αη.

Particula T. M. αη, B. εν solitaria adhibetur, ac postponitur verbo, quod negatur, uti ερετελοι αη *non estis*, τεηχελλ αη *non invenimus*.

Priora decem tempora affirmantia adsciscunt particulam αη post se, quin ipsa ullo modo mutantur.

Tempus II. ει, V. ωαι, VI. πεωαι, VIII. πε αι, X. εινα, atque εται Memphiticum temporis VII petrarro construuntur cum αη sequente.

Tempus I. † saepius Memphitice, quam Thebaice occurrit cum αη constructum, χμερι αη *non cogitas*, et T. ετετρωοη αη *non estis* Ròm. vi. 14; vide Ioh. ι. 12. ιι. 35. ιιι. 17. Rom. vi. 15.

Tempus IV. αι, et Thebaicum ηται temporis VII. quandoque post se adsciscunt αη.

Tempus IX. † ηα saepe habet comitem αη.

Tempus III. semper construitur cum αη, sequente ηε; sic T. πετβη αη ηε, M. πατχελλ αη ηε *non inveniebant* Act. vii. 11. Et sine ηε rarius, πετπατ αη *non videbant*. Basmuricum vidi ηπατιαι εν *non sentiebant* Q. 236, praefixo η; at credo Basmuricos plerumque cum Memphitis consensisse.

Tempora cum Particula η... αη.

Littera η praefigitur praeformantibus temporum affirmantium, αη sequitur verbum; sic η†κοοτη αη *non cognosco*, η†κοοτη αη *non cognoscis* etc. Hinc sunt tempora, quae sequuntur.

I. *Praesens et Participium.*

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	ñf Δπ	ñf Δπ	<i>non sum</i>
2	{ m. ñc Δπ f. ñte Δπ	{ ñk Δπ ñte Δπ	
3	{ m. ñq Δπ f. ñc Δπ	{ ñq Δπ ñc Δπ	
Plur. 1	ñtñ Δπ	ñtetñ Δπ	
2	ñtetñ Δπ	ñtetetñ Δπ	
3	ñce Δπ	ñce Δπ	

Basmurici cum utrisque consentiunt; scribunt tamen επ pro Δπ, et saepe praeformantibus praefigunt ε.

Quando est participium, Thebani plerumque praeponunt ε, ut sit εñf etc.

II. *Praesens.*

Pers. 1	nei Δπ	nai Δπ	<i>non sum</i>
2	{ m. nek Δπ f.	{ nak Δπ pare Δπ	
3	{ m. neq Δπ f. nec Δπ	{ naq Δπ nac Δπ	{ pare Δπ
Plur. 1	neñ Δπ	nañ Δπ	
2	netetñ Δπ	paretetñ Δπ	
3	net Δπ	nat Δπ, pare Δπ.	

III. *Perfectum.*

Pers. 1		netai Δπ	<i>non fui</i>
2	{ m. f.	{ netak Δπ netare Δπ	
3	{ m. f.	{ netaq Δπ netac Δπ	{ netac...Δπ

Thebaice

Memphitice

<i>Plur.</i> 1		πεταπ αν
2		πεταρετεп ан
3		πετατ ан, πετα...αν.

IV. *Futurum.*

<i>Pers.</i> 1	π̄φпа, πεпа ан	п̄φпа ан
2	{ m. π̄гпа ан f. πτεпа ан	{ п̄хпа ан п̄тепа ан
3	{ m. π̄φпа ан f. π̄спа ан	{ ере..па ан п̄спа ан
<i>Plur.</i> 1	π̄тппа ан	п̄теппа ан
2	π̄тет̄ппа ан	п̄тетеппа ан
3	π̄сеппа ан	п̄сеппа ан.

Basmurici cum utrisque consentiunt; quandoque tamen ne scribunt pro па.

*Adnotationes.*I. *Praesens, et Participium.*

Est tempus I. affirmans cum π praefixo, et ан sequente; sic π̄φωοтп ан *non cognosco*, π̄τεχολε ан *non es minima*.

Quandoque est participium praesens, π̄φωωω ан *non volens Matth. i. 19*, π̄τεпхω ан *non relinquentes nos Hebr. x. 25*, vide in utroque textu *Act. vii. 18. ix. 26. x. 20. xi. 12. xiii. 11*.

At, quando est participium, Thebani saepe praefigunt ε, uti επ̄φωпε ан *non quaerens ego I. Còr. x. 33*, επ̄π̄п̄т ан *non videns tu Act. xiii. 11*, επ̄φ̄ιακpпε ан *non discernens I. Còr. xi. 29*.

Basmurici saepe praefigunt ε, sic επ̄φ επ *I. Cor. xv.*

9, εἰς ἐν Q. 245, εἰς ἐν Ioh. iv. 32, εἰς ἐν I. Thess. ii. 15.

II. Praesens.

Forma Thebana respondet tempori II. affirmanti, sic $\pi\epsilon\iota\sigma\omicron\pi\varsigma$ ἀπ *non rogo* Ioh. xvii. 9. Cum vero, uti supra vidimus, $\pi\epsilon\iota\sigma\omicron\pi\varsigma$ ἀπ sit etiam imperfectum negans *non rogabam*, haec forma vix erat admittenda, ac raro occurrit.

Longe rarior est alia $\pi\epsilon\iota\sigma\omicron\pi\varsigma$ *non rogo*, omisso ἀπ, uti $\pi\epsilon\tau\rho\theta\omicron\tau\epsilon$ *non timent* Sir. xxxi. 14, $\pi\epsilon\varrho\epsilon\iota\mu\epsilon$ *non scit* Sir. xxvii. 27, quod scribendi genus reprobandum est, hoc enim tempus confunderetur cum imperfecto affirmante, cui $\pi\epsilon$ desit.

Quandoque perperam duplici π scribitur $\pi\pi\epsilon\iota$ ἀπ II. Còr. xii. 14, $\pi\pi\epsilon\varrho$ ἀπ Ioh. xi. 4, ubi alii codices recte legunt $\pi\epsilon\iota$, $\pi\epsilon\varrho$; quare pro $\pi\pi\epsilon\kappa$ ἀπ Matth. xxii. 16 equidem emendo $\pi\epsilon\kappa$ ἀπ. Haec forma fefellit Rosellinium, qui in Grammatica p. 103 hoc tempus uti imperfectum recenset; loca ibi allata aliud probant.

Perperam etiam praefigitur ϵ , uti $\epsilon\pi\epsilon\iota\mu\omicron\sigma\tau\epsilon$ ἀπ *non odi* Pap. vi. 1; sed recte quando est participium $\epsilon\pi\epsilon\iota\theta\iota\sigma\tau\epsilon$ ἀπ *non verberans* I. Còr. ix. 26.

Forma Memphitica respondet tempori IV. affirmanti Memphitico; hinc $\pi\alpha\varrho\omicron\tau\eta\omicron\tau$ ἀπ *non distat* Act. xvii. 27, $\pi\alpha\rho\epsilon\tau\epsilon\tau\chi\eta$ ἀπ *non estis positi* I. Thess. v. 4, $\pi\alpha\rho\epsilon\pi\epsilon\tau\beta\omicron\varsigma$ $\psi\omicron\pi$ ἀπ *altissimus non habitat* Act. vii. 48, vide Ioh. iv. 50. xvii. 9. 15. 20. Act. xvi. 24. 27.

Haec forma, quae confunditur cum imperfecto negante, probanda non erat.

III. *Perfectum.*

Respondet VII. tempori affirmanti Memphitico; sic πεταπ αν non *veni* *Matth.* ix. 13. x. 34. *Marc.* ii. 17 (in *Matth.* v. 17 ita etiam lege pro πε εταπ αν) πεταπ αν non *venit* *Marc.* x. 45 (ita etiam lege *Luc.* x. 56 pro ητεπ αν) πετασχος αν non *dixit* *Ioh.* vii. 42, πετα φ† αν οτωρπ *Deus non misit* *Ioh.* iii. 17.

IV. *Futurum.*

Respondet IX. tempori affirmanti.

In prima pers. sing. scribitur etiam ηπειπα αν, uti ηπειπατσαδок αν non *docebo te* *Ming.* 286. In tertia pers. T. ερε πρωμε παωπε αν, M. παρε ηρωμι παωπε αν *homo non vivet* *Matth.* iv. 4, vide *Luc.* xviii. 20.

Basmurici η†πε επ *Isai.* i. 13. 15, ηρηпа επ *I. Cor.* vii. 38, vide ib. vii. 9. viii. 8.

Tempus cum Particula η.

In adnotatis ad tempus II. iam vidimus illud praesens quandoque adhiberi sine αν sequente, quam formam reprobandam esse diximus. Solum tempus, quod habeat η praefixum, ac numquam admittat comitem αν, est

V. *Futurum.*

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	ηπα	ηπα	non ero,
2	m. ηπεκ	ηπεκ	ne sim,
	f. ηπε	ηπε	non essem
3	m. ηπεφ	ηπεφ	ηπε
	f. ηπεс	ηπεс	

	Thebaice	Memphitice
Plur. 1	ἡλεπ	ἡλεπ
2	ἡλετῑ	ἡλετεπ
3	ἡλετ	ἡποτ.

Basmurici cum Thebanis consentiunt.

Adnotatio.

Hoc tempus est

1.° Futurum, cuius actio negatur, sic ἡπασω *non bibam* Marc. xiv. 25, ἡπεκῑ *non dubis* Act. xiii. 35, ἡπαοτεμ *non manducabo* I. Cor. viii. 13.

2.° Futurum, cuius actio prohibetur, uti ἡπεκρωῑ *non occides* Rôm. xiii. 9, ἡπεκπιδζε *non tentabis* Matth. iv. 7, ἡπεκβι *ne sumas* I. Tim. v. 19, ἡπεκεπ *noli imputare* Act. vii. 60, ἡπε οτταδ ι εβολ *non exeat fructus* Matth. xxi. 19.

3.° Optativum negans, sic ἡπεσωωπε *non sit, absit* Rôm. vi. 15. xi. 1, ἡπε τοι ωωπι *non sit pars* Act. viii. 21.

4.° Subiunctivi negantis praesens, vel imperfectum post particulas κε, κεκαδ, εοπω (numquam εἰνα) *ut*, sic κεκαδ ἡπακιμ *ut non commovear* Act. ii. 25, κε ἡπε ἡσωμα δω *ut corpora non remanerent* Iôh. xix. 31, κε ἡπαδισι *ne exaltem* II. Cor. xii. 7, εοπωс ἡπε ελι διεап *ut nemo iudicetur* Hos. iv. 4, εἰνα κε ἡποτ-сωῑ *ut non contaminarentur* Ioh. xviii. 28.

Quando praesentis vim habet, ac sequitur particula ап, lectio est corrupta, adeoque emendanda, nam hoc tempus numquam comitem ап habet. Sic ἡπεεωωоп ап *non est* Iôh. xi. 4, lege cum alio codice ἡεωωоп; pro ἡπεκδωωт ап *non respicis* Matth. xxi. 16, corrige πεкδωωт ап; pro ἡπεεωωпе ап *non quaero* II. Côr. xii. 14, quod est monstrum, emenda πεεωωпе ап.

Quandoque praerponitur ε, seu ен scribitur pro ἡ, sic εππεεωωмаδге, εππεεωωотп.

E contrario interdum desideratur primum π, uti περ-
 αρωρ εβωλ *non recedet*, περϙπ *non accipiet*, quae
 scriptura reprobanda est.

Basmurici in prima pers. scribunt πηα *Is. i. 14. Phil.*
 i. 20, et πηι *I. Cor. viii. 13.* Cum Thebanis in tertia
 pers. plur. scribunt πηερ *Isai. v. 9. Q. 245.*

Tempora cum Particula α.

Particula negativa α apud solos Thebanos et Basmu-
 ricos in usu est. Hinc sunt tempora, quae sequuntur

	VI. Praes.	VII. Imperf.	VIII. Perf.
Pers. 1	αει		
2	{ m. αεκ f. αερε		αακ
3	{ m. αεϙ f. αεσ	{ αερε πεααϙ	ααϙ
Plur. 3	αερ, αερε.		

Adnotationes.

VI. Praesens.

In paradi-gmate solas personas retuli, quas vidi. Exem-
 pla dant *Matth. v. 15. ix. 17. Luc. xiv. 35. Ioh. x. 10. Ming.*
 256. 283. 293. Basmurica habes *Q. 233. 234. 235. Hebr.*
vi. 17. ix. 17. Solitarium αερε saepe occurrit, sic αερε
 τσοφια βωκ εγορν *sapientia non ingreditur Sap. 8.*

Huic tempori numquam attexitur αν, quare *Sap. 596*
 pro αργωτε αν lege πργωτε αν *non abominaris.*

Praefixo ε, fit participium, εαερεωδβ *non ipsa mar-*
cescens, εαερεωζπ incessabilis, εαερεαοοϙε πρητορ invia.
 Quandoque ε abundat, εαερεδπ *non inveniunt Sap. 231,*
 quae scriptio improbanda est.

VII. Imperfectum.

Duo tantum vidi exempla, $\pi\epsilon\mu\epsilon\tau\alpha\kappa\alpha\delta\ \bar{\pi}\rho\eta\tau$ non contristabatur Ming. 246, $\pi\epsilon\mu\epsilon\tau\kappa\alpha$ non sinebat Pap. v. 37. Fortasse alia sunt, sed rara.

VIII. Perfectum.

Haec vidi exempla, $\mu\alpha\kappa\rho\pi\mu\epsilon\epsilon\tau\epsilon$ non es recordatus Sir. xi. 25, $\mu\alpha\tau\rho\alpha\pi\alpha\tau$ non placuit ei Sir. xxi. 15, $\mu\alpha\tau\mu\epsilon\sigma\tau\omega\tau$ non odit ea Sir. xxxviii. 4.

Tempora cum Particula $\mu\pi\epsilon$.

A $\pi\epsilon$ esse, et π negativo, quod ante π mutatur in μ , fit $\mu\pi\epsilon$, quod negat existentiam. Hinc sunt tempora, quae sequuntur

IX. Praesens.

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1		$\mu\pi\alpha\iota$	non sum
2	{ m. f.	$\mu\pi\alpha\kappa$	
		$\mu\pi\alpha\rho\epsilon$	
3	{ m. f.	$\mu\pi\alpha\tau$	{ $\mu\pi\alpha\rho\epsilon$
		$\mu\pi\alpha\varsigma$	
Plur. 1		$\mu\pi\alpha\pi$	
2		$\mu\pi\alpha\tau\epsilon\tau\epsilon\pi$	
3		$\mu\pi\alpha\tau$, $\mu\pi\alpha\rho\epsilon$.	

X. Perfectum.

Pers. 1	$\mu\pi\epsilon\iota$, $\mu\pi\iota$	$\mu\pi\iota$	non fui
2	{ m. $\mu\pi\epsilon\kappa$ f. $\mu\pi\epsilon$	$\mu\pi\epsilon\kappa$	
		$\mu\pi\epsilon$	

	Thebaice	Memphitice
3	{ m. $\bar{\alpha}\pi\epsilon\varsigma$ } f. $\bar{\alpha}\pi\epsilon\varsigma$ } $\bar{\alpha}\pi\epsilon$	$\bar{\alpha}\pi\epsilon\varsigma$ } $\bar{\alpha}\pi\epsilon$ $\bar{\alpha}\pi\epsilon\varsigma$ }
<i>Plur.</i> 1	$\bar{\alpha}\pi\bar{\pi}$, $\bar{\alpha}\pi\epsilon\lambda$	$\bar{\alpha}\pi\epsilon\lambda$
2	$\bar{\alpha}\pi\epsilon\tau\bar{\pi}$	$\bar{\alpha}\pi\epsilon\tau\epsilon\lambda$
3	$\bar{\alpha}\pi\omicron\tau$, $\bar{\alpha}\pi\epsilon$	$\bar{\alpha}\pi\omicron\tau$.

Basmurici cum Memphitis consentiunt.

Eius participium est $\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon\varsigma$, $\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon\varsigma$, $\epsilon\bar{\alpha}\pi\omicron\tau$.

XI. Subiunctivi Imperfectum, et Perfectum.

<i>Pers.</i> 1		$\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\iota$ <i>cum non essem,</i>
2	{ m.	$\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon\kappa$ <i>fuissem</i>
	f.	$\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon$
3	{ m.	$\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon\varsigma$ }
	f.	$\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon\varsigma$ } $\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon$
<i>Plur.</i> 1		$\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon\lambda$
2		$\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\epsilon\tau\epsilon\lambda$
3		$\epsilon\tau\epsilon\bar{\alpha}\pi\omicron\tau$.

Adnotationes.

IX. Praesens.

Pro VI. tempore praesenti Thebano et Basmurico Memphitae hoc adhibent $\bar{\alpha}\pi\alpha\iota$, quod vicissim Thebanis et Basmuricis ignotum est. Hinc $\bar{\alpha}\pi\alpha\varsigma\chi\epsilon\bar{\alpha}\chi\omicron\bar{\alpha}$ *non prodest* *Matth.* v. 13, $\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\omicron\epsilon\pi\epsilon$ *non accendunt* *ib.* 15, $\bar{\alpha}\pi\alpha\text{-}\varsigma\epsilon\pi\bar{\alpha}\mu\epsilon\tau\iota$ *non recordatur* *Ioh.* xvi. 21, vide *Deut.* iv. 28. *Matth.* ix. 17. xii. 30.

Solitarium $\bar{\alpha}\pi\alpha\pi\epsilon$ legitur *Matth.* ix. 16. $\bar{\alpha}\pi\alpha\pi\epsilon$ $\epsilon\lambda\iota$ $\epsilon\lambda$ *nemo tollit*, vide *Ioh.* iv. 9. vii. 4. xiv. 6.

Pro perfecto occurrit *Ioh.* xvi. 24 $\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\tau\epsilon\pi\epsilon\tau\iota\pi$ *non petistis*, *Ezech.* xiv. 6 $\bar{\alpha}\pi\alpha\varsigma\iota$ $\epsilon\beta\omicron\lambda$ *non est egressus*.

Pro participio, $\bar{\alpha}\pi\alpha\varsigma\delta\iota\gamma\mu\iota$ *non erubescens* II. *Tim.* ii. 15.

X. *Perfectum.*

Huius temporis passim in textibus obvii prima pers. sing. Thebaice est $\alpha\pi\epsilon\iota$ *Matth.* vii. 23. *Act.* x. 14, et $\alpha\pi\iota$ *Luc.* xiii. 7. *Matth.* xxiv. 22. Secunda pers. fem. $\alpha\pi\epsilon$ occurrit Thebaice *Ming.* 69. Z. 388, et Memphitice *Luc.* xix. 44.

Basmurica habes I. *Cor.* vii. 28. 34. ix. 1. 12. 15. xv. 15 etc.

Praefixo ϵ , fit participium, $\epsilon\alpha\pi\epsilon\sigma\tau\omega\lambda\alpha$ non coinquinata *Sap.* 133, $\epsilon\alpha\pi\epsilon\gamma\rho$ ὁ μὴ ἐργασάμενος *ib.* 136, $\epsilon\alpha\pi\epsilon\kappa\omicron\tau\alpha\omega\gamma$ non volens tu illum *ib.* 598, $\epsilon\alpha\pi\omicron\tau\eta\alpha$ im-misericordes *ib.* 611.

Cum in libro Sapientiae v. 278 legatur $\alpha\pi\epsilon\gamma\eta\alpha\chi\iota\theta\omicron$ $\alpha\pi$ non accipiet personas erit fortasse qui futurum $\alpha\pi\epsilon\iota\eta\alpha$ $\alpha\pi$ admittere vellet. Sed cum particula $\alpha\pi\epsilon$ numquam comitem habeat $\alpha\pi$, vox est corrupta, atque emendanda $\eta\gamma\eta\alpha\chi\iota\theta\omicron$ $\alpha\pi$.

XI. *Subiunctivi Imperfectum, et Perfectum.*

Ex XVI. tempore affirmante didicimus Thebaicum $\pi\tau\epsilon\rho\epsilon$ quando, cum esse Memphitice $\epsilon\tau\epsilon$; quare hoc tempus a solis Memphitis frequentatur, ac respondet Thebano $\pi\tau\epsilon\rho\epsilon\gamma\tau\alpha$, quod infra recensebo. Sic $\epsilon\tau\epsilon\alpha\pi\epsilon$ $\pi\epsilon\gamma\epsilon\eta\tau$ $\theta\omega\tau$ cum cor eius non esset persuasum *Act.* xxi. 14, $\epsilon\tau\epsilon\alpha\pi\epsilon\gamma\chi\epsilon\mu\gamma$ cum non invenisset eum *ib.* xii. 19, $\epsilon\tau\epsilon\alpha\pi\omicron\tau\chi\epsilon\mu\gamma$ cum non invenissent eum *Luc.* ii. 45; vide *Gen.* viii. 9. *Luc.* v. 19. *xxiv.* 23. *Act.* xvii. 6.

Tempora composita cum. $\alpha\pi\alpha\tau\epsilon$.

Quemadmodum $\gamma\alpha\tau\epsilon$ coalescens ex $\gamma\alpha$ usque, et $\alpha\tau\epsilon$ tempus, notat quousque, donec, ita $\alpha\pi\alpha\tau\epsilon$, vel $\epsilon\alpha\pi\alpha\tau\epsilon$

constans ex $\bar{\alpha}\pi\epsilon$ praecedenti *non*, et $\eta\tau\epsilon$ *tempus*, negat venisse tempus actionis, seu valet *nondum*, *antequam*; quare tempora inde orta vere negantia sunt. Antiquae orthographiae $\bar{\alpha}\pi\alpha\eta\tau\epsilon$ duo occurrunt exempla in Z. 101. 102; sed, quemadmodum ex Th. $\eta\alpha\eta\tau\epsilon$ fluxit Mem. $\eta\alpha\tau\epsilon$, ita ex $\bar{\alpha}\pi\alpha\eta\tau\epsilon$ dictum est $\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon$.

XII. Indicativi et Subiunctivi

Varia Tempora recta a nondum, antequam.

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	$\bar{\alpha}\pi\alpha\uparrow$	$\bar{\alpha}\pi\alpha\uparrow$ <i>nondum sum,</i>
2	$\left\{ \begin{array}{l} m. \bar{\alpha}\pi\alpha\bar{\tau}\kappa \\ f. \bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon \end{array} \right.$	$\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\kappa$ <i>fui, fueram</i> $\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon$ <i>antequam sim,</i>
3	$\left\{ \begin{array}{l} m. \bar{\alpha}\pi\alpha\bar{\tau}\eta \\ f. \bar{\alpha}\pi\alpha\bar{\tau}\epsilon \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon \\ \bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\varsigma \end{array} \right.$	$\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\eta$ $\left\{ \begin{array}{l} \bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon \\ \bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\varsigma \end{array} \right.$ <i>essem</i>
Plur. 1	$\bar{\alpha}\pi\alpha\bar{\tau}\eta$	$\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\eta$
2	$\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\tau\eta$	$\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\tau\epsilon\eta$
3	$\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\omicron\tau, \bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon$	$\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\omicron\tau, \bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon.$

Basmurici cum utrisque consentiunt.

XIII. Indicativi Imperfectum, et Plusquam Perfectum rectum a nondum.

Pers. 1	$\eta\epsilon \bar{\alpha}\pi\alpha\uparrow \eta\epsilon$	$\eta\epsilon \bar{\alpha}\pi\alpha\uparrow \eta\epsilon$ <i>nondum</i>
2	$m. \eta\epsilon \bar{\alpha}\pi\alpha\bar{\tau}\kappa \eta\epsilon.$	$\eta\epsilon \bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\kappa \eta\epsilon$ <i>eram,</i>
	etc.	<i>fueram.</i>

Adnotationes.

XII. Indicativi et Subiunctivi Varia Tempora.

Notat praesens, $\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon\tau\epsilon\eta\epsilon\mu$ *nondum intelligitis Matth. xvi. 8, vide Ioh. viii. 57. I. Cor. iii. 2 — $\epsilon\bar{\alpha}\pi\alpha\tau\epsilon$ $\omicron\tau\alpha$*

λεκτωρ μορτε *antequam gallus cantet* *Matt.* xxvi. 34, vide *Psal.* xxxviii. 14. *Act.* ii. 20.

Imperfectum subiunctivi, ἀπατεῖ *antequam veniret* *Gal.* iii. 23, vide *Gen.* xlviii. 5. *Psal.* lxxxix. 2. *Gal.* ii. 12.

Perfectum indicativi, ἀπατεῖ *nondum venit* *Ioh.* ii. 4, vide xx. 17 etc.

Plusquam perfectum indicativi, ἀπατοῦσι *nondum posuerant* *Ioh.* xix. 41.

Basmurica habes *Ioh.* iv. 49. *Hebr.* ix. 8.

XIII. Indicativi Perfectum et Plusquam Perfectum.

Ut vis imperfecti, vel plusquam perfecti, certius designetur Copti componunt praecedens tempus cum πε πε characteristicum imperfecti, sic T. πε ἀπατοῦσιν (M. ἀπατοῦσιν) πε *nondum cognoverant* *Ioh.* xx. 9, πε ἀπατεῖσιν πε *nondum poteratis* *I. Cor.* iii. 2, πε ἀπατε φφ εωσ *nondum Deus pluerat* *Gen.* ii. 5, πε ἀπατε πππα ψψπ πε *nondum spiritus erat*, vel *fuerat* *Ioh.* vii. 39, vide *Ioh.* iii. 24. xi. 30. *Act.* viii. 16.

Quandoque Thebani solo π scribunt πε ἀπατοῦσι πππ πε *nondum acceperant spiritum* *Fragm.* 29, πε ἀπατῖσι εωσ πε *nondum acceperat gloriam* *Fragm.* 31.

Sine πe praecedenti legitur ἀπατοῦσι πε *nondum sciebant* *Num.* xv. 34, ἀπατε εαππψ ψψπ πε *nondum multi erant* *Z.* 71, quae scriptio improbanda est.

Tempora cum Particula T. τῃ, M. ψτεῃ.

Particula T. τῃ, M. B. ψτεῃ (raro enim Basmurici scribunt τῃ, vide *I. Cor.* viii. 8. ix. 7) notat *non*, ac semper postponitur praeformantibus temporum et personarum affirmantium. Hinc sunt tempora, quae sequuntur.

XIV. *Tempus Subiunctivum.*

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ
2	{ m. ḥṯṯṯ f. ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ ḥṯṯṯ
3	{ m. ḥṯṯṯ f. ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ ḥṯṯṯ
Plur. 1	ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ
2	ḥṯṯṯṯ	ḥṯṯṯṯ
3	ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯṯ, ḥṯṯṯṯ.

Basmurici cum Thebanis consentiunt, nisi quod ṯṯṯ scribunt pro ṯṯṯ.

XV. *Imperfectum, et Plusquam Perfectum Subiunctivi.*

Pers. 1	ḥṯṯṯ cum non essem,
2	{ m. ḥṯṯṯ fuissem f. ḥṯṯṯ
3	{ m. ḥṯṯṯ f. ḥṯṯṯ
	etc.

XVI. *Conditionale.*

Pers. 1	ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ si non ero,
2	{ m. ḥṯṯṯ f. ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ fuero ḥṯṯṯ
3	{ m. ḥṯṯṯ f. ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ ḥṯṯṯ
Plur. 1	ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ
2	ḥṯṯṯṯ	ḥṯṯṯṯ
3	ḥṯṯṯ	ḥṯṯṯ.

Alia forma Thebaica, interiecto ṯṯṯ si, est ḥṯṯṯṯṯ, ḥṯṯṯṯṯ etc.

Basmurica exempla sunt duo αλεϣτεα Q. 236. 237, εϣϣαπτ̄α I. Cor. viii. 8; primum Memphiticam habet formam, alterum Thebanam.

XVII. Imperativum, et Optativum Vetans.

T. ᾱπρ	M. ᾱπερ	B. ᾱπελ
ᾱπρ̄τρε	ᾱπερ̄ε	ᾱπελ̄τρε

Et cum suffixis personarum

ᾱπρ̄τρα	ᾱπερ̄ι	ᾱπελ̄τρα etc.
----------	---------	----------------

XVIII Infinitum.

Thebaice	Memphitice
ε̄τ̄α	εϣ̄τεα

Si infinito eius subiectum praeponas

ε̄τ̄ᾱτρε, ε̄τ̄ᾱετρε	εϣ̄τεᾱερε, εϣ̄τεᾱερε
-----------------------	------------------------

Et cum suffixis

ε̄τ̄ᾱτρα, ε̄τ̄ᾱετρα	εϣ̄τεᾱορι, εϣ̄τεᾱεορι
ε̄τ̄ᾱτρεκ, ε̄τ̄ᾱετρεκ	εϣ̄τεᾱορεκ, εϣ̄τεᾱεορεκ
	etc.

Adnotationes.

XIV. Tempus Subiunctivum.

Coalescit ex praeformantibus temporis subiunctivi affirmantis, quibus attexitur τ̄α, vel γ̄τεα. Paria igitur dicenda hic sunt, ac quae dixi de subiunctivo tempore. Adhibetur

1.º Post aliud verbum, cuius et tempus et modum repraesentat negando, saepe apud Thebanos includens

vim coniunctionis *et*; sic qui dicit *cognovi eum*; οτορ
 ητεψυτεεαρερ *et non observat* I. Ioh. II. 4; *quis pascit*,
 ητεψυτεεαοτωα (T. ηγτμωτωα) *et non comedit* I.
 Cor. IX. 7; ηγπωπε ητετμ λαατ ρ ατβοα *transferetur*,
et nihil erit impossibile Matth. XVII. 20; *quis scit si poe-*
niteat Deum . . . οτορ ητεψυτεεατακο *et non pereamus*
 Ion. III. 9; *dirige, tolera*, ηγτμβεπη *et non festina* Sir.
 II. 2; *adhaere ei*, ηγτμααρωκ *et non recede* Sir. II. 3.

2.º Tamquam subiunctivum post particulas εηα, εο-
 πως, εωστε, κε *ut*, atque εγωη *si*, quod maxime Mem-
 phitae, raro Thebani frequentant, sic εηα ητοψυτεμ
 †εαη *ut non iudicent* Matth. VII. 1, εηα ητετεψυτεμ
ut non veniatis Matth. XXVI. 41, vide Matth. V. 29. 30.
 VI. 18. XII. 16. XXIV. 20. Thebani raro utuntur graeco
 εηα, sed potius particulis κε, κεκαο, sequente futuro
 ηα, vide adnotata ad hoc tempus. Tum εοπως ητεψυ-
 τεμ ααρε ψοψοτ *ut caro non gloriatur* I. Cor. I. 29,
 εωαε ηγπτμσε *ita ut non bibamus* Z. 417, vide Matth.
 VIII. 28. Marc. III. 20. Tandem κε ητεψυτεμγωη *ut*
non simus I. Cor. X. 6, εγωη ητετεψυτεμχω εβωλ *si*
non remittitis Matth. VI. 15.

3.º Notat *ut non*, *ne*, sic oportet ητετπτμερ *ut non*
faciatis Act. XX. 36, oportebat ητετεαατοτ *ut ista fa-*
ceretis Matth. XXII. 23, vide V. 29. 30.

4.º Raro notat *non*, sequente futuro; uti ηγτμ† *non*
dederit Iac. II. 16.

Basmurica vidi ηγψυτεμ Q. 239, ησεψυτεμ Q. 235. 237,
 tum reprobanda ταψυτεμ Hebr. VIII. 12, τεψυτεμ ib. II,
 tandem Thebanum ηγτμ I. Cor. IX. 7.

XV. Imperfectum, et Plusquam Perfectum Subiunctivi.

Hoc tempus respondet affirmativo XVI, eiusque cognat-
 um Memphiticum est XI. ετεαηη. Hinc ητερεκτμχπαατ

cum piger non esses *Tuk.* 118, *ἵπτερεστῆς πεῖθε* *cum persuasus non esset* *Act.* xxi. 14, *ἵπτεροῦ τῆς* *cum non invenissent* *Act.* xvii. 6.

XVI. *Conditionale.*

Adhibetur cum particulis conditionalibus, ac verbum futuro tempore reddendum est. Ita Memphitice post *εἴ* *si*, *εἴ* *si non resipueritis* *Luc.* xiii. 3. 5, *εἴ* *si non audieris* *Matth.* xviii. 16, vide *I. Cor.* ix. 16.

Thebaice cum *ἄν*, vel *εἴ* *si*, uti *εἴ* *si non evangelizavero* *I. Cor.* ix. 16, *εἴ* *si non dederitis* *ib.* xiv. 9, *εἴ* *si tu (fem.) non videbis* *Z.* 387, vide *Matth.* xviii. 16.

Tum in utraque dialecto post graecum *καὶ* *etiamsi*, uti *T. καὶ* *etiamsi non credideritis* *Ioh.* x. 38, *M. καὶ* *etiamsi non deiciant te* *Z.* 52.

Etiam sine particulis conditionalibus notat *si non*, hinc *T. εἴ* *si non videro* *Ioh.* xx. 25, *T. εἴ* *si non remiseris* *Matth.* xviii. 35, vide in utroque textu *Ioh.* xii. 24. *Rom.* x. 15, tum Memphitica *Matth.* xii. 29. xxi. 21. *Ioh.* iii. 2. 3. 5. 27. iv. 48. v. 19. II. *Tim.* ii. 5.

XVII. *Imperativus, et Optativus Vetans.*

Affirmanti imperativo *κού* *audi, audite*, si praeponas particulam vetantem *T. ἄν*, *M. ἄπερ*, *B. ἄπελ*, quae coalescit ex *ἄνε* temporis IX, et *ep* *facere*, existit imperativum vetans secundae personae utriusque generis et numeri, uti *ἄπερ* *noli imponere manum* *I.*

Tim. v. 22, ἀπερεργοῖ τῷερὶ *noli timere filia Ioh. xii.*

15, ἀπρῆορτε *nolite vocare Mātth. xiiii. 9. 10.*

Quod si subiectum verbi non sit secunda persona, sed substantivum aliquod, vel prima aut tertia persona, tum ἀπρ̄ adsciscit verbum τρε, quod consequitur substantivum nomen, vel, si subiectum sit pronomen, τρε assumit suffixa. Sic ἀπρ̄τρε λαδσ̄ εἰμε *ne aliquis sciat, nemo sciat Mātth. ix. 30*, ἀπρ̄τρεπ̄co *non parcamus Sap. 71*. Memphitae tamen pro ἀπερ̄ε scribunt ἀπεν̄ε, hinc ἀπερ̄ερεκεστω̄ *ne quoque manducet II. Thess. iii. 10*, ἀπερ̄ε φρη ρωτη *ne sol occidat Eph. iv. 26*, ita cum imperativo coniungitur *Rom. vi. 12. Eph. v. 3. 6. Col. iii. 8*. Est etiam optativum vetans, ἀπεν̄ερεπενκοτ̄ ἀλλὰ μαρεπρω̄ *non dormiamus sed vigilemus I. Thess. v. 6*, μαρεσρω̄γι ερωσ̄ οτορ̄ ἀπεν̄εποροταρ̄ βαρος̄ *sufficiat iis et non addant onus I. Tim. v. 16*, ita cum optativo iungitur *Eph. iv. 28. I. Tim. vi. 2. Iac. i. 7*.

XVIII. Infinitum.

Consonat cum infinito affirmante, addita particula T. τ̄α, M. ωτε̄α. Sic *praeceperunt eis εωτε̄αερω̄ (T. ετ̄αωαχε) non loqui Act. iv. 18, non possumus εωτε̄αααχι (T. ετ̄αχοοτ̄) non loqui ib. 20, vide Act. i. 4. v. 28. xx. 27. I. Thess. iv. 6 in utroque textu.*

Quodsi cum infinito coniungendum sit eius subiectum, scribitur Thebaice ετ̄ατρε, vel ετ̄αετρε, et Memphitice εωτε̄αερε, vel εωτε̄αερε. Sic *quis prohibuit εωτε̄αερε πετεπρη̄τ̄ οωτ̄ ne cor vestrum persuasum esset Gal. v. 7*. Et cum suffixis, *ponam evangelium ετ̄ατραερε (M. εωτε̄αερχαερε) ut non faciam I. Cor. ix. 18; rogavimus ετ̄ατρεφ̄ωκ̄ (M. εωτε̄αερεφ̄ωε) ne iret Act. xxi. 12; dico ετ̄αετρετετ̄πμοω̄ε (M. εω-*

ταπεινεσθαι) *ut non ambuletis Eph. iv. 17*, vide in utroque textu *Act. x. 47. II. Cor. vi. 1.*

Cum articulo et subiecto legitur *I. Petr. iv. 2 επιτηδευσασθαι εἰς τὸ μὴ εἶναι.*

Basmurica vidi *εγγιῶναι non tangere I. Cor. vii. 1*, vide etiam *ii. et ix. 6*, tum *επιτρεπετε τας γυναίκας* *mulierem non discedere ib. vii. 10*, nec non *επιτρεψαμεν* *ipsum non fore participem ib. ix. 10*, ubi tamen *τῷ* melius abesset, collato Graeco textu, et Sahidico, et Memphitico.

CAPUT XXII.

DE VERBIS PASSIVIS.

Verbum activum tribus modis evadit passivum; 1.º si eius tertia persona pluralis impersonaliter, ut aiunt grammatici, usurpetur; 2.º si vocalis formae activae mutetur in η; 3.º assumpta desinentia.

I. Quemadmodum apud latinos voces *dicunt*, *ferunt* usurpantur pro *dicitur*, *fertur*, ita Copti, non secus ac Hebraei, utuntur tertia persona plurali impersonali quorumcumque temporum, uti *αὐτὶ δέδωκεν* pro *datum est*. Hinc *περκαδανῷ ἡτερχωρα* *nutriebant eorum regionem* pro *nutriebatur eorum regio Act. xii. 20*, *ἡτάτατ ἡσιον* *quos fecerunt eunuchos* pro *qui eunuchi facti sunt Matth. xix. 12*, *πετεμποταορῷ* *quem non ligaverunt eum* pro *qui non fuit ligatus Sir. xlviii. 19*.

Paria dic de participiis, *εἰδοσθι ἡμῶν* *cogniti nos*, *ἐνσπιο ἡμῶν* *redargutus tu*; *οὔτως εἰπε ἡμῶν* *πρὸς φερομένην.*

Quodsi subiicienda sit particula efficiens *ab*, seu graeca ὑπό, Copti utuntur praepositione εἰτῆ, vel εἰθλεἰτῆ. Sic πσεπορκοτ εἰτῆ γεπτηт *eradicabuntur a ventis*, εἰτῆπσοот εἰθлеἰтῆ παρχιερεс *missus fuit a sacerdotibus*, εἰтπαζε ἄμοу εἰтῆ παιαβολос *tentatus ipse a diabolo*.

Quandoque etiam infinitum activum nominativo carens accipitur pro passivo, sic петῑпца пколазе ἄмоот *digni erant punire eos, qui punirentur Sap. 858*.

II. Superius agens de Radicibus Derivatis dixi, si vocalis radice mutetur in н passivum existere verbum. Praeter exempla ibi allata, haec habe

отωε *ponere*, отне *poni*
 мотр *ligare*, мнр *ligari*
 саз *scribere*, снз *scribi*
 тωε *miscere*, тне *misceri*
 цωц *contemnere*, цнц *contemni*
 би *accipere*, бнот *accipi*.

Saepe tamen forma in н activam servat significationem, quod *etacismo* acceptum refero. Scilicet εἰт *abscondi* quandoque etiam notat *abscondere*, quia tunc pro activo εἰт *abscondere* scribitur.

III. Desinentia Т. нт, М. нотт (Basmurici utraque promiscue utuntur) format etiam verba passiva, sed saepius participia verborum in о desinentium. Sic

тало *imponere* Т. талнт М. талнотт *imponi*
 тако *perdere* еттакнт еттакнотт *perditus*
 тѣво *mundare* етѣвнт еѣтотѣнотт *mundus*.

His adde Т. еттакрнт *firmatus*, еттаеинт *honoratus*, еттамдеинт *iustificatus*, етктнт *aedificatus*, et М. еттакрнотт, еттаинотт etc. Basmurici habent еттаинотт *honoratus*, теvнт *mundari*.

IV. Addito т, nonnulla participia passiva formantur, етсапашт *saginated*, етщерщорт *destructus*, етсгогорт

maledictus, a καὶ saginare, ὑπὸν destruere, ἐγοτόν *maledicere*.

CAPUT XXIII.

DE VERBO SUBSTANTIVO ΠΕ ΤΕ ΠΕ.

Articulus definitus Thebanus πε, τε, πε usurpatur etiam in tribus dialectis pro verbo *esse*. Affixa personarum numquam accipit; tria tantum habet tempora, praesens, imperfectum, et participium.

1.º πε proprie construitur cum solo masculino singulari, sic

ἀποκ πε *ego sum* Act. viii. 9. Marc. xiv. 19.

ἦτοκ πε *tu es* Z. 212. Ioh. i. 21 (ἦτακ πε Z. 160 B.).

ῥαί πε *hic est* Ioh. i. 15.

Sed construitur etiam cum feminino, et plurali, sic
τερεδαν πε τανππετωρετ *eorum finis est vanitas*
Ming. 315.

ἀποπ πε *nos sumus* I. Ioh. iii. 1. I. Còr. x. 17.

πτωπ πε *vos estis* Matth. v. 14.

παί πε *ista sunt* Ioh. xx. 18.

Particula negativa ἀν praeponitur verbo πε, licet ceteris verbis subiungi soleat, sic

ἀποκ ἀν πε *non sum* Ioh. iii. 28.

πθοκ ἀν πε *non es* Ioh. i. 25.

πνετε ἀν πε *qui non sunt* Ioh. i. 13.

2.º τε proprie construitur cum solo feminino singulari, sic

τασαρτε *caro mea est* Ioh. vi. 55.

θαί τε *haec est* Ioh. i. 19.

ταί τε *haec est ratio*.

Vide etiam *Matth.* xii. 38. *Ioh.* iv. 23. *I. Tim.* v. 5.

Tamen occurrit *ne* οἱ *τε* *erat latro Ioh.* xviii. 40, ubi *ne* scribendum erat.

3.º *ne* proprie cum solo plurali construitur, sic

ἡμεῖς *ne* *vos estis Matth.* v. 14.

οἱ *ne* *isti sunt Gen.* x. 1. 32.

Rara sunt exempla, in quibus *τε* cum feminino, et *ne* cum plurali non construitur, sic *πῃ πετῶ αἰεὶ* *ne quis loquens est Ioh.* *Ioh.* iv. 10; contra *ne* saepe usurpatur pro *τε*, et *ne*.

Imperfectum.

Solam temporis characteristicam admittit, servatis iis quae supra de genere, et numero, adnotavi. Hinc

ne ποῦ *ne* *verbum erat Ioh.* i. 1.

ne τῶ *ne* *hiems erat Ioh.* x. 22. *Matth.* iii. 4.

Iona iii. 3.

ne γερῶν *ne* *erant locustae Matth.* iii. 4.

Participium.

Verbo *ne* praecedit *e* participii, sic

ἐσθ' *ne* (pro *εστ*) *ne* σὰρξ ὢν *Str.* xxviii. 5.

ἐπαι πᾶ *ne* *cum sit hic idem spiritus I. Cor.* xii. 4. 5. 6.

εὐτράμο *ne* *cum dives sit II. Cor.* viii. 9.

ἐν τῇ *ne* *cum sit iniquitas Sir.* xix. 23. 25.

ἐγενήθη *ne* *cum sint filii II. Petr.* ii. 14.

CAPUT XXIV.

DE VERBO $\chi\epsilon$ VEE $\chi\omega$ *dicere*.

Si verbum *dicere* comitem habet accusativum, Copti utuntur voce $\chi\epsilon$, vel $\chi\omega$, uti $\alpha\chi\chi\epsilon$ (M. $\alpha\chi\chi\epsilon$) $\bar{\alpha}\bar{\iota}\bar{\pi}\bar{\alpha}$ $\rho\bar{\alpha}\bar{\beta}\bar{o}\bar{\lambda}\bar{\eta}$ *dixit hanc parabolam* Luc. xv. 3, vide Matth. xvii. 9. $\chi\chi\chi\epsilon$. 35. 44. Et cum suffixis T. $\pi\epsilon\bar{\nu}\tau\alpha\tau\chi\omega\omega\chi$, M. $\phi\eta\epsilon\tau\alpha\tau\chi\omega\chi$ *quod dixerunt* Matth. xxi. 4, T. $\pi\bar{\iota}\bar{\alpha}$ $\epsilon\tau\bar{o}\tau\eta\bar{\alpha}$ $\chi\omega\omega\tau$, M. $\epsilon\omega\bar{\beta}$ $\pi\bar{\iota}\bar{\beta}\epsilon\bar{\iota}$ $\epsilon\tau\bar{o}\tau\eta\bar{\alpha}\chi\omega\omega\tau$ *omnia quae dicent* Matth. xxiii. 3.

Si caret accusativo, Copti omnibus verbi $\chi\omega$ temporibus, excepto perfecto $\pi\epsilon\chi\epsilon$, affigunt suffixum fem. c, vel $\bar{\alpha}\bar{\iota}\bar{\alpha}\omega\omega$, quod neutre accipiendum est. Hinc

Præsens $\bar{\iota}\bar{\chi}\bar{\omega}$ $\bar{\alpha}\bar{\iota}\bar{\alpha}\omega\omega$, vel $\bar{\iota}\bar{\chi}\bar{\omega}\omega$ T, $\bar{\iota}\bar{\chi}\bar{\omega}\omega$ M. *dicō*.

Imperfectum $\pi\epsilon\bar{\iota}\bar{\chi}\bar{\omega}$ $\bar{\alpha}\bar{\iota}\bar{\alpha}\omega\omega$ T, $\pi\epsilon\bar{\iota}\bar{\chi}\bar{\omega}$ $\bar{\alpha}\bar{\iota}\bar{\alpha}\omega\omega$ M. *dicebam*.

Tum alia tempora T. $\epsilon\bar{\iota}\bar{\alpha}\chi\omega\omega\omega$ *dicō*, M. $\epsilon\bar{\tau}\eta\bar{\alpha}\chi\omega\omega$ *dicent*, T. $\epsilon\bar{\kappa}\epsilon\chi\omega\omega$ *dices*, $\bar{\pi}\bar{\epsilon}\chi\omega\omega$ *dicet*, et infinitum T. $\chi\omega\omega$, M. $\chi\omega\omega$ *dicere*, nec non imperativum T. $\alpha\chi\chi\epsilon$, M. $\alpha\chi\omega\omega$ *dic*. Sed in participio pro c adhibetur $\bar{\alpha}\bar{\iota}\bar{\alpha}\omega\omega$, hinc $\epsilon\chi\chi\omega$ $\bar{\alpha}\bar{\iota}\bar{\alpha}\omega\omega$ *dicens*, $\epsilon\bar{\nu}\chi\omega$ $\bar{\alpha}\bar{\iota}\bar{\alpha}\omega\omega$ *dicentes*.

His accedit perfectum $\alpha\chi\chi\omega\omega$ T, $\alpha\chi\chi\omega\omega$ M. *dixisti* Matth. xxvi. 25, vide et xxvii. 43; tum α $\pi\bar{\alpha}\bar{\tau}\chi\omega\omega$ T, α $\phi\bar{\alpha}\bar{\iota}$ $\chi\omega\omega$ M. *hic dixit* Ib. xxvi. 61.

Sed longe usitatius est perfectum $\pi\epsilon\chi\epsilon$ *est dicens*, cuius suffixa notant personas. Hinc M. $\pi\epsilon\chi\eta\bar{\iota}$ *dixi*, $\pi\epsilon\chi\alpha\bar{\kappa}$ *dixisti*, $\pi\epsilon\chi\alpha\bar{\chi}$, $\pi\epsilon\chi\alpha\bar{\omega}$ *dixit*, $\pi\epsilon\chi\alpha\bar{\pi}$ *diximus*, $\pi\epsilon\chi\omega\tau\epsilon\bar{\pi}$ *dixistis*, $\pi\epsilon\chi\omega\omega\tau$ *dixerunt*. Cum Memphisitis faciunt Thebani, si excipias $\pi\epsilon\chi\alpha\bar{\iota}$ *dixi*, et $\pi\epsilon\chi\alpha\bar{\tau}$ *dixerunt*. Basmurici cum e scribunt $\pi\epsilon\chi\epsilon\chi$, $\pi\epsilon\chi\epsilon\omega$, $\pi\epsilon\chi\epsilon\tau$. In tertia persona cum nominativo habes $\pi\epsilon\chi\epsilon$ $\bar{\iota}\bar{\eta}\bar{\varsigma}$, vel $\bar{\iota}\bar{\eta}\bar{\varsigma}$ $\pi\epsilon\chi\alpha\bar{\chi}$, vel $\pi\epsilon\chi\alpha\bar{\chi}$ $\bar{\pi}\bar{\beta}\bar{\iota}$ (M. $\bar{\pi}\bar{\chi}\bar{\epsilon}$) $\bar{\iota}\bar{\eta}\bar{\varsigma}$ *dixit Iesus*.

CAPUT XXV.

DE FORMIS VERBORUM MUTATIS OB SUFFIXA.

Quemadmodum in dialectis Semiticis formae nominum et verborum paullo immutantur, ut aptiores evadant ad suffixa admittenda, sic in lingua Coptica verba assumptura suffixa formam saepe mutant, ut facilius cum suffixis coniungantur. Potiores canones harum mutationum recensebo.

1 *ultima.*

Vocalem *i* suffixa vix ante se patiuntur, ac perrara sunt exempla, uti *ⲙⲏⲓⲓⲥ*, *ⲙⲏⲓⲥ* a *ⲙⲟⲓ da*. Quare verba in *i* desinentia vel solitarios pronominum casus adsciscunt, uti *ⲉⲑⲣⲓ ⲙⲙⲟⲥ*, *ⲁⲧⲁⲙⲟⲛ ⲙⲙⲟⲓ*; quod frequentissimum est; vel novam induunt formam.

Monosyllaba addunt *τ*, sic

Abs. *ⲱⲓ*, *ⲓⲓ*, *ⲕⲓ*, *ⲉⲓ*, *ⲉⲓ*.

Const. *ⲱⲓⲧ*, *ⲓⲓⲧ*, *ⲕⲓⲧ*, *ⲉⲓⲧ*, *ⲉⲓⲧ*.

Ita etiam nonnulla bisyllaba imperativa,

Abs. *ⲁⲗⲓ* *tolle*, *ⲁⲛⲓ* *duc*, *ⲁⲣⲓ* *fac*.

Const. *ⲁⲗⲓⲧ*, *ⲁⲛⲓⲧ*, *ⲁⲣⲓⲧ*.

Bisyllaba, amisso *i*, formam breviant

Abs. *ⲉⲓⲥⲓ*, *ⲧⲟⲕⲓ*, *ⲕⲓⲙⲓ*, *ⲱⲓⲛⲓ*, *ⲙⲓⲱⲓ*, *ⲙⲓⲥⲓ*.

Const. *ⲉⲁⲥ*, vel *ⲉⲉⲥ*, *ⲧⲟⲕ*, *ⲕⲉⲙ*, *ⲱⲉⲛ*, *ⲙⲁⲱ*, *ⲙⲁⲥ*.

Scilicet *ⲉⲁⲥ*, *ⲉⲉⲥ*, *ⲧⲟⲕ* etc. sunt formae absolutae antiquatae, quas recentior sermo non usurpat nisi cum suffixis; in aliis radicibus adhuc usa frequentantur, uti *ⲫⲁⲥ* *ⲫⲉⲥ* *ⲫⲓⲥ* *coquere*, *ⲓⲟⲕ* *ⲓⲉⲕ* *ⲓⲱⲕⲓ* *evellere*.

Irregularia sunt

Abs. *ⲉⲁⲥⲓ*, *ⲉⲁⲙⲓ*, *ⲱⲉⲙⲱⲓ*.

Const. *ⲉⲁⲥⲓⲧ*, *ⲉⲁⲙⲓⲧ* vel *ⲉⲁⲙⲓⲧ*, *ⲱⲉⲙⲱⲓⲧ*.

Hisce adde *ⲉⲟⲓ* *ⲉⲟⲱ*, et *ⲧ dare*, *ⲧⲁⲁ T*, *ⲧⲏⲓ M*.

Verba desinentia in e vel Thebana sunt, vel etiam Memphitica. Si Thebana, ac respondent Memphiticis in i, affines patiuntur mutationes, sic.

Abs. *αισε, χισε, ρισε, οδσε, τωδε.*

Const. *ιαστ, χαστ, ραστ, οδιστ, τοδ.*

Quod si Thebana sint et Memphitica, plerumque evenit, ut altera etiam forma in o frequentetur; hac utuntur Copti tum absolute, tum cum suffixis, alia vero in e semper absolute. Quare verba *τοτσε, ταρε, ταλδε, ταλε, τσαρε, τσε, ταμε, τατε, τφε* sunt absoluta, at formae *τοτσο, τακο, ταλδο, ταλο* etc. in ο, sunt absolutae et constructae.

Irregularia sunt *εατε εατ, μετε μεστω, et T. μερε μερτ, seu M. μερε μερττ.*

e ultimae syllabae, cui sequitur consona.

In verbis monosyllabis mutari solet in α, hinc

Abs. *ρεκ, μερ, φεω, ψεω, ρεκτ.*

Const. *ρακ, μαρ, φαω, ψαω, ρακτ.*

Quod si horum verborum etiam alia forma in ω frequentetur, tunc inde arcessitur forma constructa in ο, quae sola in usu est. Sic

Abs. *φεν φων, τεδ τωδ, τεω τωω, τέπ τωπ, φερτ φωρτ.*

Const. *φον τοδ τωω τοπ φορτ.*

In bisyllabis si post e sequatur & vel α, vocalis e postponitur consonae. Sic T. *ποτρεα παρεα, οτωτς οτοτς, οτωρεα οταρεα, σωρεα σορεα, σωτς σοτς, τωρεα ταρεα, ωωα οωα, εωτς εοτς, χωκεα χοκεα, χωρεα χαρεα, et M. πορεα παρεα, οτωτεβ οτοθεβ, οτωρεα οταρεα, ρωτεβ ροθεβ, σωρεα σορεα, σωτεα σοθεα, σωδεα σαδεα, θωρεα θαρεα, ωρεβ*

ορθε, ωγμε ογμε, δωτε δωθε, εωλεε εολμε, κωκεε κοκειε, εωδεε εαδεε. At haec verba amittunt ε formae constructae assumptura suffixum οτ; uti ερηδε-μωτ, ερητοτδωτ.

Irregularia sunt τανρετ τανροττ, τοτρεε τοτποε.

ετ *ultima*.

Neque hanc diphthongum praefixa tolerant ante se, quare in οτ mutatur, uti τῖππετ *mittere*, cum suffixis τῖπποωτ; sed τῖπποωτς scribitur ante suffixum οτ tertiae personae pluralis τεπποωτςωτ, ut vitetur ingratus auribus concursus τεπποωτςωτ. Idem etiam dic de verbis in οτ desinentibus; sic a χοωτ fit ερχωωτςωτ *nisi eos lōh*.
xviii. 18.

οτ *ultimae syllabae*.

Mutatur in ο; nam Copti, non secus ac Hebraei, longas vocales formae absolutae mutant in breves. Sic μωτλχ μολχ, μωτλε μολε, μωτπκ μοπκ, μωτρ μορ, ποτμπ πομπ, μωτττ μωττ.

ω *ultima*.

Thebaice mutatur in οο, uti cw coo; Thebaice etiam et Memphitice in ε, uti χω χα, κω κα vel καα.

ω *ultimae*.

Mutari solet in brevem ο, uti λωχ λox; ωμεε ομεε, κωλ κολ, οτωπε οτοπε, οτωμε οτομε, πωμεε πομεε, et sexcenties. At verba εωτωτ, εετωτ, εωττωπ, εωττωπ, aliaque servant ω.

Mutatur etiam in ε, uti οτωμε οταμε, πωρετ παρετ, ρωδτ ραδτ, τωε ταε.

Nonnulla verba monosyllaba desinentia in n̄ adsciscunt τ, uti εν εντ, ὅν ὅντ.

Canones generales constitui. Sunt tamen nonnulla verba omnino anomala. In his T. α *facere* αα, M. αι *facere* αι vel αιτ, M. καθ *scribere* καθτ.

CAPUT XXVI.

DE SUFFIXIS VERBORUM.

Suffixa, seu pronomina, suffiguntur formae constructae verborum tamquam eorum accusativi. Porro suffixa haec sunt

Pers. 1	τ, ι
2	<div> <div>m. κ, γ</div> <div>f. T. τε, ε, M. †, ι</div> </div>
3	<div> <div>m. γ</div> <div>f. σ</div> </div>
Plur. 1	T. η, τῆ, M. η; τη
2	T. τῆ, M. τη
3	ον.

Prima Persona Singularis.

Suffixum ι affigitur verbis desinentibus in ο, uti τῶς *mundare me*, μαιτοτῶς *libera me*. Pro ι raro occurrit ει, sic πῆτῆς *ne reprobas me*. Cetera verba adsciscunt τ, uti ἀτετῆς *recepistis me*, αατ *fac me*, et M. ἀατ *posuit me*, εαατ *qui reperiet me*. Si verbum desinat in τ, duplex τ scribitur, uti ααττ

proieci me, ἀφῆκεν tulit me; vel unicum, sic μοροῦν interficere me Ioh. vii. 19, ἀκοῦν salvasti me Sir. li. 2, ἴδεσθαι sto I. Cor. x. 12.

Secunda Masculina Singularis.

Thebaice π pro κ scribitur post η, uti ἀπογνων cognovit te, τοοτην surge.

Secunda Feminina Singularis.

Suffixum est T. τε, M. †, uti σεναquite, σεναqit tollent te Act. v. 9, †παχα† ponam te, σενακω† Luc. xix. 43, εφεσο† Mich. iv. 10, †παχορ† ib. vi. 14, πτατη† ib. vi. 16, εφεσομα† Nah. iii. 15, εφεα† Soph. iii. 17.

Excipe 1.º verba, quorum forma constructa desinit in ε, nam Memphitice pro ε adsciscunt ι, Thebaice vero ipsa desinentia instar est suffixi, sic ἀσπαρε, ἀσπαρι salvabit te Matth. ix. 22.

2.º Verba in o desinentia, quae suffixum respuunt, uti σεπαταμβο vivam servabunt te Gen. xii. 12, ερεταγο apprehendent te Mich. vi. 14. Idem iam contingere vidimus in pronomine ερο, αμο.

Tandem occurrit anomalum σεπαγερωι pro κ† Luc. xix. 43, et τωοτην surge Mich. iv. 13. Luc. viii. 54. Act. ix. 40, pro quo Thebanus textus habet τωοτη.

Prima Pluralis.

Habet etiam duplex suffixum π, et π̄.

Thebanis arridet π, hinc τ̄βσον purificare nos, ἀποταβ̄ν secuti sumus, κλαποχ̄ν eiicies nos, π̄ππαρ̄μ̄ libera nos. Formae vero χιτ̄π̄ accipere nos, επ̄π̄π̄ du-

cere nos, et similes habent τ ex ipsa forma constructa. His adde *μερετῖ* I. *Ioh.* iv. 10., 11, quod v. 19 rectius scribitur *μεριτῖ* *amare nos*, а *μερε*, cuius forma constructa est *μεριτ*.

Memphitae vero adhibent π post α, ε, ο, οτ, uti *χαπ* *ponere nos*, *παρμεπ*, *οεβιον*, *ταλδοπ*. Alibi semper *τεп*, sic *τηтτεп* *dare nos*, *оптеп* *aestimare nos*, *φορзтеп* *separare nos*. Etiam post τ, uti *εγгтеп* *proiicere nos*, *соттеп* *redimere nos*, quod tamen unico τ scribi potest *εγтеп* *Matth.* viii. 31. Rara sunt apud Memphitas Thebaica *хеμεп* *invenire nos* I. *Cor.* xv. 15, *εωотпеп* *cognoscere nos* II. *Cor.* i. 14, *τοгпосеп* *vivificare nos* *Eph.* ii. 16, *сотпеп* *eligere nos* ib. i. 4; alibi tamen occurrunt Memphitica *хештеп* *Psal.* xlv. 1, *сотштеп* *Psal.* lxxiii. 8.

Perauca quae vidi exempla Basmurica, cum sint verborum in ε vel τ desinentium, nequeunt dialecti indolem illustrare.

Secunda Pluralis.

Utraque dialectus maxime cavit, ne confusio oriretur inter suffixum huius personae, atque illud praecedentis; quare

Memphitice quae verba adsoiscunt π uti suffixum primae pluralis, eadem adhibent *теп* in secunda; sic *тамоп* *docere nos*, *тамотеп* *docere vos*. Cetera verba utuntur pronomine *өплот*, de quo dixi supra p. 61 sq., sic *шалеш өплот* *nutrire vos*.

Thebaice idem dicendum, nisi quod pro *теп* et *өплот* scribitur *тп*, et *тпттп*.

Tertia Pluralis.

Tres dialecti consentiunt, ὡπορ *accipere eos*.

Si forma constructa desinat in ε, haec vocalis reii-
citur, ηρεμρ *liberare eos*. At permanet in B. κεορ
ponere eos Q. 233; utpote radicalis.

Ultima ο mutatur Memphitice in ω, εωμωορ *creare*
eos.

Ultima α coalescens cum suffixo ορ dat αρ, sic T.
κααρ, M. χαρ *ponere eos*.

Thebaica verba in ορ, uti τῖποορ *mittere*, zoορ
mittere, et εγαῖ *scribere*, ante suffixum ορ adsciscunt
c, quare zoορcoρ *mittere eos*, εγαῖcoρ *scribere ea*.

Monitum.

Finem Grammaticae impono, quin de Syntaxi dicam.
Praeterquamquod enim in lingua geometrica, cuiusmodi
Copticam esse vidimus, par est syntaxis, quae ordinem
naturalem sequitur, neque inversionem verborum pati-
tur; tum si quid erat observatione dignum iam praeoc-
cupavi, ac pro re nata superius exposui.

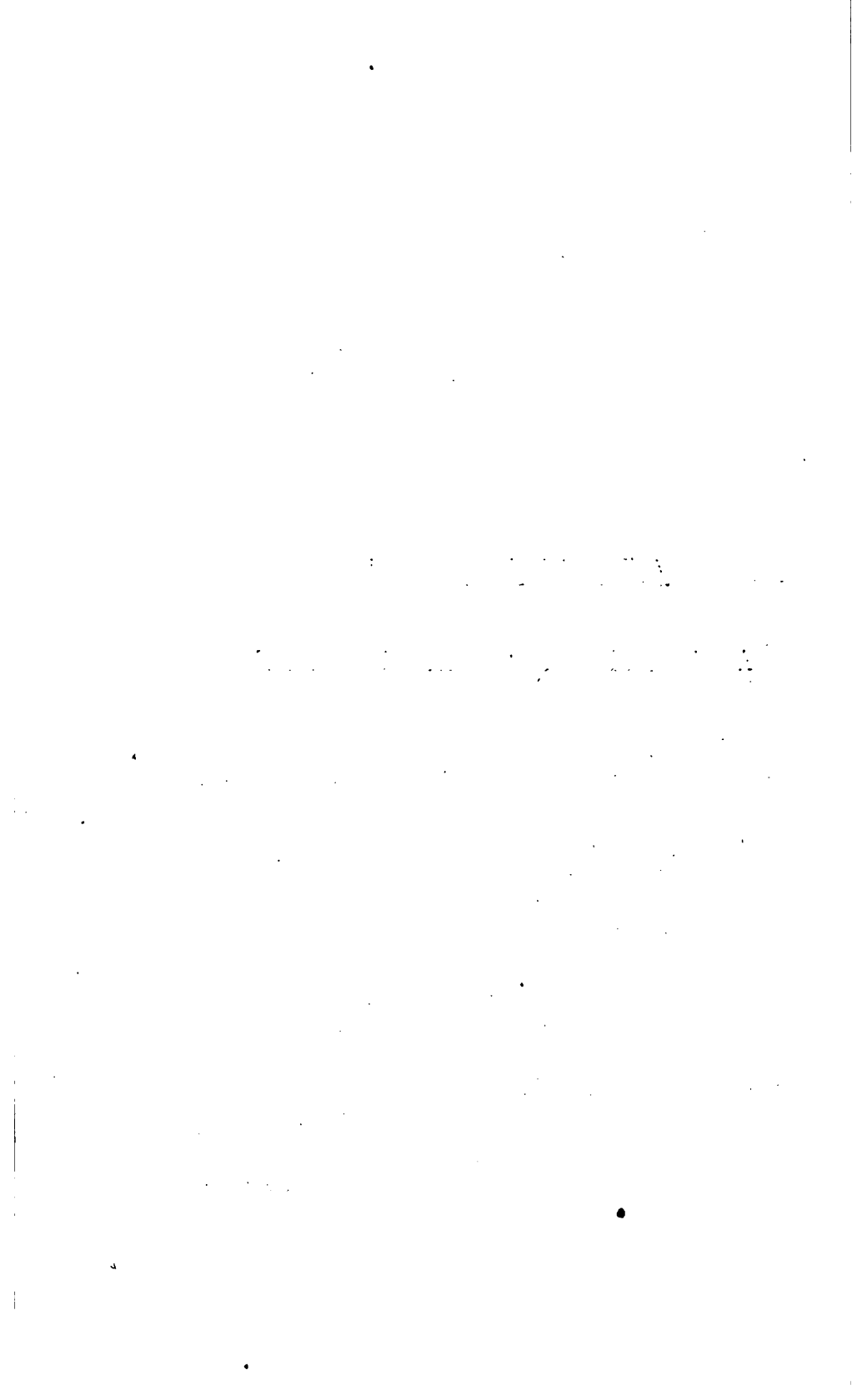

ADDITAMENTA

AD LEXICON LINGUAE COPTICAE

Quantum ego profecerim ex Codicibus Borgianis in bibliotheca Collegii Propagandae Fidei asservatis facile quisque intelliget ex sequentibus Additamentis ad meum Lexicon, quae omnia laudatis membranis accepta refero. Quare quo maiora sunt earum in me merita, eo etiam maiorem gratiam non tantum habere debeo, sed etiam referre non dicam verbis, at re ipsa et factis. Porro referam, mutilum Borgianum Codicem, quantum in me est, redintegrans, simulque Emin. Cardinalis Borgiae memoriam eruditis omnibus venerandam, mihi vero longe iucundissimam instaurans.

Septem membranae Copticae, eaeque antiquissimae, in Borgiano Museo Veliterno servabantur, quae duo Miracula S. Coluthi Martyris referebant; nempe erant male mulcatae reliquiae maioris codicis, qui integra acta cum huius Martyris, tum aliorum Christi athletarum tenebat. Hisce vero fragmentis mirifice delectatus Antonius Georgi. Eremita Augustinianus, vir Coptice doctus, multaque eruditione insignis, ea evulgavit in volumine IV *Anecdotorum* Romae anno 1783. Postea, fortunante Deo, cum duas alias membranas invenisset in Aegyptiacorum ἀποσπασμάτων fasciculo ad Emin. Borgiam ex ultima Thebaide advecto, novam omnium membranarum editionem proferre constituit, quae decennio post Romae lucem vidit, aucta reliquiis Actorum S. Panesiv, aliisque Copticis fragmentis in adnotationum seriem insertis. Nam Georgius tanta multigenae doctrinae copia affluebat, ut, dum eam expromere vellet, modum tenere nescius monumenta monumentis acervaret, atque excursus digressioni annecteret; quare in commemorato

volumine Copticas iuxta ac Sanscriticas litteras attigit, cum novatoribus decertavit, ac longam cum Brahmanis velitationem instituit. Sed quando duo Coluthi Miracula edebantur in lucem, decebat de incliti Martyris genere, ortu, atque agone dicere. Hanc partem pertractandam suscepit Emin. Cardinalis Borgia, qui, conquisitis omnium paene sive Orientis sive Aegypti Ecclesiarum monumentis, adhibito etiam critico in iis diiudicandis acumine, suam in eruditione diligentiam, et in coniciendo felicitatem omnibus approbavit. Quanta porro laetitia exultasset Romanus Princeps, si novam eamque primam Martyrii membranam, in qua annus, dies, locus, aliaque sancti certaminis adiuncta produntur, cognovisset! Hanc ego inveni inter perpaucas, easque solutas, vetustioris aevi membranas Aegyptias, quae in R. Parisiensi Bibliotheca asservantur; nam ceteri huiusce Bibliothecae Codices Coptici recentiores sunt, ac fere omnes chartacei et Memphitici. Opportunum hoc mihi inventum contingit, ut sororiae membranae apographum schedis Collegii Propagandae Fidei optime de me meritis restituam, novaque auctoritate communiam quae de S. Colutho Cardinalis Borgia subtiliter disputaverat. Hic Taurinum pertransiens me adolescentem litterarum Orientalium studio flagrantissimum viderat, ac Romam invitaverat blandissimis verbis spondens se mihi patronum fore; at quando, vix elapso mense, suas measque spes mors cita abrupit, mihi saltem liceat hunc flosculum, tamquam grati animi testimonium, eius tumulo imponere.

Τμαρτυρία ἀπμαρττορος ετταιнт πρaγiος
 ἀπa κολλοτθoс πταχхк εβολ εп отaптxхкupe
 ηсoтxоттaчтe ἀπεβοt пaщoпc. Δсщuпe зe
 εп тuερχоттoтe пpoмпe пaтoκλhтtαпoc ἀп
 μaξuμuαпoc пpрwoт ἀпapaпoμoс eтaиxкe
 ηсa пeχpиcтiαпoc.

Θραι зe εп coтxоттoтe ἀπεβοt пaщoпc aтпapεиoтa
 ἀпpαγioc ἀпa κολλοтθoс пapиaпoc пpηгeμuпeчpμooс
 εп пbнuа пpoтп eщuмoтп. apиaпoc зe пpηгeμuп
 пoнbдeиc пeкaч пaпa κολλοтθoс зe κοтuу (tres lineae
 desiderantur) хкeтpекpсaбe. eщзe oтп oтщuпe aмaзтe
 μuмoк кaтa oтaптxхкuпo aтu кaтa ппoмoс ппeчpи-
 cтiαпoc. тeпoт зe зuуч μape oтщuпe eпaпoтч eт
 пaк eтpекщuщe пппoттe ппpрwoт. aчoтuщb ηбi пpα-
 гиoс ἀпa κολλοтθoс зe ппeсщuпe μuмoи eпep eтpαkα
 пaпoттe пcωи тaщuщe пpпeиzωлoп epeпpбнтe пe ηбix
 пpшuлe oтп бaл μuмooт ηсeпaт εβολ aп oтп μaдзe
 μuмooт ηсeсaтuа aп oтп тaпpo μuмooт μeтщuзe.
 щaдaптoт μuмooт μeтщuзuлu пeтбix μuмooт μeтбoмбu
 пeтoтepятe μuмooт μeтμooщe μeтμoттe εп тeт-
 щoтoбe μп ппa гap пpηтoт eтepтeтpε ηбi пeптaт-
 тaμuмooт μп oтoп пuм eтпaзтe epooт. ηтoк гap μп
 пeкpрwoт ηaпoμoс a пaиaбoлoс тuа ппeсoнcиc тпpoт
 птeтпптxхк ηбe ппeтeтпщuщe пaт. aчбuпт зe ηбi
 apиaпoc aчкeлeтe пμuмaтoи eтpекщ eрpaи зиoн ἀпpα-
 гиoс ἀпa κολλοтθoс ппepпaдт тпpoт eщaтbαcαптe
 ппpшuлe пpηтoт. зe μeщaк εбoлeгitп тeтpote eчeсщ-
 бuбoм eппe μuмoч eтpoiαзe ппeиzωлoп. aтeипe зe
 eтuиtε ηoткuзт μп oтпoб ηщпe eтpεтaщтч eпuмaкe
 ἀпμaкapиoс μп oтpωт eчμeз ηщu μп oткacиo μп
 пкeсeεпe ηкoлaстпpиoп. пaи зe тпpoт ηтepoтxαдт
 ἀпeчuтo εβολ пeзe пpηгeμuп пaч зe ω κολλoтθe
 apиoтe зптoт ηпeи bαcαпoc тпpoт eтkи eрpaи зиoн

αἰμοκ πῆθοςιαζε πειθασαπος τηροτ αἰπ πειμοκρς ετ-
 ψοοп ετβε πετπαρ атсωтм пса прршот. аґотωψδ δε
 πῶι ἀπα κολλοτῶος хе ῥснз хе αἰπρρзоте знтот
 ππετпамоотт αἰπετῖсωма εαἰπῶма δε αἰμοот εμο-
 отт ππετῖψτхн. арготе πтоз знтῑ αἰπεтеотῖпῶма
 αἰμοз етако πтетῖψτхн αἰп п(етῖ)сωма зраі (desunt
 duae lineae) μοлоги αἰμοι αἰпᾶто εβол πῖрωмае
 †пагоμοлоги зω πρнтῑ αἰпᾶто εβол αἰпαιωт етῑп
 αἰпнте αἰп пεγαггелос етотаδ. атω он хе петпа-
 арпа αἰμοι αἰпᾶто εβол πῖрωмае †паарпа αἰμοз
 зω αἰпᾶто εβол αἰпαιωт етῑп αἰпнте αἰп пεγαггел-
 лос етотаδ. аґотωψδ δε πῶι аrianос пезаz пана
 колотῶос хе πтатмоотте ерок ал ехе отμннψе пψахе
 екψαптоλμα πкесоп еψахе αἰпᾶто εβол †патрет-
 пωрк αἰпеклас . . гар τηрот ета . . . . тот мпейма
 (desunt duae lineae) πῶι ἀπα κολλοτῶος хе паψотψот
 αἰп паклои пхоеис пе: ῥснз гар хе апоп ере пел-
 πολιтетма зп αἰпнте пма етῖпῶψт εβолзнтῑ αἰпел-
 сωтнр пхоеис іс. паі етпаψибе αἰпсωма αἰпелῶδbio
 епелпе αἰпсωма αἰпегеоот етре пῶал αἰπεтῖпρнт хі
 отоеи. аґотωψδ πῶι аrianос пезаz паz хе мн πток
 отаiaкoпoс н отпресдттерос хе ктато πпейψахе ма-
 тᾶμοι δε он хе от те текеиопе. пезе апа колотῶос
 паz хе катᾶ пeикoсmоoс меп αἰпг отсaeип хп
 таἰпткoтi . . ? ит αἰпoттe . . . . аpиze пaи . . . .
 therapet (deest linea) πпoттe δε αἰпг отхристiaпoс
 еиψμψе πіс пeχс пахоеис. аrianос δε пезаz паz хе
 εтсiaze ω κολλοтῶос πῖψпзгтнк зарок. маpе отоп
 пма ῶψт πсωк каλωс зп зпсмот епапoтoт. πток
 гар αἰпек† λaат πпeзpнтwр етазepaтoт етpетμψе
 εχωк πтoот δε τηрот етῑи пeтepнт αἰпeкxи пeтpμoт
 πсeψaхе εχωк. аґотωψδ δε πῶι ἀπα κολλοтῶос хе
 π†хpиa αἰμοот ал oтῖтaи гap. αἰмaт мпaхоеис іс
 пeχс eψμψе eзpaи εχωи. пeкῶcaпoс гap тнpoт еткн

εἶραι ἑπλάσσει πε ἅπαντο ἐβόλ βασιλεὺς δε πια . . .
 πικ τὰτ π . . . . . ὅο ἅμοις ἐτ (desunt fere duob
 versus) μερε ὡοειζ χικλομ εἰμντι πῆμωμε . καλως.
 ἀγκελετε πτετποτ πῆι πρηγεμωπ ἐτρετταλοῦ ἐπγερ-
 μνταριοπ πσερωκε ἅμοις ἀτω πσεφθβοκ παφ. πτε-
 ροτταλοῦ δε ἐπγερμνταριοπ ἀφσφραγιζε ἅμοις πτετ-
 ποτ πῆι πρηγιος ἀπα κολοτῶος α πρημνταριοπ
 οτωδῆ ἀφρσπατ. πεζαφ δε πῆι ἀριανος κε ἀπατ ἐτῆ
 ἀπα ππexριςτιανος κε οταμ πῆοτ τε. ἀγκελετε δε
 πῆι πρηγεμωπ ἐτρετεινε πκερερμνταριοπ πσεταλε
 ἀπα κολοτῶος ἐραφ . N σερωκε ἅμοις α φ.

Versio.

*Martyrium gloriosi Martyris Sancti Apae
 Coluthi, quod fortiter obivit die XXIV mensis
 Pachon. Contigit vero anno XXI Diocletiani et
 Maximiniani Regum impiorum, qui Christianos
 persecuti sunt.*

*Die XXI mensis Pachon Sanctus Apa Colluthus prae-
 sens adducitur ad Arianum Praesidem sedentem in tri-
 bunali in urbe Escmun⁽¹⁾. Porro Arianus Praeses The-
 baidis ita Apam Colluthum affatus est: Vis ne . . . . . ut
 prudens sis. Quod si pro superbia et lege Christiano-
 rum pudor te detinuit, nunc bonus pudor te etiam in-
 vadat, ut colas Deos Reges.*

*Respondit Sanctus Apa Colluthus: Perpetuo absit a
 me, ut Deum meum deseram, atque idolis serviam, quae
 sunt opera manuum hominum. Habent oculos, quin vi-
 deant; habent aures, neque tamen audiunt; os habent,
 et non loquuntur; illis est nasus, at non odorantur;*

(1) Graecia dicta Hermopolis Magna.

sunt manus, quae non contrectant; pedes habent, et non ambulant; nullum edunt sonum gutture suo; nullus enim spiritus illis inest; similes iis sunt, qui ea edolarunt, et omnibus qui in ipsis confidunt. Tui enim, tuorumque impiorum Regum sensus omnes animorum vestrorum obturavit Diabolus, ut ea colatis.

Quare Arianus ira commotus iussit milites exponere coram Sancto Apa Collutho instrumenta omnia, quibus homines excruciari solent, si forte posset prae eorum terculamentis eum persuadere, ut idolis sacrificet. In medium igitur adduxerunt ignem, et magnum lapidem quem Beati Viri collo appenderent, nec non utrem arena plenum, tum cassidem ⁽¹⁾, ac reliqua tormentorum instrumenta. Hisce autem omnibus coram ipso expositis, Praeses ita eum allocutus est: Time, Coluthe, haec tormenta omnia ob oculos tuos posita, ac sacrificas; haec omnia supplicia atque hi dolores manent eos, qui Regum iussa facere detrectant.

Cui ita respondit Apa Colluthus: Scriptum est, nolite timere eos, qui corpus vestrum morti dabunt, animas vero vestras interficere naqueunt; timete eum, qui potest perdere animam vestram, vestrum corpus in ⁽²⁾ . . . . Qui confitebitur me coram hominibus confitebor etiam ego eum coram patre meo, qui in coelis est, eiusque angelis sanctis; vicissim qui negabit me coram hominibus, negabo etiam ego eum coram patre meo, qui in coelis est, eiusque angelis sanctis ⁽³⁾.

Respondens vero Arianus dixit Apae Colutho: Haud te accersivi, ut multa verba diceres; si audeas iterum

(1) ΚΑCIC; anne καίς, quam vocem Hesychii Adnotatores ad v. καρδύλη et περικεφαλαία interpretantur Cassis? Sane legimus galeam, seu cassidem ignitam capitibus Martyrum impositam fuisse.

(2) Matth. x. 28.

(3) Ibid. x. 32.

loqui coram me iubebo tuam linguam evelli . . . omnes enim qui . . . in hoc loco . . .

(Cui ita reposuit) *Apa Coluthus*: Gloria mea et corona mea Dominus est. Nam scriptum est: Nostra civitas in coelis est, unde expectamus salvatorem nostrum Dominum Iesum, qui immutabit corpus humilitatis nostrae in similitudinem corporis gloriae suae ⁽¹⁾, ut oculi nostri lumen accipiant.

Reponens *Arianus* dixit: Es ne diaconus, aut presbyter? hos enim sermones expromis. Dic mihi quatenus sit ars tua.

Respondit *Apa Coluthus*: In hoc mundo equidem sum medicus ab adolescentia mea . . . Deus . . . mihi . . . servire . . . Deus. Ego *Christianus* servio Iesu Christo Domino meo.

Dixit ei *Arianus*: Sacrifica *Colluthe*, ac tui ipsius miserere. Omnes te videant bene addictum bonis institutis. Tu enim nihil dedisti *Rhetoribus* ⁽²⁾ qui adstant, ut pro te decertent. Hi vero omnes idem sentiunt ⁽³⁾, haud eorum gratiam invenes, ut pro te loquantur.

Respondit *Apa Coluthus*: Equidem non iis indigeo; mihi enim adest Dominus meus Iesus Christus pro me decertans. Omnia tua tormenta coram exposita nihili habeo. Supplicia enim omnia . . . athleta coronam non accipit, nisi strenue pugnet.

Confestim Praeses iussit Sanctum *Ermetario* ⁽⁴⁾ suspendi, radendo dilacerari, atque aculeos ei admoventi. Cum vero

(1) Philipp. iii. 20.

(2) Scilicet patronis causarum.

(3) Compara $\alpha\iota\ \pi\epsilon\tau\epsilon\rho\epsilon\pi\tau\epsilon$ in textu Thebaico *Act. Apost.* ii. 1.

(4) Perperam *Georgius* pag. LXIII graecum $\epsilon\rho\mu\eta\tau\alpha\rho\iota\omicron\nu$ caldarium reddit. Recte *Ignatius Rossi Etymolog. Aegyptiacae* pag. 198 interpretatur lignum ex quo rei flagellandi aut aliis modis cruciandi suspendebantur.

Ermetario appenderetur, statim se crucis signo munivit Sanctus Apa Coluthus; eversum est Ermetarium, ac bifariam divisum.

magia
(C)

Dixit autem Arianus: Videte ne Apa Christianorum dicat cuiusmodi illud erat. Porro iussit Praeses aliud Ermetarium adduci, eique appendi Apam Colluthum... radendo dilacerari....

ADDITAMENTA

AD MEUM LEXICON LINGUAE COPTICAE

Cuius citantur paginae, columnae, et lineae.

Pag. 2. col. 1. lin. 30. *Ita refinge articulum* = ΔΒΩΥ *T. M.*
 τ. σαγήνη Sagena, Rete piscatorium *Isàì. xix. 8. Abbac.*
 1. 15. *Màth. xiii. 47. Z. 521. 592.*

Pag. 2. col. 2. lin. 12. *Adde* = ετο π̄ατ̄ητ̄ ατ̄ητ̄ *Màrc.*
 vi. 39. 40 *respondet graecis συμπόσια συμπόσια, itemque*
πρασιαῑ πρασιαῑ. Est igitur ατ̄ητ̄ Coetus hominum co-
habitantium, vel simul manducantium.

Pag. 2. col. 2. lin. 33. *Adde* = *Scribitur etiam* δ̄αδ̄αειν
Ap̄oc. iv. 6.

Pag. 3. col. 1. lin. 13. *Adde* = ΔΘΙΩΟῩ *vide* εσω *La-*
vare.

Pag. 4. col. 2. lin. 24. *Adde* = αλ̄ιλ̄ T. π. μυγάλη *Mus*
araneus Levit. xi. 30.

Pag. 6. col. 1. lin. 18. *Adde* = κάτοχος *Retinaculum Iona.*
 11. 7.

Pag. 7. col. 2. lin. 5. *Adde* = *Locus qui possidetur, Pos-*
sessio Gén. xlviii. 4.

Pag. 8. col. 1. lin. 16. *Adde* = γεν̄αρω̄ T. Chiliarchae
Dèut. i. 15, γεν̄αρω̄ Centuriones ibid., γεν̄αρω̄ταῑον̄
Pentacontarchae ib., γεν̄αρω̄ταῑ Decarchae ib.

Pag. 10. col. 2. lin. 17. *Adde* = αρῑπε T. *idem quod* αρῑ
cum pe paragogico M̄atth. iii. 8. Z. 514.

Pag. 11. col. 2. lin. 10. *Adde* = αρω̄ T. Frigus *Gén.*
 viii. 22.

Pag. 12. col. 2. lin. 7. *Adde* = ἀκτωρ *M.* Levis esse *Abbac.* 1. 8.

Pag. 12. col. 2. lin. 33. *Scribe* = ἀγοῖ *M.* † atque *adde* *Aggae.* 1. 6.

Pag. 13. col. 1. lin. 36. *Adde* = οὐατο πῶρσορ *M.* Multitudo canum *Psal.* xxi. 16.

Pag. 15. col. 2. lin. 23. *Adde* = ἀγ est etiam masculinum, *vide* *Exod.* viii. 24. 29.

Pag. 16. col. 2. lin. 14. *Adde* = Scribitur etiam ἀρωαε *Aquila* *Lèvit.* xi. 13.

Pag. 19. col. 1. lin. 18. *Potestas* Nycticorax certa est, nam *legi* πηκτικοραξ ετε πδᾱ πε *Lèvit.* xi. 17.

Pag. 19. col. 2. lin. 33. *Adde* = ἑορσορ π. Splendor, πῶρσορ ἀπρη splendor solis *Pap.* iii. A + C. 3 et. 407 408

Pag. 20. col. 1. lin. 17. *Adde* = βωκ θα *T.* Demergi, ἀπχοι βωκ θαρσι navis demersa est sub me, *Naufragium* feci *II. Còr.* xi. 25.

Pag. 20. col. 2. lin. 6. *Adde* = βεχνοῖ *M.* Mercedes *Agg.* 1. 6. *Mich.* 1. 7.

Pag. 21. col. 2. lin. 2. *Adde* = ἀπρηεῖπβολ dereliquimus vos *I. Thèss.* ii. 17.

Pag. 24. col. 2. lin. 39. *Adde* = βερσωρ εβολ *M.* ῥίπτειν Proicere *Ioel.* 1. 7.

Pag. 25. col. 2. lin. ult. *Adde* = οὐρσομπτ βαρωτ *T.* χαλκὸς στίλβων Aes splendens *Ezèch.* xl. 3. hinc videtur esse βαρωτ species æris.

Pag. 28. col. 1. lin. 14. *Revera* βωγορ est κλέων *Serra* *II. Règ.* xii. 31.

Pag. 29. col. 1. lin. ult. *Adde* = ερεω *M.* cum εγ παραγωγικο idem valet ac ερε. Rara sunt exempla, ἀν ερεω οὐαδσ ἰαλοῖ † si catulus leonis dabit *Amos* iii. 4, ἀν ερεω οὐκακία ὡγνι si malitia erit *ib.* 6, ἀν ερεω οὐκαλμντοσ μορ † si tuba clanget *ib.* 6.

Pag. 30. col. 2. lin. 13. *Adde* = *μαστες εγορν* *T.* εισοδος
Introitus *Pròv.* viii. 34.

Pag. 30. col. 2. lin. 27. *Adde* = *ΘΙΔ* *pro* *ειαρ* intuitus.
Hinc *μαπτεια*, *vel* *μαπτια* intuitus, *οταμπτεια* (*ita*
duo Codices Borgiani, *μαπτια* *alius item Borgianus*)
ηδαγοτορ οφθαλμοδουλεια intuitus servorum *Eph.* vi. 6.

Pag. 31. col. 1. lin. 13. *Adde* = *ΘΙΩ* *T.* ληνός Torcular
Pròv. iii. 10.

Pag. 31. col. 2. lin. 12. *Adde* = *δαιωορ* *M.* Non lotus,
δυπαρδς Sordidus, Immundus *Zach.* iii. 3. 4.

Pag. 32. col. 1. lin. 10. *Adde* = *κα εοτω* *T.* αναδεματίζειν
Contendere pignore posito, Affirmare iureiurando
Màrc. xiv. 71. = *Item* = *χιεοτω οτ συνάλλαγμα* Con-
tractus in quo pignus accipitur *Isà.* lvm. 6.

Pag. 32. col. 1. lin. 14. *Adde* = *Scribitur etiam* *ειειθ* *T.*
Ungula *Lèvit.* xi. 4. 26.

Pag. 34. col. 1. lin. 33. *Adde* = *ελγωορ* *M.* σταφς Uva
passa *Hos.* iii. 1. *sed vereor ne sit erratum pro* *ελελ-*
γωορ.

Pag. 34. col. 1. lin. 37. *Adde* = *ελελθμα* *T.* θυραξ Uva
acerba *Isà.* xviii. 5.

Pag. 34. col. 2. lin. 30. *Adde* = *ελγεα* *M.* Mugire *Amos*
iii. 4. = *Item* = *ελγεα* *T.* η. Rugitus *Ezèch.* xix. 7.

Pag. 38. col. 1. lin. 4. *Adde* = *ΘΝΓ* *vide* *ορεντ*.

Pag. 39. col. 1. lin. 16. *Adde* = *ιενσα* *T.* II. *Règ.* xiii.
19. *τεψτηη ετο ηιενσα χιτών καρπώδς*, *quas eadem*
verba in versu superiore reddiderat οτυτηη εο
μαοτηη πωηη vestis arboribus facta, *quasi a καρπός*
fructus arborum. Quare ιενσα in genere vertendum
est Ornatissima.

Pag. 39. col. 1. lin. ult. *Adde* = *ερειοπε* *T.* Nere *Màth.*
vi. 29.

Pag. 39. col. 2. lin. 3. *Adde* = *ειεπηωτ* *T.* τ. Negotiatio,
Mercatura *Ezèch.* xxvii. 13. 15. xxviii. 16. *Màth.* xxii. 5.

Pag. 39. col. 2. lin. 19. *Adde* = *Scribitur etiam* ἡρα vanus, ἐπιδεγε ἐβῆρα πιποῖδασιν ἐν ματαίοις *Isai. lxx. 4.*

Pag. 40. col. 2. lin. ult. *Adde* = ἀτερξίμιον *M. Qui transfretari nequit Amos v. 24.*

Pag. 41. col. 1. lin. 3. *Adde* = ΕΡΔΥ τοτ *M. Manum adhibere, Propria manu conari aliquid facere, ετεερατ τοτοτ παραβιῶνται conabuntur Amos vi. 10, ατερατ τοτοτ αὔδαιρετοι sponte nituntur, seu conantur II. Cor. viii. 3. Ubi τοτ accipit suffix. recipr.*

Pag. 41. col. 1. lin. 32. *Adde* = ρβε *T. Caula ovium Num. xxxii. 16. 36.*

Pag. 41. col. 1. lin. 37. *Adde* = ΕΡΒΤ *T. οτυτηπ περβτ μαυδύη Paenula, Lacerna species vestis I. Règ. xvii. 38.*

Pag. 42. col. 1. lin. 3. *Adde* = ρσοοτε *T. ἐπαύλει Caulae ovium Num. xxxii. 24. 41. Lev. 25. 31, Job. 15. 44*

Pag. 42. col. 1. lin. 15. *Adde* = ρτω *T. τε σπιδαμή Isai. xl. 12.*

Pag. 44. col. 2. lin. 6. *Adde* = α παβαλ μερειατῇ ἡπαχαξε ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου ἐπιδεν ὁ ὀφθαλμός μου oculus meus inspexit cum contemptu inimicos meos *Psalm. lxxv. 7. ἀπμερειατῇ ἄλλοσ vidimus eum Psalm. xxxiv. 21.*

Pag. 45. col. 1. lin. 5. *Adde* = ΕΤΒΕ *vide εβε.*

Pag. 45. col. 1. lin. 8. *Adde* = ΕΤΠ *vide ωτηπ.*

Pag. 46. col. 1. lin. 33. *Adde* = ΕΥΤ *T. Clavis figere Psalm. xxi. 16.*

Pag. 46. col. 2. lin. 29. *Adde* = ΕΒΕ εὔγε *Euge Psalm. xxxiv. 21.*

Pag. 46. col. 2. lin. 30. *Adde* = ΕΙΓΘ *vide ειωγε.*

Pag. 47. col. 1. lin. 12. *Adde* = ειερωμηε *T. Campus arborum, Silva, ἄλλος Deut. xii. 3. ειερωμηι T. idem Deut. xvi. 21.*

Pag. 47. col. 1. lin. 30. *Adde* = εερεπ *Per post verba iurandi Sophon. i. 5.*

Isai. 2. 16

la ues. 116
ρβε

(C)

- Pag. 51. col. 1. lin. ult. *Adde* = ὅλο εἶδος δαΐλιν Percolare *Matth.* xxiii. 24. *Z.* 449. not. 14.
- Pag. 60. col. 1. lin. 24. *Adde* = ἐγκλωσ πίων Pinguis *Nùm.* xiii. 21.
- Pag. 61. col. 1. lin. 26. *Adde* = ἐτκαθολ Evomens *Isà.* xix. 14.
- Pag. 62. col. 2. lin. 17. *Adde* = κεγ *T.* πύσσειν Plicare, Complicare *Lùc.* iv. 20.
- Pag. 62. col. 2. lin. 21. *Adde* = ὑποτκωδ Quadruplum *Lùc.* xix. 8.
- Pag. 63. col. 2. lin. 15. *Adde* = κωκ *T.* Decorticare *Gèn.* xxx. 37. = *Item* = κακ *Idem cum suff.* *Gèn.* xxx. 38.
- Pag. 63. col. 2. lin. 19. *Adde* = μαρε πκωκ *T.* λίνον σχιστόν Linum fissile quod decorticatur *Isà.* xix. 9.
- Pag. 64. col. 2. lin. 27. *Adde* = κελε *T.* μηροὶ Femora *Ezèch.* xlvi. 4.
- Pag. 65. col. 2. lin. ult. *Adde* = ραηπτον *T.* χλιδών Armilla II. *Reg.* viii. 7. *Est ne graeca vox male multiplicata?*
- Pag. 66. col. 2. lin. 13. *Adde* = κλζε τ. κλίτος Declivitas, Latus declive *Nùm.* xxxiv. 3.
- Pag. 67. col. 2. lin. 11. *Adde* = κοτοτη *T.* Sinus, κοτοτητ Sinus meus *Iòb.* xxiii. 12.
- Pag. 67. col. 2. lin. 14. *Adde* = κοτητον *T.* Pudendum eorum *Ezèch.* xxiii. 20.
- Pag. 69. col. 1. lin. 24. *Adde* = κτηη κάμαρα *Isà.* xl. 22.
- Pag. 69. col. 2. lin. 22. *Adde* = Galilaea, sic enim *Ezèch.* xlvi. 8. τταλιλαϊα ετε πεσραη οη πε πεκρο Galilaea quae etiam cognominatur πεκρο.
- Pag. 70. col. 1. lin. 12. *Adde* = κωυρε *T.* π. Abscisio *Zach.* xii. 11.
- Pag. 70. col. 1. lin. 36 *Adde* = ἐκρῆρωαι ἀμαυρὸς Niger *Levit.* xiii. 26, et fem. ἐκρῆρωαι ἀμαυρά Nigra, Nigrescens *Levit.* xiii. 21.

Pag. 71. col. 1. lin. 34. *Addē* = εκβροχ *vide* ωππεροχ.

Pag. 72. col. 1. lin. 17. *Addē* = κεςε *T.* τ. ταφή Sepultura *Isai.* lxx. 9.

Pag. 72. col. 1. lin. 20. *Addē* = ρερεπκωως *T.* ab en adducere, et κωως cadaver, *dicitur* Magus, Python, qui excitat atque adducit mortuos *Lèvit.* xx. 6, *ubi respondet graeco ἐγχαστρίμωδος. Tattamus in Lexico p.* 411 *habet* ρερκως εροτη Ventriloquus *I. Sam.* xxviii. 9, *sed scriptura* ρερεπκωως *magis probanda videtur.*

Pag. 72. col. 1. lin. 22. *Addē* = καίσι *M.* ταφή Sepultura *Naum.* i. 14.

Pag. 73. col. 1. lin. 25. *Addē* = ετκτητ ἡσοτ (urbes) circumdatae muro *Dèut.* i. 28.

Pag. 74. col. 1. lin. 9. *Addē* = κοτε *T.* Cophinus, Corbis *Mattth.* xiv. 20.

Pag. 74. col. 2. lin. 13. *Addē* = ετκτητ ἡσοτ Aedificati muro, Murati *Dèut.* ix. 1.

Pag. 75. col. 1. lin. 10. *Addē* = δίσκιτε ἡσατεερε ἡσατ τέταρτον σίκλου ἀργυρίου *I. Règ.* ix. 8.

Pag. 75. col. 2. lin. 22. *Addē* = κωω συγλασμός *Ioel.* i. 7.

Pag. 75. col. 2. lin. 27. *Addē* = κααγ στέλεχος *Nùm.* xxiii. 9, *et* καγ ἡδῆπε στέλεχη φοινίκων *Exod.* xv. 27.

Pag. 75. col. 2. lin. 28. *Addē* = κετ *vide* κωδ.

Pag. 76. col. 1. lin. 7. *Addē* = †καδ *M.* κονδυλίζειν Percutere *Amos.* ii. 7. v. 11.

Pag. 76. col. 1. lin. 27. *Addē* = ετκερκωρ *T.* λαλαξευμένος Excisus *Dèut.* iii. 27. iv. 49.

Pag. 78. col. 1. lin. 19. *Addē* = ἡγλο ἡπειμα *T.* Abi hinc *Luc.* xiii. 31. λo ἡονηρ *T.* ἀφίστασθαι Recedere *Isai.* lxx. 13.

Pag. 79. col. 1. lin. ult. *Addē* = λoκ *T.* η. κατύλη *Lèvit.* xiv. 10. 12. 15.

Pag. 80. col. 2. lin. 3. *Addē* = λoτξ δάνωειν Mordere *Nùm.* xxi. 6. 8.

- Pag. 81. col. 1. lin. 29. *Adde* = περ λοντλαι εβολ ελολύζειν
Ululare Ezèch. xxi. 12. Hòs. vii. 14.
- Pag. 82. col. 1. lin. 15. *Adde* = λαυαιε *T.* Consumi, Teri,
 απε τεσφτηπ λαυαιε επερ nunquam eius vestis de-
 trita fuit *Cod. Borg. i. 18.*
- Pag. 83. col. 1. lin. 18. *Adde* = λωc, et λωωc *T.* Con-
 tundi, Illidi *Matth. xxi. 44. Lùc. xx. 18.*
- Pag. 85. col. 1. lin. 13. *Adde* = λελωωc *T.* μαλακίζειν
Isai. liii. 5, et λοκλεωc T. μαλακίεσθαι Languescere
Dàn. viii. 27. Iòb. xxiv. 23.
- Pag. 87. col. 2. lin. 8. *Adde* = ταιαδτ πτεκαιαδτ Avia
 tua II. *Tim. i. 5.*
- Pag. 90. col. 2. lin. 31. *Adde* = μοτειοοτε *T.* Aquae
Lèvit. xi. 9.
- Pag. 92. col. 2. lin. 15. *Adde* = δρερι Curtus *Amos ii. 13.*
- Pag. 95. col. 1. lin. 29. *Adde* = ερελδω εβολ Ordinare
 se in acie *Nùm. i. 45, ερερελδω παρειάσσοντο πολέμους*
Psal. cxxxix. 2.
- Pag. 95. col. 2. lin. 6. *Adde* = θαλασσα αιιλε Mare sal-
 sum *Nùm. xxxiv. 3.*
- Pag. 105. col. 1. lin. ult. *Adde* = εμεορω εωδιζων *Lèvit.*
xiii. 30, ξανθός ib. 36.
- Pag. 105. col. 2. lin. 3. *Pro* επρωωτ *M.* οτ, scribe επρωωτ
M. iii.
- Pag. 108. col. 1. lin. 28. *Vox* μοττ *est etiam Thebana*
Nervus Gèn. xxxii. 31. Isai. xlviii. 4.
- Pag. 108. col. 2. lin. 20. *Adde* = μοωτ εφωτ *M.* Via
 fugiendi, Effugium *Abd. 14.*
- Pag. 108. col. 2. lin. 30. *Adde* = κατωοειτ *T.* Duces
 viae *Matth. xxiii. 24.*
- Pag. 112. col. 1. lin. 30. μοωωι *Securis scriptum pro μοωι*
quod vide.
- Pag. 115. col. 2. lin. 24. = *Adde* = ερωοτ *T.* Sepul-
 chrum *Matth. xxvii. 60.*

Pag. 115. col. 2. lin. 36. *Adde* = ὤδ8ε *T.* π. *Linum*

Isàì. xix. 9. Herodotus ii. 79. perhibet Aegyptiis fuisse Lini speciem dictam μονέρας.

Pag. 117. col. 1. lin. 2. *Adde* = ὤεχτωα *T.* Magdolus *urbs Aegypti Ezèch. xxix. 10. xxx. 6.*

Pag. 118. col. 1. lin. 38. *Adde* = ΝΑ *T.* *Particula affirmativa* ναὶ *Utique, Sane, Profecto, πα παπον απ πε sane non sumus nos* *Lùc. viii. 45. Haec particula format voces* παμε, παψε, παπε, παϊατ, *vide meam Grammaticam p. 28.*

Pag. 121. col. 1. lin. 35. *Adde* = ποτ *T.* π. *Hora, πποτ ππωρη θρθρος Diluculum* *Iòel. ii. 2.*

Pag. 122. col. 1. lin. 21. *Adde* = εαμποτ *T.* *Aurifex* *Isàì. xl. 19.*

Pag. 125. col. 1. lin. 27. *Adde* = παποτс Bonum fuisset, *Utinam, παποτс εαμποτ Utinam mortui fuisset* *Exòd. xvi. 3.*

Pag. 126. col. 1. lin. 14. *Repone* = ΝΟΥΡΕ *T.* τ. γυψ *Vultur* *Lèvit. xi. 14. Dèut. xiv. 13.*

Pag. 126. col. 1. lin. 19. *Adde* = πατ πραλλοτс *T.* ιστòς ἀράχνης *Tela araneae* *Isàì. lxx. 5. Tela ib. 6.*

Pag. 128. col. 2. lin. 30. ποτωπ *notat etiam επιτιμᾶν Obiurgare, Increpare* *Màrc. x. 48.*

Pag. 128. col. 2. lin. ult. *Adde* = εσποωп *M. παροιστρῶσα Oestro concitata* *Hos. iv. 16.*

Pag. 130. col. 1. lin. 24. *Adde* = πογρε τε επε πταμποτ *T.* ὄφελον ἀπεθάνομεν *Utilitas erat si mortui fuisset* *Utinam mortui fuisset* *Nùm. xx. 3.*

Pag. 130. col. 2. lin. 31. *Adde* = επηε *T.* ἀφωρισμένος *Separatus, Segregatus* *II. Règ. viii. 1.*

Pag. 130. col. 2. lin. 36. *Codex Borgianus* *Lùc. vi. 38. legit* εγπεεποτс.

Pag. 131. col. 2. lin. 30. *Adde* = ε̄εεпа̄ε̄ *T.* π. *Quod humerum tegit, Superhumerales* *Exòd. xxix. 5.*

- Pag. 133. col. 2. lin. 25. *Adde* = ποτκε εβολ π. διαβολή
Diverticulum *Ier.* xii. 12.
- Pag. 136. col. 2. lin. 20. *Adde* = κατοτα *T.* Blasphemus
I. Tim. i. 13.
- Pag. 137. col. 1. lin. 17. *Adde* = οτε εβολ ἀρίσταςαι Re-
bellis esse *Ezèch.* xi. 38.
- Pag. 138. col. 1. lin. 17. *Adde* = οτεειη *T.* Agricola
Marc. xii. 2.
- Pag. 138. col. 2. lin. 27. *Adde* = †ειπ... οται *B.* Ac-
cedere, μαρεπ†ειπενοται *Accedamus Z.* 164.
- Pag. 139. col. 2. lin. 25. *Adde* = ρεφχιοτω *T.* σκοπός *Spe-*
culator, qui visa nunciat *II. Règ.* xiii. 34.
- Pag. 142. col. 1. lin. 17. *Adde* = εβολκ συγκύπτουσα *In-*
curvata Luc. xiii. 11.
- Pag. 142. col. 2. lin. 36. *Adde* = δαιοτωαι *T.* π. Dapifer
II. Règ. xi. 8.
- Pag. 143. col. 2. lin. 30. *Adde* = ωωπε εκοτωαιε εαιοκ
ειπ ισθι εὐνοῶν τῷ *Matth.* v. 25.
- Pag. 147. col. 2. lin. 4. *Adde* = οτηρο εβολ *T.* Eiulare
Marc. v. 38. *ab* οτωπ *et* πο αperiire os.
- Pag. 147. col. 2. lin. 22. *Adde* = οτηε *Idem*, ποτηε
ωωωιπτ *Tertia pars II. Règ.* xviii. 2. *Zach.* xiii. 8.
Adde = οτεπ *Idem*, ποτεπ π†οτ *Quinta pars Levit.*
xxviii. 19. 27.
- Pag. 147. col. 2. lin. 25. *Adde* = *Item* η *praeponitur nu-*
mero, ποτπ π†οττοτ *quarta pars Ezèch.* v. 2, ποτπ
πωωωιπτ *tertia pars Zach.* xiii. 9.
- Pag. 148. col. 1. lin. 26. *Adde* = ΟΝΓ *vide* οηκ.
- Pag. 148. col. 1. lin. 26. *Adde* = ΟΥΕΝΓ *T.* κονύζα *Cu-*
nilago herbae species Isai. lv. 12. *Syllaba* οτ *est ne-*
radicalis, an articulus?
- Pag. 148. col. 1. lin. 27. *Adde* = αφοπ†γ εβραι ἀνεπήδησε
Exiliit, assurexit I. Règ. xxv. 9, ωδιοπ†τ ἐξεπορεύμην
I. Règ. xvii. 35 *semper cum suff. reciproco.*

- Pag. 148. col. 2. lin. 31. *In loco Geneseos vi. 14 unus ex Borganis codicibus Thebaicis legit* ΕΚΕΤΑΛΛΙΟΣ ΔΕ ΠΟΤΗΤ ΟΤΗΤ.
- Pag. 148. col. 2. lin. ult. *Adde* = ΟΠΩ ΕΘΟΤΗ *cum suff. reciproco* παρεισδύνειν Irrecpere, Subire, Insinuare se, Δ ΓΕΡΩΜΕ ΟΠΩΟΤ ΕΘΟΤΗ *Iudas 4, ΔΟΝΩΣ ΕΘΟΤΗ irrepsit in turbam mulier Marc. v. 27.*
- Pag. 150. col. 1. lin. 34. *Dele vocem* ΟΤΟΠΕ, *ac reponere* = ΟΙΠΕ *T. Metrum, Mensura, plur. γειοπιε Levit. xix. 35; quare in* ΟΤΟΠΕ *syllaba or est articulus indefinitus.*
- Pag. 150. col. 2. lin. 3. *Adde* = ΟΠC *T. Languescere, πτοπC μαλακίσθητι Languesce II. Règ. xiii. 5.*
- Pag. 151. col. 2. lin. 18. *Adde* = ΟΥΡΑC *T. σκωτάλη Scipio, Baculus rotundus II. Règ. iii. 29. in codice Borgiano, et in cod. Paris. 44. fol. 109.*
- Pag. 152. col. 1. lin. 10. *Adde* = ΟΥΗΡΥΕ *T. Custodia, Vigilia Luc. ii. 8.*
- Pag. 152. col. 2. lin. 23. *Adde* = ΟΕΚΟΤΟCΠ *T. Remigare Ezèch. xxvii. 27. Distincte etiam scribitur* CΩK ΠΟΤΟCΠ *κωπηλατεῖν Remigare ib. 29.*
- Pag. 153. col. 1. lin. 8. = *Adde* = ΟΤ *T. Ligare, επε πετοαπταλίου οτ ερατορ ύποδεδεμένοι σανδαλία sunt sandala ligata eorum pedibus Marc. vi. 9. Confer Memph. ωτθ ligare.*
- Pag. 154. col. 1. lin. 3. *Voces* ΕΡΟΤΟΤ *Prompto animo esse, φερωτ, ποοττ, ρωοττ, ρωοττγ, ετρωοττ, εφρωοττ ablegandae sunt a radice* ΟΡΩΤ *Viridis; atque omnino constituenda est radix Thebana* ποοττ *Alacris esse, a qua oriantur derivata mox recensita. Etenim Sophon. iii. 14. occurrit imperativum* ΕΡΟΤΟΤ *κατατέρπου, ergo syllaba* επ *est radicalis; nam si esset ab επ facere, imperativum foret* ΔΡΙΟΤΟΤ, *vide meam Grammaticam p. 119.*

- Pag. 155. col. 1. lin. 19. *Adde* = πῖκα ποτῶν *T.* Subula
Dèut. xv. 17.
- Pag. 155. col. 2. lin. 10. *Cum in* οτατῷ *vocalis i sit suf-*
fixum sec. pers. fem. scribe οτατῷ εβολ.
- Pag. 156. col. 1. lin. 28. *Adde* = μετατοτταρ *M.* †.
ἀφορᾶ Sterilitas fructuum Aggae. ii. 18.
- Pag. 158. col. 2. lin. 2. *Adde* = οεικ εφοτοῦα εἰ περ
 panis cum oleo subactus, *vel commixtus Lèvit.* vii.
 25. ix. 4.
- Pag. 159. col. 1. lin. 32. *Adde ad* οτωῶγ *notationem*
ῥαῶσῃα Vulnus Lèvit. xiii. 34. 35. 36. 37.
- Pag. 161. col. 1. lin. 7. *Adde* = οτερπατ *vide* ρπατ.
- Pag. 161. col. 1. lin. ult. *Adde* = ορι οτ διμωνία *Acervus*
Sophon. ii. 9.
- Pag. 162. col. 1. lin. 15. *In codice Borgiano* Γέν. vi. 14.
 16 *bis scribitur* οταρμεε *septē contignationes duae.*
- Pag. 162. col. 1. lin. 29. *Adde* = ΟΥΑΒΟΙ *vide* coi.
- Pag. 163. col. 2. lin. 2. *Adde* = *Scribitur etiam* οοβ, *sic*
 ἵπτεπποε ἁμογ *liniendo imponetis eum (sanguinem)*
Exòd. xii. 7.
- Pag. 165. col. 1. lin. 6. *Adde* = ἔπ ππε *Supra Lèvit.* xi.
 21, *εππε Supra Nùm.* i. 45.
- Pag. 166. col. 2. lin. 24. *In loco Isài.* xiii. 4. 5 *codex Bor-*
gianus legit ρεγμμε ἁπελβε (*non vero* ἁπελβε)
ἐπλόμαχος Miles fortasse veteranus. Quare dele πελβε,
et vocem refer ad praecedentem radicem πελβε.
- Pag. 167. col. 1. lin. 34. *Adde* = εφπππε εβολ *T.* ὑπερ-
 εκχυνόμενος *Supereffluens Lùc.* vi. 38.
- Pag. 168. col. 2. lin. 21. *Adde* = ΠΡΑ *vide* επρα.
- Pag. 169. col. 1. lin. 6. *Scribe* = ππρε *Oriri Z.* 461,
 ἔξανθῆν *Efflorescere Lèvit.* xiii. 20, *quod etiam dicitur*
 ππρε εβολ *ib.* 12.
- Pag. 169. col. 1. lin. 13. *Adde* = εσπορε τηλανγῆς *Lucida*
Lèvit. xiii. 19.

Pag. 169. col. 1. lin. 29. *Adde* = μεσπορκ τ. Mula II.
Règ. xviii. 9.

Pag. 170. col. 1. lin. 26. *Adde* = πυρξ εβολ π. ἀφαίρεμα
Ablatio *Nùm.* xviii. 27. 28.

Paris 131⁶ 47⁶
πυρξ εβ
(6) Pag. 172. col. 1. lin. 20. *Adde* = ΠΟΤC T. Dividi, Se-
parari, τῶν πῶν ἐρε ρατῶ ποτς omne pecus, cuius
pes divisus est *Lèvit.* xi. 3. 4. 6. 26 (*Affine* πυρξ).

Pag. 173. col. 1. lin. 5. *Adde* = παυνη T. λειτουργία *Nùm.*
xviii. 6. vii. 8.

Pag. 175. col. 1. lin. 29. *Phrasis* παβε πῶγε tabula lignea
legitur Ezèch. xxvii. 5.

Pag. 175. col. 2. lin. 6. *Adde* = ΡΔ *vide* ρε.

Pag. 176. col. 1. lin. 6. *Adde* = Pro ρε *scribitur etiam*
Thebaice ρα, sic ραττωτ quarta pars *Nùm.* xxviii.
5. 7. — *Ceterum* ρε *est etiam Thebana vox*, sic
πρεωμπτ *tertia pars Nùm.* xviii. 14, πρεμπτ *deci-*
matio Dèut. xiv. 23.

Pag. 176. col. 1. lin. 16. *Adde* = τρε T. Idem, πτρε-
ττωτ quarta pars *Nùm.* xxviii. 14.

Pag. 177. col. 2. lin. 32. *Adde* = σεβροοτε τ. καλάμν
Calamus Iòb. xxiv. 24.

Pag. 180. col. 1. lin. 23. *Adde* = τῖρομπε τ. *Omni* αὐνο
(α τῖρ omnis) *Lùc.* ii. 41.

Pag. 180. col. 1. lin. 30. *Adde* = *Scribitur* ραμπ *Ansa*
Exòd. xxvi. 29.

Pag. 182. col. 1. lin. 1. *Adde* = *Scribitur etiam* τοτρεc
Auster Lùc. xii. 55. *Vidi etiam Ezèch.* xxix. 12 παθωρnc
φαθωρή.

Pag. 182. col. 2. lin. 35. *Vox* στερητε *notat στέλη* *Cytra*
Dàn. x. 6.

Pag. 183. col. 1. lin. 20. *Adde* = ρωτς *Consitus esse Amos*
ix. 13.

Pag. 183. col. 2. lin. 3. *Adde* = ρττῖῃ T. *περοφυεῖν* Pen-
nas producere, emittere *Isài.* xl. 31.

Pag. 183. col. 2. lin. 15. *Adde* = ΡΔΙΤΕ *T.* τ. συγγενεία
Cognatio *Lùc.* 1. 61. Cognatus *Cod. Par. apud Tattam*
p. 858. — *Hinc* ρῶραιτε, *vel* ρῶῖραιτε συγγενῆς Co-
gnatus *Lùc.* 1. 58 in duobus codicibus Borgianis.

Pag. 184. col. 2. lin. 7. *Scribitur etiam* ρεῦγτ Sufficere
Hèbr. XIII. 5.

Pag. 185. col. 2. lin. 31. *Adde* = ΡΕΥΤ *vide* ρεῦ.

Pag. 189. col. 2. lin. 34. *Adde* = σεργ *T.* Bibere vinum
pro σε ηργ *Lùc.* v. 39. — *Tum* ρεγσεργ *T.* Bibax
vini *Matth.* xi. 19.

Pag. 190. col. 1. lin. 4. *Adde* = ραῖτσο *T.* π. ποτιστήριον
Locus in quo bibitur *Gèn.* xxx. 38.

Pag. 192. col. 1. lin. 18. *Adde* = σεω Sophisma, Astutia,
σεε οτσεω κατασοφίζεσθαι invenire astutiam. *Exod.* 1.
10. *Act.* vii. 19.

Pag. 193. col. 2. lin. 24. *Adde* = σεγε αὐλός Tibia I. *Còr.*
xiv. 7.

Pag. 196. col. 2. lin. 28. *Adde* = σεργ *T.* Ornamentum
muliebre *Cod. Borg.* 118, ubi Maria dicitur numquam
adhibuisse stibium, οτσε εἰπεσῶντε πσα σεργακ nec
quaesivit ornamenta.

Pag. 198. col. 1. lin. 22. *Adde* = σεργκρ *T.* Volutare,
Advolvere *Matth.* xxvii. 60. — *Tum* σεργκερακρ *M.*
πρ Locus volutationis, praiceps, κατάβασις *Michae.*
1. 4.

Pag. 199. col. 2. lin. 28. *Adde* = σεργατε ὑποσκελίζειν
Supplantare *Psàl.* cxxxix. 4.

Pag. 201. col. 2. lin. 2. *Adde* = σεργεε εεργα εεργον in-
tercedit pro nobis *Ròm.* viii. 26.

Pag. 201. col. 2. lin. 4. *Adde* = *Hinc* σεργεκο Lactare *Lùc.*
xxiii. 29, *vide* σεργ.

Pag. 202. col. 2. lin. 27. *Adde* = σεργεεπτ περγποεε διε-
τειναν σχοινία *Psàl.* cxxxix. 5.

v. l. em. au KMS

p. 0149

(C)

- Pag. 203. col. 2. lin. 18. *Addē* = COMAT *cum suff.* σο-φίγω *Contraho, Constringo* *Lèvit.* viii. 8.
- Pag. 207. col. 1. lin. 10. *Codex Borgianus Matth.* xiv. 19 *habet* πετῆκο .
- Pag. 207. col. 2. lin. 13. *Addē* = σωπτ ἡπεριουσε *Consuetudo mulierum, Menstrua* *Gèn.* xviii. 11.
- Pag. 211. col. 1. lin. 24. *Addē* = οτῶρ αῖ *T.* *Emissio carnis, Repullulatio carnis supra ulcus* *Lèvit.* xii. 18.
- Pag. 211. col. 2. lin. 15. *Addē* = σοτῖδαμοτῶλ *T.* τρί-βολος *Tribulus, Spina* *II. Règ.* xii. 31.
- Pag. 211. col. 2. lin. 20. *Addē* = ῶρῶνε *T.* σκόλοπες *Nùm.* xxxiii. 55 *a* ῶρ *et* ῶνε *res emissa, ramus, palus palmae.*
- Pag. 212. col. 2. lin. 9. *Addē* = CΕΠΠ *vide* ce *Bibere.*
- Pag. 213. col. 1. lin. 25. *Addē* = σροσῖρῶ ἐκρύειν *Defluere, Decidere* *Isài.* lxi. 6. *Tum* σῖρῖρισε *Mica, Frustulum decidens* *Màrc.* vii. 28.
- Pag. 213. col. 1. lin. 35. *Dele omnino hanc lineam, nam in loco* *Lùc.* xv. 8 *legitur* σεῖρ , *et vide me paullo infra ad pag.* 225. *col.* 1. *lin.* 2.
- Pag. 213. col. 2. lin. 6. *Scribe* = σαραβωσῶν *T.* π. χοι-ρογρύλλιος *Mus agrestis* *Lèvit.* xi. 6. *Dèut.* xiv. 7.
- Pag. 213. col. 2. lin. 22. *Addē* = CICOT *T.* τ. δρὺς *Quercus* *II. Règ.* xviii. 9, *ubi ita legitur in codice Borgiano* $\text{θα οτῖποδ ἡκλαδος ἦτε οτῖποδ ἡcicot ἐσῖητ}$ *sub magnum ramum quercus plantatae, revera Com-
plutensis addit* φυτόν . *Tum paullo post* $\text{εἰσῖητ εἰς αὐτὸν ἡcicot ἐτῖματ}$ *pro graecis ἐν τῇ δρυσί, ubi Com-
plutensis addit* δένδρον . *Codex vero Parisiensis* 44. fol. 109 *verso ita refert hunc locum* $\text{θα οτῖκλατος ἦτε τῖποδ ἡcει εἰρητ}$, *sed* *cui est* *Cedrus.*
- Pag. 215. col. 2. lin. 18. *Corrige* = στη *vide* τη .
- Pag. 216. col. 1. lin. 19. *Addē* = εῖσῖητ *T.* κεκλωσμένος *Netus, Tortus* *Exòd.* xvi. 31.

- Pag. 216. col. 2. lin. 5. *Adde* = CΑΤΒΕ *T.* ἀνάγειν μὴ-
 ρυκισμὲν Reducere ruminationem, Ruminare *Lèvit.* xi.
 4. 26, *quod etiam dicitur* cατβε εἶραι *Lèvit.* xi. 6.
Hinc εἰcατβε Ruminans *Lèvit.* xi. 3. *Dèut.* xiv. 6. *Nec*
non εἰcατβε Ruminans *Lèvit.* xi. 4.
- Pag. 216. col. 2. lin. 6. *Adde* = cοτβεγ Instrumentum
quodvis, cοτβεγ ἄλλοτε Instrumentum bellicum, cοτβεγ
 πῖγδραα Instrumenta curruum I. *Règ.* vii. 12.
- Pag. 218. col. 1. lin. 28. *Adde* = cατεερε δίδραγμα *Lèvit.*
 xxvii. 16. 25. Siclus II. *Règ.* xiv. 26.
- Pag. 219. col. 1. lin. 34. *Scribitur etiam* cεγγε Ictus *Lùc.*
 xii. 47.
- Pag. 219. col. 2. lin. 25. *Adde* = εἰcωγγ *T.* πεφωλισμένοι
Iòb. xxx. 4.
- Pag. 220. col. 1. lin. 25. *Adde* = cωγγ Viribus deficere
Matth. xv. 32. *Màrc.* viii. 3.
- Pag. 222. col. 1. lin. 11. *Omnino distinguendae sunt duae*
radices; quare ita emenda
 CΑΗΕU *M.* Deficere, Languere *Gen.* xxv. 29. 30.
 Comminuere, Contundere *Exod.* xxvii. 20.
 — εἰcαδεα κακομμένος Contusus, Comminutus *Exod.*
 xxvii. 20. xxix. 40.
 — εἰcαδεα Languentes, Deficientes *Deut.* xxviii.
 65.
 CΩΗΕU *et* cαδεα εἰολ *M.* ἐκσπᾶν Eruere, Evel-
 lere, Extrahere *Abbac.* ii. 9. *Amos* iii. 12, *cum*
suffix. cαδεα *Amos* iv. 11.
 — cαδεα εδοτῆ Trahere intus, *et cum suff.* re-
 ciproco Irruere, Irrepere, εἰcαδεαοτ εδοτῆ tra-
 xerunt se intus, irruerunt, irrepserunt *Iud.* 4.
- Pag. 224. col. 1. lin. 9. *Adde* = εωπ πῶγε ἔργον ὕφαντον *B* (C)
Exòd. xxvi. 31.
- Pag. 224. col. 1. lin. 20. *Adde* = CΟΘU *T.* Deficere, Vi-
 ribus deficere *Z.* 217 (*M.* cαδεα).

Pag. 225. col. 1. lin. 2. *Dele. hanc lineam, atque ita re-*
pone = CΔΘΡ *T.* Verrere, Scopa mundare, *hinc*
 εγcαδ̄ρ Scopa mundatus *Màth.* xii. 44. كَس Cod.
Par. 44. fol. 8, ὡθῆν Abiicere *Tuk.* 211 (*M.* cαρε).
Scribitur etiam cερρ, *sic* π̄cεερρ π̄η everrit domum
Lùc. xv. 8.

Pag. 225. col. 1. lin. 22. *Adde* = ετcερcωε Laeves, Lae-
 vigati *I. Règ.* xvii. 40. *Cod. Borgianus Lùc.* vi. 1 *scribit*
 c̄εcωε.

Pag. 225. col. 1. lin. 34. *Adde* = Rem culinariam exer-
 cere *I. Règ.* viii. 13.

Pag. 226. col. 2. lin. 13. *Adde* = π̄cσcοβη *T.* Unguenta
 coquere *I. Règ.* viii. 13.

Pag. 229. col. 2. lin. 15. *Adde* = ΤΗ *T.* ηε Hora, Aetas,
 ᾱρωε̄c π̄ορωε̄c . . . ε̄ᾱεν ἀ̄πεcτη messuerunt agrum
 ante horam eius π̄ρὸ ὥρας *Iòb.* xxiv. 6.

Pag. 230. col. 2. lin. ult. *Adde* = το ε̄σολ *T.* Vendere,
 Vendi, ε̄ιτο ε̄σολ venditus ego *Ròm.* vii. 14.

Pag. 233. col. 1. lin. 11. *Adde* = τοτο *T.* Variegatus,
 Maculatus *Gèn.* xxxi. 10.

Pag. 233. col. 2. lin. 3. *Adde* = Ita Zoëga; *sed Codex*
Borgianus Exòd. xii. 7 *habet* πετοτα φ̄λιὰ Limen.

Pag. 236. col. 2. lin. 12. *Adde* = λᾱε̄ῡτ̄c̄ *T.* ἐ̄π̄ φᾱνω̄-
 μᾱτα Laquearia, Lacunaria *Amos* viii. 3.

Pag. 237. col. 1. lin. 35. *Adde* = τεκ ε̄σολ *T.* ἐ̄ξαν̄θῆν
 Germinare, Producere *Nùm.* xviii. 8. — *Tum* π̄ε̄τ̄κcοτε
 Sagittarius *Gèn.* xxi. 20.

Pag. 242. col. 2. lin. 26. *Adde* = ε̄τ̄τᾱε̄ῑη̄τ̄ *T.* Confecti
 arte fructus *I. Règ.* xxv. 18.

Pag. 243. col. 2. lin. 5. *Adde* = τ̄ᾱε̄ Filius, Filia, *hinc*
 πε̄στ̄ᾱε̄ ᾱι θῡγᾱτέ̄ρες ᾱν̄τ̄ῆς *Iud.* i. 27, *ita semper in*
hoc versu.

Pag. 244. col. 1. lin. 34. *Adde* = μᾱπ̄τω̄ᾱc Sepultura
Màth. xxvii. 7.

Pag. 244. col. 2. lin. 29. *Adde* = THN T. χῶμα Agger
Habb. i. 10.

Pag. 248. col. 2. lin. 29. *Adde* = τοπ ἄκρον Summitas
vestis Aggæ. π. 13.

Pag. 249. col. 1. lin. ult. *Adde* = ταρ ἄκρον Summitas,
Cacumen *Isà.* xvii. 6.

Pag. 250. col. 1. lin. 31. *Adde* = תִּרְתֵּר T. Infigere II.
Règ. π. 16.

Pag. 250. col. 2. lin. ult. *Adde* = ΤΡΕ T. πε ἰκτύος Milvus
Dèut. xiv. 13.

Pag. 251. col. 1. lin. 4. *Adde* = ῥτωρε ἀνακρούεσθαι Pul-
sare instrumenta musica, Canere ad instrumenta *Ezèch.*
xxiii. 42. *Hinc* εῤῥτωρε ἀνακρουόμενος Pulsans instru-
mentum musicum II. *Règ.* vi. 16.

Pag. 252. col. 1. lin. 24. *Adde* = τροφρεψ πε ἐρύθημα *Judic v. 11*
Rubor *Isà.* lxxiii. 1. (C)

Pag. 253. col. 1. lin. 28. *Adde* = *Scribitur etiam* τσαβιατ
Isà. xl. 13.

Pag. 253. col. 2. lin. 32. *Adde* = TCURO *vide* cωαακ.

Pag. 254. col. 2. lin. 37. *Adde* = τοτωτ Simulacrum ἄ-
γαλμα *Isà.* xix. 3.

Pag. 255. col. 1. lin. 27. *Dele hanc lineam, ac reponere* =
Plaudere, ἡγωνη παταατε ἡπετκλατος ligna ἐπικρο-
τήσει τοῖς κλάδοις plaudent ramis *Isà.* lv. 12; *verti*
etiam debet Plaudere Z. 634. not. 21. — *Adde prae-*
terea εῤῥταατε στίλβων Splendens, Candens *Dàni.* x. 6.

Pag. 257. col. 1. lin. 9. *Adde* = τοω ἄκρα Arx *Dèut.*
iii. 11.

Pag. 257. col. 1. lin. 21. *Adde* = εῤῥτηω T. ἐκτεταγμένοι
Ordinati *Nùm.* xxxii. 27.

Pag. 259. col. 1. lin. 15. *Adde* = εῤῥταε Ebrius *Isà.* xix.
14. *Matth.* xxiv. 49.

Pag. 263. col. 2. lin. 33. *Adde* = φοηφεη εβολ Superref-
fluere, Superabundare *Ioël* iii. 13.

Pag. 264. col. 1. lin. 1. *Adde* = ΦΕΝΚ Μ. ἐξαντλεῖν Hau-
rire *Aggae*. II. 17 (*T. πnr*).

Pag. 265. col. 2. lin. 11. *Adde* = ἐμφωρῳ Expansus *Hos.*
v. 1. — *Tum* = ζιηφωρῳ παραπέτασμα Velamen *Amos*
II. 8.

Pag. 272. col. 1. lin. 29. *Adde* = ΧΡΙC T. ἰσχιν Coxa
II. Règ. x. 4.

Pag. 275. col. 2. lin. 7. *Adde* = WNNEPPOX T. ἰσχαρίτης
Panis, vel Placenta in craticula cocta II. Règ. vi. 19
ita scribit *Codex Borgianus*. Tattam in uno codice
legit εκκροχ, quemadmodum habet *Codex Parisiensis*
a me laudatus ad v. κροχ. Idem Tattam in alio co-
dice vidit εκλοχ.

Pag. 277. col. 1. lin. 17. *Adde* = ωκ T. Veterascere Lè-
vit. XIII. 11.

Pag. 277. col. 2. lin. 16. *Adde* = Scribitur etiam T. επι
Claudere Ròm. XI. 32.

Pag. 277. col. 2. lin. 30. *Adde* = ωτθ T. Ligare Ephès.
vi. 15. vide στ.

Pag. 278. col. 2. lin. 35. *Revera* ωγί Μ. Premere, Com-
primere olivas Mich. vi. 15.

Pag. 279. col. 1. lin. 23. *Adde* = χαιωρε, χαιορε T. θε-
ριστής Messor *Matth.* XIII. 39. *Cod. Paris.* 44. fol. 220.
In alio Codice Borgiano legi χοιορε, sed *codex Tat-*
tami habet χαιωρε vide Tattam p. 718. A χαιε et ωρε
Vastare messem.

Pag. 281. col. 1. lin. 28. *Adde* = ΨΔΙΟ Μ. οτ πανήγυρις
Conventus *Hos.* IX. 5, ubi distinguitur a ψαι festivitas.

Pag. 281. col. 1. lin. 31. *Adde* = ψατ στέλεχος Ezèch. XIX.
11, ταινία Taenia, Vitta Ezèch. XXVII. 5.

Pag. 283. col. 1. lin. 6. *Adde* = ἀπρωεει θῆ γενεσω ne
circumferamini, vel iactemini in doctrinis *Hèbr.* XIII.
9, Arca ἀπρωει ἀπ πλωοτ ferebatur cum aqua *Gèn.*
VII. 18.

Rossi
II. 2 56
(c)

M. 6A10C7
TSBA. IX. 93

(c)

Pag. 284. col. 1. lin. 13. *Adde* = εφῃς *T. Longus Isàì.*
v. 18.

Pag. 284. col. 1. lin. 36. *Adde* = ὡοι *vide* ὡαι.

Pag. 287. col. 1. lin. 37. *Adde* = *Vide addenda ad* θωκ
thorax.

Pag. 287. col. 2. lin. ult. *Adde* = ὑβῤῥεωθ Cooperator
Philip. II. 25. — ὑβῤῥεατοὶ Commilito *Philip.* II. 25.
— ὑβῤῥτωθε σύμφυτος Complantatus *Ròm.* VI. 5.

Pag. 293. col. 1. lin. 21. *Adde* = α πῡνηαῡνηα in frusta
concidere, *vel* redigere *Dèut.* IX. 21.

Pag. 293. col. 2. lin. 4. *Adde* = ὡαα Ver *Nùm.* XIII. 21.

Pag. 293. col. 2. lin. 18. *Adde* = ὡαοτ ὅρμος Statio na-
valis *Ezèch.* XXVII. 11.

Pag. 295. col. 2. lin. 12. *Adde* = ὡαῡῡτ *T. λειτουργός*
Minister sacer *Isàì.* LXI. 6.

Pag. 296. col. 1. lin. 29. *Adde* = ῤῡαπ, *vel* εῤῡαπ Si
Matth. XVIII. 15 *et passim.*

Pag. 296. col. 1. lin. 35. *Revera* ὡηπ δρὺς Quercus *Dèut.*
XI. 30.

Pag. 299. col. 2. lin. 31. *Adde* = ὡηπῡ *T. Harmonia mu-*
sica Ezèch. XIII. 42. *v. Jud. 16-1*

Pag. 300. col. 1. lin. 34. *Revera* ὡοπ παλαιότης *Ezèch.* XL.
5.

Pag. 302. col. 1. lin. 21. *Dele omnino hanc lineam, nam*
in loco Matth. XVI. 22 *legendum est* αῤῡῡῡῡῡ.

Pag. 303. col. 2. lin. 35. *Revera* ὡααρ βύρσα *Lèvit.* VIII. 17.

Pag. 306. col. 1. lin. 35. *Adde* = ὡῤῥπτατο εβोल Primus
produxit *Nùm.* XIII. 21. *Et cum suff. rec.* πτεῤῥπῡῤῥπ
τηῤῥπ ετεῤῥπῡκ matutini in viam vosmetipsos com-
mittetis *Gèn.* XVIII. 5.

Pag. 308. col. 2. lin. 28. *Adde* = ὡαατ ἀπορία Egestas
Lèvit. XXVI. 16.

Pag. 310. col. 1. lin. 37. *Adde* = εῤ ὡοεῤ φοιβάω, φοι-
βάω Numine plenus furo *Dèut.* XIV. 1.

lag. ag
280 supra
(c)

221
1. 2. 74
10

Pag. 311. col. 1. lin. 13. *Revera* ὡς ἐστὶς *Malus navis* *Ezèch.* xxvii. 5.

Pag. 311. col. 1. lin. 23. *Adde* = ὡς κοιμίζεν *Sopire*, *Consopire aliquem Naum* iii. 18.

Pag. 312. col. 1. lin. 37. *Adde* = ὡς αὐτὸς *T. Pars*, *Portio* abscissa *Lùc.* xxiv. 42 *a* ὡς, ὡς exscindere.

Pag. 313. col. 1. lin. 15. *Adde* = ἐρωφῆρ πῆγας *Conci-*
nere Hos. vii. 2.

Pag. 315. col. 2. lin. 20. *Ita digerenda haec radix* =
ϣϣϣ *T. M.* λιχμῶν *Ventilare*, *Cribrare Amos* ix.
9. — *Hinc* ἐτρωϣ *Ventilans*, *Cribrans Isai.* xvii. 13.
— *Tum* ὡϣ *T. forma cum suff.* † πᾶϣαυοτ *ven-*
tilabo eos Ezèch. xxix. 12.

Pag. 318. col. 2. lin. 20. *Adde* = ϣαφρα *T. Urens* πο-
men venti, οὐτῆρ πᾶφρα ἄνεμος καύσων *ventus urens*
Ezèch. xix. 12.

Pag. 319. col. 2. lin. 31. *Adde* = ϣχε *T.* οὐ κάρφος
Palea, *Festuca Gén.* vii. 11.

Pag. 320. col. 2. lin. 32. *Adde* = ϣχορ *T.* τ. δορκὰς
Dorcas, *Dama Isai.* xiii. 14. *Plerumque scribitur* ὄχορ.

Pag. 321. col. 1. lin. 6. *Adde* = ὡωδε *Vexare*, *Afli-*
gere Isai. lviii. 3. — αἰωωδε ἐπλήγη *percussus fuit*
sol Apòc. viii. 12. — ὡοοδε *Percutere Hos.* vi. 2. *Vul-*
nerare Isai. liii. 5.

Pag. 323. col. 1. lin. 7. *Adde* = φεπτ πῶλοτ *M.* π. κο-
λούνθη *Cucurbita Iona.* iv. 6. 7. 10. *Non video cur*
cucurbita adpellata fueris Vermis renum. Ceterum φεπτ
maxime affine est vocibus βαπ†, βοπ† *Cucurbitula.*

Pag. 325. col. 1. lin. 14. *Scribitur etiam* χιλοός *T.* *Exilire*
Isai. lv. 12.

Pag. 325. col. 1. lin. 32. *Adde* = φωδε πηδῶν *Saltare Le-*
vit. xi. 21. — φωδε *Insilire Marc.* iv. 37. — φωδε εἰσαι
Insilire Gén. xxxi. 12. — φωδε εἰσαι *Insilire ib.* 10.

22.00
Isai. 27.20
OT. 5984
(6)

Pag. 328. col. 2. lin. 10. *Adde* = τῷ αὐτῷ φλεγμαίνειν Aestuare, Effervescere *Naum* iii. 19.

Pag. 333. col. 1. lin. 19. *Adde* = εἰς Ante, Coram II. Règ. xiii. 8.

Pag. 333. col. 1. lin. ult. *Revera* εἰς Lignum textoris II. Règ. xxi. 19.

Pag. 337. col. 1. lin. 20. *Adde* = εἰς Per, motus per locum *Ezech.* xlvi. 4.

Pag. 337. col. 2. lin. 23. *Adde* = εἰς M. π. ἄμης Messis *Amos* ix. 13.

Pag. 343. col. 2. lin. 3. *Scribitur etiam* εἰς Agna II. Règ. xii. 3.

Pag. 344. col. 2. lin. 2. *Adde* = ΕΒΩ T. οὐ σκηνή Tabernaculum *Isai.* xl. 22. *Judith* 8.5 Ps. 103.2

Pag. 344. col. 2. lin. 35. *Repone* = ΕΙΒΩΙ T. π, seu *φίλω* (περὶ in φ contracto) Ibis *Lèvit.* xi. 17. *Scribitur etiam* φίλω in *Cod. Par.* 44. fol. 108, necnon φίλω *Dèut.* xiv. 16. Gua 33.17 *Jeppir*
JAs 05.3.450
(c)

Pag. 345. col. 1. lin. 11. *Fortasse etiam* εἰς Stimulus. *Nam in fragmento S. Coluthi supra a me edito dicitur Praeses imperasse, ut Coluthum Ermetario suspenderent, dilacerarent, ἄνω ἵκετ' εἰς παρ' et darent stimulos ei, seu aculeis pungerent.*

Pag. 345. col. 1. lin. 25. *Adde radicem oscitanter a me omissam*

ΕΒC T. π. Lampas Z. 624. (M. εἰς). *Job* 29.3

— εἰς T. M. π. Lampas, Lucerna *Exod.* xxvii. 20. *Matth.* v. 15. vi. 22. *Luc.* xii. 35. *Lychnus*, *El-lychnium* *Sir.* xxvi. 17. II. *Pètr.* i. 9. καδύμνη.
Long Ag. 269
(c)

— εἰς B. Lucerna Q. 235.

— εἰς T. Ardere, εἰς περὶ εἰς cor nostrum erat ardens *Luc.* xxiv. 32 in duobus codicibus *Borgianis*, nam textus *Woidii* habet εἰς.

Pag. 345. col. 2. lin. 24. *Adde* δισδρις πῆδος κιδαρὶς λινὴ
Cidarīs lineā *Lèvit.* xvi. 4.

Pag. 346. col. 1. lin. 27. *In loco Lüc.* ix. 39 *ex codicibus Borganis alius legit* σβηητε, *alius* εβητε *Spuma.*

Pag. 346. col. 2. lin. 5. *Adde* = πεδὰκ πῆγνρε γνήσιον τέκνον
I. Tīm. i. 2.

Pag. 346. col. 2. lin. 25. *Adde* = μετψεργει *M.* † *Divinatio Mich.* iii. 6. *Tum* ερψεργει *M.* *Divinari Mich.*
iii. 11.

Pag. 346. col. 2. lin. 37. *Adde* = εροοκ *cum suff.* *Nudare caput Lèvit.* x. 6. *Tum* τῆπαροοκῇ *militabimus Nùm.*
xxxii. 17.

undt?
Crassa umbra
Pag. 347. col. 1. lin. 2. *Adde* = ερωκ πῆγβε *T.* κορύνη *Clava,*
sed Coptus videtur secutus Complutensem, qui habet
παραζώνην. Fateor me non intelligere quid sit εῤβε.

Pag. 347. col. 1. lin. 4. *Adde* = εερεηκ *Armati Nùm.* xxxii.
27. 29.

Pag. 347. col. 1. lin. 11. *Adde* = εωρε, et εωυρε *Ra-*
dendo dilacerare, vide me supra in Fragmento Acto-
rum S. Coluthi.

Pag. 347. col. 2. lin. 21. *Adde* = εδκαϑ *T.* χαλαβῶτης
Stellio Lèvit. xi. 30.

Pag. 349. col. 2. lin. 26. *Adde* = εεελοτλωστ μετίωρος *Ex-*
celsus Isai. xvii. 6.

Pag. 350. col. 2. lin. 26. *Adde* = εληκ *M.* *Dulcedo Amos*
ix. 13.

Pag. 351. col. 2. lin. 17. *Adde* = προειμ *T.* *Fluctuans*
esse Iòn. i. 13. *Tum* εε†προειμ *T.* κυμαίνουσα *Fluctuans*
Isai. xvii. 12.

Pag. 351. col. 2. lin. 22. *Adde* = εμ *in compositis,*
εμηνρι calcare vinum Isai. xvi. 10. — *Tum* εεεημ
T. *Calcata Isai.* lxiii. 3.

Pag. 352. col. 1. lin. 25. *Adde* = εημ *M.* ναῦλος *Naulus*
Ion. i. 3. (*T.* εεμ).

Pag. 353. col. 1. lin. 5. *Scribitur etiam* $\overline{\epsilon\alpha\psi}$ *T. π. Spica*
Màrc. ii. 23. iv. 28.

Pag. 353. col. 1. lin. 10. *Addē =* $\epsilon\mu\omicron\omicron\epsilon$ $\overline{\mu\pi}$ $\epsilon\alpha\iota$ *Acci-*
pere maritum, sic Lùc. xi. 34. $\epsilon\epsilon\tau\iota\epsilon\tau\iota\mu\epsilon$ $\epsilon\epsilon\epsilon\mu\omicron\omicron\epsilon$
 $\overline{\mu\pi}$ $\epsilon\alpha\iota$ uxorem ducunt, accipiunt maritum; Matth.
xxiv. 38. $\epsilon\tau\tau\iota\epsilon\tau\iota\mu\epsilon$ $\epsilon\tau\epsilon\mu\omicron\omicron\epsilon$ $\overline{\mu\pi}$ $\epsilon\alpha\iota$ $\gamma\alpha\mu\omicron\upsilon\eta\tau\epsilon\varsigma$ $\kappa\alpha\iota$
 $\epsilon\kappa\gamma\alpha\mu\acute{\iota}\zeta\omicron\upsilon\eta\tau\epsilon\varsigma$. At $\epsilon\mu\omicron\omicron\epsilon$ $\overline{\mu\pi}$ $\omicron\tau\epsilon\tau\iota\mu\epsilon$ uxorem ducere
Lùc. xiv. 20.

Pag. 355. col. 2. lin. 35. *Addē =* $\omicron\tau\epsilon\tau\iota\alpha\tau$ *Castrametati*
Nùm. i. 52. ii. 2 pro $\omicron\tau\epsilon\tau$ $\epsilon\tau\iota\alpha\tau$ ponere, disponere
instrumenta bellica.

Pag. 357. col. 1. lin. 3. *Addē =* $\epsilon\text{NK}\epsilon$ *T. π. ζύθος Zythus,*
Cerevisia Isài. xix. 10.

Pag. 358. col. 1. lin. 11. *Addē =* $\text{†}\pi\alpha\epsilon\omega\pi$ $\pi\epsilon\omega$ $\pi\eta\iota$ *Spon-*
sabo te mihi Hos. ii. 19. 20.

Pag. 359. col. 1. lin. 16. *Addē =* $\epsilon\Delta\text{Π}\chi\epsilon\text{Π}$ *M. σπεύδειν*
Festinare Sir. ii. 2 in Rituali Myst. 530. Verum Tattam
in Lexico p. 664 legit $\epsilon\Delta\text{Π}\chi\epsilon\text{Π}$.

Pag. 359. col. 1. lin. 33. *Addē =* $\pi\epsilon\omicron\upsilon\eta\gamma\omega\pi$ *T. ὠρίων*
Orion stella Isài. xiii. 10.

Pag. 359. col. 2. lin. 2. *Addē = Thebanum* $\epsilon\pi\alpha$ *est Mem-*
phiticum $\delta\alpha\pi\alpha$ *in* $\delta\alpha\pi\alpha\delta\alpha\iota$ *vox τοῦ $\delta\alpha\iota$.*

Pag. 359. col. 2. lin. 15. *Post* $\epsilon\pi\alpha$ *T. M. dele τὸ π. num-*
quam enim adsciscit articulum definitum.

Pag. 361. col. 1. lin. 10. *Addē =* $\text{†}\epsilon\pi\omicron\omicron\tau$ $\epsilon\beta\omicron\lambda$ *T. ἀλα-*
λάζειν Eiulare Màrc. v. 38.

Pag. 361. col. 1. lin. 31. *Addē =* $\epsilon\pi\pi\epsilon$ *T. Cessare, Quie-*
scere Nùm. xvi. 50.

Pag. 361. col. 2. lin. 18. *Addē =* $\epsilon\pi\pi$ *Aenigma I. Còr.*
xiii. 12. Signum a lepra impressum Lèvit. xiii. 2. 3. —
 $\chi\tau\epsilon\pi\pi$ Assumere formam II. Còr. xi. 13. 14. 15. Philip.
iii. 10. — Vidi etiam $\epsilon\pi\pi$ σκέλος Crus Lèvit. xi. 21.

Pag. 362. col. 1. lin. 15. *Addē =* $\pi\pi\epsilon\lambda\epsilon\kappa\alpha\pi$ $\epsilon\tau\epsilon$ $\pi\epsilon\epsilon\tau\iota\mu$
 $\pi\epsilon$ *Pelecanus qui est $\epsilon\pi\iota\mu$ Lèvit. xi. 18.*

Pag. 362. col. 2. lin. 15. *Adde* = 3PPE *vide* 3epi in *Ad-ditamentis*.

Pag. 366. col. 2. lin. 24. *Adde* = ελθῆτ B. *Poenitere* *Hebr.* vii. 21.

Pag. 368. col. 1. lin. 5. *Scribitur etiam* 3ειετ βέβρος *Zdeh.* iii. 10.

Pag. 368. col. 2. lin. 3. *Adde* = 3ονατε T. 3π Primitiae *Prōn.* iii. 9.

Pap. 131. 2156
Or. 5001, 1050
3ονατε
(1)
Pag. 368. col. 2. lin. 16. *Adde* = 3ονατ T. ἐπιβάτης *Na-vigans* *Ezech.* xvii. 29.

Pap. 129 431
(1)
Pag. 369. col. 2. lin. 23. *Adde* = 3ατ forma τοῦ 3ρε *cum suff.* (*vide* *Zoëgam* 596. not. 68) ατφατορ contor-serunt eos Z. 638. *At cum* 3ααρ notat *Excoriare*, πετ3ααρ ατφατορ excoriaverunt eos pelle eorum *Mich.* iii. 3, πετ3ααρ ατφατῃ 3ιωα excoriaverunt eum pelle eius ab eo *ib.* ii. 8.

Pag. 370. col. 2. lin. 4. *Adde* = †3ο† M. *Timorem* iniicere *Naum* ii. 11.

Pag. 370. col. 2. lin. 27. *Scribitur etiam* 3οερε T. *Hyaena* *Iër.* xii. 9.

Pag. 374. col. 1. lin. 5. *Adde* = 3αφαεεαε T. τ. σαῦρα *Lacerta* *Lèvit.* xi. 30 (*M.* αφλεδ, *quod vide* in αφ).

Pag. 374. col. 2. lin. 3. *In Codice Borgiano* I. *Còr.* xv. 8 *scribitur etiam* 3ορε.

Pag. 374. col. 2. lin. 6. *Adde* = 3ωεφ T. τε χεῖρ *Manus*, *sic quis mensus* est aquam 3π τεφρωεφ *manu sua* *Isai.* xl. 12.

Pag. 374. col. 2. lin. 28. *Adde* = 3ε3π T. συσφύγειν *Con-stringere* *Dèut.* xv. 7.

Pag. 375. col. 2. lin. 15. *Adde* = 3αι *in compositis*, *vide* 3εε. (*αίφιναν!*)
(1)

Pag. 376. col. 2. lin. 11. *Adde* = 3ε *adsciscit etiam* τ *in composito* 3ατορα *blasphemus a* 3ε *et* ορα *blasphemia*.

Pag. 378. col. 1. lin. 24. *Adde* = 3ε *vide* 3ο *murus*.

Pag. 379. col. 2. lin. 9. *Adde* = ἐτχο *T.* Serens *Muth.* xii. 3.

Pag. 379. col. 2. lin. 15. *Adde* = κε *T.* τ. Murus *Ephès.* ii. 14 *in duobus Codicibus Borgianis.*

Pag. 381. col. 2. lin. 3. *Adde* = χακ ἡπεκὼς ἐβὼλ plaude manibus tuis *Ezèch.* xxi. 12.

Pag. 384. col. 1. lin. 26. *Scribitur etiam* κελε Colligere *Muth.* vii. 16.

Pag. 384. col. 2. lin. 22. *Scribitur etiam* κελλες *T.* η. Pera I. *Règ.* xvi. 40. 49

Pag. 384. col. 2. lin. 34. *Adde* = γερωε εμετερσολῶ ligna non corruptibilia a tineā *Exòd.* xxvi. 26. 32. *Isàì.* xl. 20; *malè* εμετερσολῶ *Gèn.* vi. 14. *κατακτείνω*

Pag. 384. col. 2. lin. 35. *Adde* = χοῶς *T.* τ. ἐπαρυστῆς *cf* ζωλες *Vas quò oleum infunditur in lucernam Zàch.* iv. 2, *Ex xxv. 31* *sed infra v. 12 recte scribitur* χολῶς, *quod vide in* *παν. 42. 14* *ζωλῶ.*

Pag. 386. col. 2. lin. 25. *Adde* = γακε ἡχώα *T.* Genealogia I. *Tim.* i. 4.

Pag. 386. col. 2. lin. 35. *Adde* = χαυῖ *T.* τε δρᾶξ Pugillus *Isàì.* xl. 12; *vide* βαχῖ.

Pag. 388. col. 1. lin. ult. *Adde* = χη Versus, τὰ γαλιλαῖα ἐτχην ἡμαρῶν Galilaea quae versus orientem *Ezèch.* xlvi. 8.

Pag. 389. col. 1. lin. 26. *Scribitur etiam* χαδπ *T.* Tanis urbs *Nùm.* xiii. 23.

Pag. 389. col. 2. lin. 10. *Est etiam* δῶμα Solarium I. *Règ.* ix. 25. xi. 2.

Pag. 390. col. 1. lin. 11. *Adde* = Cum suff. recipr. Exercere se, σεπασοντοῦτ exercebunt se *Hàbb.* i. 8.

Pag. 391. col. 1. lin. 19. *Adde* = χπε, et χπ *T.* Necesse habeo, Debeo, †παχπε βοκ ἐβὼλ debebo egredi *Lùc.* xiv. 18, σεπαχπε ὡπνὲ debebunt fieri *Màrc.* xiii. 7, *ubi alius Codex habet* χπ. *Tattam in Lexico p.*

- 753 *habet* = $\chi\pi\iota$ Sah. $\varepsilon\rho\chi\epsilon\sigma\theta\alpha\iota$ Venire *Marc.* ix. 11.
= *Male, nam cum Graecus habeat* $\delta\epsilon\iota\ \varepsilon\lambda\theta\epsilon\iota\nu$, *suspicio*
in textu esse $\epsilon\pi\alpha\chi\pi\iota\ \beta\omega\kappa$.
- Pag. 391. col. 2. lin. 23. *Adde* = $\pi\epsilon\chi\pi\omicron\ \alpha\pi\kappa\alpha\delta\epsilon\ \delta\ \chi\epsilon\rho\sigma\alpha\iota\omicron\varsigma$
Terrestris *Lèvit.* xi. 29.
- Pag. 392. col. 1. lin. 13. *Dele hanc lineam et sequentes,*
ac repone = $\chi\omicron\omicron\pi\chi\pi\ T.$ $\psi\eta\lambda\alpha\phi\tilde{\alpha}\nu$ Contrectare, Pal-
pare *Isai.* lix. 10 (*ubi Codex Borgianus legit* $\epsilon\epsilon\pi\alpha\delta\epsilon$
 $\chi\omicron\pi\chi\pi$). In Z. 392 *verte* recessit ab eo fugiens, pal-
pans ($\epsilon\epsilon\chi\omicron\pi\chi\pi$) in locis tenebrosis. *Tum ibid. paullo*
ante de femina coeca dicitur $\epsilon\epsilon\chi\omicron\pi\chi\pi\ \bar{\pi}\epsilon\varsigma\omicron\tau\epsilon\rho\eta\tau\epsilon$
palpans pedibus suis.
- Pag. 392. col. 2. lin. 21. *Adde* = $\chi\omega\upsilon\rho\epsilon\ \epsilon\beta\omicron\lambda\ T.$ $\pi.$ $\sigma\acute{\upsilon}\gamma\chi\upsilon\varsigma$
Confusio *Gèn.* xi. 9.
- Pag. 394. col. 1. lin. 3. *Adde* = $\epsilon\rho\mu\epsilon\tau\chi\omega\rho\iota\ M.$ $\kappa\alpha\tau\alpha\delta\upsilon$
 $\nu\alpha\sigma\tau\epsilon\upsilon\epsilon\iota\nu$ *Hos.* xiii. 7.
- Pag. 394. col. 1. lin. 26. *Adde* = $\chi\rho\omicron\ \alpha\lambda\epsilon\omega\tau\bar{\iota}\pi\ T.$ *Macti*
estote *Cod. Borg.* 126.
- Pag. 396. col. 2. lin. 28. *Adde* = $\rho\epsilon\pi\pi\omicron\lambda\iota\varsigma\ \epsilon\tau\chi\omicron\epsilon$ *urbes*
munitae *Nùm.* xxxii. 36.
- Pag. 397. col. 1. lin. 38. *Adde* = $\omega\pi\eta\ \bar{\pi}\chi\omicron\epsilon\iota\tau\ T.$ *Olive-*
tum *Dèut.* vi. 11.
- Pag. 398. col. 1. lin. 11. *Adde* = $\chi\alpha\tau\omicron\tau\omicron\tau\alpha$ *vide* $\sigma\tau\alpha$
blasphemia.
- Pag. 398. col. 2. lin. 30. *Adde* = $\chi\iota\pi\chi\phi\omicron\ \tau\omicron\ \kappa\tau\alpha\sigma\theta\alpha\iota$ *Actio*
possidendi *Amos* viii. 6.
- Pag. 400. col. 1. lin. 16. *Adde* = $\chi\omicron\tau\eta\ T.$ *Combustio*
Lèvit. xiii. 24.
- Pag. 400. col. 2. lin. 34. *Adde* = $\chi\omicron\tau\eta\epsilon\ T.$ $\kappa\omicron\pi\acute{\alpha}\zeta\epsilon\iota\nu$ *La-*
borare, Fatigari *I. Règ.* xvii. 39.
- Pag. 401. col. 1. lin. 31. *Adde* = $\chi\alpha\delta\chi\epsilon\ T.$ $\pi.$ *Frendor,*
Stridor dentium *Mattth.* xxiv. 51 *pro* $\delta\alpha\delta\delta\epsilon.$
- Pag. 401. col. 1. lin. 36. *Adde* = $\chi\alpha\delta\omicron\ T.$ $\pi.$ *Frendor,*

Stridor *dentium* *Lùc.* xiii. 28, *ubi alius Codex Borgianus habet* ὄσσεε.

Pag. 402. col. 1. lin. 32. *Adde* = *Ursus*, *nam Iùd.* 1. 35 πετχάσω πετερε *ᾤαρξ*.

Pag. 402. col. 1. lin. 33. *Adde* = *ερχάσω T. παρειμένος Remissus Nùm.* xiii. 21, *ubi opponitur Pingui, ut videatur esse Macer.*

Pag. 404. col. 2. lin. 13. *Adde* = *μαρῖβο M. φυτεία Locus in quo aliquid plantatur, Plantatio Mich.* 1. 6.

Pag. 405. col. 2. lin. 23. *Adde* = *περαιύω ἑπὶ T. ὀπλόμαχος Isà.* xiii. 4.

Pag. 405. col. 2. lin. 25. *Adde* = *ἄοολ T. Amicire, Involvere Exòd.* xxvi. 29.

Pag. 406. col. 1. lin. 3. *Adde* = *σοῦθα T. π. ἄττακος Attacus, species locustae Lèvit.* xi. 22.

Pag. 406. col. 2. lin. 7. *Adde* = *ἄλο M. Sepire Hos.* ii. 6.

Pag. 406. col. 2. lin. 17. *Revera Iòb.* xxiv. 19 *τεδλω ἀγκάλῃ Manipulus, Fasciculus.*

Pag. 406. col. 2. lin. 28. *Adde* *ᾤμαρῖβάλε ᾤγῳ M. τὸ λιχμητὸν Locus agitationis seu claudicationis ventilabri, in quo vannus agitur Amos* ix. 9. *= μάκελλα (C)*

Pag. 407. col. 1. lin. 13. *Adde* = *ἄοιλε T. π. παροικεσία Incolatus Zàch.* ix. 12.

Pag. 407. col. 1. lin. 18. *Adde* = *ᾤᾤᾤᾤοιλε Proselytus Dèut.* i. 16.

Pag. 407. col. 1. lin. 21. *Scribitur etiam ἄοιλε Induere Psàl.* lxxii. 6.

Pag. 408. col. 1. lin. 14. *Adde* = *ἄλῳ T. φρύγανον Isà.* xl. 24.

Pag. 409. col. 1. lin. 4. *Adde* = *ἄλωτ T. π. νεφρὸς Ren Lèvit.* viii. 16.

Pag. 409. col. 1. lin. 31. ἄολεε *scriptum pro ᾤολεε Cadaver, quod vide.*

Pag. 409. col. 2. lin. 6. *Etiam in singulari* τεκδαλατκ
Matth. iv. 6.

Pag. 409. col. 2. lin. 28. *Adde* = ετβολκ ἀντιλαμβανόμενος
Attendens, *Operam navans* I. *Tim.* vi. 2.

Pag. 411. col. 2. lin. 19. *Adde* = δωωλλε διαστρέφειναι Di-
stortus esse *Isai.* lxx. 8.

Pag. 412. col. 1. lin. 37. βατορον, βατοταν, βαοον Ser-
vus, *triplex haec scriptura occurrit in tribus Codicibus Borgianis eiusdem loci Ephès.* vi. 6.

Pag. 414. col. 2. lin. 5. *Revera* τπτκτερις ετε τδινδλω
τε *Lèvit.* xi. 19.

Pag. 416. col. 2. lin. 38. *Adde* = δορτε μάχαιρα *Gen*
xxii. 6. 10.

Pag. 417. col. 1. lin. 38. *Adde* = πωποτρηπε ἑπδωρδ
ετσοτπ θυμίαμα συνδέσας λεπτῆς *Lèvit.* xvi. 12. — *Tum*
εσδορδ κεκοσμημένη *Ornata* *Ezech.* xxiii. 41.

Pag. 417. col. 2. lin. 20. *Adde* = *In plurali* ἑπδερδδε
Insidiatores *Pap.* iii.

Pag. 417. col. 2. lin. 24. *Adde* = δορδ σπέρμα *Semen fru-*
gum *Lèvit.* xi. 37. 38. *Semen hominis.* *Lèvit.* xii. 2.

Pag. 418. col. 1. lin. 28. *Adde* = πα οτδς οτποτ quasi
dimidia hora *Apòc.* viii. 1.

Pag. 419. col. 1. lin. 21. *Revera* δορδς ὀρχεῖσθαι *Matth.* xi.
17. xiv. 6.

Pag. 419. col. 1. lin. 30. *Adde* = δοετ συνέχεσθαι *Coarctari*
Lúc. xii. 50.

Pag. 419. col. 2. lin. 15. *Revera* δωτ ληνδς *Gen.* xxx. 38. 41.

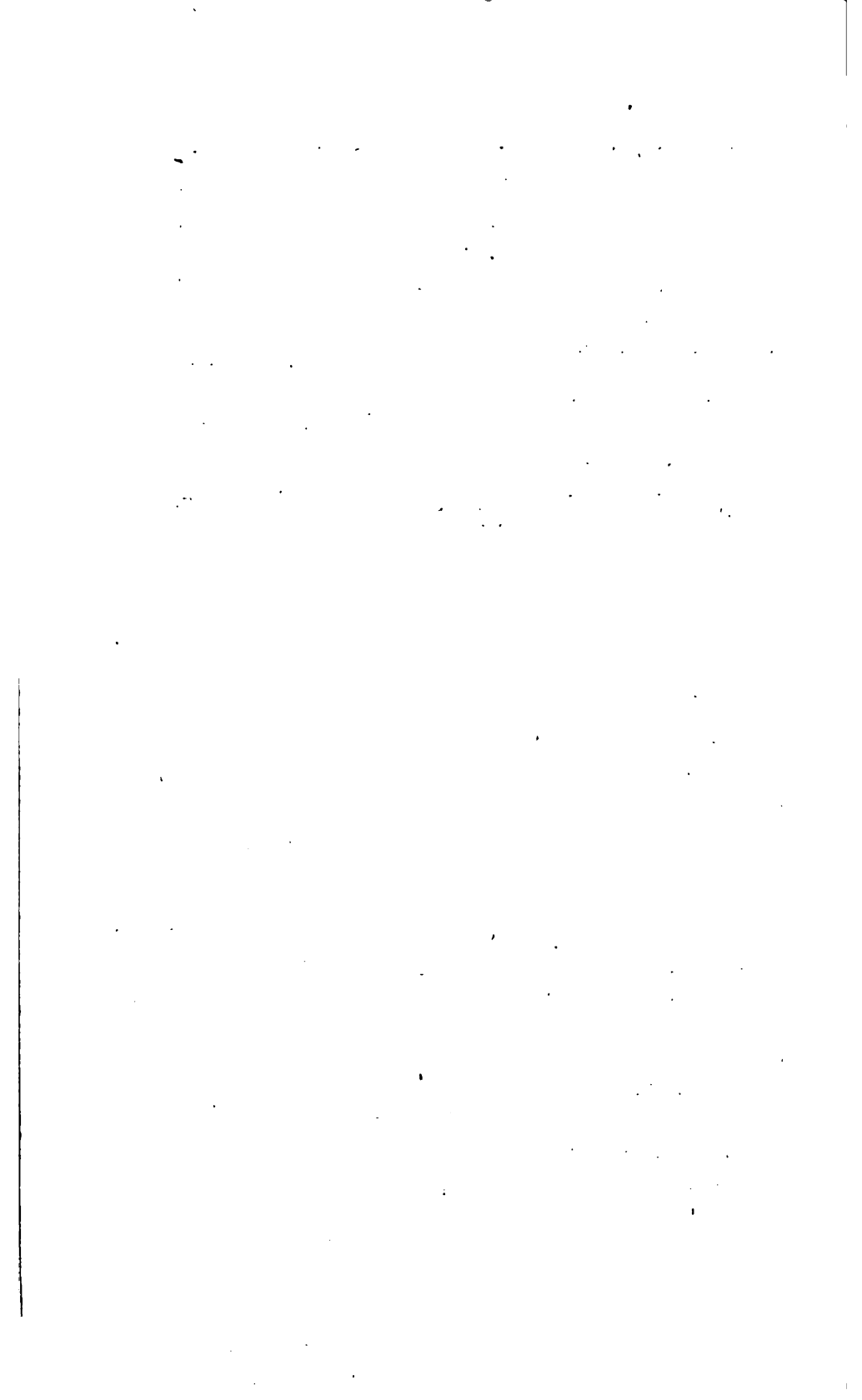
Pag. 419. col. 2. lin. 26. *Adde* = ρεγδετπρωλλε εβολ αν-
δραποδιστῆς qui liberum hominem redigit in servitu-
tem I. *Tim.* i. 10.

Pag. 419. col. 2. lin. 31. *Adde* ΟΙΤC M. χελώνη *Testudo*
Hos. xii. 11.

Pag. 420. col. 2. lin. 23. *Adde* = δεωδωω T. βαπτίζειν La-
vare *Marc.* vii. 4. *Aspergere* *Psàl.* l. 7.

- Pag. 421. col. 2. lin. 29. *Adde* = $\sigma\omega\chi$ *T. et cum suff.*
 δοχ λατομεῖν Fodere *Dèut.* vi. 11. — *Tum* ἐτδοηξ ef-
 fossi, ξεπηγηι ἐτδοηξ παι ετε ἀπ̄κδοχοτ putei effossi,
 quos tu non fodisti *Dèut.* vi. 11. (*idem quod* δωχε).
 Pag. 421. col. 2. lin. 37. *Adde* = π̄λας ἐτδοοχε γλῶσσαι
 ψελλίζουσαι Linguae balbutientes *Isà.* xxi. 24. xxxii. 4.
 Pag. 422. col. 2. lin. 6. *Adde* = *Vide* χαλκ. *h.*
 Pag. 422. col. 2. lin. 18. *Adde* = αιδοχθ̄ συνέκοψα αὐτὸν
 Concidi, Contudi eum *Dèut.* ix. 21.
 Pag. 422. col. 2. lin. 23. *Revera* δεχδοχ ἀποκόπτειν Ampu-
 tare *Isà.* xviii. 5.
 Pag. 422. col. 2. lin. 32. *Revera* ὥσ Assare *Dèut.* xvi. 7.
Tum ἐτδοῦ Assati *Exòd.* xii. 8.

INDEX COPTICUS

ⲁ Basm. pro ε, ο, ω p. 15	Ⲓ pro κ 157
— et ε permutantur .ib.	— κ et χ permutantur. 3
— Basm. pro ε muta .ib.	ⲛ et τ permutantur ... 4
— initio vocis 22	ε et η permutantur ..ib.
— <i>circiter</i> 50	— et ⲁ permutantur .. 15
— charact. perfecti ... 96	— Basm. pro ⲁ .....ib.
— prae. imperativi. 118	— in fine vocis 22
ⲁⲟ praemissa 27	— desinentia nominum. 34
ⲁⲡ praemissa .....ib.	— desinentia pluralis. 37
— non 81	— nota dativi, accusativi,
— non cum verbis .. 131	ablativi 40. 41
ⲁⲣ pro ⲁⲣε 96	— <i>magis quam</i> 43
ⲁⲣⲏⲱ utitur suffixis ... 71	— cum suffixis ... 56. 76
ⲁⲣⲓ <i>fac</i> 119	— <i>qui</i> 68
— prae. imperativis .ib.	— charact. praesentis . 94
ⲁⲧ praemissa 27	— charact. participii 94. 97
ⲁⲧⲟⲛε cum suff. 77	— otiosum 95. 99
ⲁⲧ. pro ⲁⲟⲧ 96. 159	— format futura ... 102
— Basm. pro οⲟⲧ, ωⲟⲧ. 17	— prae. infinitis 123. 124
ⲁⲧⲣⲏⲱ utitur suffixis .. 71	— format participia . 130
ⲁⲧⲡ cum suffixis 78	— ⲁⲩ <i>existens</i> .....ib.
ⲁⲧⲡ <i>hora</i> 51	ⲁⲟⲗ post verba 79
ⲁ et ⲟⲧ permutantur ... 3	— ⲡ 40. 42
— et ⲡ permutantur .ib.	ⲁⲟⲗⲁⲛ .....ib.
— et ⲑ permutantur 4. 18	ⲁⲟⲗⲁ .....ib.
ⲁⲁⲓ <i>anima</i> 26	ⲁⲟⲗⲉⲓ .....ib.

εβολεγити 40. 42	ετιμμετ 67
εβολεγизл 40. 43	ετιμτρε 144. 147
εβολεл 40. 42	ετпа format partic. fut. 129
εεi pro ε, εi 17	ετοот 56
ei et i permutantur ... 4	εтρε 125
εε qui 68	εтти 67
εεε cum suffixis 77	εт pro εот 30. 41
εεре 125	— praefix. nomin. . 34. 36
ελ format composita .. 24	— desinent. pluralis .. 37
εμ in fine 22	— praefix. adverbiiis .. 80
εμате 44	εте desin. pluralis 38
εμμυа ..... ib.	εу pro у 98
εμμυw ..... ib.	εутеле 144. 147
ен initio vocis 22	εутелеεре ..... ib.
— non 81	εутелере ..... ib.
εns si negans .. 111. 114	εушл 112. 114
ер format composita .. 24	— уал 117
— pro ере 94	εуште 112. 114
ере 94. 95	εушл ..... ib.
ерè pro ереε 102	εухе si affirmans 112. sq.
еро 56	εу praefix. nomin. . 34. 36
ес praefix. nominibus 34. 36	— praefix. adverbiiis .. 80
— praefix. adverbiiis .. 80	εзрн post verba 79
ет praefix. nominibus . 34	εrote cum suffixis ... 76
— qui 68	εротн post verba 79
— format participia et	εрра post verba .... ib.
adiectiva 69. 129	εррен cum suffixis ... 78
ета charact. perfecti .. 99	εррн post verba 79
εтс cum suffixis 77	εхел cum suffixis 78
εте qui 68	εхл cum suffixis ..... ib.
— quando 109	н et е permutantur ... 4
εтл 144. 147	— Basn. pro ε, е 16
εтметре ..... ib.	— Mem. pro ε ..... ib.
εтмат 67	нотт desin. passiva .. 149

κτ desin. pluralis 37	αα prae fix. imperativis 119
— desin. passiva 149	αα format composita . 24
κτε desin. pluralis 38	ααρε charact. optativi 106
ε et τ permutantur . . 18	αατατ utitur suffixis . 75
— format composita . . 24	ααε 49
— contractum pro τ ε 24. 30	αετ prae missa . . . 27. 34
— articulus 30	αεε 49
εα 32	ααατ post verba 80
εατ 66	αααπ 58
εκ 67	ααο 57. 60
— ετ 69	αατ prae missa 27. 34. 47.
εκποτ 55. 61	αατε <i>nondum</i> cum ver-
ερε . . . . . 121. sq.	bis . . . . . 140. sq.
ι et ει permutantur . . . 4	απε <i>non</i> cum verbis 138
— additum in fine . . . 16	απελ 144. 146
— Mem. pro ε, ει . . . . <i>ib.</i>	απελτρε 144
— in fine vocis 22	απερερε 144. 147
— desin. nominum . . . 34	απερ 144. 146
— desin. pluralis 36	απρ . . . . . <i>ib.</i>
ιζε <i>si</i> affirmans . 112. sq.	απτρε 144. 147
κ, γ, ετ χ permutantur 3	π excidit 18
— et χ permutantur . 18	— initio 22
κα format composita . . 24	— articulus 30
κεπ utitur suffixis 71	— mutatur in α, ε, λ, ρ 31
κοτπ utitur suffixis . . . <i>ib.</i>	— charact. nominum . . 33
κοτοτπ utitur suffixis . <i>ib.</i>	— nota genitivi, dativi,
λ et ρ permutantur 4. 18	accus., ablativi . 40. 41
λα prae missa 27	— cum suffixis . . . 56. 76
λε prae missa 28	— format adverbia . . . 79
λεγ prae missa . . . . . <i>ib.</i>	— . . . απ <i>non</i> 81
α in fine 22	— . . . απ cum verbis 131. sq.
— pro π 30	— prae fix. infinitis . . 123
— <i>non</i> cum verbis . . 137	— <i>non</i> cum verbis . . 135
αα da 119	πα prae missa 27. 74

па pronomen	32	пта charact. perfecti . .	99
— <i>circiter</i>	50	пте nota genitivi . 40.	41
— charact. imperfecti	95	— cum suffixis	55
— format. futura 100.	sq.	— charact. subiunctivi	106
паау	74	птеле	110
паі	66	птере	109
— ет	70	птіп	40. 42
паіау	75	— cum suffixis	76
папе	ib.	птоу <i>met</i>	54
пауе	ib.	пхе	40. 41
пазрп cum suffixis . .	78	пбі	ib.
пе praemissa	28	от et њ permutantur . .	3
— articulus	30	— articulus	29
— charact. imperfecti	95	— desin. pluralis . .	36. 38
— format. fut. Basm. 101.	sq.	ова cum suffixis	75
— <i>sunt</i>	150	отсе cum suffixis	77
пеа charact. plusq. perf.	100	оте desin. pluralis . . .	38
пеі	66	отен <i>pars</i>	50
пем cum suffixis	77	оті desin. pluralis . . .	37
пен articulus	30. 31	отп <i>pars</i>	50
пепт	69	отне <i>pars</i>	ib.
пера pro пере	95	отте cum suffixis	77
песв	75	отуп <i>pars</i>	50
пет	69	п et њ permutantur . . .	3
пеша charact. imperf.		— et ѣ permutantur . .	18
consuetudinis	98	— articulus	30
пн	67	— nota vocativi	42
пн ет	69. 70	па	32
пору <i>met</i>	54	паі	66
пи articulus	30	паі ет	70
— pro пеі	66. 95	пе articulus	30
паа cum suffixis	77	— postpositum imperf.	96
пса cum suffixis	76	— <i>est</i>	150
пт <i>qui</i>	68	пеі	66

пей ет	70	т adscitum ob suf-	
пейт	69	fixa	153. 154. 156
пет	ib.	та format composita . .	24
пей <i>feria</i>	50	— articulus possess. . .	32
пехе	152	— futuri	103
пи	67	таі	66
пи ет	70	таі ет	70
пи articulus	30	таре charact. futuri . .	103
пи pro пей	66	те articulus	30
птре	128	— <i>est</i>	150
пхил	123	теі	66
пхилере	128	тепт	69
пхилте	ib.	тера	103
р et λ permutantur . . .	4	тет	69
— notat 100	5	ти	67
— pro 900 improban-		ти ет	70
dum	ib.	типот	55. 61
р format composita . .	24	тир utitur suffixis . . .	75
рат utitur suffixis . . .	72	тиртл	55. 61
ре praemissa	28	† format composita . .	24
— <i>pars</i>	50	— articulus	30
реқ praemissa	28	— pro теі	66
ро <i>porta</i> utitur praefixis	72	тае non cum verbis 142. sq.	
— os utitur suffixis . .	ib.	рот utitur suffixis . . .	72
с et ѡ permutantur . .	18	тре	121. sq. 127
— in fine	23	т et ѣ permutantur . . .	4
са praemissa	28	— desin. pluralis	36
cor <i>dies</i>	51	ѣ et п permutantur . .	18
т et а permutantur . . .	4	— articulus	30
— et е permutantur . .	18	— contractum pro пѣ. <i>ib.</i>	
— format composita . .	24	ѣа	32
— articulus	30	ѣаі	66
— nota vocativi	42	ѣн	67
— desinentia	149	ѣн ет	69

x et κ permutantur . . 18
 xa format composita . 24
 w pro 200 improbandum 6
 — pro oe 17
 y permutatur cum c,
     x, z, δ 4. 18
 — intensivum 22
 ya cum suffixis 76
 — charact. praesentis
     consuetudinis 97
 yal 112. 116
 yante 110
 yal format composita . 25
 yar pro yape 98
 yate 110
 yen format composita . 25
 yor praemissa 29
 ytea non cum verbis 142
     . . . . . sq.
 q et δ permutantur . . 4
 — et r permutantur . ib.
 — notat go 5
 — in fine 23
 d et g permutantur . . 18
 da cum suffixis 76
 daten cum suffixis . . . 78
 dazen cum suffixis . . . ib.
 dat in comp. utitur suff. 73
 e et d permutantur . . 18
 ea praemissa 29
 ea cum suffixis 76
 eal articulus 29
 eat cum suffixis . 76. 78

gen articulus 29
 en 58
 en facies utitur suffixis. 73
 ent 58
 ent cor in comp. utitur
     suffixis 73
 er cum suffixis 77
 eten 40. 42
 etn . . . . . ib.
 — cum suffixis 76
 etorn cum suffixis . . 78
 en articulus 29
 eotal yal 117
 eota magis 43
 eore magis . . . . . ib.
 eoro magis . . . . . ib.
 epa utitur suffixis . 73. 74
 ew cum suffixis 77
 z, r, κ permutantur . . 3
 — κ, x, c, y, δ per-
     mutantur 5. 19
 ke quod 82. 83
 — dicere 152
 zin praemissa 29. 34
 xoc 152
 xoc . . . . . ib.
 xp hora 51
 xw caput utitur suffixis. 74
 — dicere 152
 xw . . . . . ib.
 δ, κ, c, y, x permu-
     tantur 5. 19
 δm praemissa 29. 34

INDEX CAPITUM

CAPUT I.	<i>De Elementis Scripturae</i>	pag.	1
§ 1.	<i>Alphabetum</i>	»	ib.
§ 2.	<i>Litterarum Pronunciatio</i>	»	3
§ 3.	<i>Potestas Litterarum Numerica</i>	»	5
§ 4.	<i>Geminatio Litterarum</i>	»	6
§ 5.	<i>De Signis Diacriticis</i>	»	ib.
§ 6.	<i>Lineola</i>	»	7
§ 7.	<i>Puncta, seu Thebaicum i, et Mem-</i> <i>phiticum i</i>	»	10
§ 8.	<i>Accentus circumflexus</i>	»	11
§ 9.	<i>Apostrophus</i>	»	12
CAPUT II.	<i>De Dialectis</i>	»	13
§ 1.	<i>Clavis Trium Dialectorum</i>	»	15
CAPUT III.	<i>De Radicibus Primariis</i>	»	19
§ 1.	<i>De Radicibus Derivatis</i>	»	21
CAPUT IV.	<i>De Verbis Compositis</i>	»	23
§ 1.	<i>De Compositis ex duabus Radicibus</i> »	»	ib.
§ 2.	<i>De Compositis cum Particulis</i>	»	27
CAPUT V.	<i>De Articulis</i>	»	29
§ 1.	<i>Articulus Indefinitus</i>	»	ib.
§ 2.	<i>Articulus Definitus</i>	»	30
§ 3.	<i>Articulus Possessivus</i>	»	32
CAPUT VI.	<i>Generalis Adnotatio in Universam</i> <i>Grammaticam</i>	»	ib.
CAPUT VII.	<i>De Nomine</i>	»	33

	§ 1. <i>Formae Nominum</i>	pag. 33
	§ 2. <i>Genus Nominum</i>	» 34
CAPUT VIII.	<i>De Numero Nominum</i>	» 35
	§ 1. <i>Pluralia Regularia Memphitica</i> . . .	» 36
	§ 2. <i>Pluralia Regularia Thebana</i>	» 37
	§ 3. <i>Pluralia Irregularia</i>	» 38
CAPUT IX.	<i>De Casibus Nominum</i>	» 40
CAPUT X.	<i>De Comparativis et Superlativis</i> . . .	» 43
CAPUT XI.	<i>De Numeris</i>	» 44
	§ 1. <i>Numeri Cardinales</i>	» ib.
	§ 2. <i>Numeri Ordinales</i>	» 49
	§ 3. <i>Particulæ, et Nomina quæ cum Numeris sæpe coniunguntur</i>	» 50
CAPUT XII.	<i>De Pronominibus Personalibus</i> . . .	» 51
	§ 1. <i>Affixa</i>	» 52
	§ 2. <i>Praefixa</i>	» ib.
	§ 3. <i>Suffixa</i>	» 54
	§ 4. <i>Casus Obliqui Pronominum</i>	» 55
	§ 5. <i>Pronomina Personalia Geminata</i> . .	» 63
CAPUT XIII.	<i>De Pronomine Possessivo</i>	» 64
CAPUT XIV.	<i>De Pronomine Demonstrativo</i>	» 66
CAPUT XV.	<i>De Pronomine Relativo</i>	» 68
CAPUT XVI.	<i>De Substantivis, quæ utuntur Suffixis</i>	» 71
CAPUT XVII.	<i>De Adiectivis, quæ utuntur Suffixis</i>	» 74
CAPUT XVIII.	<i>De Praepositionibus</i>	» 75
CAPUT XIX.	<i>De Adverbis</i>	» 78
	§ 1. <i>De π Negativa</i>	» 81
	§ 2. <i>De Coniunctione xē</i>	» 82
CAPUT XX.	<i>De Verbis</i>	» 84
	<i>Paradigma Praefixarum Verbi</i>	» 85
	<i>Adnotationes ad Singula Tempora Verbi</i>	» 93

	209
I. <i>Tempus Praesens</i>	pag. 93
II. <i>Praesens et Participium</i>	» 94
III. <i>Imperfectum</i>	» 95
IV. <i>Perfectum</i>	» 96
V. <i>Praesens Indefinitum, seu Consuetudinis</i>	» 97
VI. <i>Imperfectum Indefinitum, seu Consuetudinis</i>	» 98
VII. <i>Perfectum Secundum</i>	» 99
VIII. <i>Plusquam Perfectum</i>	» 100
IX. <i>Futurum Primum</i>	» ib.
X. <i>Futurum Secundum, et Participium Futuri</i>	» 101
XI. <i>Futurum Tertium</i>	» 102
XII. <i>Futurum Quartum</i>	» 103
	<i>In Quatuor Futura Adnotatio</i> . . . » 104
XIII. <i>Imperfectum Futuri</i>	» 105
XIV. <i>Modus Optativus</i>	» 106
XV. <i>Tempus Subiunctivum</i>	» ib.
XVI. <i>Tempus Compositum cum Particula T. ἵτερε, M. ετε quando, cum</i> »	109
XVII. <i>Tempus Compositum cum Particula T. ὡπτε, M. ὡατε donec, quousque</i>	» 110
	<i>De Particulis Conditionalibus Ex-</i>
	<i>cursus</i> . . . . . » 111
	<i>Coniunctio T. B. εἴθε, M. ἰθε</i> » 112
	<i>Coniunctio T. εἴωπτε, M. εἴωπ, B. εἴωπι</i> . . . . . » 114
XVIII. <i>Tempus Compositum cum Particula ene si</i>	» ib.
XIX. <i>Tempus Compositum cum Particula ὡαν si</i>	» 116

	<i>Imperativus</i>	pag. 118
	<i>In Verbum</i> τρε, ορε <i>Excursus</i> ..	121
	<i>Infinitum</i>	123
	<i>Participium</i>	129
CAPUT XXI.	<i>De Verbo Negante</i>	130
	<i>Tempora cum Particula</i> αη	131
	<i>Tempora cum Particula</i> η .. αη ..	ib.
	<i>Adnotationes</i>	133
	<i>Tempus cum Particula</i> η	135
	<i>Adnotatio</i>	136
	<i>Tempora cum Particula</i> αι	137
	<i>Adnotationes</i>	ib.
	<i>Tempora cum Particula</i> αιπε	138
	<i>Adnotationes</i>	139
	<i>Tempora Composita cum</i> αιπατε ..	140
	<i>Adnotationes</i>	141
	<i>Tempora cum Particula</i> T. ται, M.	
	υστεαι	142
	<i>Adnotationes</i>	144
CAPUT XXII.	<i>De Verbis Passivis</i>	148
CAPUT XXIII.	<i>De Verbo Substantivo</i> πε, τε, ηε ..	150
CAPUT XXIV.	<i>De Verbo</i> ξε, vel xw <i>dicere</i> ..	152
CAPUT XXV.	<i>De Formis Verborum mutatis ob</i>	
	<i>Suffixa</i>	153
CAPUT XXVI.	<i>De Suffixis Verborum</i>	156
	<i>Monitum</i>	159
	<i>Additamenta ad Lexicon Linguae</i>	
	<i>Copticae</i>	161
	<i>Praefatio</i>	163
	<i>Fragmentum Martyrii S. Coluthi</i> ..	165
	<i>Additamenta ad meum Lexicon Lin-</i>	
	<i>guae Copticae</i>	171
	<i>Index Copticus</i>	201

